Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Bauditz, Sophus.
Titel | Title:	Hjortholm.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Gyldendal, 1896
Fysiske størrelse | Physical extent:	424 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

57. - 87.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130023294126

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

HJORTHOLM

SOPHUS BAUDITZ

HJORTHOLM

KJØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG
BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)
1896

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

«Og bliver jeg saa gammel som Mosset paa Bro,
Og svagsynt og aflægs, saa har jeg nu den Tro,
At naar jeg ikke mere kan jage her, saa gi'er
Vorherre mig et andet og bedre Revier!»

Den, der sang saadan, var en Rytter, som i jevn Skridtgang bevægede sig op ad et Bakkedrag i det nordøstlige Jylland. Paa Hovedet havde han en gammel, slidt Officeershue, der kun skyggede lidt over et solbrændt Ansigt med graat Fuldskjæg og brune Øine, som under buskede Bryn plirede fornøiet ud i Verden; den graa Jakke stod aaben og viste en Vest med Uniformsknapper, lange, stænkede Vandstøvler havde han paa Benene, og over Ryggen hang korsvis Bøsse og Skydetaske, fra hvis Net Fødder og Næb af et Par Graaænder stak ud. Den bomstærke Hoppe var dygtig svedt, og Hønsehunden, som sjokkede bagefter — en af de gamle danske, graa med store, brune Pletter — havde den hvide Tunge hængende langt ud af Munden — det var en smeltende varm Julidag.

«Ja, bliver jeg saa gammel som Mosset paa Bro»

— begyndte Rytteren igjen, men just som han oppe paa Bakkedragets Kam sang den fjerde

Linie, rullede der ham en tæt Støvsky imøde, og et Øieblik efter gjorde en aaben Landauer — Extrapostbefordring fra nærmeste Kjøbstad — Holdt ved Siden af ham. I Vognen sad en yngre Mand med et Kort i Haanden, hilste høfligt og spurgte, om han var paa rette Vei til Lisebro.

„Lisebro?" gjentog Rytteren smilende og hilste som Militair. „Det er nok Generalstabens Kort, De kjører efter?"

„Ja, det er da de bedste", erklærede den Reisende.

„Aa, ja, saamænd — men de er ikke altid gode at faae Forstand af! Generalstaben har nu engang en Mani for at bruge, ikke de Navne, som Byer og Gaarde virkelig har, men de Navne, som de enten *har* havt paa Erik Menveds Tid, eller som vedkommende Officeer synes, de *burde* have!"

„Men hedder Byen da ikke Lisebro?"

„Nei, det veed Gud, den ikke gjør — den hedder Lysbro! Men De er forresten paa rigtig Vei; Byen ligger derovre bag de Møllevinger, De kan se i Nordvest."

Den Reisende tog et Compas frem, men inden han fik seet rigtigt paa det, vedblev Rytteren: „Nordvest er ellers derhenne!" og pegede ud for sig. „De er nok ikke Jyde!"

„Nei, jeg er Kjøbenhavner — og jeg har aldrig været i Jylland før."

„Aldrig været i Jylland — naa, De har rigtignok det Bedste tilbage! Men saa maa De virkelig staa

af her og gaa med op paa Vihøi — det er den stolteste Udsigt i mange Miles Omkreds!"

Rytteren satte af Hesten, som han lod staa og skjøtte sig selv, den Reisende steg ud af Vognen, og de fulgtes ad op paa en Kjæmpehøi, der laa lige tæt ved Veien; paa Østsiden af Høien var lidt purlet, vindstynet Egekrat, paa Toppen stod en tilhuggen Sten, hvor Bogstaverne „F. M." betegnede Stedet som fredet Minde.

„Jeg er Capitain Riis", sagde Føreren, mens de gik op, „og jeg er Jyde nok til strax at spørge, hvem jeg har den Fornøielse at tale med."

„Mit Navn er Erik Kongsted", lød Svaret. „Jeg er Ingenieur."

„Naa, saa er De den Ingenieur, der skal lede Vandingsanlæggene nede i Lysbro Enge?"

„Ja, det er mig. — Ligger Capitainen her paa Opmaaling?"

„Nei, jeg er ude af Tjenesten for mange Tider siden. Jeg boer ellers derovre i Skoven — De kan lige skimte Skorstenen paa min Wigwam over Træerne — men nu skal De se Udsigt — jydsk Udsigt!"

Milevis til alle Sider saae man fra Kjæmpehøiens Top, Agre og Eng, Mose, Skov og Hede skiftede med hinanden; kullede Kirker kneiste paa Bakkernes Top, store Gaarde laa skjulte mellem kuplede Trækroner, Aaløb bugtede sig gjennem grønne Dale, hvor der hist og her var et rødtækt

Teglværk, og sorte, toppede Lyngbakker satte fjernt, fjernt ude Grænse for Synet.

„Ja, det er noget Andet end paa Øerne!“ sagde Capitainen og saae saa straalende glad og stolt ud over Landskabet, som saae han det for første Gang. „Jylland har, hvad Øerne mangler: det Storslaaede, de vide Syner. Og det er Overraskelsernes Land: gaa op paa en skaldet Bakke, hvor De vil, og De har en Udsigt, som De ikke drømmer om; følg en af de grønne Dale ind mellem Høiderne', hvor Bækkene plasker, og pludselig ligger der den deiligste Vandmølle med brusende, skumhvide Hjul, med Foreller mellem Stenene og Vildænder mellem Rørene. Og saa Kjæmpehøiene — allerhelst en Eftermiddag med Storm, naar en hvid Hest eller en Flok forfrosne Faar kryber sammen paa Læsiden. Har De nogensinde seet det? — Ikke? Det var Skade! — Ja, hvad troer De, den Viking hernede i Vihøi vilde sige, om han pludselig vaagnede op og saae ud — ud over dyrket, kristnet Land med Kirker og udskiftede Agre — De kan tro, han vilde gjøre store Øine!“

Men Den, der gjorde store Øine, det var Ingenieuren — han saae op paa Capitainen som paa et Væsen af fremmed, ukjendt Race, og da han dog syntes, han skulde svare Noget, sagde han: „Ja, smukt er her! Og de Lyngbakker derovre, hvor man har plantet Smaagraner i Rækker paa Skraaningerne, de minder ligefrem om Vinbjergene ved Rhinen.“

„Død og Pine! Har De været ved Rhinen?“ spurgte Capitainen.

„Ja, jeg har reist det Meste af Europa igjennem, dels for min Uddannelses Skyld, dels for min Fornøielse.“

„Det var som Fanden!“ udbrød Capitainen og saae helt imponeret op paa sin Ledsager; det havde han egentlig slet ikke gjort før, og han var ellers nok værd at se paa. Ung var han — henimod tredive Aar — kraftigt bygget og sund af Lød. Trækkene vare regelmæssige og smukke, Blikket aabent og roligt, ingen Furer om Øinene, ingen slap Fold ved Mundvigene — Intet, der tydede paa overstaaede Kampe og gjennemlevet Lidenskab; det blonde Fuldskjæg var velpleiet, Skikkelsen soigneret og tiltalende, og Manden bar i det Hele et umiskjendeligt Præg af ikke selv at have behøvet at tilegne sig sin sociale Dannelse men at have været lykkelig nok til at kunne tage den i Arv.

— „Er det Hjortholm?“ spurgte Ingenieuren, efterat have raadført sig med Kort og Compas, og pegede nordpaa, hvor et anseeligt Spir løftede sig over Skoven.

„Nei, hvor vil De hen!“ svarede Capitainen, yderlig forbauset over, at den Fremmede ikke var lige saa godt orienteret som han selv. „Det er jo Skovsgaard! — De kjender da nok Grev Porse!“

„Ja, af Omtale.“

„Nei, Hjortholm ligger jo derhenne, ovre paa den anden Side af Søen — De kan se den ene

Gavl over Lindetræerne i Haven! — Kjender De ellers noget til Hjortholm?"

„Ja, det er jo den Gaard, som Jægermester Høibro eier."

„Har eiet — han er død for mange Aar siden, min kjære, gamle Ven. Nu er det Sønnens — det vil sige, han bliver først myndig til Efteraaret. Han ligger i Kjøbenhavn og studerer — kjender De ikke Frits Høibro?"

„Nei! Jeg kommer ikke i de Kredse, hvor han søger. I det Hele tilstaaer jeg, at jeg ikke har overdreven Sympathi for vort Aristokrati."

„Men De kjender det jo slet ikke! De kjender jo kun Kjøbenhavn!"

„Ja, men derfor kan man vel nok —"

„Nei, man kan ikke! — Man kan da heller ikke sige, man kjender Kronvildt, fordi man har seet det i en Dyrehave eller i zoologisk Have!"

Ingenieuren smilede og spurgte saa: „Er Hjortholm slet ikke beboet?"

„Naada!" svarede Capitainen. „Jo, det er den rigtignok! Der boer jo baade Tante Rosa og Onkel Heinrich — det er den afdøde Jægermesters Søskende, og saa hans Datter Fanny — hun og Broderen er Tvillinger."

„Naa, det er de. — Ja, jeg skal dog engang over at se Gaarden; jeg har en vis Interesse for den."

„Arkæologisk Interesse eller —"

„Nei, rent personlig. Min Familie skulde for

et Par Hundrede Aar siden have havt Gaarden, men saa gik den med Urette over til Høibroerne, der tidligere havde eiet den."

„Saa—aa, med Urette?"

„Ja, det var en Parsbjerg, der havde den, og han var gift med en Kongsted. Børn havde de ingen af, og Slægtninge paa hans Side var der heller ikke, saa Gaarden var Kongstederne vis nok, men alligevel gik den til Høibroerne efter et saakaldt Testamente, som —"

„Naa, ja, det har jeg vist forresten hørt Noget om. — Men det kan man da egentlig ikke kalde med Urette, for Parsbjergeren havde jo Lov at oprette, hvad Testamente han vilde!"

„Men Testamentet har aldrig existeret!" svarede Kongsted sikkert og næsten ivrigt.

„Saa—aa?"

„Ja, det er ganske vist! Der har i min Familie holdt sig en saa bestemt Tradition om det Punkt, at den ikke kan være ugrundet, og saa vil De jo nok kunne forstaa, at det kan interessere mig at se den Gaard, som egentlig skulde have været min — eller, rettere sagt, min Faders."

„Se paa Hjortholm skal De have Lov til", sagde Capitainen, „men kommer De for at føre Proces om den, saa faaer De med mig at bestille!"

„Nei", lo Ingenieuren, „De kan være ganske rolig, Hr. Capitain: man fører ikke Proces om det, der forlængst er vundet lovlig Hævd paa!"

Han tav et Øieblik og spurgte saa i den forrige,

lette Conversationstone, som han under de sidste Repliker ligesom var gleden ud af: „Maa jeg spørge Capitainen, om det er medgjørlige Folk her paa Egnen — jeg vil jo desværre faae en Del Forhandlinger, og“ —

„Brillante Folk!“ forsikrede Capitainen. „Prægtige Mennesker, udmærkede Mennesker, lige fra Greven til Indsidderen! Jeg kan frit jage, saa langt Himlen er blaa, og Sneen hvid, og hvor jeg kommer, har jeg Venner. De kan rigtignok prise Dem lykkelig, at De er kommen hertil!“

„Ja—a, men jeg vil dog sikkert savne Hovedstaden meget — for ikke at tale om Omgang med“ —

„Omgang? Her er jo tæt bebygget!“

„Ja, her er vist Mennesker nok, men Omgang med Bønderne kan man dog vel egentlig ikke have noget Udbytte af.“

„Ikke det? Det var som Fanden!“

„Men Egnen er dog vist meget politisk — er Bønderne ikke gjennemgaaende radikale Venstremænd?“

„Venstremænd? Jo, det kan sgu gjerne være — jo, det er de vist i Grunden, for der bliver da altid valgt en Venstrecandidat her i Kredsen. Og jeg er naturligvis Høiremand — det vil sige, jeg er sgu ikke regjeringsvenlig med Hensyn til Jagtlovgivningen, for den er vanvittig! Vil De tænke Dem: man maa ikke længere skyde en Julehare! Graaænder skal være fredløse lige til Februar, men

Heiren, den er fredet! Der er sgu vist Ingen, der undrer sig mere over den Fredning, end den selv gjør! — Naa, ellers er jeg som sagt Høiremand — naturligvis — men saadan Politik og den Slags Ting — jeg snakker aldrig om Politik, og der er heller Ingen, der snakker til mig om det. Jeg skal sige Dem, jeg deler ikke Folk hverken i Dannede og Udannede eller i Høire og Venstre, men jeg deler dem i gode Mennesker og Slubberter, og af de sidste har vi Ingen her paa Egnen — jo, Een, det er sandt! Naa, jeg er glad ved Egnen og Befolkningen, og jeg er glad ved —"

„Ja, Capitainen er vist i det Hele glad ved Tilværelsen", indskjød Ingenieuren smilende. „Det er saamænd en ren Fornøielse i vore Dage at træffe en Mand, der er det!"

„Det manglede sgu kun, at man ikke var glad og taknemmelig! Den Dag, jeg ikke kan synge og"—

„Undskyld, Hr. Capitain, da jeg mødte Dem før, sang De noget af en Vise; jeg kjendte hverken Ord eller Melodi, men —"

„Nei, det vil jeg sgu nok tro!" lo Capitainen. „Begge Dele er hjemmegjort Arbeide."

„De er Digter!"

„Jeg er Pokker, er jeg! Men Noget skal man da synge, og saa nynner jeg saadan, hvad der falder mig ind. Det Halve er maaske af mig selv og det Halve af Andre — paa det Omraade kan jeg ikke saadan gjøre Forskjel paa Mit og Dit — og forresten er der aldrig Slutning paa mine Viser,

der er kun Begyndelse. — Men stop lidt! Det er blevet hel klart østerpaa: nu kan De se Vildmosen!"

„Vildmosen?"

„Ja, hverken „den store" eller „den lille", men vor egen Vildmose, Hjortholms Vildmose. Den er ikke saadan bekjendt, for den er ikke stort mere end en halv Mil lang og en Fjerdingvei bred, men det er samme Dannelse som de to andre — De kan finde den paa Deres Kort. Efter Traditionen skal det allerældste Hjortholm have ligget derude."

„Saa?"

„Ja, det er selvfølgelig kun et Sagn, for det er udenfor al Tvivl, at Vildmosen er hævet Havbund — man har ogsaa fundet Rester af et Vikingeskib, eller hvad det nu har været for et Fartøi, midt ude i den. Men efter Sagnet — et ganske almindeligt Syndflodssagn — levede en af de gamle Høibroer et saa ugudeligt Liv, at Havet en skjønne Dag opslugte baade ham og Borgen, og saa fiyttede Efterkommerne længere ind i Landet."

„Og blev fromme?"

„Nei, det vil jeg ikke sige! Der har altid været haarde Halse og løse Fugle i den Slægt. — Men se nu ud over Mosen! Den blaa Stribe udenfor er Hav, saa kommer der en smal, graagrøn Strimmel: det er Øxneholm, som ogsaa hører under Hjortholm, og saa kommer det rigtige, store Kattegat i een Uendelighed — ja, deiligt er her!"

Capitainen og Ingenieuren gik igjen ned ad Høien, den Ene steg til Hest, og den anden til

Vogns, Kusken fik Besked om Veien, og saa skiltes de, men forinden havde Capitainen indstændigt bedt sin nye Bekjendt om at besøge sig i Skovhuset, og det lovede han. — „I de første fjorten Dage er jeg nu neppe hjemme!“ raabte Capitainen efter Vognen, „for Moserne er mange og Ællingerne store, og jeg har Guds Velsignelse af Patroner. — Farvel!“

Capitainen red den nærmeste Vei ad Hjortholm til, men det gik ikke saa hurtigt, for havde Capitainen ikke meget travlt — og det havde han sjeldent — var han længe om at naa frem: der var jo Meget at se, og Mange at tale med; hver bjæffende Køter kjendte han og hver lyshaaret Rolling, og vexle i det mindste et Par Ord, hvor han kom hen, det maatte han.

Der laa en fattig, lyngtakt Hytte trykket op til en skaldet Bakke; Husløgene stode i Rosetter paa Mønningen, og den gule Stenurt blomstrede i store Klumper paa Gjærdet, hvor en Gjed stod tøiret — det saae ligefrem storartet ud, syntes Capitainen, og han maatte derfor absolut udtale sin beundrende Glæde til Konen — Kristine Barnepige kaldet — som stod ved Skorstenen indenfor den aabne Dør og bagte Pandekager. — „Ja, nu kommer Frits snart hjem til Hjortholm“, sagde han, „hen paa Sommereu bliver det nok; saa kan Du igjen bage Pandekager til Din egen Dreng — for det er han dog, Kristine, hvad! — Ja, jeg skal nok hilse Tante

Rosa! Nei, Tak, jeg skal Ingenting have idag, jeg maa skynde mig. — Farvel!"

Og Capitainen satte Hesten i Trav — men ikke ret langt. Inde i Laasby Krat maatte han standse og brække en stor, duftende Kaprifoliegren af; den stak han ind i et Knaphul, red saa videre, standsede og snakkede, nynnede en lille Visestump og henvendte i Ny og Næ et Ord til Hest og Hund.

— Capitain Riis var til Aars. I 48 var han allerede med som Frivillig, blev Lieutenant og avancerede inden 64 til Capitain. Efter Krigen fik han sin Afsked, og saa fulgte et Par Aar, som han ikke holdt af at tale om; Kvinder, Vin og Spil havde været de Guder, han dengang dyrkede, og han var nok ikke langt fra at gaa under, da hans Barndomsven og Krigskamerat, Jægermesteren paa Hjortholm, fik ham over til sig og tilbød ham Bolig i det lille Skovhus. Paa een Gang rettede han sig helt og var nu Egnens lykkeligste og Egnens populæreste Skikkelse.

Hjemme i Skovhuset var han aldrig ret længe ad Gangen og saa godt som slet ikke i den rigtige Jagttid. Naar den kom, sadlede han sin Hoppe og fløitede ad sin Hund, og saa red han ud i den vide Verden; Hegnsmandens Kone fik hans tamme Ravn at passe, Nøglen til Huset lagde han over Dørkarmen — ganske som man gjorde i Frode Fredegodes Tid — og stundom skrev han med Kridt paa Døren, hvor han var reden hen. Den Anvis-

ning kunde man nu forresten ikke stole paa, thi det hændte saa jevnligt, at han var fast bestemt paa at tage til Skovsgaard men alligevel faldt ind paa Hjortholm, og han kunde ogsaa godt have tænkt paa blot at ville aflægge Møller Sørensen i Pinds Mølle en Visit paa et Par Timer og saa dog blive der i otte Dage.

Overalt var han en velkommen Gjæst. Propre Husmødre, der havde nyskurede Gulve, skottede ganske vist undertiden med hemmelig Gru til hans Vandstøvler, der kom lige fra Mosen eller Brakmarken, men de afvæbnedes hurtigt, naar han bragte dem et Knippe Bekasiner eller en Hare; unge Damer — og sommetider gamle med — fik en Buket Engblomster, som han var staaet af for at plukke, og hvis Skjønhed han forstod at udmale saaledes, at selv Den, der aldrig før havde havt Øie for Engfloraen, pludselig fik sit Blik aabnet, og til Børnene i de Huse, hvor han kom, havde han ikke alene venlige Ord men ogsaa jevnligt et Par Æbler eller en Haandfuld Nødder, som han i Forbigaaende havde plukket inde hos Naboens.

Kom han ridende i Gaarde et Sted, pleiede han gjerne, naar der ikke strax viste sig Nogen, at raabe med Stentorrøst: „Halløi! Er der Nogen hjemme?“ og hørtes der alligevel Ingen, satte han selv sin Hest i Stald og ledte saa Beboerne op. De allerfleste Steder var hans Ankomst en formelig Fest; han bragte Solskin med sig og Friluftspust — der stod som en Duft af Kløver og Krusemynte, af vaade, friske Blade efter ham. Holdt han i

Gaarden paa sin Hest, var det som en Mellemting af en velbyrdig Ridder og en drabelig Lansknægt, man saae, og stundom havde Ridderen, stundom Lansknægten Overtaget; ikke i den Forstand, at Capitainen nogensinde kunde blive hverken fin paa det eller simpel, men uvilkaarligt tog han dog saa meget Farve efter Omgivelserne, at han uden selv at vide det var En, naar han sad paa Skovsgaard og nippede til Grevens udsøgte Vine, og en Anden, naar han drak Thevandsknægte hos Mølleren.

Let begeistret og let rørt blev han over Alt, hvad han fandt godt og skjønt; sine Visestumper sang han baade i Tide og Utide, og Ingen kunde undgaa at lægge Mærke til, at der var en vis *festivitas*, en vis Poesi over ham, men sin Poesi stykkede han ud i Smaamønt paa Alfarvei, og det er jo ikke Alle, der respektere Smaamønt tilstrækkeligt, selv om dens Præg er nok saa ægte. Kvinder beundrede han — Begrebet Kvinde var for ham ensbetydende med det Bedste i Tilværelsen — og han nøiedes trods sine 65 Aar ikke altid med at beundre paa Afstand. — „Jeg tager endnu de Kys, man byder mig", pleiede han at sige, „og sommetider tager jeg ogsaa et, der strengt taget ikke er budt mig!"

Sang og Musik, navnlig Sang, elskede han — det var for ham det naturlige Udtryk for Glæden over Livet — og hvor der var Ungdom, Dans og Lystighed, der maatte han være med; det sagdes om den fordrukne Steffen Husar, at han kunde

lugte Brændevin i en halv Mils Afstand, men om Capitainen sagdes det, at han kunde høre en Violin eller en Clarinet, om det saa var paa den anden Side Fjorden.

Saadan var Capitain Riis, og nu rider han ind paa Hjortholm.

Ind gjennem den hvælvede Port, hvor der er fuldt af pibende Svalereder, og hvor Spindelvævet hænger ned som flagrende Sørgefaner, ind i Ladegaarden. Lappet og mosklædt er Længernes Straatag, Stalddøren synker i Hængslerne, og i Meieriet — kjendeligt paa de blanke Junger, der ligge til Tørring udenfor — er Murstensgulvet hullet og hulslidt.

Storkefamilien staaer paa Rad henne ved Reden, og Lænkehunden, der er bleven træt af sine Forsøg paa at bilde sig selv ind, at der kom Nogen, som der skulde gjøes af, har gispende lagt sig ovenpaa sit Hus — endelig kommer der da En ridende! Hovslagene give Gjenlyd paa den toppede Stenbro — nu skal der gjøes! Og Sultan giver Hals, som var den rasende, skjøndt den lige strax har kjendt baade Capitainen og Diana, men Ingen opskræmmes af dens Gjøen: det er Middagshvilens Tid.

Capitainen trækker sin Hest i Stald, lader Hunden lægge sig i Spiltovet hos den, og gaaer ad Dæmningen, d e r, hvor der engang har været Bro — Vindebro — over Graven ind i Herskabsgaarden.

Langs Gravenes Rand — der er Grave paa de tre Sider af Gaarden — er tæt Rørskov, og spredte gro Rørene rundt i hele Graven, løftende sig op fra den oliefede, lysgrønne Andemad, som kun et Par Steder har Huller, hvor man seer det sorte Vand, og hvor man, om man ellers er heldig, kan faae Øie paa en af de ældgamle Familiekarper, der snapper efter en letsindig Myg.

Anseelig — klodset fornem — kneiser den gamle Gaard med sine tre trappegavlede Fløie og det sexkantede, kobbertakte Taarn paa Midten, ud mod Haven; men Kalken er rundt omkring falden ud af Fugerne mellem de brunrøde Munkesten, Sandstenskarmene forvitre, og Vedbenden, som næsten helt dækker den nordre Gavl, synes mere at støtte Muren end at faae Støtte af den. Hovedindgangen i Midterfløien har en stor Portal af hugne Sten i Frederik den Andens Stil; en spyddragende Væbner holder Vagt paa hver Side, og ovenover seer man de Høibroers Vaaben: en Sparre under en vandret Bjælke.

Capitainen gaaer først hen til den buede Kjælderhals i søndre Fløi, der, hvor Kjøkkenet er, afleverer sine Ænder til Kokkepigen og spørger, om Herskabet er hjemme. — „Jo — ja, det vil sige, Kammerjunker Heinrich er gaaet ned ad Søen til, og hvor Frøken Fanny er, det er ikke godt at sige, men Frøkenen er da hjemme — hun er inde i Havesalen."

„Frøkenen", det er den gamle Frøken Rosa, og ved blot at høre hendes Navn nævne, seer

Capitainen hel glad ud. Han gaaer ind mellem Sandstensvæbnerne, op ad et Par Trin, ind i den store Forsal. Bjælkerne, der bære Loftet, ligge synlige, en stor Ørk med udskjaarne Slægtvaaben staaer i et Hjørne, et Par rustne Forladebøsser og en mølædt Skydetaske hænge paa mægtige Kronhjortgevierer — ellers er her Intet og Ingen. Men Capitainen kjender jo Veien, og han har allerede Haanden paa Dørgrebet, da han pludselig besinder sig og gaaer tilbage forat tørre Fødderne omhyggeligt af paa Maatten — det gjør han altid paa Hjortholm.

Med god Samvittighed gaaer han nu gjennem Spisestuen og Dagligstuen og aabner efter et barsk „Kom ind!“ Døren til Havesalen, der kun bruges om Sommeren. Lindetræerne ude i Haven skygge for Vinduerne, og Lyset falder køliggrønt ind i det store Rum.

Her er baade Marmorkamin og Malmlysekrone, og her er Snese af Familieportraiter paa Væggene: Riddere i Panser og Plade, og Riddere af det blaa og hvide Baand, ærbare Matroner i Sort og Hvidt, med Sæt og med Snip, og pudrede Skjønjomfruer med dybt udringede Kjoleliv. Blide se de Høibroer ikke ud, og blide have de nok heller ikke været: Vildmoseblodet er ikke gaaet af dem, det har kun skiftet Karakter i Tidernes Løb. Om En af dem vides det, at han paa Skipper Clements Tid har ladet en Flok oprørske Vendelboer ryge ud, som var det Ræve, En har Ord for paa Trediveaars-

krigens Tid at have plyndret ret rigeligt i eget Land, en Anden er kjendt som frygtet Bondeplager, og den føre Gamling i den blaa Vams henne over Kaminen, det er ham, som i forrige Aarhundrede lod Skoven forhugge for i Kjøbenhavn at kunne faae Raad til at hævde sit Ry som Kurmager og Spiller. Kjønne ere de Høibroer heller ikke — Næserne ere for mægtige og Læberne for fyldige — men Racemærke have de alle — sagtens fordi de hyppigst have giftet sig ind i Sidelinierne af samme Slægt — og tapre i Kongens Tjeneste have de altid været, saa det er intet Under, at Adskillige af dem ikke hvile i Familiebegravelsen men langt herfra paa fremmed Valplads.

Henne foran Kaminen staaer et stort Egebord med plumpe Kugleben, og ved det sidder en høi, statelig Kvinde. Kruset, graat Haar stikker frem under Pibekappen, Panden er furet, Trækkene stærkt markerede, og paa den store, krumme Ørnenæse sidder et Par mægtige Briller. Ved Siden af hende staaer paa Bordet en aaben Snusdaase, og foran hende ligger en Protokol; den seer hun i, tæller og lægger sammen, og mere og mere bekymret seer hun ud.

Det er Frøken Rosa. Da Capitainen træder ind, er det, som kom der pludselig Solskin over hendes gamle Ansigt; hun reiser sig — hurtigt og mandhaftigt — og siger med stærkt, næsten grovt Mæle: „Goddag, gamle Capitain! Ja, jeg havde det, minsæl, paa Fornemmelsen, at De kom idag!“

Capitainen kysser hende paa Haanden — han kysser nu alle Damer, Somme paa Panden og de Fleste paa Munden, men „Tante Rosa“, som han kalder hende, kysser han altid kun paa Haanden — og derpaa udbryder han sjæleglad: „Nei, havde De virkelig! Gud velsigne Dem for det! — Men jeg synes, De seer lidt forstemt ud, der er da vel ikke Noget iveien?“

„Ikke Andet end, hvad der altid er iveien, men det er jo ogsaa nok! Jeg sad midt i mine Godsregnskaber og —“

„De er vel ikke lystelige, kan jeg tænke!“ indskyder Capitainen.

„Nei, det kan De bande paa, de ikke er, for de er jo rent ud fortvivlede! Jeg kan sommetider ikke frigjøre mig for den Tanke, at Bro forsætligt har administreret saa slet som muligt i de Tider, han var Godsforvalter.“

„Ja, hvorfor beholdt De den Skurk saa længe?“

„Det behøver De ikke at spørge om: De veed meget godt, at vi var bundne med stærke Baand, som jeg kun med stor Overvindelse løste, da jeg syntes, det var absolut nødvendigt for Fannys Skyld.“

„Sandt nok, Tante Rosa, det veed jeg, men nu da De er Deres egen Godsforvalter — nu behøver De da ikke at taale ham.“

„Jo — til en vis Grad desværre! Det er jo ham, der har den største Prioritet i Hjortholm!“

„Au! — Ja, saa kan man vel ikke smide ham ud!“

„Nei! Men han kommer her Gudskelov meget sjeldent, og Fanny seer ham aldrig!“

„Og hun har virkelig aldrig mærket Noget?“

„Aldrig! Hun har rent instinktmæssig Modbydelighed for ham — det fik hun allerede som halvvoxen — men ud over det — nei!“

„Men hvor er det egentlig muligt, at hun ikke —“

„Ja, hvordan er det muligt? Fordi Fanny trods sine 24 Aar og trods sine Anskuelser ikke har mere Begreb om, hvad Lidenskab eller overhovedet Erotik er, end et Barn paa syv Aar. — Men lad os nu ikke tale om Bedrøveligheder — vil De have Noget at drikke?“

„Ja, tusind Tak — en halv Baier maaske!“

„Det faaer De ikke! For det Første har De ikke godt af det, og for det Andet findes der ingen her paa Gaarden, men vil De have et Glas af min Ribsvin med Vand i, saa—“

„Brillant! Men saa vil jeg nyde min Læskedrik nede i Haven, paa Bænken her udenfor. Og De tager Deres Strikketøi og sætter Dem ud ved Siden af mig; der er deilig Skygge under Lindene, og det er saa velsignet at sidde og se op i Kronerne og nyde Duften af Lindeblomsterne i fulde Drag!“

„De er dog et stort Barn!“ svarer Tante Rosa og smiler. „De er begyndt paa Meget i

Deres Liv — men det Eneste, De aldrig er begyndt paa, det er at blive voxen — kom saa, gamle Dreng!“

Lidt efter sade Capitainen og Tante Rosa ude paa Bænken under de nærmeste Linde, hun holdende Strikketøiet med de store Træpinde langt frem foran sig, han mageligt hvilende og nydende den spædte Ribsvin i smaa Slurke.

„Hvad Nyt?“ spurgte Tante Rosa.

„Ja, hvad Nyt — jo, det er sandt: jeg traf den nye Ingenieur oppe ved Vihøi.“

„Hvad for en Ingenieur?“

„Ham, der skal lede Arbeidet nede i Lysbro Enge. Han hedder Kongsted — Erik Kongsted.“

„Er det af de Kongsteder, som bilder sig ind, at—“

„Ja, det er!“

„Hvor veed De det fra?“

„Han sagde det selv!“

„Naa, saa det gjorde han! — Praler! Plebeier!“

„Han var ellers en rigtig flink Mand!“

„Saa?“

Naar Tante Rosa sagde „Saa?“ med den Betoning, var al Discussion dermed afskjaaren, og Capitainen gik derfor over paa andet, neutralt Omraade ved at spørge:

„Hvad Nyt paa Hjortholm?“

„Aa, hvad Nyt skulde her være, her kommer jo Ingen! — Der var forresten en Fyr forleden fra

Oldnordisk Museum og bad om Lov til at udgrave Maglehøi."

„Naa, og det fik han?"

„Han fik Fanden, fik han! Jeg sagde til ham, at Den, der engang var lagt ned i den Høi, formodentlig havde gjort Regning paa at skulle ligge der uforstyrret til Dommedag, og at jeg for min Part meget skulde have mig frabedt, om Nogen engang i Tiden vilde smide mig ud af Familiebegravelsen i Krogslev Kirke. Saa reiste han, men jeg troer nok, han var fornærmet. — Hvor har De ellers fartet om i den sidste Tid, Capitain?"

„Aa, jeg har skudt de Ænder, jeg har kunnet overkomme, men forresten har jeg mest holdt mig hjemme."

„Har De det?"

„Ja, jeg har da været en Del hjemme."

„Forleden var De i Bodholdt Kro, Capitain — det skulde De lade være med!"

„Jeg havde netop den Dag en Besked til Kromanden fra Møller Sørensen, og jeg blev der forresten ganske kort."

„Saa? Nu digter De, Capitain! Jeg kom kjørende forbi paa Veien til Skovsgaard den Eftermiddag, og da laa Deres Hund udenfor."

„Ja, det kan være rimeligt nok."

„Men den laa der sgu ogsaa om Aftenen, da jeg kjørte hjem!"

„Saa? Det kan jeg ikke huske. — Er der

nylig kommen Brev fra Frits? Jeg talte med Kristine Barnepige om ham i Formiddags."

„Ja, Fanny havde Brev fra sin Broder for et Par Dage siden, men der staaer jo aldrig Noget i hans Breve."

„Ikke det?"

„Nei, det er snavs fat med ham. Militair kunde han jo ikke blive — han var for spinkel, den Pjalt!"

„Men hvorfor lod De ham saa komme til Kjøbenhavn, Tante Rosa! Luften derovre er ikke sund!"

„Nei, det skal Gud vide! Men Noget maa man jo være i denne Verden, og saa mente baade den Ene og den Anden, at det var bedst, han studerede — i vore Dage kan man jo desværre ikke komme frem paa sit Navn alene. — Men han studerer Fanden ikke! Han bruger en syndig Mængde Penge, og Gjæld har han naturligvis ogsaa. — Det er gaaet ham ligesom Manden i Evangeliet, der drog fra Jerusalem til Jericho og faldt iblandt Røvere: han er kommen i skidt Selskab!"

„Naa, det er vel for meget sagt, men det huede mig rigtignok heller ikke, at han ifjor ikke engang kom hjem i Hønsetiden men tog til Paris i Stedet", bemærkede Capitainen. „Hvem tager til Paris i Hønsetiden!"

„Det første Par Aar, han var i Kjøbenhavn, søgte han dog Omgang med Standsfæller", vedblev Tante Rosa. „Naa, jeg vil ikke rose dem — der

er vist slemme Kandylere imellem — men det var dog kjønne Folks Børn, som havde et Navn, man kjendte. Men nu — hvad er det for en Bande, han omgaaes! Det er Skriblere af laveste Rang, forulykkede Genier og Smædeskrivere — fy, for Fanden! Hele den Bande, som udgiver det infame Ugeblad „Faublas", det, De veed nok!"

„Nei, jeg veed ikke!"

„Ja, jeg kjender det kun fra, at Fanny holder det."

„Holder Fanny det?"

„Ja, naturligvis! Hun læser jo Alt, hvad der blot er radikalt og moderne og væmmeligt!"

„Naa, ja — men forstaaer hun, hvad hun læser?"

„Nei, det maa man ikke sige — men hun troer det selv, og det er jo galt nok. — Hvad veed i det Hele en ung Pige? Ingenting! Det ene Øieblik snakker hun op om Ting, saa Gud maa sig forbarme, og det næste sidder hun med tre Hundehvalpe paa Skjødet og leger med dem, som om hun endnu var en Tøs i kort Kjole. — Men det er splittergalt! En kraftig voxen, sund Pige paa 24 Aar, hun skulde have Tvillinger paa Skjødet og ikke Hundehvalpe! Saadan havde man i gamle Dage, og i gamle Dage havde Slægten Raad og Kræfter til at have mindst en halv Snes Børn — det forstaaer sig, de fleste af dem døde som Smaa, men paa den Maade blev det kun de kraftige Individer, som levede, og derved reguleredes Folkemængden saa

rart ligesom ved Krig og Pest. — Frits burde saamænd aldrig have været lagt til!"

„Nu er De for streng, Tante Rosa!"

„Nei, jeg er sgu ikke!"

„Men Fanny da?"

„Ja, Fanny er kjøn — forbandet kjøn! — og jeg har nu engang en Svaghed for Alt, hvad der er kjønt — maaske fordi jeg selv er saa grim! Men —"

„Tante Rosa", afbrød Capitainen, „saadan maa de ikke tale! Das ewig Weibliche —"

„Ja, De vil sgu da vel ikke paastaa, at der er noget Kvindeligt ved mig! Og tør De benægte, at jeg var Dem for grim, dengang da vi Begge var unge?"

„Jeg var Dem ikke fornem nok", indvendte Capitainen.

„Maaske — og maaske ikke! Men lad os ikke tale om os To. Det var Fanny, vi var ved. — Ja, hvad skal man egentlig sige om hende, Capitain! Hun hører for det Første til Høibroerne — og de har jo ikke været lige lette at tumle alle — og hvad hendes Moder angaaer, saa —"

„Hun var deilig!" udbrød Capitainen.

„Ja — alt for deilig! Men skjøndt hun ikke hørte til Slægten, var der dog Vildmoseblod i hende, saa Fanny har heller ikke noget Godt at arte paa efter hende. Naa, hendes Opdragelse er jo ogsaa forkludret. Religion har hun ingen af og —"

„Hun er da baade døbt og confirmeret, veed jeg!"

„Ja, det er hun nok, men det er gaaet sporløst hen over hende, ligesom saa meget Andet; hun er et rent Hedningebarn. Min salig Broder, den stakkels Sjæl, han lærte hende nu ikke Andet end at ride — naa, han kunde jo ikke synderlig Andet selv, saa han var lovlig undskyldt — og da hun siden havde Gouvernante, vilde hun Ingenting bestille og lærte følgelig Ingenting."

„Men hun læser da altid!"

„Ja, i det sidste Par Aar. Men hvad læser hun, og hvordan læser hun! Romaner og Komedier, Naturhistorie og Politik og Fanden og hans Oldemoder imellem hinanden, og skjøndt jeg ikke forstaaer mig paa de Dele, saa kan jeg dog begribe, at naar man i Løbet af to Aar propper al den Læsning og Videnskab i sig, som normalt skulde være fordelt paa en halv Snes Aar, saa kan man sgu ikke fordøie det, og det er usundt — det er jo accurat, ligesom jeg vilde gaa hen og tage en hel Æske Brandreths Piller paa een Gang! Naa, og hvad lærer hun saa af sine nymodens Romaner? I min Ungdom, da troede en ung Pige, at Verden var befolket med Riddere og ædle Røvere og andre gode Mennesker i det Hele taget, og saa maatte hun jo ganske vist i Reglen bagefter lære af Livet, at Verden ikke var fuldt saa rosenrød i Virkeligheden, som den skildredes i Bøgerne, men Fanny, hun troer minsæl, at Jordens Overflade kun er opfyldt af lutter Don Juan'er og forførte Koner, og at alle Børn er uægte — for det handler hendes Bøger

om — og skal hun engang tage Lærdom af Livet, maa det sgu blive den, at Livet dog ogsaa har sine gode Sider. Mandfolkene er en ynkelig Race, det veed Vorherre, og hvad hans Mening egentlig har været med at skabe dem, det veed ikke jeg, men saa elendige som de nu bliver malet af i Bøgerne, det er de sgu dog ikke! — Ja, det er nu min Mening!"

Capitainen havde siddet og vendt og dreiet sig paa Bænken og ladet Fingrene løbet gjennem Skjægget, som han altid gjorde, naar Samtalen blev ham for alvorlig, eller naar der øvedes Kritik over Nogen, han holdt rigtig af. Da Tante Rosa omsider endte sin lange Tale, skyndte han sig derfor ogsaa at slaa ind paa et lettere Spor ved at sige: „Naa, ja, der kan naturligvis indvendes Noget mod Fanny, som mod de fleste Mennesker, men hun er og bliver dog en sød Pige, og hun er min Guddatter! Og ligefrem bedaarende kan hun se ud! Forleden Dag kom jeg ridende paa den anden Side af Søen — over Nonnebakkerne, ovenfor Badehuset, og derfra saae jeg hende — i Badedragt selvfølgelig — svømme om udenfor Aakanderne: henrivende siger jeg Dem!" Og Capitainen begyndte begeistret at synge:

«När hon plaska, när hon plaska,
«Skymta liljor fram!»

„Vil De forskaane mig for Deres uanstændige svenske Viser!" raabte Tante Rosa. „Jeg forstaaer

ikke Ordene, men uanstændigt var det, det har jeg paa Fornemmelsen. Og jeg skal ogsaa meget have mig frabedt, at De belurer Fanny, naar hun tager Bad — De, gamle, graahærdede Pigejæger!"

„Tante Rosa! De krænker mig! Jeg har ikke seet Andet end et Par hvide Arme, der krusede Vandfladen, og inde mellem Aakanderne —"

„Før var det udenfor Aakanderne!"

„Naa, ja, udenfor eller indenfor, det husker jeg ikke, men det veed jeg, at da hun dukkede op, var det som selve Søens deilige Datter, der løftede sig af Dybet, som en levende Lotusblomst, der —"

„Har De seet en Lotusblomst?" spurgte Tante Rosa tørt og saae op.

„Nei — jeg troer ikke, men —"

„Saa skulde De heller ikke tale om den! Fanny kan ikke leve af at være en Lotusblomst — hun maa giftes, og hun maa gjøre et godt og standsmæssigt Parti."

„Ja, men det bliver vel ogsaa til Noget med Grev Christian! Jeg talte længe med ham sidst, jeg var paa Skovsgaard, og han var —"

„Saa forlibt i Fanny som et Mandfolk kan være — det veed jeg, men —"

„Naa, De troer, den gamle Greve vil gjøre Vanskeligheder?"

„Nei, saagu om han vil! Han er alt for glad ved, at en Porse kan oprette, hvad den Slægt har gjort imod os Høibroer. Fra den Kant er der Ingenting iveien, men Fanny selv —"

„Ja, hun er nu ikke nogen erotisk Natur!“

„Nei, det skal De have Ret i, Capitain, for hun er i det Capitel, som var hun slet ikke af Kjød og Blod. Er hun forelsket, saa er det kun i sin egen Deilighed!“

„Ja, men troer De ikke, at Grev Christian —“

— „Jeg vil hverken eie eller have ham!“ lød en klar, frisk Stemme oppe fra, fulgt af en fornøiet Latter. „Grev Christian lugter altid af svedte Heste, og han skal i det Hele kun sees i Sadlen!“

„Fanny! Hvor er Du henne, min Pige?“ spurgte Capitainen og kigede op uden at kunne se Nogen.

„Kan Du virkelig ikke se mig?“ lød det igjen oppe fra. „Jeg har siddet paa en Gren her i Lindetræet i den sidste halve Time og hørt paa din og Tante Rosas opbyggelige Passiar.“

„Men hvordan i al Verden er Du kommen derop?“

„Jeg har faaet lagt et Bræt fra mit Vindue over til Træet — bi lidt, nu kommer jeg ned!“

Inde i Taarnet, paa Vindeltrappen, hørtes lette, rappe Trin, en lys Skikkelse bevægede sig forbi de smaa Vinduer, og imens nynnede Capitainen til sin egen Fornøielse:

„I Rosengaard, i Rosengaard,
Der stander saa faur en Blomme.
Linden dufter, og Droslen slaaer
— Naar monne den Rette komme!“

Saa viste der sig i den aabne Dør, paa den mørke Baggrund af Havesalens Skygge, en hvid-

klædt ung Pige — det var Fanny Høibro. Slank og yppig var hun, det sorte Haar havde en egen, fugtig Glans, lange Øienvipper skyggede over tindrende Øine, Munden var skarpt og sikkert formet — deilig var hun.

„Goddag, min egen Pige!“ udbrød Capitainen, reiste sig og aabnede Armene, da hun nærmede sig.

„Nei, lad være med at omfavne mig“, sagde hun og gjorde en afværgende Bevægelse. „Jeg kan ikke udstaa at fingereres af Mandfolk, veed Du nok! Det er vist Bro, der oprindelig har gjort mig modbydelig for det — uh, han skulde altid, da jeg var halvvoxen, have mig paa Skjødet og kramme min Kjole og kysse mig — men han fik da ikke Lov til det. Vil Du sidde ganske stille, Onkel Capitain, og love ikke at røre mig, saa skal jeg kysse Dig paa Panden — det er store Ting! — Aa, Du stygge, stygge Tante Rosa, som Du har siddet og talt om mig — jeg kunde endda kun høre det Halve! Men Du skal faae et Kys alligevel, skjøndt Du ikke har fortjent det — er Du saa fornøiet! — Hvad Nyt, Onkel Capitain? — Ingenting! Tak, det kjender jeg! — Aa, hvor jeg kjeder mig! Og jeg kan slet ikke taale at kjede mig, for saa bliver jeg melankolsk og ond — mest melankolsk, ligefrem tungsindig!“

„Hvor kan Du være saa trist, min Pige!“ sagde Capitainen. „Se, Solen skinner over Gode og Onde, Linden blomstrer, og Du har en naadig Gud i Himlen — er det Dig ikke nok!“

„Nei, det veed Gud, det ikke er — saa nøisom er jeg ikke! Liv, Virksomhed, det vil jeg have — Lys over Landet! — Husk mig siden paa, Du faaer Fox's Hvalpe at se, de er ligefrem til at spise op, saa søde er de! — Nei, hvad jeg vilde sagt, her forsumper man jo, det er en skrækkelig Egn: Bønder og Spidsborgere; Mændene er Nathuer og Konerne alligevel Slavinder. Her skeer jo Ingenting! Jeg troer saamænd ikke, der er saa meget som en fraskilt Kone i hele Herredet, og ikke Een har en Fortid. — Har Tante Rosa en Fortid, eller har Du? — Ja, Du maaske, det vil jeg nok se Dig an for — men hvad kan det forslaa! Aa, det er ikke til at holde ud! Frits, den kjære Broder, han er lykkelig: han er midt i Hovedstadens Liv og færdes sammen med den Ungdom, der bærer Fremtiden — jeg vil ogsaa over at føre Hus for ham!"

„Det Hus, han fører, egner sig ikke for en ung Dame!" sagde Tante Rosa.

„Aa, Dame og altid Dame!" vrissede Fanny. „Er Du Dame, Tante Rosa?"

„Nei, jeg er ikke — det er jeg for grim til — men Du er kjøn nok til at være det!"

„Er jeg virkelig! Aa, Du er alligevel en rar, gammel Tante Rosa! Og det kan ogsaa gjerne være, at det ikke saadan var rigtigt at føre Hus for Frits — han skal have sin Frihed — men til Kjøbenhavn skulde jeg — jeg gaaer til Grunde her!"

„Her er allerbedst i hele Verden!" forsikrede Capitainen. „Alle Mennesker burde bo paa Landet!"

„Naa, det er nu saadan Romantik", indvendte Tante Rosa. „Jeg vilde saamænd gjerne til Kjøbenhavn paa et Besøg, naar det ikke var for Pengenes Skyld; jeg vilde nok se Hans Majestæt engang igjen — man trænger til imellem at se sin Konge!"

„Pyt!" sagde Fanny. „Jeg vilde se det frie Theater og Café Bernina og Crematoriet, hvor de brænder frisindede Mennesker, og alle Frits' Venner!"

„Frits' Venner — er de ikke saadan lidt radikale?" spurgte Capitainen.

„Jo, naturligvis — hvad skulde de ellers være! Alle begavede Mennesker er jo radikale! Det forstaaer I nu ikke, men derfor kan I være lige rare, begge To — Du især, Onkel Capitain, for jeg hørte godt, Du sagde, jeg lignede en Lotusblomst ude mellem Aakanderne. Det var i Grunden godt sagt, og jeg troer, det passer, skjøndt jeg heller aldrig har seet nogen Lotusblomst; men det bryder vi os ikke om, for det gjør Ingenting! Og Du maa gjerne se paa mig, naar jeg svømmer, saa meget Du vil — oppe fra Nonnebakkerne, naturligvis — det kan saamænd ikke gjøre mig noget! — Vi To maa holde sammen mod Tante Rosa, ellers kan vi ikke magte hende!"

En Pige kom og meldte Frøkenen, at den sortbrogede Ko nu endelig havde kælvet. — „Giv den en Spegesild og en Snaps!" sagde Tante Rosa. „Saa skal jeg selv komme. — Ja, Du maa holde Capitainen med Selskab saa længe, Fanny!" Og saa gik den gamle Frøken.

„Klokken er strax Halvto, skal vi gaa Onkel Heinrich imøde?“ foreslog Capitainen Fanny. Hun reiste sig, og de gik sammen ned i Haven.

— „Og Du vil til Kjøbenhavn!“ udbrød Capitainen begeistret, da de havde gaaet en halv Snes Skridt. „Troer Du, man har saadan en Udsigt i Kjøbenhavn!“

Skraanende strakte Haven sig ned mod Søen, der laa omgiven af Skov paa de tre Sider; paa den fjerde, ligeoverfor Gaarden, hævede sig rundede, sorte Lynghøider — det var „Nonnebakkerne.“

Haven selv var forfalden som Gaarden; Spaliergrenene havde løsnet sig, høistammede Roser hang hjælpeløst ned uden nogen Støtte, Frugttræerne vare gamle og paa Stammerne dækkede med gult Lav, og af Drivhusets Ruder vare ikke faa erstattede med Bræddestumper. En mægtig Allee af gamle, kandelaberformede Linde førte i Terrasser ned mod Søen; der var hugne Stentrin fra den ene Afsats til den anden, og paa Siderne stode mosklædte Sandstensvaser.

— „Det gjør rigtignok godt at komme herind i Alleen!“ sagde Capitainen. „Aa, hvor her er svalt — rigtig løvsvalt! Og hvor Lindeblomsterne dufter! Ja, jeg maatte herop, mens Linden blomstrer — jeg elsker Lind!

— „Der stander en liden Lind i Grevens Gaard
Saa herlig!“ —

„Se, der blev en hvid Sommerfugl borte oppe mellem Kronerne! Hvor blev den af! Borte som

en flygtig Tanke, der kommer og svinder, inden man faaer Hold paa den! — Giv mig din Arm, min Pige — saadan! Jeg kan Pokkers godt lide at gaa med en ung, smuk Pige under Armen herinde i Alleen. — Prøv at lukke Øinene — nei, jeg skal ikke kysse Dig! — kan Du saa ikke høre Lyden af raslende Silkekjoler med Fiskeben og Pocher, og naar Du aabner Øinene halvt, kan Du saa ikke skimte et Par, der forsvinder nede mellem Stammerne ved Søen — han er i Knæbenklæder, naturligvis!"

„Ja, men de gaaer ikke ned til Søen — de gaaer til den gamle Pavillon!"

„Snak, hvad skulde de der! Den er jo saa forfalden og saa grim!"

„Men den har været fin — i Knæbenklædernes Tid. Jeg veed nok, at Tante Rosa og Du ikke kan lide den — jeg troer, formelig I er bange for den! — men jeg synes, der er Stemning over den, Erotik —"

„Fanny, dog! Hvad mener Du!" udbrød Capitainen næsten nervøst.

„Herregud, hvor Du tager paa Vei! Jeg mente saamænd ikke noget Ondt med det; jeg synes blot, der er saadan en vis gammeldags Erotik over den, med dæmpede Farver ligesom de afblegede Gobeliner paa Skovsgaard — gammeldags Erotik ligesom din egen, Onkel Capitain: den kan være ganske kjøn, men den passer ikke ind i Virkeligheden."

„Ikke det!"

„Nei — Du gaaer som i Drømme gjennem Livet."

„Saa! — Drømmer Du maaske aldrig?“

„Jo — sommetider om Natten!“

„Aldrig om Dagen?“

„Aa, jo — det kan forresten hænde. Som Barn syntes jeg altid, at alle Længslers Land, Eventyrets Land, maatte ligge ovre bag de sorte Nonnebakker — det var Bjergene, der stængede for Alfeverdenen. Og endnu den Dag idag sender jeg af gammel Vane alle vildsomme Tanker derind — stundom er det forresten ogsaa, som kom de derfra paa mørke, lydløse Flagermusevinger.“

„Ja, Nonnebakkerne er deilige!“ sagde Capitainen. „Allerdeiligst, troer jeg, naar man en mild Sommeraften staaer paa Hjortholmssiden og seer St. Hansblusset lyse og speile sig i Søen. — Aa, hvor der er Poesi over saadant et blussende, rygende Baal med de sorte Skikkelser omkring! Allermest maaske i det Øieblik, det brænder ud — det er høitideligt, som naar Bryllupsfaklen slukkes i det stille Brudekammer: nu favner Mørket, det lyse Mørke, de bløde, kyske Bakkeformer, nu drømmer selve Naturen sin skjønneste Sommernatsdrøm! — Ja, om Forladelse, min Pige“, afbrød Capitainen pludselig sig selv, „jeg sludrer og —„

„Spar dine Undskyldninger, Du gamle Soldat!“ svarede Fanny og lo. „Mig gjør din Erotik og dine Hymenæer saamænd ingen Skade — Du veed jo, jeg er ikke nogen erotisk Natur! — Forresten er det slet ikke Nonnebakkerne, jeg egentlig sværmer for — det er Vildmosen. — Ja, Du veed jo, vi

stammer ude fra den og skal tilbage til den, naar Skatten findes!"

„Ja, er Vildmosen ikke velsignet!" udbrød Capitainen. „Den store, endeløse Flade, sort som en udbrændt Lavaørken med Vandpytter imellem, gyngende Grund, hvor det siver om Fødderne, og hvor kun en letfodet Karl kan springe fra Tue til Tue; Vildmosen, som, naar Lyngen blomstrer, kaster Sorgen og klæder sig i Rødt, varmt Rødt — Vildmosen er deilig! Multebærret groer derinde, og Klokkelyngen ringer, en forvildet Kronhjort kommer endnu streifende langs Kanten, og de sorte Storke fra Tvis Skov trækker hen over den vaade Ørken — aa, Vildmosen er storartet — jeg gav Hjortholm og Skovene og det Hele blot for at beholde den!"

„Jeg ogsaa!" erklærede Fanny uden Betænkning. „Jeg elsker den, jeg kunde ikke undvære den, jeg ligesom drages imod den. — Kan Du huske, at jeg engang som halvvoxen til Trods for det strenge Forbud var reden ud i Mosen, udenfor den afgrøftede Vei — jeg kunde ikke lade det være! Hesten begyndte strax at gaa i Bløde, og jo mere den arbeidede, desto dybere sank den; men jeg var slet ikke bange for at dø dengang — var det ikke underligt? Jeg syntes næsten, det maatte være saa uhyggelig-deiligt at synke, ganske langsomt, dybere og dybere i den vigende Bund og lade det sorte Ælte lukke sig over Hovedet paa En, til alle Tanker døde, og man sank ned til det gamle Hjortholm og blev Dyndkongens Brud."

„Om jeg husker det!“ udbrød Capitainen. „Det var jo dengang, Ane Steffens kom til og i rette Tid fik baade Dig og Hesten reddet!“

„Ja, det er rigtigt! — Men hvorfor har Tante Rosa siden altid saa strengeligt forbudt mig at tale med den gamle Taterkvind — jeg skylder hende jo dog mit Liv?“

„Hm — ja — naar Tante Rosa forbyder Noget, saa er det naturligvis rigtigt. — Ane Steffens har ogsaa et daarligt Navn, veed Du; hun har siddet i Tugthuset for at have slaaet sin egen Mand ihjel og —“

„Ja, men hvad kan det egentlig gjøre mig!“

„Nei, hør nu, Du, lille Prinsesse af Vildmosen —“

„Prinsesse af Vildmosen!“ gjentog Fanny fornøiet. „Ja, det er jeg i Grunden, og det lyder godt — meget bedre endnu end det om Lotusblomsten! Det har Du aldrig før kaldt mig! — Underligt er det forresten, at saa længe Du taler, hører man efter — det gjør jeg ellers meget sjeldent, naar Folk taler — men fornuftigt kan man nu ikke tale med Dig.“

„Ikke det? Jo, det kan man rigtignok! Jeg skal være saa fornuftig og alvorlig, som Du vil have det, og udelukkende tale om det til Borgerheld og Samfundsudvikling tjenende. — Hvad er det saa, Du dyrker for Tiden — er det ikke Hygieine?“

„Nei — jeg interesserer mig ikke det mindste for Hygieine!“

„Saa? Da forkommer det mig rigtignok, at

Du sidst, jeg var her, betragtede det som din Mission at bringe ikke blot Lys over Landet men ogsaa frisk Luft ind i Stuerne, og at Du vilde —"

„Ja, det vilde jeg forresten ogsaa — men det har jeg opgivet."

„Hvorfor det?"

„Aa, Tidens Fordomme og Tidens Uvidenhed og —"

„Javel!"

„Hvad mener Du med det „javel?""

„Ingenting! Jeg mener jo aldrig Noget med, hvad jeg siger!"

„Nei, seer Du, Hygeine, den kan være meget god i Byerne, men den passer ikke her paa Landet."

„Ikke?"

„Nei. Jeg var iforgaars inde hos Jakob Musikanter i Laasby — Du veed, Konen er syg, men det er ikke noget Smitsomt — og saa vilde jeg lade alle Vinduerne lukke op."

„Det var jo meget fornuftigt!"

„Ja, men de kunde ikke lukkes op, Du, for de var sømmede fast — og saa opgav jeg Hygieinen. Jeg fik forresten en Rift i Armen, da jeg prøvede paa at lukke Vinduerne op — det kan vel ikke blive til en Blodtorgiftning?"

„Ja, det er jo ikke godt for mig at vide — lad mig se!"

Fanny strøg Ærmet paa sin Kjole op, og Capitainen undersøgte Armen meget nøie. „Kan jeg dø af det?" spurgte hun. „Jeg vil saa nødigt dø!"

„Nei, min Pige, det døer Du ikke af!“

„Men Du gjør mig ganske ængstelig — Du seer saa omhyggeligt paa Riften!“

„Jeg seer sgu slet ikke paa Riften: jeg seer paa Armen! Det er ikke hver Dag, det falder i en gammel Cavaleers Lod at se saadan en Arm!“

„Aa, Du stygge, gamle Mandfolk!“ raabte Fanny og strøg hurtigt Ærmet ned.

„Tag den med Ro!“ svarede Capitainen. „Du behøver saamænd ikke at genere Dig for den Arm — den kan Du være bekjendt! Rund og kølig, hvid og fast er den — jeg elsker hvide Arme! Og de blaa Aarer — Blaat til Hvidt, det staaer storartet sammen! — Hvad siger Du om at lade tatovere i Blaat de Høibroers Vaaben paa venstre Overarm — Tatovering er nok bleven Mode!“

„Ja, men det gjør vist ondt?“

„Aa, hvad saa!“

„Nei, det gjør jeg ikke! — Men er det nu ikke sandt, hvad jeg siger, at man ikke kan tale to Minuter alvorligt med Dig! — Nu vil jeg heller slet ikke fortælle Dig, hvad jeg har bestemt!“

„Jo, det maa Du endelig!“

„Nei, jeg gjør det ikke!“

„Ja, ja, saa faaer jeg finde mig i det“, og i Taushed fulgtes han og hun nogle Øieblikke Side om Side; men ret længe varede det ikke, saa udbrød hun:

„Synes Du ikke, Krig er en Skjændsel for Menneskeheden?“

„Jo—o", indrømmede Capitainen, „det kan man saamænd gjerne kalde den. Men Du vilde dog vist jage din Mand ud af Huset, hvis han blev hjemme, mens de andre sloges paa Voldene."

„Ja, det kan gjerne være, men det kommer ikke Sagen ved. — Er Du Medlem af Freds-foreningen?"

„Nei — hvad gjør ellers den Forening?"

„Den holder paa Freden — det vil sige, den virker for Verdensfreden."

„Hillemænd, det var jo skjønt!"

„Ja, ikke sandt — jeg er Medlem!"

„Det kan jeg begribe!"

„Hvad mener Du nu med det?"

„Ingenting — Du hører jo, jeg mener aldrig Noget!"

„Naa — men veed Du, hvad jeg har gjort? Jeg har skrevet til Centralbestyrelsen om at laane mig en Freds-Laterna magica."

„Hvad er det?"

„Det er saadan en med Billeder, der viser alle de rædsomste Slagscener med Døde og Saarede baade fra vore egne Krige og fra Udlandet, og i næste Uge viser jeg Laterna magica'en frem nede i Skolen for alle de Børn, der vil komme — det er nemlig den opvoxende Slægt, man skal paavirke. — Vil Du se Billederne, saa skal jeg hente dem?"

Og op til Gaarden løb Fanny, mens Capitainen blev siddende paa et af Stentrappetrinene helt nede ved Søen, hvor Grenene hang langt ud over

Vandet. Han faldt i Tanker; tænkte først paa, hvor Verden dog i Grunden var lys og god, og hvor Fannys Arm var smuk, saa paa Starup Kjær, hvor der ifjor havde været tre Kuld Graaænder, og hvor han igjen skulde hen imorgen, og saa — der roede en Lappedykker over mod den anden Bred! — og der kom en Heire trækkende, lige over Hovedet paa ham — havde han dog blot havt sin Bøsse! — Men hvad kunde det forresten hjælpe — Heiren var nok fredet efter den nye Jagtlov!

Og Capitainen var lige ved at blive gram i Hu ved Tanken om Landets Jagtlovgivere — men saa kom Fanny.

„Her har jeg Billederne!“ raabte hun forpustet. „Nu skal Du se — nei, Du maa holde dem op for Lyset, for det er Fotografier paa Glas — ja, det er rigtigt! — Er det ikke frygteligt at tænke sig, at det gaaer saadan til!“

„Men det er jo Stormen paa Treldeskansen ved Fredericia!“ udbrød Capitainen.

„Ja, det staaer der ogsaa skrevet paa Kanten underneden.“

„Nei, hvor det er livagtigt! Ja, saadan gik det til, accurat sgu! Gjennem de dugvaade Marker gik vi i den graa Morgen, lydløst og spændte som Hanen paa et Gevær. Saa opdagede de os fra Skanserne og gav os en varm Velkomst, men vi stormede frem, Ingen saae tilbage, Mand mod Mand kjæmpedes der, Kanonerne sang op, og Geværerne

smeldede — og inden man vidste af det, vaiede Dannebrog fra Fjendens Værker!"

„Var Du selv med?"

„Om jeg var! Den Dag var mit Livs lykkeligste, skjøndt jeg har havt mange glade Dage baade før og siden, men saadan en Morgen glemmer man aldrig. — Der, paa venstre Fløi, havde jeg min Plads som ung Lieutenant — det kan saamænd gjerne være mig, der er tegnet af yderst til Siden! — jublende glad over Seiren, over at leve og —"

„Kan det virkelig være Dig derhenne til Venstre!" spurgte Fanny ivrigt.

„Ja, umuligt er det jo ikke!"

„Nei dog, at tænke sig, at Du har været med der!"

„Jeg troer formelig, Du begynder at faae Respekt for mig! — Ja, viis Du kun Børnene i Skolen den Slags Billeder, dem har de godt af at se!"

„Aa, det er jo slet ikke Meningen!" svarede Fanny fornærmet — men mest paa sig selv. — „Der kommer Onkel Heinrich, nu gaaer jeg!"

Fanny gik, og „Onkel Heinrich" — Kammerjunker Heinrich Høibro — kom til Syne.

Langs Søstien, af og til halv skjult af Rørene, skred en Skikkelse frem, høi og mager, med lange, regelmæssige Skridt, og for hvert Skridt var det, som Skikkelsen rettede sig i Veiret, hvilket gav den en vis Lighed med en tam Stork, der spankulerer frit om. Det skarpe, markerede Ansigt med Ørnenæsen over den store, blonde Knebelsbart og den

lange Fip mindede noget om Don Quixote, saadan som Marstrand tegner ham. Paa Hovedet havde han en bredskygget, grøn Kaskjet og under Armen en Paraply; lang graa Støvfrakke, opsmøgede Benklæder og indvendige Gamascher — det var, hvad man ellers saae.

„Goddag, Heinrich!“ raabte Capitainen i Afstand.

„Goddag, Riis“, svarede den gamle Kammerjunker, standsede, trak sit Uhr op af Lommen og saae omhyggeligt paa det. „Den mangler kun to Minuter i Fire“, vedblev han, „jeg var lige ved at komme for sent.“

„Hvortil?“ spurgte Capitainen og lo.

Kammerjunkeren rystede alvorligt og misbilligende paa Hovedet og svarede: „Du har ikke Idee om at inddele din Tid, Riis! Dig er det jo komplet ligegyldigt, hvor Du er, og hvad Du foretager Dig paa et hvilketsomhelst Punkt af Dagen, men naar man som jeg er kommen til at indse, at Regelmæssighed og Præcision er det Vigtigste i Livet, saa er det mig selvfølgelig ikke ligegyldigt, om jeg kommer senere hjem fra min Appetittur end bestemt. Igaar mødte jeg Grev Porse ovre ved Bodholt, han lod sin Vogn holde, jeg maatte staa og tale længe med ham, og i den Anledning kom jeg over ti Minuter for sent hjem, skjøndt jeg gik til, saa jeg transpirerede ved det. Men jeg ærgrede mig hele Aftenen, forsikrer jeg Dig.“

„Naa, saa gik jo Aftenen!“ bemærkede Capitainen.

Atter rystede Kammerjunkeren paa Hovedet, og

end mere misbilligende lød det, da han sagde: „Du har ingen Pligtfølelse, Riis — i alt Fald ingen civil Pligtfølelse — og har derfor heller intet Begreb om det Behag, man føler ved om Aftenen at kunne sige til sig selv: nu har jeg efter en velordnet Dag Lov til at nyde min Frihed og tage mig for, hvad jeg vil!“

„Den Fornemmelse har jeg sgu hele Dagen!“ svarede Capitainen og lo. „Naa, har Du saa været nede ved Kilden nu og drukket et Glas Vand?“

„Ved Kilden?“ gjentog Kammerjunker Heinrich i en næsten krænket Tone. „Det er jo om Morgenen Klokken Halvni, jeg er der — det veed Du jo meget godt! Nu har jeg kun været min Runde i Haven og i Folevangen.“

„Naa, godt Ord igjen! Hvad har Du saa seet efter?“

„Jeg har blandt Andet seet efter Keiserinde-pærerne — der bliver meget faa!“

„Saa?“

„Ja, det er ligefrem sørgeligt, som de Aar efter Aar tager af! Jeg sad, som jeg pleier, en halv Time nede paa Stenbænken og reflekterede —“

„Over Keiserindepærernes Aftagen?“

„Nei, ikke hele Tiden. Jeg har talt med Smeden imorges, som sædvanligt — han er en mærkelig Mand, en høist begavet Mand! Du veed, han har i flere Aar arbeidet paa en Maskine, der kaldes Perpendiculum mobile — naa, den er endnu ikke ganske færdig, der mangler et Hjul eller en Fjeder,

hvad det er — men nu har han gjort en ganske magnifique Opfindelse, der vistnok vil foranledige en fuldstændig Revolution i Skibsfarten."

„Saa!"

„Ja — veed Du, hvad han gjør? Han indeslutter Tyngdepunktet i en lufttæt Blære — den kan jo ikke synke, vel? Og naar Tyngdepunktet ikke kan synke, kan Skibet jo heller ikke synke — det er høist interessant!"

„Aa, ja, saamænd. — Har Du talt med Andre idag?"

„Nei, men igaar havde jeg en længere Samtale med Skolelærer Andersen om hans Bier. Han vil forskrive en italiensk Dronning nede fra Italien — hun skal komme hertil i en lille Æske med Huller i og Frimærker udenpaa — det er ogsaa høist interessant! Jeg tænkte paa det hele Tiden imorges, mens jeg gik paa Nonnebakkerne og saae udover Vildmosen, hvor Skatten ligger — den, der er saa stor, at hele Hjortholm kan bygges op for den."

„Ja, se Du at hitte Skatten, Heinrich, der kan vist være god Brug for den! — Den „graa Dame" kunde ellers gjerne vise Dig, hvor den ligger!"

„Man skjemter ikke med den graa Dame!" svarede Kammerjunkeren stødt. „Men der er jo visse Folk, som ikke har Respekt for Nogetsomhelst! — Forresten er der i mange Aar ikke seet Lys paa hendes Gang, og — "

„Det er sandt: jeg kan hilse Dig fra Proprietair Kielsen — jeg talte et Par Ord med ham imorges."

„Naa, gjorde Du det. — Kjender Du hans Datter?“

„Ja, Maren — men jeg har egentlig aldrig lagt videre Mærke til hende.“

„Ikke det! Det er ellers en charmant lille Pige: velskabt og ikke meget talende — hun anstaaer mig!“

„Naa, det var jo rart!“

„Jeg bliver snart en gammel Cavaleer, Riis!“

„Ja, unge er vi jo ikke!“

„Forstaaer Du mig ikke?“ spurgte Kammerjunkeren og saae saa polisk ud, som hans Fysiognomi tillod.

„Nei — ikke, hvis der skal være nogen dybere Betydning i dine Ord!“

„Kort og godt: den smaa Maren behager mig, jeg bliver ikke yngre med Aarene, et Mandfolk er man jo, og —“

„Naa, Du har Dig en erotisk Omgang — ja, det har Du jo i Reglen en Gang hvert Halvaar!“

„Erotisk eller ikke erotisk: jeg har ligget paa mit ensomme Leie og reflekteret og reflekteret. Pigen anstaaer mig — hun er, som sagt, baade velskabt og ikke for stærkt converserende — men den værste Anstødssten er naturligvis Rosa. Rosa vil ikke goutere Partiet — hun er jo i det Hele ikke saadan anlagt for det Erotiske — og siden jeg har resolveret mig til at gjøre en Ende paa den Historie, lister jeg mig som den forlorne Søn langs med Væggene, naar jeg gaaer forbi mine egne Forfædre i Havesalen, for jeg har en Fornemmelse af, at de

seer paa mig, som om de heller ikke gouterede Historien. — Naa, foreløbig ikke et Ord til Rosa — hører Du, Riis! — for det kunde give Anledning til de største Ubehageligheder. Det kunde jo ogsaa tænkes, at jeg bestemte mig om — men jeg troer det ikke, for Pigebarnet anstaaer mig, og jeg har ogsaa tydeligt mærket, at hun har et godt Øie til mig: hun smækkede mig over Fingrene forleden Dag, da jeg ganske gedulgt kneb hende en lille Smule i Armen — men ikke et Ord til Rosa — der er hun!"

„Hvad staaer I to gamle Drenge og lægger Raad op om?" lød Tante Rosas skingrende Røst. „Er det mod mig?"

„Det tør saamænd Ingen af os!" svarede Capitainen. „Jeg stod just og skulde levere Heinrich dette Pibehovede fra Birkedommeren med Anmodning om at ryge det til."

Kammerjunkeren greb ivrigt efter den lille Pakke, som Capitainen rakte ham, aabnede den hurtigt, men saae meget skuffet ud. — „Kun Porcelain!" udbrød han. „Jeg havde dog saa vist haabet paa Merskum fra den Kant! Merskum er det en sand Fornøielse at ryge til — man kan stadigt følge Resultatet af sin Virken i den fine Masse — men Porcelain kan man ikke se Noget paa udvendigt. Merskum bliver sjeldnere og sjeldnere — ligesom Keiserindepærerne. Naa, *enfin*, Du kan sige til

Birkedommeren, at han skal faae sit Hovede om en Ugestid. — Rosa, maa jeg tale et Par Ord med Dig!"

Kammerjunkerens Hvisken med Søsteren afbrødes hurtigt ved, at Denne udbrød: „Svovlstikker! Er Du gal! Du fik jo en hel Æske igaar! Hvad i al Verden bruger Du alle de Svovlstikker til! — Naa, her er en halv Æske, men hold saa godt Hus med den!"

Atter hviskede Kammerjunkeren, og atter afbrødes han af Søsteren, der pludselig udbrød: „To Kroner! Du skal have Fanden, skal Du — Du har jo faaet dine Lommepenge for denne Maaned! — Hvad for Noget? Til Faddergave? Til Skolelærer Andersens yngste Datter? Nei, den Familie er sgu alt for ynglsom! Der er jo saa mange Unger i Forveien, at de helt spærrer Veien, naar de ligger og roder udenfor Huset — og der er altid et Barn eller to blevet borte — uden at Nogen forresten mærker det! Nei, spar Du dine Penge, Heinrich, og lad være med at opmuntre Familien Andersens Tillæg — jeg har ingen Penge. — Hvad siger Du? — Naa, ja, naar Du har lovet at staa Fadder, saa maa Du jo staa Fadder i Guds Navn. — Kom saa op til Middag!"

Da Eftermiddagskaffen vel var drukken, kom Fanny løbende ind i Stuen med den ene Haand holdende op i Ridekjolen.

„Hvor skal Du hen?“ spurgte Tante Rosa.

„Ud at ride“, svarede Fanny. „Bort fra det Hele, bort fra de sumpede Grave og den døde Gaard, ud i den vide Verden — men foreløbig gjennem Kohaven og Tvis Skov. — Jeg kommer nok hjem, naar jeg bliver sulten. — Farvel, Du rare, gamle Tante Rosa, og Du stygge, gamle Onkel Heinrich! Og Farvel, Du gamle Soldat — nei, Du maa kun kysse mig paa Panden, saadan! Jeg er vist forresten vred paa Dig, men jeg kan ikke huske hvorfor. — Farvel, Allesammen!“

„Bi lidt!“ raabte Capitainen efter hende. „Har Du faaet din nye Sadel, saa maa jeg da ud at se den!“

„Nei, endnu ikke. — Men der er sendt Penge for den over til Frits for flere Uger siden, saa den maa jo snart komme. Frits skal kjøbe en rigtig fin en ovre i Kjøbenhavn, men den kjære, gode Broder har jo saa Meget at passe, saa man kan da ikke forlange, at han strax skal staa paa Pinde.“

„Naa, der er sendt Penge til Frits“, sagde Capitainen, „ja, saa kommer Sadlen nok snart!“

Tante Rosa sendte Capitainen et forstaaende Blik, Onkel Heinrich betragtede Birkedommerens Pibehovede, og saa gik Fanny — et Øieblik efter jog hun ad Kohaven til.

Hen paa Eftermiddagen brød Capitainen op — han skulde jo skyde Ænder hos Møller Sørensen i Pinds Mølle. Han satte ogsaa ganske rigtigt Kurs

efter Møllen men kunde ikke dy sig for underveis at gjøre en Afstikker ned i Satrup Kjær, og da der var tre Kuld, blev det mørk Aften, inden Jagten var forbi, og han havnede derfor foreløbigt hos Sognefogden i Laasby.

— Det er Søndagmorgen paa Hjortholm. Tante Rosa er som sædvanligt oppe Klokken Sex; hun har været i Stalden og Meieriet, nu slaaer Klokken Syv, og saa gaaer hun ind til Onkel Heinrich. Han har ganske vist Vækkeuhr, som han passer nøiagtigt, men da han altid sover saa fast, at der gjerne kunde skydes med Kanoner, uden at han vaagnede, er Tante Rosa alligevel hans egentlige Vækkeuhr. Der ligger den gamle Cavaleer med Nathue paa og sover trygt; Resten af et Glas Sukkervand, som han har blandet om Aftenen, staaer paa Bordet ved Siden af ham, og i det Øieblik, han vækkes, tømmer han det efter et kort Godmorgen, springer rask ud af Sengen og gjør et foreløbigt Toilette — det store Toilette med Barbering falder først efter Frokosten. Saa gaaer han til Kilden, og imens lister Tante Rosa sig forsigtigt hen til det øvre Taarnværelse, aabner lydløst Døren og kiger ind til Fanny — jo, hun sover endnu. Tante Rosa seer længe paa hende, seer beundrende, næsten med en Slags Andagt paa den slumrende Skjønhed, der trygt som et Barn hviler paa Leiet, lægger omhyggeligt Teppet over hendes ene, høire Fod, der er gleden frem, og gaaer saa igjen uden at vække hende.

Oppe fra Vinduet har hun opdaget en af Pigerne i en mistænkelig *tête-à-tête* med Anders Staldkarl inde i Vedhaven; Pigen er en skrækkelig Gravso at se til — Tante Rosa holder i det Hele, nærmest af Hensyn til Onkel Heinrich, kun grimme Piger — men Mangel paa Legemsskjønhed er jo intet absolut Værn, og Tante Rosa kalder hende derfor ogsaa strax for sig. — „Pas sin Gjerning, og lad være med at fjase!“ siger hun. „Og lad ikke Anders komme Dig for nær, hører Du!“

En Karl gaaer over Gaarden og søger, da han seer Frøkenen, at skjule Noget, men hendes Falkeblik har opdaget ham, og han bliver raabt an. — „Med hvad uden hvilket maa en Karl ikke gaa over Gaarden?“ spørger hun, men Karlen tier. — „Med en tændt Pibe uden Hætte!“ fortsætter hun saa. „Marsch, omkring — og se med det Samme efter Kalkunkyllingerne!“

Gamle Anders Staldkarl har faaet travlt, thi Frøkenen vil kjøre til Kirke. Inde i Selekammeret hænger endnu Tøi til et Firspand; det har der ikke været Brug for i de sidste tredive Aar, men Anders smører og pudser det dog regelmæssigt, som skulde det lægges paa imorgen. Nu faaer han Vognen frem — en gammel, brøstfældig Calesche, og skjøndt der ikke er et Stænk at se paa den, maa den dog have en forsvarlig Overhaling.

Paa Slaget Halvti holder Kusken for Døren og slaaer de traditionelle Smeld med Pisken. Frøkenen er færdig — hun lader aldrig Nogen vente paa sig

— sætter sig rask op og siger: „Kjør saa i Guds Navn!“, og ud gjennem Ladegaarden ruller Caleschen, mens Sultan gjøer, og Kalkunkyllingerne fare til alle Sider.

Naar Tante Rosa sidder i den gamle Vogn, føler hun et eget Velvære; hun tænker paa alle de Ture, Caleschen har gjort, og paa, hvad den vilde kunne fortælle, om den havde Mæle. Elskende Par have siddet under dens skjærmende Tag og vexlet ømme Ord, fornemme Folk har den huset — til Bryllup, Barsel og Begravelse har den været brugt. Og hvor den kommer frem, hilses den af Alle — man har været vant til at hilse Caleschen i et Par Menneskealdere — og Tante Rosa gjengjælder venligt Hilsenerne, slaaer ud med Haanden og nikker.

Ikke en Mark kjører hun forbi uden at se Sæden efter; Høistrups Rug er svær, men den ligger allerede, Blandingssæden paa Lindemark er den bedste i Herredet, men Hveden paa Skovsgaard, som der er gaaet saa stort Ry af, har nok allerede skjæmmet sig.

Gjennem et Hjørne af Tvis Skov kommer hun. Den er, som næsten alle Skovene her omkring, stærkt forhugget fra gammel Tid; de store Ege har man fældet, og de, der have undgaaet Øxen, kjæmpe en haard Kamp for Livet med Bøgen, der trænger sig ind paa dem og truer med at overskygge dem.

Nu slipper Skoven, der ligger Krogslev Kirke, og Caleschen fra Hjortholm holder foran Kirkegaards-

laagen. Tante Rosa modtager og gjengjælder Kirkefolkets Hilsen, gaaer først hen og lægger en medbragt Krans paa Mindestenen for de i Krigen Faldne — hun naaede ikke herop den 6. Juli, og de store Slagdage glemmer hun aldrig — saa gaaer hun ind i Kirken og sætter sig i sin egen Stol. Ydmygt og opmærksomt følger hun Prædikenen, men skulde hun fulgt den fra noget andet Sted end fra Familiestolen, vilde det været forbi med Andagten — hun kan neppe tænke sig et andet Liv uden egen Stol. Og lader hun under Psalmesangen sit Blik streife gjennem Kirken, saa er det med en vis Tilfredsstillelse, det dvæler ved Alt: Epitafiernes Riddere, der knæle mellem flere Koner og mange Børn, ere udelukkende af de Høibroers Æt, og Lysekroner, Alterstager, Kalk og Prædikestol skyldes fordums Eiere af Hjortholm — deres Navne findes paa Gaverne.

— Gudstjenesten er forbi, og man gaaer ud af Kirken — den gamle Frøken først. Men hun venter ude paa Kirkegaarden for efter gammel Skik at hilse paa Præsten og takke ham for Talen, seer gjennem den gitrede Glug ned i Familiebegravelsen, der engang skal aabne sig for hende; støvede og mugne staa Kisterne ved Siden af hinanden dernede i Halvmørket, men der er Vaabenskjolde og Navneplader paa dem alle — der skal ogsaa være Vaaben paa hendes. Saa faaer Præsten sin Tak, Kusken holder parat, og Tante Rosa kører hjemad.

Paa Hjortholm venter Frokosten. Onkel Heinrich

er forlængst kommen tilbage fra sin Morgentur og har røget to Piber af Birkedommerens nye Hoved; i den sidste halve Time har han oppe fra sit Værelse seet ned paa den blanke Plet i Graven, og to Gange har han været saa heldig at se Snuden af en af Familiekarperne. Fanny er endnu ved at klæde sig paa; undertiden tager hendes Toilette ti Minuter, undertiden et Par Timer — idag er det Sidste Tilfældet. Tøi ligger rundt omkring i det lille Taarnværelse, over Sengen hænger et stort Fotografi af hendes afdøde Fader til Hest, og paa alle Væggene er der med Knappenaale fæstet Billeder af moderne Forfattere og berømte Mænd klippede ud af illustrerede Blade; mellem Portraiterne er der paa Maa og Faa stukket Fuglevinger, tørrede Straa og visne Dunhammer.

— „Men Barn, dog!“ siger Tante Rosa, der kommer for at hente hende. „Er Du ikke paaklædt endnu!“

„Nei,“ svarer Fanny, „jeg kan slet ikke faae mit Haar til at sidde idag — det vil ikke!“

„Det sidder jo nydeligt — Du er kjøn, som Du er!“

„— Var min Moder virkelig lige saa smuk som jeg?“

„Hun var kjønnere endnu!“

„Veed Du hvad, Tante Rosa, saa maa hun have været meget smuk!“

„Ja, det var hun ogsaa! — Skynd Dig nu blot!“

„Aa, hvorfor har jeg dog ikke kjendt min Moder!“ udbryder Fanny pludselig lidenskabeligt. „Og hvorfor taler I aldrig rigtig om hende! Hun har vist været bedre end alle I Andre tilsammen — og frisindet, det er jeg vis paa! — hun havde forstaaet mig! — Ja, nu skal jeg komme!“

— Søndag Eftermiddag kan være lang paa Landet! I godt Veir kan det allerede være trangt nok, i Regn forskrækkeligt.

Ude i Vest er den blaa Himmel begyndt at blive sortgraa og at tykne, det er lummert, trykkende varmt, og langt borte hører man den første, svage Torden. Kridhvide Smaaskyer drive som Krudtdampen fra springende Granater hen over det mørke Skybagteppe, men det sidste Lyse forsvinder, og Mørket vinder. Nu kommer en Iling, og der er den første, tunge Draabe paa Vinduet — snart følges den af flere. Solen stikker endnu, og Træerne give Læ, men det varer kun kort: i Løbet af faa Øieblikke styrter Regnen ned. Kalkunerne gjennes i Hus, Hønsene krybe sammen i Ladeporten og Spurvene under Tagskjægget, Fluerne søge ind — matte og ikke til at ryste af sig — Katten, der formodentlig har været til Marks paa ulovlig Jagt, kommer i fuldt Firspring langs Muren, og kun Ænderne nyde Tilværelsen i Gaardens Pytter, hvor de store, faldende Draaber slaa ligesom Gnister af Vand i Veiret. Karle komme styrtende hjem, og Piger med Skjørtet over Hovedet følge

efter — Træskoene klapre, som var det et helt Regiment. Ned ad de sorte Lindestammer i Haven driver Vandet, Æbletræernes gule Lav, der har været helt fortørret, buldner ud, og Mosset bliver paa een Gang saftig-mørkegrønt — og saa sagtner Regnen. Snart er det igjen klart Sommerveir med blaa Himmel, Vinsneglene komme frem af Buskadset, Regnormene strække sig over den vaade Muld, og Solen skinner blændende i Pytterne og i de fyldte Hjulspor.

Inden Døre paa Hjortholm var Stemningen ikke livlig. Onkel Heinrich var meget ulykkelig over, at Tante Rosa forbød ham at gaa Eftermiddagstur i det Veir, og Fanny var slet ikke til at styre. — „Jeg vilde have været til Vihøi", sagde hun, „og maaske gjennem Laasby Krat — eller ogsaa over til Doctor Prip's — og nu kommer jeg ingen Steder, det er ikke til at holde ud!"

„Stop en Strømpe!" sagde Tante Rosa. „Eller, hvis Du ikke vil tage Dig noget Nyttigt for, saa læs i Guds Navn i en af dine Bøger — Du kan vel ikke blive synderlig mere fordærvet, end Du er!"

Og Fanny tog en Bog og bladede i den, og hun tog en anden og en tredie, men saa sprang hun pludselig op og legede med en Kattekilling, der under Regnen havde forvildet sig ind i Stuen. Siden faldt hun i et gammelt Bind af „Illustreret Tidende", og der fandt hun endelig en Historie, der lod til at more hende.

Henad Sex, da Veiret igjen var blevet godt, gjøede Sultan med Eet, som om han var besat, en Vogn kom raslende gjennem Ladeporten og svingede op for Hovedbygningen, og Ingenieur Erik Kongsted kom paa Visit.

Han begyndte med at præsentere sig selv og forklarede, hvad der havde ført ham til Egnen, men han var allerede forlængst meldt som ankommen, dels af Capitainen, dels paa anden Maade. Ude paa Landet har man sit eget private Efterretningsvæsen ligesom i Krigstid; man veed ikke blot, hvem der er reden forbi Gaarden og ad hvilken Kant, og om Doctorstolen er seet kjørende øster- eller vesterpaa, nei, man staaer ogsaa i direkte Forbindelse med selve den store Verden. Somme Steder findes nemlig endnu en Slags priviligeret Dagvogn, hvis Kusk har officiel rød Kappe og sølvtredset Kaskjet; om Formiddagen kjører han til Stationen og om Aftenen fra den. Han transporterer Passagerer, Pakker og Breve; han holder hvorsomhelst, tager imod de fulde Smørbøtter og bringer de tomme tilbage, afleverer paa Stationen samvittighedsfuldt den „Slagtemad", som vor Mo'er sender sin Søn, der er Soldat, og glemmer aldrig at sætte Frimærke paa Brevene, naar han har faaet Penge til det. Ved Dag og Nat kjører han, Sommer og Vinter den samme Tur, og saa regelmæssig er hans sindige Kjørsel, at Folk paa den Kant, hvor man ikke kan høre Toget fløite, bruger „Røde Post" som paalidelig Tidsangivelse, hvorefter Uhrene stilles. Han kjendei

hvert Menneske paa hele Egnen og veed Alt, hvad der er skeet, og Alt, hvad der vil ske; han lægger Mærke til, hvem der Vinteraftener slukker tidligt, og hvem der slukker sent, han veed, om Ole Hansen nylig har faaet Brev fra Sønnen i Amerika, og om Smeden har været fuld sidste Markedsdag. — Og „Røde Post“ vidste selvfølgelig ogsaa baade, at Ingenieuren var kommen, og at han boede i Laasby Kro; fra „Røde Post“ havde Onkel Heinrich det, og fra Onkel Heinrich havde Fanny det.

— „Da jeg jo bliver paa Egnen i længere Tid, vilde jeg gjerne tillade mig at hilse paa Familien“, sagde Erik Kongsted.

„De er naturligvis velkommen“, svarede Tante Rosa, høfligt men stivt. „Vær saa god at komme nærmere. Ingenieur Kongsted — min Broder, Kammerjunker Heinrich Høibro — min Niece, Frøken Fanny Høibro. — Ja, vi beholder Dem da til Aften?“

„Mange Tak! Jeg vil være meget glad ved at maatte tilbringe et Par Timer her. Naar man, som jeg, boer paa en Kro og Ugen igjennem ikke har et Menneske, man kan tale med, saa skjønner man selvfølgelig dobbelt paa om Søndagen at gives tilbage til det civiliserede Samfund.“

„Ja, Kroen er vist slem,“ indrømmede Tante Rosa, „men hvad det angaaer ikke at have Nogen at snakke med, saa er der da ellers Folk nok.“

„Ganske vist, Frøken, men jeg troer ikke, jeg egner mig til at tale med Bønder!“

„Ikke det! Jeg synes da, det maa være en af

Hovedfordelene ved at have lært Noget og være et dannet Menneske, at man kan lempe sig efter Andres Forestillingskreds og tale om, hvad de forstaaer!"

Kongsted tog Tøiet af imens og svarede ikke Noget, men da han var kommen ind i Stuen, sagde han: „Jeg vilde ogsaa sætte megen Pris paa at maatte se Hjortholm, det er jo en interessant gammel Gaard."

„Ja, gammel er den — og forfalden ogsaa!" svarede Fanny, og saa viste Tante Rosa om.

Inde i Havesalen, hvor Familieportraiterne hang, blev hun formelig veltalende: „Han der tog med stormende Haand tre Byer og en hel Provins nede i Schlesien paa Trediveaarskrigens Tid, han blev i Flandern, og han faldt i Slaget ved Lund. — Har De ogsaa Nogen af Deres Slægt, der er bleven paa Valpladsen?"

„Ja, en Onkel af mig faldt ved Isted", svarede Kongsted.

„Naa, ja, det er jo altid Noget."

„Hvem har malet det Billede?" spurgte Kongsted og pegede paa et Dameportrait. „Det har betydeligt Kunstværd!"

„Det veed jeg saamænd ikke," svarede Tante Rosa, „men det forestiller Susanne Galt, Preben Parsbjergs til Hjortholm."

„Preben Parsbjerg — han var jo gift med en Kongsted!"

„Ja, det var han nok — efter sin første Kones Død.“

„Er der da ikke noget Billede af hende?“

„Nei, det er der virkelig ikke!“

Kongsted følte sig stødt over den afvisende Maade, paa hvilken den gamle Dame omtalte hans Slægt; Blodet foer ham til Kinderne, og han sagde: „Frøkenen veed maaske, at Hjortholm efter Preben Parsbjergs Død skulde være gaaet over til Kongsted'erne.“

„Nei, jeg veed saamænd ikke“, svarede Tante Rosa med paatagen Ligegyldighed.

„Jo, hans Hustrus Slægt skulde have havt Gaarden“, vedblev Kongsted.

„Saa? — Jeg har altid hørt, at Høibroerne, som jo oprindelig hører hjemme her paa Hjortholm, fik Gaarden ved Preben Parsbjergs Testament.“

„Ganske rigtigt, Frøken. Men der har i min Slægt holdt sig en aldeles bestemt Tradition om —“

„Tradition?“ gjentog Tante Rosa spodsk. „Har man ogsaa Tradition i —“

„I borgerlige Familier?“ supplerede Kongsted smilende. „Jo, det hænder undertiden. Og i min Slægt har der saaledes holdt sig en Tradition om, at bemeldte Testamente — hvis det overhovedet nogensinde har existeret — var et Falsum.“

„Hvis det har existeret!“ raabte Tante Rosa. „Er De gal, Mand!“

„Ja, det er bleven mig sagt, at det ikke findes

i Arkivet her paa Gaarden, og i saa Fald er man dog vel nok berettiget til at slutte, at —"

„Det har sgu været her!" erklærede Tante Rosa. „Min Fader har selv sagt, at han har seet det!"

„Men hvordan kan det saa egentlig være forsvundet?"

„Ganske simpelt: der har været Uorden i Arkivet, og saa —"

„Jeg troede, at Familiearkivet var det, man først og fremmest vogtede paa — det gjør man endogsaa i borgerlige Familier!"

Fanny var kommen til under den sidste Del af Samtalen og havde med voxende Interesse fulgt Replikerne. — „Hvad er det for et Testamente, der er blevet borte?" spurgte hun.

„Aa, det er det, hvorved Preben Parsbjerg i sin Tid gav Høibroerne deres gamle Eiendom tilbage", svarede Tante Rosa.

„Og det er borte! Men det er jo forskrækkeligt!"

„Det er saamænd ganske ligegyldigt!"

„Ja, deri har Deres Tante fuldkommen Ret", sagde Kongsted. „Hvad enten Testamentet har existeret eller ikke, og hvad enten det, i bekræftende Fald, har været ægte eller falsk — nogen reel Betydning kan det ikke have nu, eftersom Tiden jo forlængst har legaliseret det mulige Brud paa Retten."

„Kan Tiden da maaske gjøre Uret til Ret?" spurgte Fanny end mere ivrigt.

„Ja, det kan den rigtignok, Frøken!"

„Men det er jo modbydeligt, ligefrem oprørende! Skulde vi maaske ikke med god Ret — jo, vist gjør vi saa! Jeg er sikker paa, at jeg aldrig vilde have kunnet føle mig i den Grad knyttet til Gaarden og Bakkerne og Vildmosen og det Hele, som jeg gjør, hvis det Hele ikke var vort og altid — altid — havde været det med fuld Ret. Man kan tage feil af Meget, men man tager hverken feil af sin Slægtsfølelse eller af sin Retsfølelse!“

„Der maa være en smuk Udsigt oppe fra Taarnet“, sagde Kongsted efter et Øiebliks Pause for at give Samtalen en anden Vending, og saa gik man ovenpaa — Onkel Heinrich med.

„Ude paa det Næs, som nordfra skyder sig ud i Søen, er der endnu Ruiner af det gamle Hjortholm“, sagde Tante Rosa. „Valdemar Atterdag lod det berende i to Maaneder, men han maatte kjønt lade det ligge!“

„Jeg troede, det ældre Hjortholm havde ligget i Vildmosen“, sagde Kongsted smilende.

„Ja, Sagnets Hjortholm — men ikke det historiske.“

„Men ude i Vildmosen skal der engang findes en Skat stor nok til at bygge et nyt Hjortholm op for“, bemærkede Onkel Heinrich.

„Nei, virkelig! Har man flere Sagn her paa Gaarden?“

„Ja, vi har den graa Dame“, svarede Tante Rosa.

„Hende har Du ikke Lov at kalde Sagn,“ indvendte Onkel Heinrich. „Hun er da historisk nok!“

Kongsted vendte sig nu om til den gamle Kammerjunker og sagde: „Se, se! Hjortholm har endnu sin graa Dame, der formodentlig viser sig ved forestaaende, høitidelige Begivenheder — det er jo høist interessant!“

„Gamle Slægter har endnu deres graa eller hvide Damer,“ bemærkede Tante Rosa majestætisk. „Det er et af de faa Prærogativer, som Grundloven ikke har kunnet berøve os! — Skal vi saa gaa ned!“

Man satte sig i Havesalen, men Conversationen gik i Begyndelsen temmelig trægt. Kongsted greb et Blad, der laa paa Bordet — det var „Faublas“. — „Herregud, har det Papir forvildet sig helt her op til Vildmosen!“ sagde han.

„Jeg holder det!“ sagde Fanny og sendte ham et høist unaadigt Blik.

„Tør jeg da være saa fri at spørge Frøkenen, hvad der egentlig interesserer eller tiltaler Dem ved det Blad?“

„Ja, hvad har De at indvende imod det?“

„Ikke Andet, end at det forekommer mig at være en Blanding af Sølen sig i privat Skandalestof og raffineret Frivolitet, beregnet paa at pirre — og derigjennem at ødelægge — den alleryngste Ungdom. — I gamle Dage regnede man det for gemen Krigsførelse at forgifte Fjendens Brønde, men det er da ulige gemenere at forgifte Sindene i Fredstid.“

Tante Rosa nikkede anerkjendende, men Fanny slog med Nakken. „De læser formodentlig kun

„Berlingske Tidende“ og mener, at alle andre Blade skulde forbydes!“ sagde hun.

„Nei, tvertimod, Frøken,“ svarede Kongsted. „Det Samfund, i hvilket der ikke er Opposition, det stagnerer, og faaer Oppositionen ikke et fyldigt Udtryk gjennem Pressen, saa har den i vore Dage ingen Betydning. Høire skal læse Venstreblade, og Venstre Høireblade, ikke forat blive overbevist — man læser sig vist overhovedet sjelden til en Overbevisning — men forat lære anderledes Tænkendes Mening at kjende og lære at indse, at denne ogsaa har sin relative Betydning. Men De vil dog vel ikke forlange, at jeg skal gjøre „Faublas“ den Ære at kalde det et Oppositionsblad. Det vil jo Intet — Intet uden det Ene: om muligt at gjøre Fortræd!“

Fanny gyngede utaalmodigt frem og tilbage i Stolen og bestræbte sig — ikke ganske uden Held — for at se overlegen ud. Da Kongsted tav, sagde hun: „Det kan saamænd gjerne være, De har Ret i Noget af, hvad De siger — det er meget muligt — men det er dog „Faublas“'s Medarbeidere, der bærer Landets aandelige Liv — eller i alt Fald vil komme til det — det kan man læse sig til af Bladet selv, og det veed jeg ogsaa fra min Broder!“

„Saa Gud hjælpe Landets aandelige Liv!“ svarede Kongsted. „Troer De da virkelig, Frøken, at det er Publikum'et ved Førsteopførelsen af en Revue, der bærer et Land! Det er sandelig endnu mere naivt end at tro, at „*tout Paris*“, og der-

igjennem Frankrig, er de 12—1300 Mennesker, der kan rummes i „Theatre Francais“ ved en Première!“

„Ungdommen repræsenterer „Faublas“ da,“ replicerede Fanny uforknyt.

„Ungdommen — ja, men hvad er egentlig Ungdom, Frøken? Jeg regner mig virkelig selv med til de Unge, forsaavidt jeg ikke er stort mere end tredive Aar, men i den nyeste Tid indskrænker man jo Begrebet Ungdom til de Individer, der er under Myndighedsalderen men forlængst er ude over al Ungdommelighed. Ungdom — der raabes jo nu ligefrem med Ungdom, som der raabes med Reier i Smaagaderne! — men hverken Ungdommen eller Reierne er nok ganske friske. Man giver os Stene for Brød: Blaseerthed i Stedet for Ungdom. Kan De ikke indse, at Blaseerthed er en Forbrydelse! Og hvad er det for Personer, De taler om? Lutter „miskjendte Genier“, som —“

„Ja, det kan de da ikke gjøre for!“ indvendte Fanny.

„Jo, de kan,“ erklærede Kongsted. „Er de Genier, skal de nok blive anerkjendte, men duer de ikke til Digtere eller Kunstnere, saa maa de hellere slaa Sten paa Landeveien end tilbringe deres Liv med at klynke over at være miskjendte!“

„Aa, De kjender formodentlig slet ikke den unge Literatur!“ sagde Fanny.

„Jo, jeg gjør. Jeg følger med efter Evne og glæder mig oprigtigt, hver Gang jeg træffer Noget

at glæde mig over. Men, med Deres Tilladelse, Frøken: kjender De den ældre Literatur?"

„Ja, naturligvis! — Jeg har da læst en Del af den, men den kan man virkelig ikke blive ved at leve paa!"

„Har De da aldrig tænkt, at De kun faaer en virkelig Forstaaelse af Deres egen Tid, dens Opfattelse, Literatur og Kunst, ved til Bunds at kjende den Periode, der ligger forud?"

„Jo, aa, jo — til en vis Grad. Men den gamle Literatur, den er ogsaa kun skreven af Mænd og for Mænd — ganske ligesom Lovene. I Romaner og Komedier er det altid en Kvinde, som skal sidde trofast stille paa Pinden og vente, til Mandfolket er blevet kjed af at føite om, og kommer han saa engang tilbage til hende, skal hun pænt neie og sige saa mange Tak — nei, Tak for mig!"

„Du skulde vise Ingenieur Kongsted din nye Laterna magica med de kjønne Billeder!" foreslog Onkel Heinrich pludselig. Han havde paa Fornemmelsen, at Conversationen begyndte at blive mindre behagelig, og desuden var det hans Specialitet at komme med Bemærkninger, der faldt som en Bombe i Huset.

„Har Frøkenen en særlig god Laterna magica?" spurgte Kongsted.

Fanny sendte Onkel Heinrich et rasende Blik, thi hun havde i Øieblikket slet ingen Lyst til at komme ind paa Fredssagen, men at knibe helt ud

var jo umuligt, og hun forklarede derfor ganske kort, hvad det var for Billeder, der skulde vises frem nede i Skolen, og hvad Meningen var med det. — „Men De betragter maaske heller ikke Krig som en Skjændsel for Menneskeheden?“ sluttede hun med at sige, henvendt til Kongsted.

„Jeg betragter den som et nødvendigt Onde, der kan føre mange Goder med sig,“ svarede Denne.

„Goder?“ gjentog Fanny spørgende.

„Ja, Goder! Troer De ikke, Vorherre kan bruge — og har brugt — Krigen til at vække et Folk eller en hel Tid med? Og nu til Dags, hvor man saa uendelig sjeldent har Anledning til at kunne ofre sit Liv for nogen anden Sag, er det sundt for Enhver at vide, at der kan komme den Dag, da man maa ofre sit Liv for Fædrelandet.“

„Aa, Fædrelandet!“ henkastede Fanny. „Det er alt for smaat at føle sig bunden til den Plet Jord, hvor man tilfældig er født!“

Kongsted smilede. „De troer, Fædrelandet er for lille for Dem at holde af, Frøken — men skulde Forholdet ikke snarere være, at det er Dem for stort?“

„For stort?“

„Ja! De kjender vist kun Hjemstedsfølelsen og slet ikke den nationale Følelse, der har den historiske Tradition til Basis og beroer paa en demokratisk Følelse af at være et Led af sit Folk. Jeg hører saamænd ikke til dem, der ynder at tale bredt og fedt om Fædrelandet i Tide og Utide — tvertimod!

— men hvad Fødselen er for det enkelte Individ, det er Nationalfølelsen for et Folk. Naar et Menneske opgiver al Individualitet og ikke længere hævder sin Menneskeværdighed, saa gaaer han i Hundene, og naar et Folk ikke længer er et Folk og ikke søger at hævde sig som saadant men tager Falstaffs Opfattelse af Æren til Forbillede, saa er det fortabt!"

„Og paa samme Maade gaaer det med den Slægtsfølelse, man har taget i Arv!" bemærkede Tante Rosa.

„Ja, taget i Arv!" gjentog Fanny som halvt for sig selv. „Man er, hvad man er, i Kraft af sin Slægts Blod — Vildmoseblodet — i Kraft af Arveligheden. — Har jeg overhovedet nogen fri Villie?"

„Du!" udbrød Tante Rosa. „Du har sgu alt for megen!"

Men uden at ænse denne Afbrydelse vedblev Fanny, atter henvendt til Kongsted: „De er vel forresten saa gammeldags, at De fornægter Arvelighedens Betydning paa det moralske Omraade!"

„Nei," svarede Kongsted, „det kunde dog ikke godt falde mig ind. Men jeg siger, ganske som de fornuftige Astrologer sagde i gamle Dage, naar Talen var om Stjernernes Indflydelse paa et Menneskes Skjæbne: *stellæ inclinant non necessitant* — Stjernerne øve deres Paavirkning, men de tvinger ikke. Saadan gaaer det nemlig efter min Mening ogsaa med de Egenskaber og Tilbøieligheder, man

har taget i Arv: de kan friste og ægge, men de kan overvindes!"

Fanny tog en Bog, der laa paa Bordet, og bladede lidt i den, men et Øieblik efter lagde hun den igjen.

„Leonora Christinas Jammersminde!" sagde Kongsted efterat have seet paa Titelbladet. „Ja, det var en Kvinde: stor i Lykken, stor i Ulykken."

„Synes De?" spurgte Tante Rosa. „Ja, hun bar sin Elendighed med godt Humør, det er sandt, men den store Begeistring for Eleonora Christina kan jeg ikke dele. Gudbevares, hun har været, hvad man kalder en god Kone, men der kommer sgu da et Punkt, hvor en Kone siger Stop selv overfor sin Mand, og naar det nu er bleven Mode at rakke ned paa Sophie Amalie, lad os saa ikke glemme, at hun ikke var en Landsforræderske, men at det var hende, der red rundt paa Voldene, hvor Faren var størst. Og nu Ulfeldt! Han havde som Adelsmand Grund nok til at være gal i Hovedet paa Frederik den Tredie — det havde vist været bedst for os Allesammen, om 1660 aldrig var kommet! — men derfra er der dog heldigvis et godt Spring til at blive Landsforræder — fy, for Fanden! Jeg kan heller ikke lide, at de har taget Skamstøtten væk fra Ulfeldts Plads — den stod, hvor den burde!"

„Ja, paa eet Punkt er jeg ganske enig med Frøkenen," sagde Kongsted, „Kjærlighed bør aldrig kunne gjøre blind, men det er jo nu engang een af de Friheder, som Digterne til alle Tider har taget

sig, at fremstille Kjærligheden ikke blot som den høieste men næsten som den eneste Livsmagt. At have en gjennemdannet Kvinde, der deler Ens Livsopfattelse og Interesser, ved sin Side, er selvfølgelig uendelig Meget, men det er da ikke Alt."

„De er nok ikke forlovet!" sagde Tante Rosa.

„Nei — og jeg vil vist have endnu vanskeligere ved at blive det end de Fleste."

„Hvorfor det?"

„Fordi jeg er saa lykkelig at have en Moder, der for mig er den første Dame, og det falder mig naturligt at sammenligne Enhver med hende."

„De har en Moder!" udbrød Fanny uvilkaarligt.

„Alle Mennesker har en Moder!" smaabrummede Tante Rosa. „Det er kun en Fader, det sommetider kniber med!"

Kongsted blev helt forlegen men lod, som om han overhørte den sidste Replik, og knyttede igjen Samtalens Traad ved, henvendt til Tante Rosa, at sige: „Derimod kan jeg ikke være enig med Frøkenen i Deres Betragtninger over Adelsvældens Velsignelser."

„Ikke det? Det var jo kjedeligt!"

„Nei, det forekommer mig altid at være ubilligt, at en enkelt Stand — det være sig nu Adel eller Arbeidere — har Enemagt."

„Det er ikke ubilligt, at der er nogle faste Punkter i Landet," svarede Tante Rosa. „Først var det Klostrene, siden var det de adelige Herresæder. Vil De benægte, at Adelens Gaarde har givet

Tusinder rundt omkring Læ og Ly? Har ikke Herregaardene været Hjemsteder for boglig Sans, for Kunst og Kultur — jo, minsæl, har de saa, nu bandede jeg! Og har Adelen ikke betalt sin Gjæld til Landet ved altid at være forrest, maa jeg spørge?"

„De misforstaaer mig for en Del, Frøken," indvendte Kongsted. „For det Første er jeg saa langt fra at ønske alle „faste Punkter", som De kalder de store Herresæder, sløifede, at jeg tvertimod vanskeligt kunde tænke mig en større jordisk Lykke end paa min Viis at raade for et saadant fast Punkt og derigjennem være i Stand til at skabe bedre Livsvilkaar — en lille Stat i Staten af Tilfredshed og Lykke — for de Mange, som var afhængige af mig. Jeg indrømmer ogsaa fuldt ud, at den danske Adel har havt sin Tid, og at den i sine Velmagtsdage har opfyldt sin Mission paa den hæderligste Maade."

„Naa, det indrømmer De dog!"

„Ja, jeg indrømmer Mere end det! Jeg forstaaer godt, at Spørgsmaalet om Adelens Stilling til de andre Stænder i sin Tid har kunnet sees fra to Synspunkter: naar man betragter et sort- og hvidtavlet Marmorgulv, kan man jo baade se de hvide Tavl som det Mønster, for hvis Skyld den sorte Baggrund er til, og omvendt. Spørgsmaalet i vore Dage er kun, om Adelens Tid som Stand nu ikke er ifærd med at være forbi, om den har Livskraft nok til at leve sit eget Liv og endnu har Tro paa sin egen Mission."

„Mig er der sgu Livskraft nok i!“ erklærede Tante Rosa. „Og havde jeg været Mandfolk, skulde Familien Høibro ikke have været ved at uddø!“

Atter blev Kongsted forlegen — han havde aldrig før hørt en Dame udtale sig saaledes. Samtalen gik efterhaanden istaa, og det var meget heldigt, at Husjomfruen meldte, at Theen var serveret.

Efter det tarvelige Aftensmaaltid sad man ude i Haven. Onkel Heinrich spurgte Kongsted, der jo som Ingenieur maatte være Fagmand, hvorvidt Smedens Opfindelse med Tyngdepunktets Indeslutten i en Blære kunde antages at have nogen stor Fremtid for sig, Fanny var mut, og Tante Rosa strikkede ivrigt.

„Det er en deilig gammel Eg,“ sagde Kongsted og pegede paa et Træ, der stod midt paa den ene Plaine.

„Ja, det er det!“ svarede Tante Rosa. „Egene har det ellers haardt: de trænger til megen Sol og til Luft omkring sig — de kan ikke taale at blive overskyggede af Bøgen.“

„Og dog har Egene i fordums Tider givet Tusinder Ly og Læ“, sagde Kongsted med et Smil. „Men Kampen bliver dem for haard, og det kan vel være et Spørgsmaal, om de i Længden har Livskraft nok til at hævde Stillingen.“

„Aa, naar der kun bliver luftet godt ud mellem Bøgene, saa staaer Egene sig nok!“ svarede Tante

Rosa. „Et Træ forsvinder ikke saadan af et Lands Flora!“

„Keiserindepærerne bliver dog sjeldnere og sjeldnere!“ bemærkede Onkel Heinrich.

„Og baade Bævreespen og Naaletræerne er uddøde“, sagde Kongsted, „det kan man læse sig til af vore Tørvemoser.“

„Saa? — Ja, Mosen og hvad der i det Hele har med Sumpen at gjøre, interesserer mig ikke!“ erklærede Tante Rosa.

„Jo, Vildmosen!“ sagde Fanny.

Lidt efter kjørte Erik Kongsted bort.

— „Det var en rigtig behagelig Mand!“ sagde Onkel Heinrich.

„Synes Du?“ svarede Tante Rosa.

„Han er baade bornert og arrogant!“ erklærede Fanny.

Og saa gik Hver til Sit. Onkel Heinrich blandede sig sit Glas Sukkervand og trak Nathuen ned over Ørene, Fanny læste en ny norsk Bog paa Sengen, og Tante Rosa saae fra sit Vindue langt ud i Haven, ud til den gamle Eg, der majestætisk kneisede i Maaneskinnet.

Nede paa de Lysbro Enge gik det Skud i Skud. Aaen bugtede sig gjennem den grønne Dalbund, der laa indeklemt mellem Bakkedragene paa Siderne, og hvor Aaen bredte sig, var der hele Rørskove; i dem arbeidede Diana, plaskende og pustende, sommetider halsende, og snart lettede en gammel And, snart søgte en voxen Ælling, der ikke vovede at betro sig til sine Vinger, at smutte over en naturlig Glime ind i den nærmeste Rørholm. Men Capitainen var med, og hans Bøsse ogsaa, og hvert Øieblik lød det: „Diana, apporte!“

Ovre paa den anden Side gik Ingenieur Kongsted fulgt af en Karl og nivellerede. Han havde ogsaa lange Støvler paa, men ellers saae han i sin elegante Spaseredragt nærmest ud, som om han lige var kommen fra Østergade.

„Goddag, Ingenieur!“ raabte Capitainen over til ham.

„Goddag, Hr. Capitain!“

„Bi lidt, jeg kommer over til Dem — henne bag Ellebusken er der et Spange!“

Et Øieblik efter saaes Capitainen sikkert balancerende hen ad den gyngende Planke, medens Diana foretrak at svømme over Aaen i skraa Retning, idet

den instinktmæssig tog Strømmens Afdrift med i Beregningen.

„Naa, hvordan er De saa tilfreds i Kroen?“ spurgte Capitainen.

„Aa, jo, Tak, naar man ikke stiller store Fordringer, saa —“

„Ja, det kan jeg begribe! Men hvorfor vil De ogsaa blive d e r! — Har De været i Pinds Mølle?“

„Nei, men jeg har seet den paa Afstand.“

„Godt! De skal bo hos Møller Sørensen — det er brillante Folk!“

„Jeg kjender dem jo slet ikke!“

„Men det gjør j e g, og jeg skal nok besørge det Fornødne, naar jeg om et Par Dage seer Sørensen. Han er en prægtig Mand, og hun er Properheden selv. — Det var som Fanden!“ afbrød Capitainen sig selv og saae nøie paa Kongsted.

„Hvilket?“

„Gaaer De altid om og nivellerer med Manchetter paa?“

„Ja, man kan da ikke gaa ud uden at være paaklædt!“

„Naa, saadan! — Ja, hver Mand sin Lyst! — Har De været noget omkring paa Egnen?“

„Ja, jeg var paa Hjortholm i Søndags.“

„Nei, var De det! Er Tante Rosa ikke storartet? Et Hjerte som Guld og klogere end Nogen paa denne Side Fjorden — ja, jeg kan gjerne sige paa den anden Side med! Og dygtig, naada! Hun kan selv vise ud i Skoven, og hun kunde tjene som

Forkarl eller Meierske, hvor det skulde være. Birkedommeren siger ogsaa, at hun kan Loven og Profeterne saa godt som nogen dansk Jurist — ja, hun kan naturligvis ikke citere saa megen Romerret, som de pleier at gjøre i deres Indlæg, men det kunde hun sgu snart lære. — Er hun ikke storartet?"

„Hun ligner i alt Fald ikke Andre, og hun sagde ogsaa Noget til mig, der strax slog mig, og som jeg har tænkt paa flere Gange siden."

„Hvad var det?"

„Jo, hun gav mig paa Hovedet, fordi jeg sagde Noget om, at man ikke kunde tale med Bønder, og saa tilføiede hun, at var man virkelig dannet, skulde Fordelen vel være den, at man forstod at lempe sin Tale efter de mindre Dannedes Forestillingskreds — det slog mig, for det er sandt."

„Ja, hun er mageløs! Og Onkel Heinrich, min gamle Ven, han er det bedste Menneske, der kan gaa i et Par Gamascher!"

„Men er Kammerjunkeren ikke saadan lidt — ja, hvad skal jeg kalde det, lidt svaghovedet?"

„Heinrich? Svaghovedet? — Det har jeg sgu egentlig aldrig tænkt rigtig paa! — Ja, naturligvis, lægger man hans og Tante Rosas Forstand sammen og dividerer med to, saa bliver der maaske ikke mere, end hvad der gaaer med til to almindelige Mennesker, det kan De nok have Ret i. Naa, han har jo heller ikke altid været saadan. Stærkt begavet var han ikke, og saa levede han i sine

yngre Dage nogle Aar i Kjøbenhavn — og levede stærkt — det tog paa ham."

„Ja, hvad der næsten undrer mig mest", sagde Kongsted, „det var den Overbevisning, hvormed han talte om den graa Dame."

„Det troer jeg!" udbrød Capitainen. „Den graa Dame, det er ligefrem Onkel Heinrichs Religion — eller i alt Fald en Del af den!"

„Men den unge Frøken — Frøken Fanny", vedblev Kongsted, „hun er egentlig en mærkelig Blanding: naar hun taler om sin „Slægtsfølelse" og sin „Retsfølelse", saa er hun saa feudal, saa det er en Lyst, men paa andre Punkter er hun en rød Jacobiner — hun minder mig ligefrem om det franske Aristokrati, som i forrige *fin de sieçle* koketterede med Revolutionsliteraturen."

„Aa, hvad, rød — jeg lader i Reglen hendes Tale klinge for mine Øren som let, behagelig Dansemusik uden at høre efter, og er jeg imellem nødt til det, naar hun kommer med sine moderne Theorier, saa har jeg accurat den samme Fornemmelse, som naar jeg hører et Barn bruge uartige Ord paa et fremmed Sprog, som det ikke forstaaer. De maa ogsaa huske paa, at baade det Ene og det Andet tager sig anderledes ud her fra Kanten af Vildmosen, hvor hun jo seer Verden fra — end naar man har det paa nærmere Hold. Men er hun ikke deilig! Fanden selv kan jo blive ti Aar yngre ved at se paa det Pigebarn!"

„Smuk er hun — men undinekold!"

„Ja, erotisk er hun ikke — jeg har altid den Fornemmelse, at hendes hele Legeme er køligt som en Overarm. — Men siden vi taler om Fanny, skal De forresten høre en artig Historie. Hun havde fra Noget, der hedder Fredsforeningen, forskrevet en Laterna magica, som —"

„Ja, det veed jeg!"

„Naa, saa skal De høre. Iforgaars havde hun trommet alle Børn rundt omkring fra sammen i Starup Skole forat vise dem de bloddryppende Slagbilleder og derigjennem faae indgivet Ungdommen den tilbørlige Afsky for Krigens Ugudelighed. De fremmede Slag — tyske og franske og russiske — dem saae man paa i Stilhed, men da Turen saa kom til de hjemlige — Bau og Isted, Sankelmark og Vorbasse — saa skulde De have hørt en Jubel! Jo flere Døde og Saarede, der var, og jo livligere Bajonet og Sabel blev brugt, des høiere hylede Ungerne af Henrykkelse, klappede i Hænderne og trampede med Træskoene. Det gik sgu accurat her ligervis som i den bekjendte Historie, hvor en Moder viser sine Børn et rystende Billede af kristne Martyrer, der kastes for vilde Dyr, og hvor det mindste Barn saa udbryder: „Moder, se! Der er en stakkels Løve, som ingen Kristen har faaet!" — Jeg troer heller ikke, Fanny propagerer mere for den evige Fred paa den Maneer — men en sød Pige er hun naturligvis alligevel!"

— „Sig mig, Hr. Capitain", begyndte Kongsted lidt efter, „De kjender jo Egnens Folk —"

„Ja, jeg kjender Alle!“

„Saa maa De ogsaa kunne sige mig, hvem det var, jeg saae i Tvis Skov forleden — i nogen Afstand. Først kom der ridende en ung Dame paa en Skimmel —“

„Det har været Fanny!“

„Frøken Høibro?“

„Ja, der er ingen anden Dame paa denne Side Fjorden, der rider en Skimmel.“

„Hun mødte en Rytter —“

„Kom han nordfra?“

„Ja, det troer jeg nok, men —“

„Red han en rød Vallak med Blis?“

„Det lagde jeg ikke Mærke til.“

„Herregud, Mand, hvad bruger De Deres Øine til! — Men det kan nu alligevel ikke have været nogen Anden end Grev Christian — Grev Christian Porse. Han har forpagtet Louiselund — en af de Gaarde, der hører under Skovsgaard — af sin Fader, og han skal have Fanny — de har redet sammen, fra de var Børn.“

„Er det kun derpaa, Capitainen støtter Formodningen om, at der bliver et Par af dem?“

„Nei — Tante Rosa har bestemt det!“

„Ja, men er det ikke Grund nok for Frøken Høibro til ikke at ville have Greven?“

„Aa, jo, saagu, der kan være Noget i det, desværre! — Men hvorfor skulde De have at vide, hvem det ridende Par var?“

„Af simpel Nysgjerrighed — man bliver nys-

gjerrig her paa Landet. Og forresten var det saa ualmindelig kjønt at se en Dame paa Skimmelen inde paa den mørke Skovvei, hvor hun hvert Øieblik maatte bukke sig for Grenene, og da Rytteren saa kom til, og de blev To paa den snevre Vei —"

„Ja, det vil jeg tro! — Men hør, Ingenieur, jeg faaer en god Idee — det faaer jeg sommetider! Iovermorgen er der stort Agrarmøde i Bodholt Kro — der maa De med, saa lærer De hele Egnen at kjende!"

„Jeg er ikke Politiker — jeg roser mig af, aldrig at have været til noget politisk Møde!"

„Ja, jeg er sgu heller ikke Politiker, men der er fuldt op af gode Venner, og der er Fællesspisning — jeg skal præsentere Dem for en Masse Mennesker, som det vil more Dem at gjøre Bekjendtskab med — Folk, som De ikke træffer Mage til paa Kjøbenhavns Gader!"

„Ja, Tak, hvis det ikke er paatrængende."

De vare nu komne op fra Engen, op paa Landeveien. Et Enspænderkjøretøi rullede forbi, og den deri Siddende hilste høfligt, overdrevent høfligt. Det var en midaldrende Mand med et stort Hoved paa en vældig Tyrehals; Haaret var blaasort, næsten med fugtig Glans, de smaa, uroligt flakkende Øine vare mørkebrune, og Hudfarven mørk. En stor, kroget Næse syntes slet ikke at passe til det øvrige Fysiognomi, som ved det stikkende Blik og det fremspringende Underansigt, hvor Læberne næsten forsvandt, fik noget Rotteagtigt.

„Brr!“ brummede Capitainen, da han var forbi. „Kunde man leve den Dag, da man fik Held til at drukne, kvæle eller paa anden skikkelig Maade afskaffe den Karl, saa havde man ikke levet forgjæves!“

„Hvem er det da?“

„Det er Bro — Kammerraad Bro!“

„Hvad er han?“

„Hvad han er? Ja, det er lettere at sige, hvad han ikke er! Han har desværre indtil for et Par Aar siden været Godsforvalter paa Hjortholm, og jeg troer nok, jeg tør sige, at det væsentligt er hans Skyld, at Status der er, som den er. Saa er han forresten en anseet Mand: han er baade Kammerraad og Aagerkarl, Kirkeværge, Formand i Forbrugsforeningen, Landboforeningen og Gud veed hvad; han er krybende mod Overmænd og brutal mod hvem han kan magte, hyklerisk som en Jesuit — han er sikker Mand ved Pastor Jensens Bønnemøder og Missionssammenkomster — og dyrisk-sanselig i sine Drifter — fy, for Pokker! Ja, undskyld, at jeg spytter i Grøften!“

„Det var en ordentlig Salve!“ sagde Kongsted. „Han fik da baade læst og paaskrevet!“

„Ja, jeg skal sige Dem, jeg kjender ham! Jeg har engang seet ham prygle en Lænkehund, saa længe han kunde røre sig — Den, der kan gjøre det, er istand til Alt. — Det var dog svært, saa Kielsens Rug har rettet sig! Og der har vi Proprietairen selv — Goddag, Kielsen!“

Den Tiltalte, en duknakket Skikkelse med surt, ubarberet Ansigt, kom langsomt vandrende over Marken med Hænderne i Lommen; den ene Haand fik han da op og hilste trevent. Capitainen præsenterede ham og Kongsted for hinanden og begyndte saa: „Det er dog et velsignet Aar! Iaar har Vorherre rigtignok gjort det godt for os Allesammen!"

„Ja, aa, ja, saagu", svarede Proprietairen sindigt. „Men om Vorherre ogsaa vilde tage sig lidt af Smørpriserne, saa kunde det ikke skade."

„Naa, ja, Smørpriserne", vedblev Capitainen, „men Veiret — Veiret, Mand! De har jo ikke kunnet ønske Dem det bedre!"

„Aa, ja — ja, saagu, Veiret kan være meget godt — men hvad kan det hjælpe! De har jo havt lige saa godt Veir over hele Jylland og maaske nede i Tyskland med. Kunde de faae nogen ordentlig Hagelskade dernede og ovre i Amerika, det vilde jeg kalde godt Veir. — Amerika, det er dog et forbandet Land: det er derfra, vi faaer al den Masse Sæd og al den billige Ost!"

„Lad nu være med at se saa mistrøstig paa Tingene, Kielsen", sagde Capitainen, „men glæd Dem over den rige Afgrøde, der staaer paa Marken!"

„Glæde mig!" gjentog Proprietairen. „Nei, det kunde sgu ikke falde mig ind. Med de Kornpriser, og naar Arbeidskraften er saa dyr, som den er, kan det sgu slet ikke betale sig at høste — det var meget billigere at lade Sæden staa og raadne paa Marken!"

„Aa, det mener De jo slet ikke! Har De først Høsten godt bjerget, taler De nok i anden Tone!“

„Aa, ja, saagu — maaske! — Men det vil nu lige godt slide svært paa Tærskeværket iaar,“ svarede Proprietairen sørgmodigt.

Capitainen og Kongsted bøde Farvel, og da de vare komne lidt bort, sagde den Sidste: „Han lod ikke til at være i Humør idag, den gode Proprietair!“

„Aa, han er ikke saa slem, som han lader“, svarede Capitainen. „Kielsen'erne er en Race, man maa have Respekt for: Bedstefaderen kom herop fra Holsten med et Par bare Næver, men først hjalp Merglingen og Drainingen, og siden saaede han Raps. Han, De saae, er sgu i Grunden ogsaa en rigtig flink Mand — jeg kan jage paa hans Jord saa frit, som om det var min egen!“

„Ja, det kan nok være — men er han nogensinde tilfreds?“

„Aa, jo — naar han kjører Møg ud og Sæd hjem! — Men vi skal videre!“

„Ja, jeg skal nok den modsatte Vei.“

„Nei, De maa min Sandten først med herind!“ paastod Capitainen og pegede paa et nybygget, mindre Sted, der laa et Hundrede Alen borte fra Veien. „Der boer en Original, kan De tro! Han hedder Søllested og har været Urtekræmmer inde i Kjøbstaden. Hele sit Liv igjennem har han kun havt eet Maal: at lægge Skilling paa Skilling saa længe, til han kunde kjøbe sig et Sted paa Landet og leve som Landmand — han er ligefrem bidt af

en gal Landmand! Nu for et Par Aar siden fik han endelig sit Ønske opfyldt og slog sig ned her, og nu lever han kun for theoretisk og praktisk Landbrug. Han holder det mest detaillerede Regnskab, som ingen Djævel — allermindst han selv! — kan hitte ud af — accurat ligesom Vielgeschrei med den lille sorte Høne! — og der gives ikke det nye Kraftfoder eller den patenterede Hesterive, som han ikke anskaffer. Men Urtekræmmeren stikker stadigt igjennem, og de rigtige Landmænd, de „fødte", de betragter ham da ogsaa kun som Dilettant. Foreløbig er han lykkelig ved at være bleven Snefoged, men han aspirerer til Sogneraadet, og det kan saamænd gjerne være, han engang kommer ind i det, for skrive kan han jo; han skriver rigtignok — af Forretningsprincip formodentlig — altid „hukket Sugger", men det kommer jo sjeldnere for i Sogneraadet. — Goddag, Søllested!"

Hr. Søllested, en vissen lille Person med et forbindtligt Smil, stod udenfor sin Dør, røg paa sin Pibe — lang Pibe — og saae ud over sin Mark, der imidlertid ikke var større, end at han nødvendigvis maatte se ud over Naboens med det Samme. Han havde ganske vist Træsko paa, men alligevel var der noget Bestøvlet, noget Kjøbstadsagtigt over ham, som ikke var til at tage feil af.

— „Goddag, Goddag, Hr. Capitain!" sagde Søllested og satte uvilkaarligt Piben fra sig — det havde han jo i tredive Aar været vant til at gjøre, naar der kom Kunder i Butiken. „Ja, vi Landmænd

maa rigtignok være taknemmelige for det Veir og de Høstudsigter! — Hvem er ellers den Herre, om jeg maa spørge?"

Kongsted præsenteredes, og Hr. Søllested lod meget interesseret ved at gjøre hans nærmere Bekjendtskab. Samtalen blev imidlertid ikke af lang Varighed, thi Herrerne havde travlt, og kun med Møie fik den skikkelige Urtekræmmer-Agronom dem til at se hans Have og beundre hans Roser, af hvilke han skjar en hel Buket af til Capitainen. Denne vilde tage dem, som de vare, men det fik han ikke Lov til: Søllested lavede først et stort Kræmmerhus til dem — saadant et Kræmmerhus, som man kun dreier, naar man har en Menneskealders Øvelse og da han rakte Capitainen det, var det med en Plastik og en Mine, som om han sagde: „En halv Fjerding Rosiner — værsaaartig!"

„Nu tager jeg til Hjortholm", sagde Capitainen, da de igjen stode ude paa Veien. „Og saa mødes vi altsaa iovermorgen i Bodholt Kro. — Farvel saa længe!"

— „Goddag, Goddag!" raabte Capitainen til Onkel Heinrich, der stod og huggede Brænde inde i Gaarden.

„Goddag, Riis!" svarede Kammerjunkeren, lagde Øxen paa Blokken og saae paa sit Uhr. „Om ti Minuter skal jeg være til din Disposition, saa er min Huggetime forbi."

„Naa, det var jo rart! — Hvor er din Søster?“

„I Kjøkkenet. Den kjære Rosa sylter.“

„Og Fanny?“

„Hun læser vist et eller andet Sted.“

„Godt, saa skal jeg nok finde hende.“ — Dermed satte Capitainen Hesten i Stald og gik op paa Gaarden. Forstyrre Tante Rosa faldt ham ikke ind, thi vel ere de Tider forbi, da det hørte til god Tone i et ordentligt Hus at byde Gjæsterne en lakeret Bakke med syv, otte Asietter forskjelligt Syltetøi, som Alle slikkede i sig af de samme Theskeer, der stak i et Glas Vand, men Syltningen spiller dog den Dag i Dag saa stor en Rolle paa Landet, at det vilde være formasteligt uden tvingende Nødvendighed at afbryde Nogen i denne vigtige Beskjæftigelse, og tilmed var Tante Rosa Egnen over bekjendt for sine Safter, Geleer og henkogte Sager, af hvilke hun med rund Haand uddelte til alle Syge; der var ikke den Husmandskone, som ikke efter overstaaet Barsel fik en halv Flaske Hyldebærsaft, hendes Solbær antoges at være det virksomste Middel mod haardnakket Forkølelse, som selv Doctor Prip ikke kunde magte, og hendes Lageagurker kunde Ingen gjøre hende efter, skjøndt Alverden efterhaanden havde faaet Opskriften.

Thi gik Capitainen gjennem Spisestuen og op ad Vindeltrappen, bankede paa Fannys Værelse og lukkede Døren op. Fanny sad ved Bordet med Hovedet støttet i begge Hænder og læste ivrigt. Da Capitainen viste sig, saae hun halvt op, hen-

kastede et: „Aa, vent et Øieblik!“ og læste saa videre. Efter et Par Minuters Forløb reiste hun sig, sagde venligt Goddag og fik et Kys.

„Det maa være en interessant Bog“, sagde Capitainen, kigede paa Titelbladet og lagde den igjen. — „Naa, det er Noget om Afholdssagen!“

„Afholdssagen!“ gjentog Fanny haanligt.

„Ja, var det ikke Noget om Alkoholismen?“

„Det er om Spiritisme!“

„Naa, ja, Spiritisme eller Alkoholisme, det —“

„Vær blot ikke vittig, Onkel Capitain — Du veed, jeg hader Forsøg paa Vittigheder. — Er Du Spiritist?“

„Nei — ikke det, jeg veed af!“

„Jeg er stærkt paa Veie til at blive det.“

„Ja, det kan jeg tænke mig: hvor Troen gaaer ud, gaaer Overtroen ind.“

„Aa, hvad er Tro? Spiritisme og Theosofi er Fremtidens Religion — men det forstaaer Du Dig ikke paa, lad os hellere tale om noget Andet. — Hvor har Du været henne?“

„Idag i Lysbro Enge — der var storartet! Jeg elsker Engen — jeg kan godt forstaa, at „Munken gaaer i Enge den lange Sommerdag“ og glæder sig over alle de deilige Blomster — det gjør jeg ogsaa!“

„Pyt!“ sagde Fanny. „Munken er saamænd ikke gaaet i Enge for Blomsternes Skyld — han er gaaet der forat møde en ung, deilig Nonne fra Naboklosteret hinsides Aaen!“

„Maaske sgu! Det har jeg aldrig tænkt paa!“ Og saa nynnede Capitainen:

«Det brister og skyder, Luften er varm,
Og Engen den dufter som krydret Vin.
Nu knoppes og hver Skjønjomfrus Barm,
Løfter og strammer det hvide Lin
— I vogte den Jomfru vel!»

„Er det mig, der skal vogtes?“ spurgte Fanny.

„Aa, ja, Du ogsaa! — Du var selvanden i Tvis Skov forleden!“

„Hvorfra veed Du det?“

„Jeg veed Alt!“

„Saa veed Du vel ogsaa, at det ikke har det Allermindste at betyde, at jeg rider med Grev Christian, naar jeg tilfældigt møder ham. Jeg kan jo ikke forbyde ham at være forelsket i mig — vel? Og det morer mig at ride med ham — i Mangel af Andre. Her er jo ikke eet yngre Mandfolk paa Egnen.“

„Nu er der da kommen Een.“

„Hvem er det?“

„Ingenieur Kongsted.“

„Tak! — Han er jo umulig!“

„Saa? Jeg synes rigtig godt om ham.“

„Ja, Du kan jo lide alle Mennesker undtagen Bro! Men han er virkelig, som jeg siger, umulig. Han har paa alle Punkter Anskuelser, der er mindst lige saa bornerte som Tante Rosas og dine, men Jer kan man dog tilgive, for I er gamle Mennesker.

Og saa irriterede han mig ogsaa ellers. Han vaasede Noget om, at hans Familie — det lyder nu ligefrem latterligt at høre ham tale om „Familie"! — burde have eiet Hjortholm, men at vi havde faaet den ved et Testamente, der enten slet ikke havde existeret eller i hvert Tilfælde var falsk."

„Det kan Du da tage Dig meget let!"

„Ja, det kan jeg nok, men det irriterede mig dog — navnlig fordi Tante Rosa maatte indrømme, at Testamentet ikke findes her paa Gaarden."

„Men, Herregud, min Pige, selv om Kongsted nu havde Ret, selv om en Høibro i sin Tid havde gjort noget Galt, saa eier I sgu dog Hjortholm med fuldeste Ret! Der er da Noget, der hedder Hævd!"

„Aa, hvor Du kan tale! Kan Du da ikke forstaa, at Ret er Ret, og Uret Uret! Troer Du, at jeg, hvis det var mig, der var Frits, vilde blive siddende et eneste Øieblik paa Gaarden, naar det kunde bevises, at jeg ikke sad her som Den, der havde den absolute, den mest uantastelige Ret! — Nei, min Tro, om jeg vilde! — Og skjøndt jeg selvfølgelig ikke nærer Skygge af Tvivl om, at Alt, hvad den Ingenieur sagde, var fuldstændig grebet ud af Luften — Du kan tænke Dig, han talte om „Tradition", jeg beder Dig! — saa vilde det dog være mig baade en Beroligelse og en Fornøielse at lægge denne Parsbjergs Testamente foran ham og sige: „Værsaagod, behag selv at læse, Hr. Kongsted!" — Naa, men det kan jo ikke hjælpe at ærgre sig eller at spekulere, borte er

borte! — Veed Du, at den kjære Frits kommer hjem i September? Jeg fik Brev igaar og gik strax ud og fortalte det til Kristine Barnepige."

„Naa, han kommer dog til September, det kan jeg lide! September er den bedste Maaned i Aaret. Jeg beder ogsaa altid Vorherre, at jeg maa leve Hønsetiden over, og naar Diana engang skal skydes, skal det være i December, forat hun kan have nydt Saisonen helt ud."

„Aa, der er ikke Spørgsmaal om Jagt!" sagde Fanny lidt vrippent. „Han kommer herover med en fire, fem Stykker af sine Venner, der vil se Jylland og gjøre Studier."

„Studier?"

„Ja, det er jo næsten udelukkende Forfattere og Kunstnere, han nu omgaaes — „Faublas'"s Medarbeidere — lutter høitbegavede Mænd. Han kan sagtens, den kjære Broder, men han fortjener ogsaa den Omgang, han har!"

„Det gjør han vist!" indrømmede Capitainen. „Hvem af dem er det saa, der kommer hjem med ham?"

„Ja, det skriver han ikke, men jeg vil ikke haabe, han, Pierre Moulin, er med."

„Hvorfor ikke det?"

„Nei, han er vist gruelig forvænt."

„Saa?"

„Ja, han tilbringer nok sin meste Tid i Paris, og hans Causerier begynder altid med, at Champagnen knalder."

„Naa, ja, saa maa han se at undvære Champagnen, saa længe han er paa Hjortholm. Men Du sagde Digtere — er der Digte i „Faublas“?“

„Ja, det er der rigtignok — hver Uge. Der kan Du se det sidste Nummer!“

Capitainen tog det Blad, der raktes ham, og læste andægtigt et Par Minuter; saa saae han hjælpeløst op paa Fanny og spurgte: „Er det Vers?“

„Ja, Du kan jo se, der er baade lange og korte Linier!“

„Det er der sgu ogsaa! — Men jeg forstaaer rigtignok ikke et Ord af det!“

„Aa, det er vel heller ikke Meningen, at man skal kunne forstaa et Digt paa samme Maade, som man forstaaer et mathematisk Bevis! Men jeg vil dog blot sige Dig, at det er en af vore allermest begavede Symbolister, der har skrevet det, og fordi Du ikke forstaaer det, kan der vel nok være en dybere, symbolistisk Betydning i det!“

„Ja, det kan der vist! — Men forstaaer Du det da?“

„Ja—a!“

„Vil Du saa forklare mig Meningen!“

„Nei, det veed Gud, jeg ikke vil, jeg har Andet at bestille: jeg har lovet Tante Rosa at komme og smage paa Stikkelsbærgeleen — nu gaaer jeg!“

Fanny gik, og Onkel Heinrich kom til.

„Naa, fik Du saa hugget, hvad Du skulde?“ spurgte Capitainen.

„Ja, jeg har hugget Timen ud, men det var meget anstrengende. Jeg havde havt den største Lyst til at holde op et Kvarter før, dels fordi jeg var meget echaufferet, dels fordi mine Negle egentlig er for lange."

„Saa klip dem, lille Heinrich!"

„Du veed meget godt, Riis, at jeg kun klipper mine Negle hveranden Fredag — der maa være Orden i Alting!"

„Naa, naa, godt Ord igjen! — Hvad Nyt ellers?"

„Ja, hvad Nyt — jo, Dronningen er kommen!"

„Dronningen?"

„Ja, hun kom med Røde Post i Formiddag."

„Dronningen, med røde Post!"

„Ja, Skolelærer Petersen havde faaet Brev i Forveien, saa han stod selv og tog imod hende udenfor Huset."

„Er Du gal, Mand! Dronningen — hvad for en Dronning?"

„Den italienske Dronning!"

„Hvad Fanden gjør hun her?"

„Hun skal jo formere og forædle Petersens Race."

„Formeringen kan Madam Petersen sgu da selv besørge, og hvad Forædlingen angaaer, saa —"

„Hun kom i en lille Æske med Frimærker paa og Huller i", vedblev Onkel Heinrich uden at lade sig forstyrre. „Jeg har selv seet den."

„Aa, Bidronningen!"

„Ja, hvad ellers! Og nu er hun sat ind i en Kube med en Pibehætte over sig, forat Bierne kan

vænne sig til at se hende. — Apropos Pibe: Birkedommerens Hovede er røget til, Du kan tage det med iaften."

„Tak, det er godt. — Jeg er ellers nærmest kommen for din Skyld, Heinrich. Der er Agrarmøde med Fællesspisning i Bodholt Kro imorgen — det vilde Du vel nok med til?"

„Ja, om Aftenen er jeg jo min egen Herre."

„Saa tager Du altsaa med?"

„Ja — troer Du, jeg faaer Lov af Rosa?"

„Vi kan jo prøve paa det!"

„Ja, tal Du med hende, Riis, det er Du saa rar til. — Veed Du ellers, hvad jeg navnlig har reflekteret over igaar og idag mellem To og Tre?"

„Nei, jeg veed sgu ikke, lille Heinrich."

„Jo, har Du ikke læst om de gamle Lurer, der er flere Tusind Aar gamle, og som man har fundet i en eller anden Mose — dem kan man nu blæse rigtige Melodier paa! — Tænk, om der nu ogsaa var gjemt et Par Lurer i vor Vildmose, og der saa i en af dem var glemt en Melodi, som man kunde faae frem — saadan en Melodi, som ingen Mennesker længer kjendte eller forstod — ikke sandt?"

„Heinrich, min Ven, jeg tager min Hat af for Dig!" udbrød Capitainen. „Du har Ideer! Der er sgu mere Poesi i Dig end i et helt Nummer af „Faublas", skjøndt Fanny siger, at det gaaer paa Vers — hvad jeg rigtignok ikke kan se! — Ja, tænk, om der var glemt en Melodi i en gammel

Lur! Men var det saa Strandens eller Skovens Melodi — hver har jo sin! Strandens, det er Bølgeslag og Havblik, Kjølen af Vikingeskibet, der skurer i Sandet, fløitende Spover og brusende Svanevinger — den Melodi staaer i Dur. Men Skovens er Moll: Grenene suser, og Solsorten slaaer, Spættens Hammerslag markerer Takten, og der falder gulrødt Lys ind mellem de mørke Graner, naar Solen gaaer i Bjerge, og Brokken gaaer af Grav — det er afgjort Moll!"

„Ja, der ligger Mere gjemt i de sorte Moser, end Nogen aner!" sagde Onkel Heinrich, og saa talte de videre, Hver især forfølgende sin egen Tankegang uden at agte paa, hvad den Anden sagde — og den Conversation tiltaler jo de fleste Mennesker allermest.

De talte ivrigt, lige til Tante Rosa kom. Hun var vred. — „Hvad anseer man os for!" sagde hun. „For Stoddere, man kan sjakre med! Kommer der ikke her en Baadebygger fra Igum Strand og byder 200 Kroner for den gamle Eg — er han gal!"

„Den gamle Eg!" raabte Capitainen. „Den gamle Eg ude paa Plainen — aldrig!"

„Aldrig!" gjentog Onkel Heinrich.

„Naturligvis havde jeg god Brug for et Par Hundrede Kroner", vedblev Tante Rosa. „Frits skriver igjen om Penge — det gjør han jo altid! — men den gamle Eg, i hvis Skygge baade Høibroer og Parsbjerger, Glober og Urner har siddet, den skal ikke fældes!"

„Nei, det vilde jo være Synd og Skam!“ sagde Capitainen. „Saa meget mere, som vi nu kun har faa gamle Ege her paa Egnen — deres Tid er forbi!“

„Saa?“

„Ja, de trænger til Lys og Luft, de fordrer megen Plads. Det gaaer med dem som med Kronvildtet: skal det trives, maa det kunne trække fra det ene store Skovkomplex til det andet, og da vi har saa faa store Skove, er Kronvildtet ifærd med at dø ud. Men bliver Jylland igjen et Skovland, takket være Hedeselskabet, saa kommer maaske Kronvildtets Tid igjen.“

„Det er dog trøsteligt at høre, at der kan komme bedre Tider!“ sagde Tante Rosa og nikkede.

„Hvad mener De?“

„Aa, Ingenting! Det var denne Ingenieur Kongsted, som —“

„Naa, han! Ja, det er en flink Mand.“

„Synes De!“

„Jeg kan ogsaa godt lide ham“, bemærkede Onkel Heinrich beskedent. „Han forklarede mig Noget om Tyngdepunktet — ja, jeg forstod det ikke rigtigt, men det var forresten saa tydeligt og klart!“

„Hør, lad mig ikke glemme, hvad jeg er kommen for!“ sagde Capitainen. „Jeg vilde foreslaa Heinrich at tage med til Agrarmøde iovermorgen.“

„Heinrich skal ikke blande sig i Politik!“ erklærede Tante Rosa afgjørende.

„Det er heller ikke Politik!“ forsikrede Capitainen. „Det er netop ganske upolitisk! Det gjælder kun om paa bedste Maade at værne om — ja, det veed De jo meget bedre, end jeg, Tante Rosa! Men efter Forhandlingerne er der Fællesspisning.“

„Fællesdrikning!“ indskjød Tante Rosa.

„Naa, ja, et Bæger eller to tager man sig vel — men kun kold Punsch, Tante Rosa — ikke varm! Kold Punsch kan Heinrich godt taale!“

„Han kan Fanden, kan han! Hvad skal han ogsaa til Agrarmøde for? Det koster bare Penge, og han er daarlig næste Dag!“

„Tante Rosa, vær rimelig!“ bad Capitainen. „Familien Høibro maa være repræsenteret blandt Agrarerne, og jeg indestaaer for Heinrich!“

„De!“ udbrød Tante Rosa. „Det er sgu en net Garanti! I hvad Tilstand kom De hjem med Liget ifjor, da jeg havde været letsindig nok til at give Heinrich Nattegn i Anledning af Dyrskuet — husker De det?“

„Ja, men dengang fik vi varm Punsch“, indvendte Capitainen, „og det kan Heinrich ikke taale!“

Diskussionen fortsattes endnu i nogen Tid, men Capitainens gjentagne Paastand, at Familien Høibro maatte være repræsenteret blandt Agrarerne, forfeilede ikke helt sin Virkning, og Tante Rosa gav omsider Broderen Lov til at tage med. — „Men Du er hjemme Klokken Ti!“ sagde hun.

„Elleve!“ foreslog Capitainen.

„Nei: Ti!“

„Halvelleve?“

„Lad gaa!“

„Mange Tak!“ sagde Onkel Heinrich og strøg sin Fip.

Ud paa Aftenen red Capitainen. Efter den varme Dag var det blevet taaget som i Forsommeren, kold, klam Taage. — „Bliv hellere paa Hjortholm inat!“ sagde Tante Rosa.

„Umuligt!“ erklærede Capitainen. „Jeg har lovet Møller Sørensen at være hos ham endnu iaften — og hvad er det ikke for en stemningsfuld Aften! Mosekonen brygger, og Ugleungerne tuder nede i Lindealleen — det skulde slet ikke undre mig, om Vihøi stod paa fire røde Pæle, naar jeg om lidt rider forbi den — Godnat, Allesammen!“

Og saa red Capitainen og blev borte i Taagen.

Andendagen efter var der fuldt op af Kjøretøier paa alle Veie, paa Hovedlandeveie og Biveie, og Alle kjørte de nordpaa, ad Bodholt til.

Det var lige før Høst. Rugen hældede gulgraa med tunge, hængende Vipper, men Hveden var endnu grønlig, og dens buttede Ax kneiste lige i Veiret. Inde paa Brakmarken gik Harven; Føllet fulgte sindigt ved Moderens Side men gjorde alt imellem pludselig et umotiveret Spring og satte i kort Galop, hvide Maager i tæt Flok havde slaaet sig sammen og gjorde Tjeneste som Krager, og et Storkepar med fire Unger spadserede fornemt og selvbevidst omkring.

De, som af en eller anden Grund ikke kunde tage hjemmefra, stode udenfor Gaardene og nøiedes med at se paa de Kjørende; mellem dem var ogsaa den gamle Sognefoged, der altid sad under Hylden og lig en Røver i Baghold lurede paa enhver Forbigaaende forat slaa en Passiar af med ham.

Capitainen kom kjørende med Kongsted, paa Veien skulde de hente Onkel Heinrich; og Capitainen forklarede og præsenterede, fortalte Historier, nynnede og hilste — han havde som sædvanligt Ærinde mangesteds. — „Det er Hovmarksgaarden", sagde han, da de kom forbi en større Eiendom. „Kan

De se, Træerne ved Indkjørselen er kalkede paa Stammen — det er meget praktisk, naar man kommer kjørende hjem ved Nattetide og ikke er ganske klarøiet, og det er den gode Mikkel Svendsen sjeldent. Han kan hverken siges fri for at drikke eller spille — men det er for Resten en meget skikkelig Mand. Een Gang kom han sgu dog ædru hjem fra Igum Marked, og da blev Konen og Børnene saa bange, at de var lige ved at sende Bud efter Doctor Prip. Konen, det Skrog, er saa god, som en Kone kan være, men i Opfindelsen af det røgfri Krudt har hun ingen Del; veed De, hvad hun sagde til mig engang ifjor: „Ak, ja", sagde hun, „naar Mikkel blot vilde holde sig til Firkort, det veed man da, hvad er, men naar han ud paa Natten har tabt i Firkort, saa skal han altid begynde paa et Spil, der hedder Revangsie; det varer til den lyse Morgen, og det taber han altid mest i." — Der kjører en Enspænder vesterud, hvor Pokker skal den nu hen! — Naa, der er Doctorstol bagi, saa er det formodentlig blevet galt igjen med Mads Houlund!"

— „Hvad er det for en rød Ligkiste, der kommer kjørende?" spurgte Kongsted.

„De kan selv være en rød Ligkiste! Det er jo en Aalebonde! Det buede Laag kan smækkes op, og hele Vognen er fuld af røgede Aal, der ligger lagvis paatvers af hinanden. Røget Aal er en deilig Spise — røget Aal med Blomkaal og en høi Snaps til — hvadbehager?"

„Aa, ja, Smag og Behag er jo forskjellige", svarede Kongsted. „Men hvad er det for en Fabrik derhenne?"

„Fabrik? — Naa, derhenne — det er et Andelsmeieri. Naar De nutildags ude paa Landet seer en ny, grundmuret Længe, saa er det enten et Andelsmeieri eller en folkelig Forsamlingsbygning: har den høi Skorsten, er det et Andelsmeieri, har den ingen, er det en Forsamlingsbygning — naa, der er Heinrich!"

Onkel Heinrich stod og ventede ude ved Hovedlandeveien — han havde ventet længe — og saa rullede de Tre afsted — omsider kom de til Bodholt Kro.

Dens Velmagtsdage laa langt tilbage, i de Tider, da den var et af de faste Bedesteder for Studedriverne, der gik sønderpaa, „ad Holsten til"; nu var der kun sjeldent Gjæster, og det var i Reglen kun, naar en af Egnens lokale Foreninger — enten et Aktieselskab, der eiede et Damptærskeværk, eller en „kristelig Tyreforening" fra et af de „vakte" Sogne — holdt Møder, at der var Noget at bestille i Bodholt.

Idag var der imidlertid fuldt, som maaske ingensinde før. Staldene vare forlængst optagne, Heste og Kjøretøier maatte anbringes ude paa Marken, og Karlen var i uafbrudt Beskjæftigelse med at hente Vand op af den store, gammeldags Vippebrønd. En hæs, forgalet Hane, der stod paa Møddingen midt i Gaarden og mindede om en udskreget Tenor, gav Hals, hvergang en ny Vogn kom raslende — maaske

udtalte den kun sin Harme over, at alle dens Høner vare slagtede til Fællesspisningen.

Der var Gaardmænd og Indsiddere, Præster og Skolelærere, Proprietairer og Godseiere, ja, selv en virkelig Hofjægermester, der var forskrevet helt ovre fra Fyen. I lang Afstand kjendte man de Kjørende — ikke paa Personerne men paa Hestene — og Enhver havde strax Rede paa, hvem der tidligere havde eiet den brune Hoppe, som Proprietair Kielsen nu havde for, og hvor Søllested havde sin spattede Pillik fra.

De forskjellige Landbostænder holdt sig, til Trods for den fælles Sag, der havde samlet dem, saa temmelig for sig selv, og der vexledes kun Tre-Skridt-fra-Livet-Hilsener mellem Godseierne og Gaardmændene. Endnu var Alt opløst i Cirkler, hver med sit Centrum, og Cirklerne hverken skjar eller berørte hinanden; kun Capitainen bevægede sig som en Komet i uregelmæssige Baner fra den ene Periferi til den anden. Høstudsigter, Smør- og Sædpriser vare Emner, som drøftedes i alle Kredse; ellers talte Godseierne og de større Proprietairer mest om Vanskelighederne ved at faae tilstrækkelig Arbeidskraft, bandede Tidernes Forfinelse, der gjorde, at Folkene ikke mere vilde spise hverken Margarine eller Orneflæsk, og klagede bittert over de svenske Tjenestekarle, der stadig løb bort. — „Ja, løbe væk, det kan man jo ikke hindre dem i", sagde en kjæmpemæssig Forpagter, lige godt kjendt for sin Hidsighed og sin Godmodighed, „men give dem en

ordentlig Dragt Prygl med paa Veien, det kan man sgu da, Gudskelov! Jeg beregner ogsaa altid et Par Hundrede Kroner om Aaret i Bøder for at banke Svenskere af, men det er da Penge, man har Fornøielse af!"

Gaardmænd og Husmænd mønstrede hinandens Heste og sloge imellem ogsaa en Handel af; saa kom den blankslidte Lærredspung frem af Buxelommen eller den solide Lædertegnebog af Brystet, hvis der da ikke handledes paa Credit eller tuskedes paa en eller anden mærkelig Maade, saa at en Ko solgtes for Kartofler eller en Vædder for Oliekager. En klagede over Græsmangel og fik det spydige Svar, at han skulde sætte Kreaturerne ud paa sin Brakmark: „for den er sgu da grøn nok!" og en Anden talte om Kunstgjødning, hvilket strax gav den lille Søllested Anledning til at udbrede sig om Fiskeguanoens Fortræffelighed til den store Proprietair Kielsen, som imidlertid gnavent erklærede, at han hverken brugte „Posemøg" eller anden Kjøbstadshumbug.

Omsider aabnedes Mødet, og den indforskrevne Hofjægermester afleverede sit nogle Snese Gange tidligere holdte Foredrag om Agrarbevægelsen, hvorefter der spurgtes, om Nogen yderligere ønskede at udtale sig. Det var der — naturligvis — Ingen, der ønskede, og kun Proprietair Kielsen sagde midt under den opstaaede Pause høit til de Nærmeste: „Een Ting er da vis nok, at inde i Kjøbenhavn og alle de andre Byer har de hverken Marker eller

Køer, og de lever endda, de Hundetampe — saa er det sgu da os, der maa føde dem!", hvilken Udtalelse vakte almindeligt Bifald og siden blev betragtet som et Slags indirekte Program for Agrarerne paa hele denne Kant af Landet. Kun Søllested var betænkelig; han sagde Ingenting men trippede uroligt om, thi vel var han Agrar — Gudbevares! — men man har ikke forgjæves været Urtekræmmer i tredive Aar, og derfor faldt det ham dog lidt for Brystet at skulle være med til at knuse Kjøbstæderne — saa meget mere, som han havde maattet lade et Par Tusinde blive staaende i sin gamle Forretning.

Nu var jo den alvorlige Del af Festen forbi, og man gik ind til Fællesspisningen. Hofjægermesteren satte sig strax for Enden af det midterste Bord, men ellers tog Placeringen lang Tid: man lod beskeden og trykkede sig ved at komme til Høibords, men alligevel passede Enhver nøie paa ikke at blive degraderet. Capitainen havde Onkel Heinrich paa sin høire og Kongsted paa sin venstre Side; ligeoverfor dem sad Møller Sørensen fra Pinds Mølle.

Beværtningen — koldt Bord — var ikke lucullisk; afskjaaret salt Kjød krummede sig som visne Blade op fra flade og dybe Tallerkener, overskjaarne Æg gloede i Veiret som stive Øine, og kun Asietterne med Rødbederne bragte lidt livlige Farver ind i det Hele.

Hofjægermesteren talte for Gud, Konge og

Agrarernes Fædreland under Eet, og Onkel Heinrich var rørt. Saa kom den næste Taler; det var en gammel Sognefoged, som i mange Aar havde været Kredsens Rigsdagsmand. Han talte for Landbostanden men glemte, at han var upolitisk Agrar og blev pludselig politisk, berørte de Tider, „da man levede under Absalontismen ligesom i Jødeland", og talte bevægeligt om Herremandens Træhest og Hundehul o. s. v. Det var der imidlertid Ingen, der tog ham ilde op: Hofjægermesteren klinkede med ham, og Træhesten og Hundehullet klang i Forsamlingens Øren som en gammel, kjendt Melodi uden Variationer, en Melodi, man havde hørt fra sin Barndom ved alle Grundlovsfester og alle Vælgermøder.

Siden kom den kolde Punsch, Talerne bleve mange — og lange — og Stemningen løftedes. Klokken henad Elleve brød Capitainen op med Onkel Heinrich — det var paa høie Tid — men forinden havde han faaet Møller Sørensens Tilsagn om at ville huse Kongsted.

Hjemme paa Hjortholm sad Tante Rosa oppe, og Modtagelsen var ikke blid. — „Ja, jeg indrømmer det", sagde Capitainen, „De har Ret, Tante Rosa — Ret som altid: Heinrich kan heller ikke taale kold Punsch, men nu veed vi det for en anden Gangs Skyld — Godnat!"

— Hjortholm vaagner. Af Kattegattets Bølger har Solen løftet sig lysende ind over Vildmosens brungraa Flader, og snart er den stegen over de sorte Nonnebakker, har feiet Søen ren for den graahvide Morgentaage, har lyst op mellem Havens Lindealleer og synes at ville støbe Taarnets Kobberspir om til luende Guld. Hanen galer, og Ænder rappe, det rasler med Junger inde i Meieriet og klaprer med Træsko i Staldene; henne fra Posten lyde hvinende Pumpeslag, regelmæssige som Stemplets Gang i en Dampmaskine, Vinduer aabnes, Døre aabnes — Tante Rosa gjør sin Morgenrunde. Hun er allevegne, og da Karle og Piger have faaet deres reglementerede Overhaling, gaaer hun ad Dæmningen paa den østre Side ud i Haven.

Midt paa Dæmningen staaer hun stille og seer ud over den tilgroede Borggrav; en Svale sætter sig et eneste kort Nu paa et af de slanke Rør, tynger det ned og flyver bort, og en Vandhønes blissede Hoved kiger ud mellem Sivene. Og Tante Rosa seer Alt; hele Gaardens vilde Fauna har Krav paa hendes Interesse: Maaren, der menes at holde til inde i en af Brændestablerne, Pindsvinene i Nøddegangen, Grævlingen i Brinken og de store Vinsnegle, der slime sig frem under Pestilensurtens

Skræppeskove — Alt hører jo med til Hjortholm og har gjort det i Aarhundreder.

Tante Rosa gaaer gjennem Haven. Græsset staaer stridt og tottet paa Plainerne, Ukrudtet breder sig i Gangene. En Sværm af graadige Stære skræmmer hun op fra Kirsebærtræerne, saa flyve de hen i de gamle Pile og afvente der det Øieblik, da de igjen kunne komme tilbage. Ned ad den store Lindeallee gaaer hun, fra Terrasse til Terrasse, mellem Buxbomhækkene, hvor en Snogefamilie soler sig paa det stive Løv, mellem Sandstensvaserne og de halvforvitrede Postamenter. Ved Søen, hvor Gangen ender i slidte Marmortrin, der gaa ned i Vandet, sætter hun sig paa Bænken, tager Strikketøiet frem og seer imellem op. Søen, med klart, blaagrønt Vand som i en Bjergsø, hegnes paa de tre Sider af Skov — runde, kuplede Bøgetræer speile sig i den — og kun paa Østersiden, hvor de sorte, lyngklædte Nonnebakker hæve sig, er bart — der bagved ligger Hjortholms Vildmose. Udenfor Odden, hvor Valdemar Atterdag forgjæves berendte den gamle Borg, slaaer en Gjedde, en Lappedykkerfamilie roer tversover Vigen — ellers er Alt Stilhed, Morgenstilhed med Friskhed, Sol og Skygge.

Lette, springende Trin høres oppefra, mellem Lindestammerne skimtes noget Hvidt — Fanny kommer løbende.

„Godmorgen, Tante Rosa!“

„Men Barn dog — saa tidligt oppe!“

„Ja, jeg kunde ikke sove længere — det er ogsaa deiligt at komme tidligt op — jeg vil herefter altid staa op paa denne Tid — altid!“

„Og hvad vil Du saa tage Dig til?“

„Jeg vil ride til Bad og — det er sandt, Tante Rosa: naar troer Du dog, Frits sender den Saddel fra Kjøbenhavn? Den kjære Broder skrev slet ikke Noget om det i det sidste Brev!“

Tante Rosas Strikkepinde arbeide hurtigere, og hun seer ikke op, da hun svarer: „Han har vist glemt den!“

„Glemt den! Hvor kan han glemme den! Og Du har jo sendt Penge til den — ikke sandt?“

„Jo — men han maa vist have glemt den alligevel!“

Fanny seer meget nedbøiet ud, og et Øieblik efter siger hun: „Min gamle Saddel er saa rædsom, Tante Rosa — jeg skammede mig ligefrem over den forleden Dag, da jeg mødte Grev Christian i Tvis Skov!“

„Du skal faae en ny Saddel!“ erklærer saa Tante Rosa. „Jeg skal bestille en den Dag imorgen inde i Kjøbstaden.“

„Aa, Du søde, rare Tante Rosa!“ udbryder Fanny, kaster sig om Halsen paa den Gamle og knuger og kysser hende, saa hun taber Strikketøiet.

„Paa Torsdag er det, vi skal til Middag paa Skovsgaard“, siger Tante Rosa efter lempeligt at have frigjort sig for Fannys Omfavnelse. „Saa skal Du altsaa sammen med Grev Christian“.

„Ja, det skal jeg jo!“

„Stød ham nu ikke fra Dig. Du veed, han er —“

„Keitet og bornert!“

„Han er en Hædersmand ligesom sin Fader!“

„Skikkelig, ja — og han tager sig udmærket ud til Hest.“

„Naa, det gjør han dog!“

„Ja, men vi er jo ikke Centaurer, og kan saagu da ikke blive viet til Hest!“

„Maa jeg være fri for dine Utilbørligheder!“ raaber Tante Rosa. „Skal der bandes her paa Hjortholm, saa skal jeg nok besørge det, og en Dame maa min Sæl og Salighed først og fremmest beflitte sig paa at være kvindelig! — Tænk og tal dog engang lidt alvorligt — hvad for en Fremtid venter Dig som ugift: en fattig gammel Piges Lod. Men Grev Christian er forelsket i Dig, den gamle Greve har ikke Noget imod Partiet — ellers havde Grev Christian aldrig tilladt sig at blive forelsket — og som hans Hustru venter der Dig et standsmæssigt Liv og sorgfri Lykke.“

„Pyt, Lykke! Jeg er for det Første ikke erotisk anlagt, Tante Rosa — det sagde jeg ogsaa Onkel Capitain forleden, da han holdt et langt Foredrag om Sanct Hansblus paa Nonnebakkerne og Bryllupsfaklen i Brudekammeret og Gud veed hvad — og for det Andet er alle Ægteskaber ulykkelige. Var min Fader og Moder maaske lykkelige?“

„Nei, men derfor —“

„Der kan Du selv se! — I skjuler Noget for

mig, Allesammen! Alle Mennesker gaaer om og har Noget at skjule — jeg har ikke engang et Billede af min Moder! — Og hvorfor har Fader ikke lært mig Noget, mens han levede?"

„Han lærte Dig da at ride."

„Det er sandt, det gjorde han! — Aa, hvor Fader saae deilig ud til Hest, det husker jeg tydeligt. Men Moder kan jeg slet ikke huske — jeg ligner hende jo?"

„Ja, meget!"

„Aa, I skjuler Noget for mig Allesammen! Om det saa er Onkel Heinrich, saa er han afrettet til Ingenting at huske! Det er, som Moder aldrig havde existeret, Du er bange for at nævne hende — jo, Du er Tante Rosa! — Du er næsten lige saa bange for min Moder som for Bro! — Han er nu for Resten det eneste Menneske, jeg er bange for — skjøndt han altid er kattevenlig imod mig — uh!"

Og Fanny ryster sig ved Tanken om Bro, som man gjør det efter et koldt Bad, og saa falder hun i dybe Tanker og stirrer drømmende ud over Søen. Fannys Tale gjør aldrig Tante Rosa bekymret, hvad hun saa end siger, men falder Fanny i Tanker, om hvilke Ingen veed, hvor de bære hen, saa begynder Tante Rosa at blive ængstelig og med et: „Hvad tænker Du paa?" kalder hun hende derfor strax tilbage til Virkeligheden. Men Tante Rosa beroliges, da Fanny uden Betænkning svarer:

„Seer Du Trappetrinene, der taber sig nede i

det klare, blaagrønne Vand! — Nu gaaer der en Stime Smaafisk hen over det nederste af dem! — Tidt og mangen Gang, naar jeg sidder her, tænker jeg mig, at det er i et venetiansk Palads; Søen er *Canale grande*, og ovre fra Odden kommer der en Gondol med fløilsklædte *Nobili* roende herover og lægger til ved Marmortrappen. — Aa, hvorfor er ogsaa Livet saa tomt og fattigt! Hvorfor skeer der ikke Noget, hvorfor oplever man ikke Noget! — Gid der vilde komme Krig — nei, Krig er oprørende! — men Pest! Aa, nei, nei, man kan dø af Pest, og jeg vil ikke dø — ikke før jeg bliver gammel — og saa vil jeg vist heller ikke! — Aa, hvor kan det være, Tante Rosa, at det var meget lettere at dø i gamle Dage! Dengang samlede Husfruen Mand og Børn og Tyende omkring sin Seng, tog Afsked med dem Alle, sang en Psalme med Præsten og vendte saa Hovedet ind mod Væggen forat dø — var Livet mindre værd dengang end nu, Tante Rosa?"

„Nei — men man var fra Barn af voxet op med den Tanke, at Livet hverken var det eneste eller det høieste Gode, men at det var Noget, man maatte aflevere, haar Vorherre og Kongen krævede det. Man havde, kort sagt, mere Tro, min Pige!"

„Hvorfor har Du saa ikke sørget for at give mig Tro, Tante Rosa!"

„Herregud, lille Fanny, jeg har vel ikke havt mere, end jeg selv behøvede til m i n lille Husholdning, saa jeg har ikke havt Noget at give af —

det er gaaet mig ligesom Martha i Evangeliet: jeg har altid maattet tage mig af Gaarden og Bedriften og det Hele."

„Der var alligevel noget Kjønt ved de gamle Tider, Tante Rosa! Havde jeg været til dengang, saa havde jeg nu været Nonne i Klosteret derovre, gaaet i sort Kjole og hvidt Lin — saa hvidt, saa hvidt! — knælet paa det haarde, kolde Kirkegulv og seet gjennem den gitrede Glug ud over Vildmosen og Havet."

„Du havde været Fanden, havde Du, og ikke Nonne!" raaber Tante Rosa med Overbevisningens Styrke. „Du havde været gift med en velbyrdig Herremand og været Moder til fire, fem Børn, som Du selv ammede!"

„Uh, Børn — mange Børn — det er saa uskjønt, saa brutalt!"

„Vaas!"

Og Fanny er atter ved at falde i Tanker, men denne Gang er det hende selv, der pludselig bryder af og siger: „Er Du vis paa, at jeg ikke engang har været Nonne derovre i Klosteret, Tante Rosa? Der ligger altid Noget, man ikke seer, bagved det, man seer: bag Søen ligger Nonnebakkerne, og bag Nonnebakkerne ligger Vildmosen; saa kommer Havet, og bagved det er der igjen Noget — man kan blive ved at gaa tilbage og tilbage — eller frem og frem — der er aldrig nogen Grænse, der er den sidste. — Er det Dig ikke stundom, som Du

kunde mindes Noget, Du ikke har oplevet, Noget, som flygter for Tanken, men som dog —"

„Vaas!"

„Det er ikke Vaas! Det er Nutidens største Aander, Mænd og Kvinder, som bekjender sig til Theosofien og hylder Læren om Præexistenser og —"

„Jeg holder mig nu til Balles Lærebog — den er jeg confirmeret paa — men Du skulde confirmeres om igjen, skulde Du, og begynde forfra!"

„Ja, forfra!" gjentager Fanny helt alvorligt. „Naar man kunde det — blive en Anden og dog sig selv — skyde Ham som Prinsessen i Eventyret, blive det, Du kalder Vildmoseblodet, kvit og begynde sit Liv forfra med ny Tro og nyt Haab — men det kan man ikke, Tante Rosa, det kan man ikke!"

„Drik to Kopper stærk Hyldethe hver Aften i en Maanedstid, saa sveder Du sgu nok en hel Del ud baade af Ugudeligheden og af Overtroen!" svarer Tante Rosa, og saa gaaer hun op.

Efter Frokost, da Onkel Heinrich sidder midt i sin Reflektionstime, kommer Fanny hen til ham. Han har jo altid været Bæreren af Slægtens og Gaardens traditionelle Mystik; han taler stadigt om Vildmoseskatten, og han troer paa den graa Dame — hvorfor skulde han ikke ogsaa være tilgjængelig for Theosofien og Præexistenserne, mere tilgjængelig end Tante Rosa? Og Fanny taler og taler, Onkel Heinrich glemmer rent at ryge, Øinene staa stive i

Hovedet paa ham, og da Fanny tilsidst siger: „Troer Du ikke, at jeg har været den ulykkelige Marie Grubbe?“ saa opgiver Onkel Heinrich helt Ævret og svarer, ligesom Skalholt svarer Justitsraaden: „Jo, det har Du vist, min Pige!“

Fanny gaaer, stolt over at have vundet en Proselyt, ned til Fox' Hvalpe, men stakkels Onkel Heinrich har Hovedpine af lutter Reflektion og beslutter sig derfor til at søge Beroligelse for sine oprørte Nerver ved en Samtale med gamle Anders Staldkarl, der er hans specielle Yndling.

Efter en ganske kort Indledning om Veiret begynder Onkel Heinrich: „Sig mig, Anders, har Du ogsaa sommetider Fornemmelsen af, at Du kan huske Noget, som Du ikke har oplevet?“

„Nei, Hr. Kammerjunker“, svarer Anders. „Men jeg har somme Tider oplevet Noget, som jeg ikke kan huske.“

„Saa? Hvordan det?“

„Jo, som jeg nu vil sige, jeg har været til Igum Marked, saa kan jeg sgu ikke huske om Morgenen, hvad jeg har bestilt om Aftenen.“

„Naa, ja, saadan — ja, det kan jo være rimeligt nok — jeg veed ogsaa, da jeg kom fra Agrarmøde — men, seer Du, Fanny siger, man har levet en Gang før.“

„Aa, ja, saagu.“

„Troer Du da ogsaa det?“

„Nei — men jeg kan jo ellers være lige glad

— og det kan Kammerjunkeren da for den Sags Skyld ogsaa."

„Ja, saamænd, det har Du Ret i, Anders, det kan jeg jo egentlig ogsaa. Men det er undertiden saa svært at følge med, naar Fanny taler."

„Aa, hun har da ellers en god, tydelig Røst."

„Ja, men det er saa svært at forstaa."

„Naa, er det d e t!"

„Ja, baade det med Præexistenserne og med Arveligheden — veed Du, hvad Moral er, Anders?"

„Nei — men man kan vel være den foruden!"

„Aa, ja, paa en Maade. Men Fanny siger, at Alt, hvad vi har, det er Noget, man har arvet efter sine Forfædre!"

„Det passer sgu ikke, Hr. Kammerjunker, for jeg fik da Ingenting efter mine Forældre, og nu har man da lagt sig et Par Skilling til Side."

„Ja, det er nu heller ikke paa den Maade, Anders. Men jeg hørte af Skolelæreren idag, at Jens Podemand, der blev saaret i Skulderen nede ved Dybbøl, han har først nu faaet Kuglen ud af Underarmen — Doctor Prip tog den selv ud — og da jeg fortalte det til Smeden, sagde han, at det var Ingenting, det var slet ikke saa mærkeligt, for h a n havde kjendt en Mand, der i 1807 fik en engelsk Musketkugle i Laaret, og den kom først ud af den høire Storetaa paa hans Sønnesøn. Se, hvis det nu er sandt, saa har jo Fanny Ret i, at —"

„Ja, men det er sgu Løgn, Hr. Kammerjunker!"

„Naa — troer Du? Ja, det er det maaske ogsaa — Smeden er jo ikke altid ganske paalidelig.“

„Nei, han siger da ikke sandt Ord, saa længe der er Løgn til!“

„Men der er nu vist alligevel Noget i det, Anders, med denne Arvelighed, som Fanny snakker om: har min Fader været saadan, bliver jeg saadan, og har min Moder været saadan, bliver jeg saadan!“

„Aa, ja — ja saagu. Den røde Kjørehoppe, hun er jo falden efter Regulus, der var Durkløber og tre Gange fik Præmie paa Viborg Dyrskue, og Hoppen, hun begyndte sgu ogsaa meget rigtigt at ville løbe durk, men saa blev hun kjørt i stramme Liner og fik dygtigt af Pisken, og saa forgik Lysten hende. Se, Afstamningen, det er Et, og Opdragelsen, det er et Andet — det er da min Mening!“

„Ja, jeg troer ogsaa, Ingenieuren — Ingenieur Kongsted — sagde omtrent det Samme paa Latin forleden.“

„Naa, gjorde han det. Ja, jeg er jo en simpel Mand, saa jeg kan kun Dansk — og Tysk begribeligvis, fra den Tid jeg laa ved Hestfolket i Itzehoe.“

„Ja, Tysk kan jeg ogsaa. — Hvor mon Bro skulde hen, Anders? Jeg saae ham kjøre ad Anbæk til?“

„Han skulde nok til et Møde, hvor de samler Penge ind.“

„Naa, ja — til Missionen i Santhalistan!“

„Santhalistan? Naa, kalder de det saadan! — Det er der sgu Ingenting, der hedder!“

„Ikke?“

„Nei, de drikker Pengene op i Hamborg!“

Lidt efter siger den gamle Kammerjunker Farvel og gaaer op paa sit Værelse — han er bleven saa rart beroliget ved Samtalen med Anders, hvis Skepsis og rationelle Blik paa Livet altid har noget Velgjørende ved sig.

Siden kommer Capitainen ridende til Hjortholm, og Tante Rosa, der sidder alene i Havesalen, hører ham rumstere ude i Gaarden, holder inde med sit Arbeide, lytter og smiler — hun bliver formelig kjøn ved det Smil. — „Goddag, Goddag, kjære Tante Rosa!“ raaber han allerede i Døren. „De veed ikke, hvor jeg har længtes efter Dem!“

„Har De det? Saa kunde De sgu have seet herover noget før!“

„Umuligt, Tante Rosa! Jeg har været langt vesterude og helt paa den anden Side Fjorden. Folk er saa gjæstfri og saa gode: jeg har skudt Ænder og fisket Foreller, sunget og danset — der var Sommerbal paa Rørstrup — storartet, Tante Rosa!“ Og saa nynner han:

«Par ved Par stod der op til Væg
Ordnet i Salen paalangs.
Jeg skimted en Fod og aned en Læg
— *Hony soit qui mal y pense!*»

„Maa jeg een Gang for alle frabede mig Deres Tvetydigheder, De gamle Korporal!“ raaber Tante Rosa! „Fy, De maa skamme Dem!“

„Ja, men det kan jeg ikke, Tante Rosa! Jeg kan ikke skamme mig over, at jeg endnu glæder mig ved alt det Skjønne, Vorherres Jord byder: Skov og Strand, Eng og Mose, en hvid Arm og en høivristet Pigefod — De havde nydelige Fødder, Tante Rosa — jo, De havde, nydelige! — og det har De formodentlig endnu!“

„Staa nu ikke der og vaas, men kom hellere med og faae noget Frokost!“

„Tak, jeg har spist! Jeg havde Mellemmad i Lommen, og den har jeg delt med en reisende Haandværkssvend — vi sad og spiste sammen paa en Vindfælde. Tænk Dem, Tante Rosa, han havde været baade i Ungarn og Spanien — det sagde han da i det Mindste — det maa i Grunden være uhyre interessant saadan at fægte sig gjennem Verden!“

„Synes De! — Ja, De, Vagabond, De findes nok selv en skjønne Dag liggende med Næsen i Veiret paa en Grøftekant!“

„Det haaber jeg ikke, for De husker nok, hvad De har lovet!“

„Hvad har jeg lovet?“

„At komme ned i Skovhuset og holde mig i Haanden, naar der engang bliver sat af til min sidste Saat.“

„Aa, De gamle Dreng — De overlever os Allesammen!“

„Det veed kun Vorherre — men hvad er det, De bestiller? Polerer De det gamle Bæger?“

„Jeg polerer ikke — jeg skraber ud!“

„Men hvad er det, De skraber ud? — Det er jo et K!“

„Et K?“

„Ja, et liggende K!“

„Vaas! Det er jo Høibroernes Vaaben — en Sparre under en vandret Bjælke — ingen Skraabjælke! — det kjender De da vel nok!“

„Ja, men hvorfor i al Verden vil De —“

„Aa, Frits sender naturligvis Fanden ingen Saddel til Fanny, og den gamle er for daarlig — naa, ja, saa har jeg lovet hende en Saddel, og da jeg altsaa skal have Penge, saa —“

„Vil De sælge det gamle Bæger!“

„De har en ualmindelig hurtig Opfattelse, Capitain — det var ellers Synd at sige, Mandfolk pleier at have det! — ja, jeg vil med Deres Tilladelse! Der var en Opkjøber forleden Dag, som bød 150 Kroner for det; dengang vilde jeg ikke, men nu —“

„Tante Rosa, De er stor!“

„Jeg er Pokker heller! Men naar man er saa ulykkelig at være det eneste Mandfolk i Familien, saa maa man jo ogsaa handle for Familien. — Hvad Nyt, Capitain?“

„Ikke noget Særdeles. — Har De hørt fra Frits?“

„Nei, ikke for nylig. Derimod veed jeg, at han og Bro har vexlet Breve.“

„Han og Bro! Hvorom?“

„Ja, det veed jeg ikke — men stave og lægge sammen kan man jo: Frits var en Maaned i Paris — hvor har han faaet Penge fra til det? Ikke her fra Hjortholm, og at han har vundet i Lotteriet, som han fortæller, er naturligvis Løgn. — Aa, jeg tør slet ikke tænke til Bunds i det Hele!“

„Det skal De ogsaa helst lade være med! — Jeg skal ellers hilse fra Bro.“

„Hvad skal det sige?“

„Jo, jeg mødte hans infame Ansigt ovre paa Nonnebakkerne forleden — der kommer han jevnlig i den senere Tid — og han hilste naturligvis — krybende som altid — og saa sagde han med et fælt Smil: „Beder at formelde den lille Frøken Fanny min Compliment — hun bliver deiligere Dag for Dag!““

„Og han bliver frækkere Dag for Dag! — Ja, hvordan skal det Hele ende! — Havde vi endda Fanny vel gift — naa, jeg gjør mig nu saadan mine egne Tanker om Middagen paa Skovsgaard i næste Uge — De skal da med?“

„Om jeg skal! Og jeg glæder mig — utroligt! Aa, hvor der er Stemning over saadan en Middag paa Skovsgaard! Tjenere i Livree, funklende Karafler og støvede Flasker, Ferskener og Druer fra Drivhusene, Arvesølv og Krystal — Krystal af den rigtige gamle takkede Slibning, den, der har Klang,

Klang af svundne Dage, af Kongebesøg og Brylluper, store Jagter og raisonnable Gravøl — aa, den Klang er uforlignelig!"

„Ja, det er godt — men husk at lade mig faae Deres sorte Kjole op forinden, at jeg kan tage Pletter af den — det kan den vist trænge til!" svarer Tante Rosa, og saa forstummer Capitainens Festlyrik.

— „Hvor skal De nu hen, Landstryger?" spørger Tante Rosa, da han ud paa Eftermiddagen bryder op.

Og Capitainen svarer: „Foreløbig til Egaa, men Jylland er stort og Ænderne mange — Farvel, Tante Rosa!"

— Brunrøde, udstrakte Længer med runde og hvidkalkede Sandstensrammer om Vinduer og Døre; nyreiste, mægtige Avlsbygninger, Dampskorsten paa Meieriet — Alt solidt, vel vedligeholdt, anseeligt og tydende paa Rigdom — det er det første Indtryk, Enhver faaer af Skovsgaard. Gaarden er knap et Par Hundrede Aar gammel — den er paa Alder med Slægten. Grevskabet er stort — tre, fire Sædegaarde høre ind under det. — Jorderne ere i det Hele gode, til Dels udmærkede, og Skovene saa udstrakte, at der kan holdes store Jagter et Par Uger itræk, uden at det gaaer for meget ud over Bestanden.

Skovsgaard ligger paa et jevnt Bakkestrøg, der skraaner ned mod Tvis Aa; her er milelange, grønne Enge, men hinsides Aaen begynder Heden — den bakkede Hede, et storslaaet Landskab med kraftige Contourer og kraftige Former, som man seer ud over fra Terrassen i Skovsgaards Have.

Besidderen, Grev Porse, var oppe i Tredserne; han var Enkemand og boede hele Aaret om paa Skovsgaard med sine to Døtre — Sønnen, Grev Christian, havde en af Sædegaardene i Forpagtning. I sin første Ungdom havde Greven været Officeer —

han var gaaet med som Frivillig i 48 — og var senere bleven Diplomat; i en Aarrække havde han været ved et af de rigtige Hoffer, fik Storkorsstjerner og Titler og endte med at være *doyen*, men da han arvede Grevskabet, tog han sin Afsked og var nu ivrig Godseier og ivrig Landmand. Skovsgaard skulde være en Mønstergaard, og den blev det; fra Landmandsforsamlinger valfartede man til den, og Gartnere reiste alene forat se Driverierne.

Vesterude, paa Bakkerne, havde Greven ladet plante; i Begyndelsen gik Alt ud — det var Rødgran og Lærk — men saa plantedes der igjen, Bjergfyr og Hvidgran, og nu trivedes et enkelt Træ, paany plantedes der, og omsider bleve Bakkerne skovklædte. Det var en af Grevens største Fornøielser at kjøre rundt og se til sine Plantninger: saa sad han — i Reglen med en af Døtrene ved Siden — og havde et venligt, glad Smil paa sit kjønne Ansigt med den kraftigt formede, aristokratiske Næse og det velpleiede, graasprængte Skjæg. Alle uden Undtagelse hilste ham — „Vorherre paa Skovsgaard", som han kaldtes — og hans bløde, brune Filthat var i en evig Bevægelse, for han hilste lige høfligt paa Alle, paa Børn som paa Voxne. Et Par Gange om Aaret mødte han i Skolerne og hørte paa Undervisningen — helst i Religion og Historie — og paa Kongens Fødselsdag trakteredes alle Børnene med Chokolade.

Af sine Forpagtere var han elsket, og det betragtedes med Rette som bedre end et kongeligt

Embede at faae en af Grevskabets Sædegaarde i Forpagtning; jevnligt havde Greven af egen Drift nedsat Forpagternes Afgift, og det kunde ogsaa hænde, at de bleve pensionerede, naar de paa Grund af Alder maatte træde fra. Fæsterne forgudede ham, uden Hensyn til politisk Farve, og det havde de god Grund til, thi han var som en Fader for dem; han udsatte aarlige Præmier for særlig god Dyrkning af Husmandslodder og uddelte i tusindevis af unge Frugttræer og Læplanter; han havde indrettet Aftenskoler, Sygekasser og Alderdomsforsørgelse, og var Nogen i Foderbetryk eller sad haardt i det paa anden Maade, søgte han blot til „Manden" paa Skovsgaard.

Kun paa eet Punkt var Grev Porse kneben: det var med Befordring. Saa godt som hele Aaret om havde han liggende Gjæster — og hans Gjæster kunde gjøre og lade ganske, som de vilde, naar de blot mødte til Middagen, umiddelbart efter at Gongongen havde lydt — men de maatte kun ikke vente Kjøreture og i Grunden helst befordre sig til og fra Skovsgaard med egen Leievogn. De eneste Dage, hvor han var flot med Kjøretøier, var ved Valg; saa spændte han for Alt, hvad trække kunde, Høire- og Venstrestemmer kjørtes uden Forskjel til Kjøbstaden — men de, der stemte paa Venstrekandidaten, maatte rigtignok g a a hjem.

Skjøndt Greven i og for sig ikke yndede store Selskaber, følte han sig dog forpligtet til ogsaa paa Selskabelighedens Omraade at gaa i Spidsen; der

var regelmæssigt een stor Sommermiddag i Juli paa Skovsgaard, saa kom i Slutningen af September Forpagtermiddagen, i Oktober holdtes de store Jagter med dertil hørende Fester, tredie Juledag var der Bal for hele Egnen og saa endnu to Vintermiddage.

For sin egen Person havde Grev Porse faa Fornødenheder eller rettere kun een: han maatte have en Whist om Aftenen. Var der ingen liggende Gjæster paa Skovsgaard, kunde han ved Middagstid sætte sig hen ved det søndre Hjørnevindue og speide ned ad den lange Allee, om der ikke skulde komme en „Fjerdemand" kjørende, men glippede dette, maatte de to Comtesser og Candidat Mathiesen holde for.

Candidat Mathiesens væsentligste Bestilling var i de senere Aar at spille Whist med Greven; det fik han Løn — rigelig Løn — og fri Station for. For en Snes Aar siden var han imidlertid kommen til Skovsgaard som Huslærer, og det paa en ret original Maade. Der stod en Dag et Avertissement i „Berlingske Tidende" saalydende:

„En theologisk Candidat med bedste Karakter søger Plads som Huslærer paa en større Herregaard. Der sees mere paa Lønnen end paa en god Omgang, den Vedkommende nok selv skal vide at skaffe sig."

Det Avertissement syntes Greven om — det var saa ualmindelig ærligt — og paa det blev Candidat Mathiesen Lærer for Grev Christian og de

to Comtesser, Nancy og Henriette — en dygtig men ikke nogen afholdt Lærer. Da hans Elever vare ude over Undervisningsalderen, blev han imidlertid alligevel paa Skovsgaard, under Navn af Privatsecretair, men i Virkeligheden som Fjerdemand ved det daglige Whistparti.

Kjøn var han ikke; et stort Hovede dækkedes kun sparsomt af lange, glatstrøgne Haar, Ansigtet var fladt, blegfedt, skjægløst, Munden uendelig stor, og Læberne tykke. Hagen sprang i to, tre Afsatser frem over et vældigt Adamsæble, Maven var en lille, rund Flødemave, Hænderne hvide og fede, Fødderne store. Guldbriller og dobbelt Gulduhrkjæde om Halsen gave Personen et vist Præg af Fornemhed, som imidlertid strax forsvandt, naar man saae ham gaa over Gulvet paa Hælene eller folde Hænderne over Maven og lade Tommelfingrene løbe omkring hinanden, først den ene Vei og saa den anden.

Hans eneste Lidenskab var Mad — det vil sige: god Mad. For Husjomfruen og for hele Kjøkkenet var han en sand Rædsel, thi han havde tiltaget sig en Stilling som en Slags *major domus*, skrev Spisesedlen, kritiserede Maden og fungerede som Kjældermester; han vidste paa en Prik, hvor meget der var tilbage af hver Aargang, og var forarget, naar Greven gav for god Vin til Forpagtermiddagene. Af det tjenende Personale var han i høi Grad ilde lidt, dels fordi han forlangte mere Opvartning og større Ærbødighed end hele den

grevelige Familie tilsammen, dels fordi han som Følge af sin utrolige Nysgjerrighed kiggede i alle Kroge, frittede og lyttede, opdagede Alt og rapporterede Alt.

Middagen var for ham Dagens *clou*; i den sidste halve Time forinden var han dobbelt saa ubehagelig som ellers og saae hvert Minut paa Uhret, som han regelmæssigt paastod gik for sent, og lød saa endelig — endelig! — Gongongen, satte han sig til Bordet som en Mand, der føler, at nu lønnes han for Dagens Anstrengelser, fæstede Servietten op i Nakken og gik løs. Alt forsvandt i hans Gab, lydløst og uden at komme i Berøring med de spredte, sorte Tandstumper, der mindede om en alderstegen Krokodilles. — „Han har ingen Mund, han har en Ædespalte“, pleiede Tante Rosa at sige, og de Kvantiteter, han kunde indtage, vare ogsaa ligefrem forbausende, hvorfor det da ogsaa fortaltes som et Sagn, der imidlertid nød almindelig Tiltro, at han havde Elastik i Ryggen paa sin Middagsvest.

Overfor Gjæsterne var han ikke synderlig elskværdig — vistnok nærmest, fordi det ærgrede ham, at saa Mange skulde nyde godt af den fine Mad. Han var ikke tiltalende, naar han var spydig, mindre endnu dog, naar han var behagelig; saa bleve Mundvigene trukne op til Ørene paa en Maade, der kunde forlede Uindviede til at tro, at han smilede — ganske paa samme Maade som glade Forældre tro at se et Smil paa Barnets Ansigt, naar

den Nyfødte har Kneb i Maven — og decolleterede Damer holdt ikke af at have hans stikkende Blik hvilende paa sig.

Udenfor Skovsgaard kom han ikke meget; han gik samvittighedsfuldt en Tur før Middag — paa Hælene og i Galoscher — men det var forat faae Appetit; til Familier i Omegnen kom han kun, naar det var særlig renommerede Madsteder, og nedlod han sig til saadanne Besøg, spiste han med Kniven, naar Saucen var god.

— Sommermiddag paa Skovsgaard: Egnens og Saisonens Begivenhed. Stolthed hos de Indbudne, Skuffelse hos de Forbigaaede; Menuen fra ifjor huskes og drøftes, og man anstiller Betragtninger over, hvorvidt der ogsaa iaar vil blive serveret Gaaseleverpostei *en croûte* og skjænket to Slags Champagne. Nye Toiletter ere bestilte i Kjøbstaden — Doctorens Frue har endogsaa faaet en Kjole fra Kjøbenhavn, Røde Post havde den med forleden — Landauere, Calescher, Charabanc'er og Jagtvogne ere i de sidste Dage blevne vaskede, børstede og smurte, Seletøi er bleven gnedet af og poleret, Heste striglede; Alle anstrenge sig til det Yderste, og rundt om paa Herregaarde og Forpagtergaarde, hos Præster, Skovridere, Birkedommere og Læger er Alt Forventning, høitidsfuld, glad Forventning.

Klokken er Tre, Fanny sætter sit Haar, og Stuepigen fungerer som Kammerjomfru. — „Sidder

den Rose rigtigt?“ spørger Fanny. „Jeg kan ikke selv se det.“

„Jøsses, ja“, svarer Pigen, „Frøkenen seer ud som en Maibrud, og dersom jeg var Mandfolk, saa—“

„Mændene er raa og brutale, Sidse“, afbryder Fanny hende, „urene i Tanker og —“

„Ja, gu, er Mandfolkene noget Rak, Frøken — men man kan sgu lige godt ikke være fra dem!“

Saa kommer Tante Rosa til. Hun er forlængst i Pudsen — den gamle, graa Silkekjole — og bringer nu et Par sorte Silkestrømper. — „Du maa have Silke paa Dig idag, Fanny“, siger hun; „det er sviklede Strømper fra min Ungdom: den Slags er slet ikke mere til at faae.“

„Men mon de passer mig?“ spørger Fanny.

„Det skal være et daarligt Ben, der ikke kan sætte Façon paa en Strømpe!“ svarer Tante Rosa — og hun har Ret: Strømpen faaer Façon, og ud gjennem Sviklerne paa Vristen lyser den skjære Hud som hvide Blink.

„Du er nydelig, min Pige!“ erklærer Tante Rosa og dvæler med Velbehag ved Fannys Skikkelse. „Nu maa jeg have Heinrich seet efter!“

Og Onkel Heinrich bliver seet efter — han er meget ulykkelig. Saadant et Selskab forrykker jo aldeles hans Tidsinddeling, han skal lægge Gamascherne og trække i sort Kjole, conversere fremmede Damer og renoncere paa Eftermiddagspiben — det er høist ubehageligt!

Omsider er Tante Rosas Mønstring endt, Vognen

holder for Døren — saa kommer Capitainen, der skal kjøre sammen med Hjortholmerne. Da ogsaa han er synet, og en nykommen Plet paa hans Ærme er gnedet af, sætter man sig op, og saa gaaer det ad Skovsgaard til.

De halvanden Mil gaa hurtigt; snart skimtes Taarnet, de rulle ind gjennem Ladegaarden, Niels Kusk knalder med Pisken, og saa svinge de op for den store Stentrappe.

De ere de første — nei, Grev Christian er kommen. Han er reden i god Tid hjemmefra, har klædt sig om, hilst paa sin Papa og sine Søstre og aflagt Beretning om Høstudsigterne paa Louiseholm. Nu staaer han ved et af Vinduerne i Havesalen og seer med bankende Hjerte ud efter de Kommende. Kraftig og smukt bygget er han, Sundheden lyser ud af hans hele Skikkelse, og man kan gjerne kalde ham kjøn, om man vil, men det er ingen aristokratisk Skjønhed: rare, blaa Øine, solbrunet Teint, lyst Fuldskjæg — han seer ud, som om han var sin egen Forvalter. Og det er han paa en Maade ogsaa. Læsning har aldrig ligget for ham — han blev ikke Student, saa den diplomatiske Løbebane var lukket; paa den militaire Vei naaede han kun til at blive Korporal i Dragonerne — han havde som Barn lært at ride af en gammel Militairhest, der havde været ti Aar paa Rekrutskolen — men Landmand og Rytter, og Rytter og Landmand, det er han. Han er oppe med Solen og arbeider som en Karl; han er med at rense Brønden og fyre op

under Tærskeværket, han slider sine egne aflagte Klæder og drikker som Regel kun Melk og dagligt Øl til Maaltiderne. Han bedømmer en Hest bedre end nogen Anden, og med sine Folk og med Bønderne kan han tale, men Selskabelighed er han bange for, og tidt og mangen Gang, naar han er paa Vei forat besøge En eller Anden, vender han om af Frygt for at træffe Fremmede. Overfor Faderens Storhed føler han endnu mere end ellers sin egen Ringhed, han er keitet og forlegen — af Alle er han Den, der føler sig mindst hjemme paa Skovsgaard. Men ærligere Svend end Grev Christian har aldrig siddet i en Saddel, og ud af sit hele, varme Hjerte elsker han Fanny — elsker hende med Faderens stiltiende Samtykke. Nu seer han hende komme ind i Forsalen, han er allerede ifærd med at gaa hende i Møde men bliver rød i Hovedet, standser paa Halvveien og nøies med forlegent at hilse paa hende inde i Salen.

Havesalen paa Skovsgaard er stor, smuk og hyggelig. Hvidt og Guld møder Øiet overalt, forgyldte ere de høiryggede Stole, forgyldte Gitrene om de to store Kakkelovne. Fra Loftet hænge tunge Krystallysekroner, og i Hjørnerne staa Etagèrer med kostbart Porcelain. Paa alle Vægge Malerier — udelukkende Familieportraiter. Det er ikke som paa Hjortholm Mænd i Panser og Plade og myndige Matroner med stukne Perlehuer og hvide Brystlin: det er en yngre, mindre blodrig og mere forfinet Slægt; Kvinderne have store, vidtaabnede Øine, deres

Teint er rosenrød og hvid, Haaret pudret, Taillen snørt og den bræmmede Atlaskeskjole dybt udskjaaren. Mændene ere af samme Type: de fleste i Hofdragt, med Kalvekryds, lang Silkevest og Knæbenklæder, Storkorsbaand over Axelen og Paradekaarde ved Siden.

Dørene til Terrassen staa aabne, og mellem Havens Træer seer man ud over Aadalen og Bakkelandskabet paa den anden Side — det er som den landskabelige Baggrund for et Juel'sk Familiebillede. Og Greven selv passer ind i Billedet — en *grand seigneur* med svundne Tiders Hensynsfuldhed og virkelige Fornemhed, en fuldendt Vært, der ikke troer sine Pligter opfyldte med blot at have sørget for Mad og Drikke. Som fortrolig Ven hilser han paa Tante Rosa, og chevaleresque bøier han sig for Fannys Ungdom og Skjønhed; Onkel Heinrich opmuntres ved et let henkastet Spørgsmaal om Røde Posts Regelmæssighed, og Capitainen modtages som gammel Kamerat — Krigskamerat; han har naturligvis sin Gang paa Skovsgaard og uindskrænket Jagtret der som alle andre Steder, men her kommer han dog ikke ridende med et Par Ænder eller en Hare til Brug i Kjøkkenet — kun ved Foraarstid bringer han en lille Kurv med Vibeæg, det er det staaende Deputat.

Comtesserne Nancy og Henriette ligne to smaa, ganske ens Hyrdinder af sachsisk Porcelain — de ere for Fremmede ikke til at skjelne fra hinanden. Noget hjælper det jo, at Comtesse Nancy har et

Modermærke paa Halsen, saa man kan kjende hende fra Søsteren, naar de ere nedringede — de ere baade nedringede og alt Andet i Pluralis — og nedringede ere de i Reglen, for de have en smuk Hals, og det forstaaer Candidat Mathiesen at vurdere. De to Comtesser faae strax fat paa Fanny; det er et Par hjertensgode Piger, ikke kjønne, ikke begavede, men velopdragne til det Yderste og fuldt fortrolige med den Kunst at kunne conversere Enhver uden egentlig at sige Noget. For dem er Fanny Indbegrebet af al kvindelig Skjønhed, de lytte til hendes Ord med en Blanding af Beundring og Forfærdelse, og hun bringer dem regelmæssigt som et Pust fra en helt anden Verden — en Verden, der ligger et godt Stykke udenfor Grevskabets Grænser.

Salen fyldes; der kommer Herregaardsfolk, Præster og Forpagtere — saa kommer Kongsted. Sikker og elegant træder han ind i den fremmede Kreds, Greven præsenterer ham, men da han naaer til Tante Rosa, erklærer hun kort, at Præsentation er overflødig: hun har havt „den Fornøielse"; Onkel Heinrich derimod kiler frem fra sin Krog og trykker Ingenieurens Haand mellem begge sine — Kongsted er aabenbart hans specielle Ven.

Der kommer Birkedommeren, værdig i Bevidstheden om sin uhyre Myndighed; sin guldtressede Hue har han jo desværre maattet hænge fra sig udenfor, men det falder ham sikkert haardt, thi han viser sig ellers aldrig uden at have dette Magtens Symbol paa Hovedet eller i Haanden, og man siger

om ham, at han sover med den Guldtressede i Steden for med Nathue.

Der kommer en brav Forpagter, forlegen og rød i Hovedet; han bliver staaende midt paa Gulvet, trykket af Situationen og af Bevidstheden om, at den ene Handske er revnet, men Grev Christian seer det og gaaer over til ham, og saa ere de To strax midt inde i en Samtale om selvbindende Meiemaskiner.

Ind seiler med Holdning som en Kanehest en midaldrende Dame; hun har Pufærmer, er stærkt snørt og meget hoftebred — hun ligner nærmest en gammeldags Klukflaske. Det er Doctorfruen i den kjøbenhavnske Kjole. Efter hende kommer Manden, Doctor Prip, friseret og med lyslila Handsker, lige sprungen ud af en anden Rangs Modejournal, og ved hans Side gaaer Parrets eneste Barn, en uformelig Kjæmpekvinde paa atten Aar. Hun er bleven opfødt efter Hygieinens rationelleste Principer med Boeuf, Speilæg og Porter, og Hygieinen har staaet sin Prøve. Doctoren smiler og smiler rundt — han kjender aabenbart Alle. Som ganske ung Candidat nedsatte han sig her paa Egnen og giftede sig efter et Aarstids Forløb med en „lokal“ Pige, Datter af en rig Proprietairenke; samme Datter havde nok længe lidt af Bændelorm, men Doctoren kurerede hende, og Doctoren tog hende — det gik ham som Ridderen, der vog Lindormen og fik baade Prinsessen og Borgen.

Nu ere Alle komne, man gaaer til Bords. Den

gamle Greve fører Tante Rosa — hun bliver mindst to Tommer høiere — og Grev Christian Fanny. Kongsted, der jo er første Gang til Middag paa Skovsgaard, fører Comtesse Nancy — Cand. Mathiesen har, forat forebygge Feiltagelser, givet ham Anvisning paa det lille Modermærke — og Onkel Heinrich maa slæbe af med Doctordatteren.

Det er et straalende Taffel inde i Spisesalen; Sommersolen lyser over Sølvtøi og Blomster, blinker i Krystallets Façetter og giver efterhaanden selv den lyseste Teint en varm, kraftig Carnation — eller er det Vinen, der gjør det? — Maaske! Det er udsøgte Vine, og Tjenerne gjøre deres Pligt, de have et Øie paa hver Finger.

Samtalen bliver livligere og mere høirøstet. Birkedommeren converserer sin Dame om det uhyre Ansvar og den ubegrænsede Magt, der følger med hans Embede, og det lykkes ham virkelig tilsidst at faae hende til at forstaa, at en Amtmand i Forhold til en Birkedommer er en temmelig underordnet Person. Doctoren siger de samme Vittigheder som ifjor — og iforfjor — og saa snart han blot aabner Munden, udstøder hans Frue en skingrende Latter, der minder om en falsk Trompetfanfare. Grev Christian converserer Fanny om Heste; han vil hele Tiden gjerne ind paa noget Andet, men han kan ikke faae sig til det. Candidat Mathiesens „Ædespalte“ er i uafbrudt Virksomhed, og Kongsted, der jo ikke har seet ham før, troer virkelig tre Gange, at han smiler. Pludselig lyder gjennem Salen Tante

Rosas kraftige Røst: „Tak, nu skal Kammerjunkeren ikke have Mere!“ Hun har seet en af Tjenerne ifærd med anden Gang at skjænke Madeira for Onkel Heinrich, og belært af tidligere Misèrer stopper hun ham i Tide.

— Middagen er forbi, man drikker Kaffe og ryger Cigar. Capitainen hviler mageligt ude paa Terrassen, nipper til sin Chartreuse og blæser Ringe af Havanneseren; han seer inderlig veltilfreds ud — men Frakke og Pibe klæder ham alligevel bedre end Kjole og Cigar. Candidat Mathiesen sidder stille ned og transpirerer; han har taget Guldbrillerne af og tørrer dem omhyggeligt i det røde Silkelommetørklæde, der ligger over hans runde Knæ, af og til kan han komme med en lille Giftighed om en af Gjæsterne, men Meget siger han ikke: han fordøier. Greven gaaer rundt med Kongsted og viser ham Malerier og Udsigter: de ere aabenbart meget indtagne i hinanden. Onkel Heinrich tripper uroligt om og seer jevnligt paa sit Uhr, som om han tænkte paa snart at tage hjem; det gjør han imidlertid slet ikke: han beregner kun, hvor han nu skulde have været, og hvad han nu skulde have taget sig til, hvis han havde faaet Lov at blive hjemme. Om Herrernes Samtale bekymrer han sig ikke stort, thi hverken Høstudsigter eller Politik interesserer ham; kun da En til en Anden henkaster det uskyldige Spørgsmaal om en fraværende Trediemand: „Hvad har han egentlig været tidligere?“ spidser Onkel Heinrich Øren og troer at faae en Bekræftelse paa,

at Præexistenslæren er mere udbredt, end man skulde tro.

Nede i en af Havens mere afsides Gange sidder Fanny med de to Comtesser, en paa hver Side; mellem Trægrupperne slynge sig Kanalerne, og i dem seile krumhalsede Svaner ind under buede Broer — Skovsgaards Have er nemlig en rigtig Herregaardshave, som man træffer dem i rettroende Eventyr. Og som til Eventyr lytte de to smaa Comtesser, naar Fanny taler, som til en Fremtidsmusik, hvis Harmonier de vel ikke fatte men dog uvilkaarligt have Øre for. Saa glider Talen hen paa Grev Christian, og Søstrene udgyde sig i begeistrede Ord om den kjære, gode Broder; Fanny taler om den kjære, kjære Broder Frits, men saa slaa Comtesserne Øinene ned — „alle de smaa Billeder de vende sig omkring." Fanny taler om nye, „moderne" Bøger, men dem have Comtesserne ikke læst, thi Candidat Mathiesen censurerer sine tidligere Elevers Læsning, og det Meste af den nyere Literatur kommer paa den sorte Tavle. — „Og det finder man sig i!" siger Fanny og bliver hel rød i Hovedet af Indignation. Et Øiebliks Pause, saa har hun imidlertid glemt sin Forbitrelse over Censuren, peger pludselig fremad og udbryder: „Nei, hvor man maa have en storartet Udsigt oppe fra den Tværgren i Kastanietræet! Har man ikke?" Comtesserne veed det sandelig ikke, for de have selvfølgelig aldrig været deroppe. — „Skal vi entre derop!" foreslaaer Fanny, men Comtesserne se

forfærdede paa hende. Hun har strax tænkt sig selv staaende oppe paa Grenen og nydende Udsigten, men de to artige Søstre have kun tænkt paa Opfarten, paa revne Kjoler og farlige Stillinger. — „Gud, hvis der kom Nogen!“ siger Comtesse Nancy, og Comtesse Henriette gjentager: „Ja, Gud, hvis der kom Nogen!“ — „Ja, hvad saa!“ svarer Fanny. „Jeg har Silkestrømper — sviklede — se blot!“ Og kaad løfter hun sin Kjole lidt op men lader den i næste Øieblik falde, thi Greven, Kongsted og Candidat Mathiesen komme gaaende.

De standse et Øieblik og vexle et Par Ord med Damerne, saa gaa de videre. — „Sjelden smuk er Frøken Høibro“, siger Greven. — „Ja—a, det er hun“, indrømmer Candidat Mathiesen, „men det gaaer hende ligesom den deilige Prinsesse i Eventyret: man veed aldrig, hvad Øieblik der falder hende smaa Skrubtudser ud af Munden!“ — „Hun er maaske ikke Dame i almindelig Forstand“, siger Kongsted, „men alligevel —“. „Hvad mener De med „alligevel“, Høistærede?“ spørger Candidat Mathiesen. — „Aa, egentlig ikke Noget, jeg tænkte kun paa, at hun ikke har havt nogen Moder, og det undskylder jo en Del“. — „Ja, meget“, siger Greven, og saa gaa de ind i Havesalen.

Der faaer Birkedommeren fat paa Kongsted og converserer ham i længere Tid om Bønder, Gendarmer og Viborg Overret. Bønderne finder han skrækkelige — uden alt juridisk Begreb — og Gendarmerne ere da Gudskelov gaaede ind — de

skaffede ham en utrolig Mængde Sager om Løsgjængeri og Betleri paa Halsen. — „Nei", slutter han med at sige, „jeg skulde ikke have været begravet her paa Landet, her glemmes man. Sognefogderne, Gudbevares, de bliver Dannebrogsmænd over en lav Sko — men hvor ofte bliver en Underdommer Ridder? Nei, jeg skulde have siddet i Overretten — naturligvis i Landsover- samt Hof- og Stadsretten, ikke i Viborg. Gudbevares, jeg bøier mig for Viborg Overret, naar den forandrer en af mine Domme, men have Respekt for den — nei!"

Omsider slipper Kongsted bort fra ham og slaaer sig ned hos Damerne, men deres Conversation kan han slet ikke følge; de tale meget ivrigt om en Mængde fornemme Personer — næsten udelukkende Grever og Baroner — med hvem de Alle synes at staa paa den intimeste Fod, men af hvilke Kongsted ikke kjender en Eneste, og først langt om længe gaaer det op for ham, at Talen er om den stedlige „Amtstidendes" Feuilleton, den lige saa spændende som omdebatterede „Grev St. Armand." Doctorfruen troer ubetinget paa samme Greves reelle Hensigter med Portnerdatteren, men Birkedommerfruen er skeptisk; den Første raaber altid op, og den Anden hvisker altid, det er nu deres Eiendommelighed, og Candidat Mathiesen er derfor ogsaa vittig og siger: „Den Ene har et godt Mundlæder, den Anden har kun et Hviskelæder!"

Kongsted gaar ind i Cabinettet ved Siden af og

seer paa Malerier. Et nyere Portrait af en statelig Herre i civil Dragt vækker hans Opmærksomhed, og han bøier sig ned forat se efter Malerens Navn, da Fanny i det Samme kommer forbi. — „Er det en ny Parsbjerg, De har fundet?“ spørger hun spydigt. — „Nei, det troer jeg neppe, det er, Frøken“, svarer han; „jeg saae for Resten kun efter, hvem der havde malet det.“ — „Naa, og fandt De det?“ — „Nei, der staaer kun Stedet, hvor det er malet — Nizza — og Aarstallet 1872.“ — „Nizza!“ udbryder Fanny. „Der døde Moder jo! Hvem forestiller det Billede?“ — „Ja, der kommer Greven, vi kan jo spørge ham ad.“ Og Kongsted spørger, og Greven svarer — tilsyneladende lidt forlegent — at det er hans ældre, afdøde Broder, efter hvem han arvede Besiddelsen af Grevskabet; han var ugift og døde i Udlandet. — „I Nizza?“ spørger Fanny ivrigt. „Der døde jo min Moder — har han kjendt hende og truffet hende?“ — „Ja, min salig Broder har kjendt Deres Fru Moder“, svarer Greven; „men skal vi ikke gaa ind i den blaa Sal, der musiceres, hører jeg.“

Det er Doctorfruen, som spiller. Hun er til Manges Fortvivlelse saa ulykkelig at være „musikalsk“, d. v. s. hun spiller altid, baade efter og uden Opfordring. Sine Medmennesker deler hun i musikalske og umusikalske, og de sidste foragter hun grundigt; Doctoren har hun i Aarenes Løb faaet bildt ind, at han elsker Musik, og han troer virkelig selv paa det. Nu spiller hun en Sonate — med obligat

Applaus-Accompagnement af Manden — og da den — omsider — er færdig, synes Onkel Heinrich, der længe har staaet taus, at han ogsaa bør sige Noget, og henvender sig til hende med det uskyldige Spørgsmaal: „Var det ikke Noget af det kjønne lille Syngestykke, hvor han sidder paa Hesten og synger?“ — „Gud, forbarme sig, De mener da ikke „Don Juan“, Kammerjunker?“ udbryder Fruen forforfærdet, og Onkel Heinrich svarer glad Ja, og beundrer sin egen musikalske Begavelse.

Nu bryder man op, Vognene holde for Døren. Birkedommeren fatter stolt sin Guldtressede, og Grev Christian hjælper Fanny Overtøiet paa, takker hende for hendes Nærværelse og beder om Lov til med det Første at maatte aflægge en Visit paa Hjortholm. Capitainen beder Kongsted hilse Møller Sørensen og sige, at han kommer en af Dagene, Candidat Mathiesen seer til med et spodsk Smil, og en velvillig Forpagter haler Kaaben om Doctordatteren, der seer langt efter Kongsted. Et Knald med Pisken, saa rulle Hjortholmerne hjemad.

— Sommerferien var begyndt. Smaa Embedsmænd havde sparet Vinteren igjennem forat kunne tage fjorten Dage bort, Studenter kjøbte nye Silkehuer og patenterede Reisepiber, Damperne vare overfyldte, og det ene mægtige Tog efter det andet var gaaet ud fra Hovedstaden med „Feriebørn", der spredtes over Landet for efter en Maaneds Forløb at komme tilbage med røde Kinder og Kjød paa Kroppen.

Sommerferie, du vidunderlige Tid, der forandrer selve Landskabets Karakter! Mellem de skaldede Klitter kan man nu se et Glimt af en moderne Parasol, i Alhedens Lyng klinger det reneste — eller ureneste – Kjøbenhavnsk, og paa de umuligste Veie mødes Cyclister trækkende med Maskinen og udvexlende deres aandfulde Bemærkninger om Racere, Pedaler og Punktering — Domkirker og Cycler ere jo altid under Reparation.

Byen ligger paa Landet — og Landet ligger sommetider i Byen.

Kongsted var ventet hjem til Forældrene i Hovedstaden, men han kom ikke, Nivelleringen trak længere ud end beregnet.

Nu sad han en varm Sommereftermiddag i sit

Gavlværelse i Pinds Mølle og skrev hjem til Moderen; det blev et langt Brev, udførligt beskrivende og akademisk korrekt — i den Familie var man altid korrekt.

Kongstederne havde i tre Generationer været Conferentsraader og virket i Cancelliet, i Justits- og Cultusministeriet. Gik Nogen af dem Dommerveien, endte han ufravigeligt i Høiesteret, Alle bleve de Commandeur af Dannebroge, og Een af dem havde naaet saa høi en Alder, at han fik Storkorset. Altid havde de havt Interesser udenfor deres Fag, gik flittigt i det kongelige Theater, vare Medlemmer af Musik- og Kunstforeningen og læste enhver Forfatter, saa snart han havde faaet en Position. De førte selskabeligt, men exclusivt Hus: Familien, ligestillede Embedsmænd og Folk, der havde et Navn, som de selv havde skaffet sig, det var Omgangen — ingen Andre kom til dem, thi Kongstederne vare, skjøndt de i sin Tid havde været national-liberale, saa udprægede Aristokrater, som nogen rigsgrevelig Slægt. I Tankegang og Livsanskuelser vare de imidlertid „bestandig borgerlige", og deres eneste Familiemystik og Familiepoesi var Traditionen om Retten til Hjortholm. Generation efter Generation havde fortalt Eventyret om den jydske Herregaard, det gik i Arv fra Slægt til Slægt, og medens man oprindelig nærmest havde Øie for den reelle Side af Sagen, tænkte de senere juridiske Kongsteder kun paa Uretten, paa den Krænkelse, det legale Princip havde lidt; deres ideelle Retsfølelse oprørtes, det var

„Kampen for Retten", de i al Stilhed førte, og de vare ikke langt fra at gjøre de til enhver Tid levende Høibroer ansvarlige for, hvad en af Anerne maatte have forbrudt.

Kongstedernes Familieliv var mønsterværdigt — det var en Familie uden Lidenskaber. De giftede sig, naar de kunde ernære en Familie, giftede sig aldrig for Pengenes Skyld men standsmæssigt, og til Standsmæssigheden hørte jo Midler. Formue efterlode de imidlertid aldrig; de gode Indtægter og Medgiften gik med til Børnenes Uddannelse, Udenlandsreiser og Føren Hus, men Gjæld kjendtes ikke, og naar en Kongsted døde, var der sikret hans Enke en rigelig Livrente. Familiedisciplinen var stærk men umærkelig for Fremmede; det havde i sin Tid kostet en haard Kamp, inden Erik Kongsted, Forældrenes eneste Barn, havde faaet Lov til at blive Ingenieur — det havde jo nemlig ingen af Slægten været før — men nu var han det, og saa fandt man sig i det Uundgaaelige, var stolt af ham, fulgte ham dagligt i Tankerne og studerede hans Breve som Aktstykker.

Og Erik Kongsted skrev:

Kjære Moder!

Hjertelig Tak for dit sidste Brev og for Hilsenen fra Fader! Jeg har det fremdeles godt, arbeider flittigt og befinder mig over Forventning vel her paa Egnen. Det er jo morsomt at leve sig ind i helt andre Forhold,

vænne sig til at læse gamle Aviser og spise gammelt Franskbrød og opdage, at der i Virkeligheden er større Forskjel paa By og Land end paa Rom og Constantinopel. Det er ligesom at se Verden speile sig i en Draabe. Jeg forstaaer efterhaanden, at det at finde den første Viol herovre er ganske det Samme som at overvære en interessant Première i det kongelige Theater, og jeg læser nu med samme Begjærlighed som hele Egnen den stedlige „Amtstidende"s spændende Feuilleton „Grev St. Armand", der er Alles staaende Conversationsstof. Alt i denne Verden er jo relativt. Der ligger oppe mellem Hedebakkerne et lille, lyngtækt Hus med to Fag solbrændte Vinduer; man skulde ikke tro det muligt, at Nogen kunde leve derinde, men selvfølgelig kunne Beboerne alligevel baade leve og dø.

Ved Middagen paa Skovsgaard morede jeg mig fortræffeligt og gjorde Bekjendtskab med hele Egnen. Grev Porse, som jeg tidligere kun havde seet, da jeg gjorde Visit hos ham, er en komplet Vært og en ualmindelig tiltalende Personlighed i det Hele. Han er en Jorddrot, som en Jorddrot bør være, fuld af Iver for at udrette det mest Mulige med de Midler, der ere ham betroede. Jeg traf naturligvis ogsaa Hjortholmerne, men med Undtagelse af den gamle Kammerjunker, som jeg jevnligt møder, og som synes at have kastet sin Kjærlighed paa mig, se baade den gamle og den unge Frøken stadig „Prætendenten" i mig.

Stor Fornøielse har jeg fremdeles af Capitain Riis, som jeg oftere har omtalt. Jeg veed egentlig ikke, hvori det Eiendommelige og det Tiltalende ved ham ligger, men jeg troer, at det i alt Fald for en Del beroer paa, at der er en vis *festivitas* over ham, at han saa ofte siger Noget, man ikke venter at høre, siger det, som ingen Anden falder paa at sige. Det er da ogsaa ham, jeg kan takke for det udmærkede Kvarteer, jeg nu har.

Pinds Mølle ligger paa Bunden af et langt og bredt Dalstrøg omgivet af høie Bakker. I Dalbunden er der milevidt Enge, og gjennem dem slynger sig Tvis Aa. Møllen er et stort Bygningskomplex, og de okkergule Længer med det tjærede Bjælkeværk staa fortræffeligt til Omgivelserne. Mølledammen er en hel lille Sø med Iris og Brudelys mellem Rørene, Myggesværmene danse over den, og Fiskene slaa. I Begyndelsen kunde jeg ikke sove for Møllehjulets Brusen og Værkets Klapren, men nu hører jeg det ikke længer, og det er et prægtigt Syn at se et Slør af Vand brydes over de grønslimede Skovle, ligesom hele Mølleinterieuret med de hvidpudrede Karle i det halvmørke Rum ligefrem er tiltrækkende — jeg begynder at forstaa, hvorfor Rembrandt siges at være opvoxet i en Mølle.

Sidder jeg ved mit Vindue, kan jeg gjennem de to Kastanietræer, der skygge for det, overse det Meste af Gaarden, som til Stadighed er fuld af Duer; kommer der saa en Vogn kjørende,

hvilket hyppigt skeer, flyver hele Sværmen op paa een Gang, op paa Taget ved Siden af Storkereden, og det med et Brag, der minder mig om Dueflokken paa Markuspladsen, naar Signalskuddet lyder.

Her er en deilig, skyggefuld Have langsmed „Baghullet" og Aaen; Blomsterlandene ere indfattede med Lavendler, og Provencerosernes blaarøde Kugler hænge tunge ned overalt. Ved Aaen er et Lindelysthus, hvor en udslidt Møllesten er Bord, og her holder jeg meget af at ryge min Aftencigar og se paa Vildænderne, der sommetider komme helt ind til Bredden og plaske mellem Krusemynterne.

Familien er prægtig. Møller Sørensen er en stor, firskaaren Kjæmpe med sort Haar og rødmusset, skjægløst Ansigt. I sin Ungdom har han staaet ved Hestgarden, og det er hans Stolthed, at han har havt vor Konge til Chef. For en halv Snes Aar siden skal han have været en virksom og flittig Mand, men nu tager han sig ikke synderlig Andet til end at ryge Tobak, hvilket han imidlertid ogsaa gjør fra Morgen til Aften. Jeg har endnu ikke seet ham i anden Dragt end Skjorteærmer og broderede Morgensko; i den Dragt seer han fra Mølledøren paa, at Mestersvenden giver sine Ordrer, og i den Dragt seer han fra Vinduet paa, at der kjøres Hø ind. Saa tørrer han med Armen Sveden af Panden, leer over hele Ansigtet og føler, at han har ud-

rettet Noget. Hjemmefra vil han nødigt, men han er aldrig gladere, end naar der kommer Fremmede paa Møllen — ligegyldigt hvem — og han under i det Hele taget sine Medmennesker alt Godt. Sin Kone, der er lige saa trivelig og lige saa gjæstfri, beundrer han, og det har han ogsaa Grund til, thi hun er en udmærket Kone, energisk, driftig og proper, og en brillant Husmoder. Hendes Fader lever endnu som en apoplektisk Gamling, der kun med Besvær rokker fra Stue til Stue og kun ved enkelte Ord kan give sin Mening til Kjende. Rørende er det imidlertid at se, i hvilken Grad man patriarkalsk bøier sig for Alderdommens Værdighed: Møller Sørensen tager ikke nogen Bestemmelse uden i Forveien at have indhentet sin Konefa'ers Mening, og Mand og Kone søge da i Forening at udtyde den Gamles mimrende Orakelsvar.

Møllerfolkene have kun eet Barn, en Datter paa tyve Aar, der hedder Helene. Hende kan jeg bedst karakterisere ved at gjentage, hvad Faderen igaar, leende over hele Ansigtet, sagde om hende: „Gud maa vide, hvor Mo'er og jeg har faaet det Pigebarn fra!" og nogen Grund til Undren kan den gode Mand virkelig ogsaa have, thi Frøken Helene er saa forskjellig fra Forældrene som Ild fra Vand. Hun er lille og spinkel, har Blegsot og Nerver, fine Fornemmelser og visse literaire Interesser. Hun pleier altid enten at fnise eller være fornærmet og tilbringer

sin Tid med at spille Croquet, spise Masser af umodne Æbler og læse fem Minuter ad Gangen — helst naturligvis „Grev St. Armand“, om hvis meget sammensatte Karakter hun vexler daglige Bemærkninger med Sognefogdens Datter Maren. At Møller Sørensen til Trods for — eller maaske netop paa Grund af — alt Dette beundrer Frøken Helene, er vel overflødigt at bemærke.

Nu har jeg forhaabentlig givet Dig en udtømmende Skildring af de Omgivelser, mellem hvilke jeg lever. En af Dagene kjører Capitainen og jeg en Tur til Vildmosen, som jeg af forskjellige Grunde glæder mig meget til at se. Hils Fader mange Gange.

Din altid hengivne Søn

Erik.

— Pang! Pang! lød det nede paa Engen, Skud i Skud, og en halv Time senere red Capitainen over Møllebroen paa sin Brune, der, mens han var paa Jagt, havde græsset inde under Bakkerne. — „Holla! Er der Nogen hjemme?“ raabte han, og saa viste Kongsted sig i det aabne Gavlvindue, Mølleren og hans Kone i den aabne Dør. — „Ja, at De var hjemme, Ingenieur, det vidste jeg, for der lugtede af god Cigar helt ovre paa den anden Side af Aaen. — Goddag, Sørensen! Goddag, Madam Sørensen — aa, skil mig af med det Par Graaænder og de Bekasiner — De kan tage hele Tasken, saadan! — Ja, vist skal Lotte i Stald! Og giv

Diana lidt at drikke — naa, hun er allerede inde ad Kjøkkendøren! — Det er dog en velsignet Mængde Hø, De har iaar, Sørensen!"

„Ja", svarede Møller en, „men det er lige godt et farligt Slid at faae det bjerget!"

„Aa, hvad — De seer jo dog kun til!"

„Ja, men man bliver sgu allermest træt af Ingenting at bestille", forsikrede Møller en og lo.

„Capitainen maa da være saa god at komme indenfor og nyde Noget", bad Konen og tørrede omhyggeligt den høire Haand af i Forklædet, inden hun rakte den frem. „Et Stykke Finbrød med røget Faarelaar eller —"

„Ja, og en stiv Hybenkradser til!" supplerede Manden.

„Nei, Tak, giv mig blot lidt Kjernemelk", sagde Capitainen, „det slukker bedst."

Saa drak Capitainen en halv Pot i eet Drag og hilste paa Kongsted, der var kommen ned i Stuen. Men Ro paa sig havde han ikke: „Har De min Stang og min Fluesnøre, Madam Sørensen? Jeg vil ud at fange Foreller — kom De med, Ingenieur, og De ogsaa, Sørensen!"

„Nei, ellers Tak!" svarede Møller en. „Det er sgu for træls et Fiskeri det, saadan at gaa op og ned paa sine Ben! Jeg kan nok lide at røgte Aalekisten, hvor de render ind af sig selv, men saadan at traske — nei! Man bliver jo ogsaa vaad om Fødderne!"

„Ja, naar man er paa Morgensko!"

Saa gik Capitainen og Kongsted ned til Baghullet. — „Er her ikke deiligt!“ udbrød Capitainen. „Kan De tænke Dem noget Kjønnere end det brusende Vand inde under Hjulet og hele den sortgrønne, hemmelighedsfulde Flade inde under de skyggende Træer! Og saa at vide, at Forellen smutter om her mellem Elletrunterne! — Ja, undskyld, at jeg siger „Forellen“, jeg veed nok, den hedder Bækørreden, men det Ord er der ingen rigtig Klang i. — Naar der falder et Solstænk ned mellem Elleløvet, kan De hvert Øieblik se en sort Skygge, der er borte som et Lyn — det er Forellen! Det er den eneste Fisk, der er Poesi over! Den er mellem sine Jevnlige, hvad Sneppen er mellem Fuglene: Sneppen med den bløde, noble Farvetegning, den lydløse Flugt, Øinene, der ligge saa langt tilbage i Hovedet, Sneppen, der kommer og forsvinder, før man veed af det — er den ikke som fløiet lige ud af Mosekonens Bryghus! — Stille! Der er Bid! — Saadan! — Ja, Bekasinen er der nu ogsaa Stemning over. De skulde ligge en solvarm, kølig Aprildag nede ved Kanten af Mosen; saa hører de pludselig over Dem, om Dem, snart paa det ene, snart paa det andet Sted, en uendelig svag og uendelig gjennemtrængende Lyd, De veed ikke, hvorfra den kommer, det er, som om det var selve Luften, der lo omkring Dem. Endelig opdager De høit, høit oppe en lille sort Prik, den spæde Latter lyder som en fjern Vrinsken, og nu veed De, at det er Bekasinens Elskovsleg, og saa for-

staaer De, hvorfor man her i Jylland kalder den Dobbelte for Horsegjøgen."

En Timestid gik de langs den bugtede Aa, hvor Guldsmeddene vuggede paa Rørskovens bronceviolette Fjerbuske, hvor Fiskene slog, og hvor Høet stod i Stakke. Capitainen fangede en hel Ret af de sølvglinsende, rødplettede Fisk, og saa kastede han sig i en Høstak og fik Kongsted trukket ned ved Siden af sig. — „Aa, hvor det dufter! Kan De mærke, hvor De bliver døsig, Kongsted? Nu aander Hødronningen paa Dem — luk Øinene, saa seer De hende! — Det kan nok være, vi skal have fin Aftensmad: Foreller og Bekasiner! — Og Madam Sørensen steger dem brillant — det har jeg dog faaet Egnen lært: at stege Vildt! — Naa, nu maa vi hjem!"

Møllerkonen fik Forellerne, og de tre Mandfolk — Capitainen, Kongsted og Mølleren — gik ind i Stuen og satte sig i Sofaen efter først at have ryddet denne for et Par Katte, der regelmæssigt betragtede denne Plads som deres specielle Domaine.

— „Luk dog Vinduerne op, at vi kan faae lidt frisk Luft!" udbrød Capitainen, ligesom han vel var kommen til Sæde. „Og rul Gardinet til Side, at Solen kan skinne herind!"

„Ja, vor Fa'er er jo rigtignok ikke meget for Træk", indvendte Mølleren. „Det er da ogsaa kun en Vindmøller, der kan leve af Luften!"

„Død og Pine, jeg har jo slet ikke faaet hilst

paa Deres Konefa'er!" sagde Capitainen og foer ind i den anden Stue.

Der sad den Gamle i en rigtig Bedstefaderstol, pattende paa en udrøget Pibe og nikkede venskabeligt til Capitainen. — „Naa, hvordan gaaer det?" spurgte Denne. — „Jo", svarede Mølleren, der var fulgt med, „vor Fa'er kan Gudskelov tære sit Foder brillant. Og idag har han været helt nede ved Aalekisten. Kan De ellers se, hvor han er fin: Smeden fra Værslev var her igaar og barberede ham — det pynter svært!"

„Hø — hø" — mimrede den Gamle.

„Ja, vel, ja, det er rigtigt nok", sagde Mølleren. „Vor Fa'er siger, at vi skal se at faae Høet bjerget i Tide, for der er Lurk i Veiret!"

„Ve — ve —" vedblev Gamlingen.

„Ja, vel, det fra Vesterengen først, for den ligger lavest", supplerede Mølleren atter. „Det er ligegodt storartet, som Fa'er følger med hele Bedriften!"

„Hvor er Helene?" spurgte Capitainen, da de Tre igjen vare gaaede tilbage til Øverstestuen.

„Ja, hvor er hun?" svarede Mølleren og lyttede i det Samme. — „Jo, jeg kan høre, hun er ude at spille Croquet paa Blegepladsen med Sognefogdens Maren. I Begyndelsen, vi havde det Croquetspil, vidste jeg sgu aldrig, om det var de her Kugler, de slog paa, eller om det var en af Karlene, der var ude at flytte og slog Tøirepæle ned. Men nu har

jeg lært mig til at kjende Forskjel: naar jeg bare hører Slag, og det gaaer af i Stilfærdighed, saa er det en af Karlene, der flytter, men naar der først kommer Slag og saa Skjændsmaal, saa er det sgu Croquet!"

„Hvordan har Helene det?" spurgte Capitainen.

„Ja, hvordan har hun det! Det er ligegodt grinagtigt, men nu har vi jo baade brugt den gamle og den unge Doctor til hende, og der er sgu ingen af dem, der rigtig kan sige, hvad hun skader. De fylder hende med de her smaa Jernpiller, der ligner Rævehagl, men det er ligegodt et storartet Stykke Pigebarn, for nu har hun spist for fjorten Kroner af dem, og lige skidt er hun — hun kunde saamænd lige saa godt slikke paa Kakkelovnen!" Og Mølleren lo, saa det klukkede i ham, og beundrede alligevel Datteren. — „Med Appetiten er det ogsaa sløit", vedblev han. „Nei, saa kan mine Feriebørn anderledes hugge i sig! Jeg har faaet tre Stykker sendende ovre fra Kjøbenhavn, og nu gaaer jeg og feder paa dem, det bedste jeg kan, for man vil jo dog gjerne skikke dem hjem i ordentlig Foderstand. — Skal vi gaa ud og se dem spise — det bliver man saa rart brødflou efter!"

Og Mølleren reiste sig og gik, fulgt af Capitainen og Kongsted, ud i Folkestuen, hvor tre fornøiede Børn spiste af alle Kræfter.

„Det var Ret, Børn, spis til I revner, og drik sød Melk ovenpaa!" sagde Mølleren, lo opmuntrende og fulgte med megen Interesse Børnenes Maaltid.

„Husk paa, I skal veies iovermorgen, og er I ikke taget ordentlig til siden forrige Uge, saa bliver vi ikke gode Venner! — Ja, Melk er en deilig Ting til at fede, men jeg kan ikke faae mere end en halv Pot om Dagen hældt paa Helene, derfor er det ogsaa, hun er saa utrivelig. — Ja, saa er det vel bedst, vi gaaer op igjen!“

„— Apropos, Melk, Sørensen“, sagde Capitainen, da de igjen vare komne til Sæde, „De blev vel ikke vred, fordi jeg sendte den gamle Stine hen at faae lidt hos dem forleden?“

„Ih, nei, Capitain, De skal have Tak, fordi De tænkte paa os her i Møllen og ikke skikkede hende andensteds hen. Stine er jo en skikkelig Kone. Nei, Ane Steffens kom forgangen Dag og begjærede Melk — hende undte jeg det sgu ikke, men man er jo ikke meget for at nægte hende Noget.“

„Hvorfor ikke det?“ spurgte Kongsted. „Hvem er den Ane Steffens?“

„Aa, det er en gammel Kvind af Natmandsfolket, der boer paa Kanten af Vildmosen“, svarede Capitainen. „De skal faae hende at se imorgen.“

„Er det en rigtig Taterske?“ spurgte Kongsted interesseret.

„Ja, hun er sgu rigtig nok!“

„Jeg troede næsten ikke, den Race existerede mere!“

„Den er ogsaa godt ifærd med at dø ud! 1806 blev den sidste Ulv skudt her i Jylland — det er

kun et Tidsspørgsmaal, naar den sidste Tater bliver funden død paa en Grøftekant!"

„Hør, siden vi taler om Ane Steffens — hvad var det, jeg hørte om Kammerraaden forleden?" spurgte Mølleren.

„Om Bro, den Æsel!" udbrød Capitainen.

„Ja, de siger, han skal have Frøkenen oppe paa Hjortholm."

„Tante Rosa?"

„Nei, hende den unge."

„Fanny? — Han skal ha'e Fanden, skal han!" raabte Capitainen indigneret.

„Ja, men de siger, han vil", vedblev Mølleren, „og Hjortholmerne er nok i en slem Klemhærke for hans Skyld. De snakker om, at han i de sidste Aaringer ogsaa har laant den unge Herre grov mange Penge."

Capitainen rystede paa Hovedet, og Mølleren fortsatte sindigt: „Det var ligegodt Synd for Frøkenen, om hun skulde blive nødt til at tage den Kjeltring!"

„Hun skal have den unge Greve!" erklærede Capitainen med Sikkerhed.

„Naa, skal hun det. Ja, han er ellers en Stadsmand — han havde fortjent at staa ved Hestgarden."

„Han fortjener ogsaa Fanny!"

„Ja, aa, ja — hun er nu saadan mere til Zirat end til Nytte — det er sgu accurat ligesom

med Dig, Helene!“ sagde Mølleren og lo, da Datteren i det Samme kom ind.

„Naa, min Pige, har Du og Maren saa faaet Greven af St. Armand forlovet?“ spurgte Capitainen og kyssede hende. Frøken Helene fniste og lod forlegen, Mølleren kneb hende venskabeligt i Kinden, og saa blev hun fornærmet, men da Kongsted viste sig og sagde Godaften, blev hun saa rød i Hovedet, som Blegsoten tillod.

Nu kom Møllerkonen ind og bad med et: „Aa, vær saa god at tage til Takke!“ Selskabet om at gaa til Bords, Gamlefa'er transporteredes hen for Enden af Skiven, Frøken Helene forlangte — men forgjæves — at Faderen skulde tage Frakke paa, og saa lod man Forellerne og Vildænderne vederfares Retfærdighed.

„Madam Sørensen, maa jeg gjøre Dem min Compliment!“ sagde Capitainen, da han omsider lagde Kniv og Gaffel. „Jomfru Hansen paa Skovsgaard kan ikke stege en Bekasin som De — langtfra!“ Og Madam Sørensen, der endnu slet ikke havde spist eller siddet ned men kun sørget for de Andre, straalede over hele Ansigtet, neiede og sagde saa mange Tak.

„Skal det være en lille Ostesnaps endnu?“ foreslog Mølleren men vandt ingen Tilslutning. Saa spurgte han, om man vilde have Thevandsknægt eller Kaffepunsch, og Capitainen foretrak Thevandsknægt, men Kongsted bad sig fritaget for begge Dele.

— „Vil De give os en Vogn imorgen til Vildmosen og Øxneholm, Sørensen?“ spurgte Capitainen siden.

„Ja, gu, vil jeg saa — men hvad vil De ellers der?“

„Jeg vil vise Ingenieuren Egnens Mærkværdigheder!“

Mølleren lo. „Jeg er godt tilfreds med, hvad jeg kan se oppe fra Bakken; det Meste af det er mit eget, og Resten lader jeg skjøtte sig selv!“

„Gud, det mener Du jo slet ikke, Fa'er!“ sagde Helene, der tilbragte en ikke ringe Del af sit Liv med at skamme sig over sin Fader. „Du interesserer Dig jo for mange Ting — Du var da ogsaa i Kjøbenhavn for to Aar siden!“

„Ja, vel var jeg det, men det var sgu da ikke for min Fornøielse, det var, fordi Du saa gjerne vilde derover. Da jeg havde været nede ved Kanalen, der, hvor jeg har lagt Hestgarder, og da jeg havde været henne at se, hvordan Kongen nu boer, saa var jeg helst reist hjem med det Samme; jeg kunde heller ikke sove ordentlig i Kjøbenhavn — jeg savnede at høre Mølleværket!“

Helene sendte Faderen et Par Øine, men det bed ikke paa ham — han var vant til det.

Saa fortalte Capitainen i Løbet af en halv Time Alt, hvad han vidste — og det var Meget — om hele Egnen, om Grevens og Doctorens, Søllested, Kielsen, Birkedommeren og Agrarbevægelsen, og da Klokken var halvgaaen Ti, og Møllerens Pibe røget

ud, begyndte den brave Vært at gabe og vilde hænge Piben fra sig paa Væggen, men med et resigneret: „Naa, det er sgu sandt, jeg rev Sømmet ud forleden — ja, man skulde vel se at faae et andet slaaet i engang!“ satte han den fra sig i Krogen og gabede videre. Da Gamlefa'er samtidigt mumlede Noget, benyttede Mølleren sig snedigt heraf til at erklære, at vor Fa'er sagde, at det var paa Tide at gaa i Seng, og at man altid stod sig bedst ved at følge vor Fa'er, for han var ligegodt baade den Ældste og den Klogeste, og skjøndt saavel Madamen som Helene protesterede mod denne Udtydning af Oraklet, reiste Mølleren sig dog, og man skiltes ad — Helene med et langt Blik efter Kongsted.

Da Capitainen og Kongsted vare komne ovenpaa, sagde Capitainen: „De har da aabenbart gjort en Erobring, Ingenieur — den smaa Helene er jo forlibt i Dem!“

„Det vil jeg ikke haabe!“

„Hvorfor ikke det?“

„Nei — hende kunde jeg dog ikke tænke mig at præsentere for min Moder!“

„Maa jeg spørge, er det det vigtigste Hensyn for Dem?“

„Eet af de vigtigste!“

„Hør, Kongsted, De kjender vist kun tilredne Heste og komplette Damer!“

„Aa, ja, saamænd!“

„Men De har dog vel nok givet eller taget et Kys hist og her!“

„Jeg har virkelig aldrig kysset nogen anden Kvinde end min Moder!“

Capitainen fløitede. „De har nok altid holdt Dem paa Hovedlandeveien — Gudbevares, det er meget hæderligt men mindre morsomt, for det er netop paa Biveiene og der, hvor der slet ingen Vei er, man seer mest. — De har vist heller aldrig vadet gjennem en Snemark, hvor Deres Spor var de første? — Nei, jeg tænkte det nok — De gaaer kun, hvor Folk har gaaet før Dem! — Men hvad det angaaer at vælge en Kone, saa —“

„Saa beroer det Væsentlige paa Overensstemmelse i Anskuelser og Dannelse!“

„De er Prosaiker! Det Væsentlige er og bliver Kjærlighed!“

„Ja, naturligvis — men det kommer an paa, hvad man forstaaer ved Kjærlighed. En lidenskabelig forelsket Mand faaer, i alt Fald i mine Øine, let et komisk Skjær over sig.“

„Men Mand dog!“ raabte Capitainen. „Kan De da ikke forstaa, at naar man er saa lykkelig at føle Kjærlighed, den store Kjærlighed, saa er den Alt — der er slet ikke Andet til i Verden end den!“

„Har De da selv, kjære Capitain —“

„Jeg! Aa, Gud hjælpe mig! Jeg har stykket mig selv ud paa det Omraade som paa alle andre. Og veed De, hvad min Ulykke har været? Den, jeg havde Hjerte for, hun har aldrig kunnet daare mine

Sanser — og de, der har daaret mine Sanser, dem har jeg aldrig havt Hjerte for. — Men det forstaaer De naturligvis ikke, Træmand, som De er, for De har hverken Hjerte eller varmt Blod — Godnat, Kongsted!"

„Godnat, Capitain!"

Klokken Syv næste Morgen holdt Møllerens Fjedervogn for Døren, og fem Minuter efter rullede Capitainen og Kongsted ud af Møllegaarden, over den gjaldende Bro, hvor man til den ene Side havde det skummende Hjul, til den anden Side det dybe „Baghul", op over Møllebakken, hen imod Tvis Skov.

— „Er De nu rigtig glad, Ingenieur, rigtig taknemmelig, fordi De lever?" sagde Capitainen pludselig. „Tænk Dem, vi har en hel, lang Dag for os og mindst en Mil til Kattegat! — Der kommer en Heire trækkende imod os ovre fra Vildmosen! — Naa, nu slog den af — den aner formodentlig ikke engang, at den er fredet efter den nye Jagtlov! — Saae De forresten, at Helene tittede ud mellem Gardinerne, da vi steg paa Vognen — ja, for min Skyld var det ikke!"

„Heller ikke for min!"

„Sig ikke det, De, hjerteløse Ingenieur! — Saae De maaske heller ikke, at hun lagde Blegsoten iaftes, ligesom Rangspersoner kan lægge Hofsorgen paa et enkelt Bal — jo, det er tydeligt nok:

Den Mølle ligger lunt under Bakkernes Rand,
Hvor Forellen smutter om imellem Stene;
De Brudelys, de blomstre udi Mølledammens Vand
— Naar tændes De for Møllerens Helene?

Og Helene er skam et godt Parti! Hun faaer engang Møllen og Bekasinjagten, Linnedskabene og de blanke Sølvpenge, der ligger paa Kistebunden — den Mand er ikke narret, der tager hende!"

„Ja, hvad kan hun egentlig bruges til?"

„Hun kan spille Croquet!"

„Og hvad mere?"

„Ja, det veed jeg sgu egentlig ikke! Men hun er min Guddatter, jeg holder meget af hende, og jeg kysser hende altid paa Munden! — Kunde det heller ikke friste Dem at faae Sørensen og hans Kone til Svigerforældre?"

„Jo, det kunde, men jeg modstaaer Fristelsen! — Jeg vil for Resten sige Dem, at jeg sætter megen Pris paa dem begge To, og det er mig en ren Fornøielse at slaa en Aftenpassiar af med Mølleren."

„Saa? Jeg troede ikke, man kunde tale med Bønder!"

„Hvem har sagt det?"

„Det har De — den første Gang, jeg traf Dem paa Vihøi!"

„Jeg! — Ja, saa har jeg i alt Fald nu ændret mine Anskuelser!"

„Det kan Anskuelserne sgu vist ogsaa trænge haardt til! — Gaaer Deres Uhr rigtigt?"

„Ja — Klokken mangler ti Minuter i Otte."

„Hold saa lidt her, Niels!" sagde Capitainen til Kusken. — „Jeg vil gjerne have at vide, naar Frits — den unge Høibro — kommer til Hjortholm", forklarede han Kongsted.

„Hvordan skal De faae det at vide?“ spurgte Denne.

„Herregud, Mand, Klokken Otte passerer Onkel Heinrich Korsveien her, for han skal jo møde Røde Post i Bødholt Klokken Halvni!“

„Er han virkelig saa præcis?“

„Ja, nu kan De jo selv se!“

Et Par Minuter senere viste Onkel Heinrichs lange Skikkelse sig ganske rigtigt i det Fjerne, og snart tegnede den flade Kaskjet og Paraplyen sig tydeligt i Landskabet.

„Godmorgen, Heinrich!“ raabte Capitainen i lang Afstand.

Den gamle Kammerjunker saae op men ventede med at hilse, til han var henne ved Vognen.

„Naar kommer Frits?“ spurgte Capitainen.

„Jeg troer nok, han kommer snart.“

„Naa, Tak! — Det har han jo gjort i det sidste halve Aar! — Vil Du kjøre med, Heinrich?“

„Hvorhen?“

„Til Vildmosen!“

„Hvad tænker Du paa, Riis! Troer Du, jeg kan spilde en hel Dag paa Fornøielser og forsømme mine Pligter — nei, Tak! — Vildmosen, det er der, man siger, der ligger en Skat begravet, som er mere værd end hele Hjortholm — troer De, det er sandt, Hr. Ingenieur?“

„Ja, det er jo ikke godt at vide“, svarede Kongsted.

„Nei, det er det vel ikke. — Naa, nu maa jeg

gaa, ellers løber Tiden fra mig — Farvel, Hr. Ingenieur, Farvel, Riis!"

Og saa storkede Kammerjunkeren ad Bodholt til, medens Møllerens Niels kjørte lige ud. Capitainen saae efter sin gamle Vens svindende Skikkelse og udbrød pludselig: „Og saa siger man, at Landeveien ikke har sin Poesi — jo, saagu har den saa — Biveiene naturligvis mest!"

„Kan De nu se, hvem det er?" spurgte Capitainen et Kvarteer senere, da et Enspænderkjøretøi kom dem imøde.

„Nei, det kan jeg virkelig ikke!"

„Jo, se rigtigt paa ham — nu kommer han nærmere!"

„Ja, er det ikke ham, Urtekræmmeren, der er bleven Landmand?"

„Rigtigt! Og hvad hedder han saa?"

„Det kan jeg ikke huske!"

„De maa virkelig lære Egnens Notabiliteter at kjende! Naa, han hedder Søl—, Sølle—"

„Søllested!"

„Rigtigt! — Prr, Niels, hold lidt! — Goddag, Søllested!"

„Goddag, Goddag, Hr. Capitain! Goddag, Hr. Ingenieur!" sagde den lille Urtekræmmer og lettede sig uvilkaarligt fra Agestolen, da han hilste. „Hvorhen gjælder Reisen, om man maa være saa fri at spørge?"

„Til Vildmosen og Øxneholm."

„Se, se, til Vildmosen og Øxneholm! Der har jeg saamænd aldrig været, men vi Landmænd har jo ikke saadan Tid til Fornøielsesture. — Jeg er ellers ifærd med at kjøre lidt Gjødning ud."

„Det er da ogsaa en Fornøielsestur!"

„Aa, ja, saamænd, ja, for en Landmand, det kan Capitainen have Ret i. — Det er ellers svært, saa Smørret falder og Kaffen stiger — men det har jeg jo ingen Interesse af mere!"

„Nei, det har De vel ikke! — Naa, Farvel, Søllested, og hils Deres Kone!"

„Mange Tak, Hr. Capitain, jeg takker paa min Kones Vegne! Farvel, de Herrer!"

— Igjen et Stykke Veis Kjørsel, saa pegede Capitainen ind imod en Gaard og spurgte: „Kan De nu kjende den?"

„Ja, jeg troer nok", svarede Kongsted. „Er det ikke der, den Proprietair boer, der er saa misfornøiet med Tilværelsen?"

„Jo, det kan man godt sige, uden Overdrivelse, og Kielsen hedder han — vil De nu huske det! — Proprietairen kommer ned ad Veien, vi maa holde lidt og høre, hvad han vil!"

Proprietair Kielsen kom sindigt gaaende ned fra Gaarden med sin vistnok haabefulde Søn ved Haanden. Han lettede lidt paa Kaskjetten, saae paa Hestene og sagde saa uden at tage Piben af Munden: „Naa, det er Møller Sørensens Vogn! Han har nok en grumme Mængde Hø iaar, har jeg hørt!" og da Capitainen bekræftede dette Rygtes

Paalidelighed, saae Proprietairen endnu mismodigere ud end før og sagde: „Allesammen har de Hø iaar, baade Agerhø og Enghø — hvor skal der saa blive Pris paa det!“ Efter dette mere intime Hjertesuk vedblev han: „Hør, Capitain, De kunde sige mig, om der skal være Generalforsamling i Hingsteforeningen i næste Uge?“

„Det veed jeg sandelig ikke — men det maa vel staa i Aviserne!“

„Ja, aa, ja, det gjør det vel ogsaa, men til Maidag siger jeg altid „Amtstidenden“ af — man har sgu ikke Tid til at læse eller gaa i Kirke om Sommeren. — Har De ellers seet hans, Urtekræmmerens, Brakmark derhenne? Han har drysset en Haandfuld Møg ud over den, og saa prøver han paa at bilde Jorden ind, at den har faaet Gjødning! Nei, Ærlighed varer sgu længst, det har jeg altid mærket!“

„Ja, hvad man ikke slider paa, det kan sagtens vare!“ bemærkede Capitainen.

„Naa, De mener vel i Hestehandel“, svarede Proprietairen med en svag Antydning af et Smil. „Ja, i Hestehandel og i Kortspil, d e r har man ikke Brug for Venskab eller Ærlighed, det er vist nok. — Hvor skal de gode Venner ellers hen? — Naa, Kjøbenhavneren skal se Vildmosen! Det var sgu da ogsaa Noget at vise ham! De skulde hellere kjøre over og lade ham se Christen Andersens Stude — d e m har han sgu ikke seet Magen til i Kjøbenhavn!“

„Er der ellers noget Nyt, Kielsen?“

„Nei — hvad Nyt skulde der saadan være, og er der Noget, saa er det altid skidt Nyt. Jeg saae imorges Doctorstolen kjøre sønderpaa med et Par Sorte for, saa nu har formodentlig Peer Fyenbo faaet sin Delirium igjen — det er nok Igum Marked, han ikke har kunnet døie. Og Birkedommerens Fuldmægtig reiste vesterpaa igaar — han skulde sagtens ud at pante for Skatter hos Lars Ødemark.“

„Herregud“, sagde Capitainen og rystede paa Hovedet. „Er det saa galt fat med ham!“

„Ja, det skader ham ellers ikke — det var ham, der pudsede mig med et Par Stude ifjor. Havde det været med en Hest, det siger jeg Ingenting til, men i Studehandel skal der være Redelighed paa Tingene — hvad skulde man ellers kunde stole paa her i Verden! — Naa, ja, De skal vel videre — Farvel!“

Og saa kjørte de.

— „Det er en simpel Karl, den Kielsen!“ sagde Kongsted.

„Aa, ja, han er lidt nærig“, indrømmede Capitainen, „men han har mange gode Sider — han taler f. Ex. et velsignet rent Jydsk. — Er Jydsk ikke et deiligt Sprog! Kunde De tænke Dem „E Bindstouw“ skrevet paa noget andet Maal? Hvad siger De om Fyensk? Det Sprog kan kun bruges rent komisk — det ækle, feminine Discantmaal, der lyder ligesom Sopranerne i det pavelige

Capel — fy, for Pokker! — Men Kielsen er som sagt meget bedre, end han lader!"

„Kjære Capitain, jeg beundrer Dem!"

„Hvorfor det?"

„Fordi De er den største Menneskeven, jeg har truffet! De er en ægte Demokrat!"

„Jeg Demokrat! Jeg er Fanden, er jeg! — Men De er Aristokrat, Aandsaristokrat!"

„Selv om saa var — det er da bedre end at være Fødselsaristokrat!"

„Nei, gu, er det ikke nei! Tag nu f. Ex. Tante Rosa — hende vil De formodentlig kalde Fødselsaristokrat? — Ja, jeg kunde nok tænke det! — Se, hun glæder sig i al Uskyldighed over, at hun kjender sin Familie langt tilbage, og at den altid — undskyld: næsten altid! — har eiet Hjortholm, og hun er maaske ogsaa en lille Smule stolt af, hvad den i Tidernes Løb har præsteret; hun holder paa Familietraditionen, og hun forsegler med det samme Vaaben, som Høibroerne altid har forseglet med — det gjorde De sgu ogsaa i hendes Sted! — Men hvad gjør De! De gaaer og glæder Dem over Deres egne Evner og Deres Kundskaber —"

„Nei, hør nu —"

„Jo, De gjør! — Tante Rosa er stolt af Anerne, men De — Aandsaristokrat! — De er stolt af Dem selv!"

„De er fuldstændig uretfærdig! Naar De siger, at —"

„Ja, men jeg siger ikke mere, for nu kjører vi ind i Tvis Skov, og den er nok værd at se!“

Og ind i den milelange Tvis Skov kjøre de, hvor Træerne mangen Gang helt lukke sig over den bløde Vei med den høie Balke mellem de dybe Hjulspor. Der er mægtige Stammer over en Underskov saa tæt, at man neppe kan trænge sig igjennem den, her er Bøg og Eg, El og Birk, Alt voxer, som det vil, uden forstlig Tvang. Kun hist og her munder en tilgroet Grønsti ud i Hovedveien, og selv denne synes mangen Gang at blive borte i Skoven.

Capitainen og Kongsted staa af og gaa et Stykke — her er, som Capitainen siger, nok at se. Et Par Stykker Raavildt kige nysgjerrigt ud fra en Granholm, en Ræv høres inde mellem Hindbærbuskene, og den rødbrune Skovmus forsvinder under en Trærod. Høit over Bøgetaget seiler en Musvaage, og langt inde i Tykningen kurre Ringduerne; ved Foden af en gammel Stamme ligge fine, skarpe Huggespaaner, og Capitainen forklarer, at der maa være en Spætterede ovenover. Paa en trøsket Stub krybe adstadige Træbukke med de lange, tilbagebøiede Følehorn; en væltet Skarnbasse, der fanger et forvildet Solblink, skinner med blaaviolet Metalglans og fægter forgjæves med Benene forat komme paa ret Kjøl igjen, og henne ved den lille Mose, hvor der er brun Lyng under de hvide

Birkestammer, ringler en Snogefamilie sig opskræmmet ind imellem Ørnebregnerne.

Saa svinge de ud af Skoven. Stort i Linier, rigt paa Afvexling er Landskabet, der nu ligger for dem. Her er Bakker og Dale, Marker og Skove, Aaløb, Moser, Enge og Hede. Hist og her en ensom Kirke, et Spir af en Herregaard bag en kuplet Lund, en Vandmølle eller et rødtakt Teglværk i Dalbunden. Sæden staaer tyndt, Boghvedeagrene ere de mest fremtrædende, og de høie Græsmarker bære en Skov af blaa Slangehoved og gule Kongelys — svenske Farver paa mager Bund.

— „Om et Øieblik er vi paa Toppen af Nonnebakkerne", siger Capitainen. „Hidtil har De jo kun seet dem fra Hjortholmsiden, nu skal De faae en Udsigt, kan De tro!"

Hestene blive spændte fra og satte ind hos en Bonde, og imens gaaer Capitainen hen til Vippebrønden og henter sig en Spandfuld op. — „Det er storartet koldt Vand; vil De ikke have en Slurk med, Kongsted?" spørger han. — „Jo, Tak!" — „Ja, saa tag for Dem af Retterne!" — „Jeg har ikke Noget at drikke af." — „De har jo hele Spanden!" — „Ja, men den kan jeg da virkelig ikke drikke af!" — „Snak! Prøv paa det! Kan De se, det gik! Ja, De har Meget at lære — men nu maa vi videre!"

Niels bærer Madkurven, og saa gaa de op paa Nonnebakkerne. Til den ene Side ligger ved Foden

Hjortholm Sø dybt nede, indrammet af Skov, og man kan lige skimte det sunkne Voldsted ude paa Næsset; hinsides Søen ligger Haven med Terrasserne, og bag Lindealleen skinner Spiret paa Hjortholm. Til den anden Side hænger Lyngtæppet skraanende ned mod Vildmosen, den veiløse, mørke Flade, og et Stykke udenfor den, ude i det blaa Kattegat, ligger en langstrakt Ø, flad som paa et Landkort — det er Øxneholm.

Frokosten nydes nede i en mægtig Fordybning — det er nok en gammel Ulvegrav — og Piberne tændes. — „Er De ikke kommen til at elske Lyngen, Kongsted?“ siger Capitainen. „Kan De tænke Dem en blødere Klædning for et Bakkehæld end den brunrøde Lyng, der staaer i Udspring! Og saa de mørke Pletter i den: de lave, det er Gyvel, Hedens og Fattigmands Guldregn — de høie, det er Enerne, der staaer som Cypresser paa Graven, Fortidsskovenes Grav.“

„Ja, Skovene forsvandt, fordi Adelen forhuggede dem!“

„Aa, De med Deres Adel! Skovene forsvandt, fordi Træet brugtes til Udsmeltning af Myremalm, og fordi Bønderne byggede Bulhuse; Oldensvin og vilde Stod gjorde naturligvis ogsaa Sit!“

„Da har jeg dog læst, at —“

„Ja, læst, læst — det er Ulykken: De har læst om Alting, og saa troer De, De veed Noget! — Men se nu ind over Søen — nei, vil De se!“

Capitainen greb Kongsted haardt i Armen og

pegede vesterud. I en Vig af Søen, bag Næsset, laa et Badehus, og langt udenfor dette saaes en Svømmerske. — „Det er Fanny!“ sagde Capitainen med tindrende Øine.

Kun et Par hvide Arme saae man, der i lange, rolige Tag kløvede den blaagrønne Flade, Solen lyste over dem, og Vandperlerne skinnede som en funklende Perleregn.

„Hende kunde De maaske heller ikke tænke Dem at præsentere for Deres Moder!“ udbrød Capitainen.

„I alt Fald ikke i Badedragt!“ svarede Kongsted.

„Aa, Filister, som De er! Kan Nogen tage Anstød af at se et Par Kvindearme i den Afstand! Forstaaer De da ikke, Mand, at det ikke dreier sig om, hvad man seer — vi seer jo Ingenting! — men om hele Sceneriet, hele Situationen! Skoven og Nonnebakkerne og den gamle Borg — og saa hun, den hvide Prinsesse af den sorte Vildmose, svømmende midt i Søen!“

Brat blev Capitainen udreven af sin Begeistring, thi pludselig opdagede han paa Skrænten, dybt under sig, en mandlig Skikkelse, der holdt sig inde mellem det purlede Egekrat og kigede ud over Søen. — „Det er Bro!“ udhrød han heftigt. „Og det er anden Gang, jeg seer ham her — det er ikke tilfældigt! Ham under jeg dog ikke det Syn — hvor megen Pris han end sætter paa det! — men bi lidt, jeg skal nok vare hende ad!“ Og før Kongsted anede, hvad han havde i Sinde, skjød

Capitainen sin Bøsse, som han naturligvis for alle Eventualiteters Skyld havde ved Siden af sig, af i Luften. Svømmersken ude i Søen blev opmærksom paa, at der var Mennesker paa Bakkerne, vendte hurtig om og var et Øieblik efter inde bag Rørskoven ved Badehuset; Capitainen saae ned ad Skraaningen — Skikkelsen i Egekrattet var ogsaa forsvunden.

„Jeg er ikke saa filistrøs, som De troer, Capitain", sagde Kongsted, uvilkaarligt betagen af, hvad han havde seet, og hvad der var foregaaet. „Jeg undte heller ikke ham, Bro, det Syn, forudsat, at han, som De jo mener, er en ufin Natur. Der var virkelig noget ualmindelig — ja, noget Skjønt, Rent over den Scene, og der var for Resten ogsaa Klang i den Titel, De gav Frøken Høibro: „Prinsessen af Vildmosen" — hvor falder De nu paa at kalde hende det?"

„Aa, det kommer ganske naturligt. For det Første taler baade hun selv og vi Andre om, at „Vildmoseblodet" er oppe i hende, naar hun saadan i al Skikkelighed har sig en Raptus, og for det Andet har hun fra Barn af havt en — ja, hvad skal jeg kalde det: romantisk, naturbestemt Kjærlighed til Vildmosen — hun har saamænd engang været lige ved at synke gjennem Gungerne derude, fordi hun ikke kunde holde sig derfra! Jeg er ogsaa sikker paa, at Vildmosen for hende er mere værd end hele Hjortholm — skjøndt Gud skal vide, at

Vildmosen ikke er nogen egentlig Medgift for en Prinsesse!"

„Nei — det er den vel ikke, skjøndt Kammerjunkeren siger, at den gjemmer en stor Skat," svarede Kongsted, og saa blev han siddende taus i nogen Tid. Pludselig saae han op, pegede ned for sig, østerud, og sagde: „Der er Røg der, paa Kanten af Mosen — hvor kommer den fra?"

„Det er fra Ane Steffens' Hytte", svarede Capitainen. „Saa er hun da hjemme!"

„Tatersken?"

„Ja, De skal nok faae hende i Tale."

Lidt efter kjørte de ned ad Nonnebakkerne, og Capitainen fortalte: „Nu er Ane Steffens en gammel Kone — hvor gammel veed Ingen — men i sine unge Dage har hun baade været kjøn og gjort Lykke, som man kalder det. Gift — paa sin Vis — har hun ogsaa været, men det tog en bedrøvelig Ende: hun slog Manden ihjel og kom i Tugthuset for det, og det var nok hendes egen Søn, der sørgede for, at de fik fat paa hende."

„Slog hun sin Mand ihjel?"

„Ja — og det skjøndt hun holdt meget af ham — atter paa sin Vis! Men han var bleven fordrukken, og naar han var fuld, slog han nok haardt, siger de. Da han saa en Dag for mange Aar siden var bleven svært tilkjørt og mere end almindelig ondsindet, slog hun ham for Panden med en hvid Sten, saa han døde af det, gravede ham ned i en

Kjæmpehøi paa Skyum Hede og bad tre Fadervor over Graven."

„Det var da en mærkelig Blanding af Hedenskab og Kristendom!" bemærkede Kongsted.

„Ja, det kan De ikke regne. Hun er baade døbt og vistnok ogsaa confirmeret, men Zigeunertroen, som hendes Fædre har bragt med sig, Gud veed hvorfra, sidder hende alligevel i Blodet: hun knixer lige andægtigt, naar hun hører Bedeslagene fra en Kirke, og naar hun gaaer forbi den store Dysse paa Radum Mark."

„Hvoraf lever hun nu?"

„Væsentligst af priviligeret Tiggeri. Man er, som De hørte igaar, bange for hende; hun kan ogsaa faae enhver Hund til at tie, hvor hun kommer i Gaarde, og hun kan tage paa en levende Hugorm med de bare Næver. Saa tjener hun ogsaa lidt ved at stille Blod og læse over buldne Fingre, koge Sæbe af selvdøde Svin og meget Andet. — Prr, Niels! — Goddag, Ane Steffens!"

Den Tiltalte, en høi, knoglet Skikkelse med gulbrunt Ansigt, Øine som Stenkulsperler og blaasorte, sølvplettede Haartjavser under et snavset, men stærkt broget Tørklæde, stod i Døren til sin faldefærdige Hytte. — „Hvem er de Folk?" spurgte hun paa Ravjydsk.

„Det er Capitainen fra Hjortholm Skov."

„Hjortholm! Haa, haa, er den Rede ikke raadnet op med hele Yngelen! — Aa, nei, det var Synd for den bitte Frøken, som jeg trak op af

Sumpen derude, da hun var reden i Søkk'! — Men det gamle Lysthus i Haven — staaer det endnu? Det var fint, da jeg var ung, men nu groer der vel Græs paa Veien til det!"

„Hun er fuld idag", hviskede Capitainen til Kongsted. „Havde man det, hun har drukket i sine Dage, samlet i Pinds Mølledam, saa kunde Hjulet da gaa i to Etmaal!"

„— Har De seet mine Børn for nylig?" vedblev Tatersken. „Det yngste af dem har det godt: det sidder i Brændevin ovre i Kjøbenhavn — det var ellers skjønt engang at komme over at se det!"

„Hendes ene Barn var en dødfødt Vanskabning", forklarede Capitainen atter hviskende, „og En eller Anden har bildt hende ind, at det er sat i Spiritus paa anatomisk Museum."

Kongsted vendte sig med Modbydelighed bort fra den gamle Kvind men lyttede dog uvilkaarligt efter, da hun fortsatte:

„Min anden Søn, ham gaaer det jo ogsaa godt: han er saa knøv og saa kaalhøgen, at han ikke kjender sin egen Moder, haa, haa! Og jeg kjender ham heller ikke: jeg faaer en Specie i gamle Penge hver Maidag og hver Mikkelsdag for ikke at kjende ham, det Utosk! — Giver den fremmede Herre ikke en gammel, fattig Kone lidt til at varme sig paa — En smager aldrig Andet end som en stegt Pindso og har aldrig Raad til at bage sig en Flaader!"

Kongsted gav hende noget Smaamønt, og idet

hun rakte sin sorte, rynkede Haand frem for at tage dem, lagde han Mærke til, at der paa hendes Underarm var tatoveret som en blaa Slange.

„Gud velsigne og bevare Dem og Deres Kjæreste nu og i al Evighed, Amen!“ sagde hun og gjorde neiende Forsøg paa at kysse Kongsteds Haand, men han trak den uvilligt til sig, og saa gik de.

— „Er De nu høitidelig tilmode?“ spurgte Capitainen. „For nu kjører vi ud gjennem Vildmosen; der er kun den ene Vei midt igjennem den — den er bleven afgrøftet for mange Tider siden — og udenfor den kan man kun gaa, og det endda kun til Nød — men vi kan jo prøve paa det!“

Et Stykke gik de over den tilsyneladende endeløse, ensformige Flade. Riset Lyng dækkede den, men afbrudt af Pytter med blankt Vand; Bunden var en svampet, lysbrun Tørvemasse, og stak man en Stok ned, gik den i til Haandtaget som i Smør. Hist og her løftede sig en lav, graagrøn Porsbusk, en enlig Brokfugl sad paa en Tue af mørke Sivjer, ellers var her næsten ingen anden Vegetation end den sparsomme Lyng, og intet Fugleliv. — „Men Vildmosen hedder den“, sagde Capitainen, „og Multebær er her; imellem kommer de sorte Storke fra Tvis Skov paa Visit, Heiren hviler sig ud, naar den trækker mellem Madum Sø og Øxneholm, og her har man frit Lov til at drømme sig Herre over Ørkenens Rige!“

„Men Vildmosen maatte jo dog helt kunne afgrøftes", sagde Kongsted. „Det er gammel Havbund, der er hævet saa høit, at i alt Fald Overfladevandet kan afledes."

„Den Tid, den Sorg!" svarede Capitainen. „Jeg oplever det Gudskelov ikke!"

Tre Kvarteers Kjørsel, saa vare de ved Stranden, og Øxneholm laa for dem, et Tusind Alen borte.

— „Kjender Du Overkjørslen, Niels?" spurgte Capitainen.

„Jo", lød Svaret, „jeg troer nok. — Er det ikke derhenne, søndenfor de to store Sten?"

„Rigtigt! — De maa nemlig vide", vedblev Capitainen, henvendt til Kongsted, „at man ikke kan kjøre gjennem Veilen undtagen paa det ene Sted, hvor der er Sandbund. Ellers er der Ler og Mudder overalt, saa man gjerne kan kjøre i Bløde med Hest og Vogn."

„Ler og Mudder?" gjentog Kongsted. „Det vil altsaa sige, at det er værdifuld Grund!"

„Ja, det kan man maaske gjerne kalde det — hold ikke for meget af, Niels, jeg synes, her begynder at blive saa blødt!"

Og saa satte de et Par Øieblikke efter Foden paa Øxneholm.

— „Her har jeg levet tre lykkelige Dage!" sagde Capitainen.

„Tre Dage?"

„Ja, i Oktober Maaned for en Del Aar siden.

Jeg havde faaet en gammel kasseret Caleschevogn at laane, den blev kjørt herover, og i den overnattede jeg. Saa levede jeg af tør Kost og havde det Hele for mig selv — De kan tro, her var Jagt! Hele Efteraarstrækket gaaer her om ad. — Ja, nu maa De først gjøre en Opdagelsesreise gjennem Øen!"

For den ene Ende laa store isskruede Sten, og hist og her vare smaa Indvande med et Mylder af opflyvende Vadefugle. Tottet Græs, violette Strandasters, blaagraa Malurt og hvidgult Lav — det var Vegetationen. — „Seer De Musvaagen!" raabte Capitainen. „Alle Musvaager i to Miles Omkreds har deres Spisekammer her — der kommer to til over Laasby Krat! Her svarer de til deres Navn, for de lever af Musene — kan De se, hele Jorden er undermineret af Mus, de løber mellem Benene paa Dem!"

— Det blev Aften. Solen sank inde bag de sorte Nonnebakker, Vildmosen var som en glødende Lavamark, Kattegattets Bølger bleve køligt vinblaa, og Søbrisen reiste sig. Aftensmaden var fortæret, og Niels begyndte at tale om, at der var langt hjem.

„Blot en halv Time endnu!" sagde Capitainen. „De maa have Aftentrækket med, Kongsted, saa skal De høre en Naturkoncert! — Vi finder sagtens gjennem Vildmosen, det er jo Maaneskin!"

Nede ved Stranden sade de. Graaænder kom trækkende forbi med strakte Halse, svirrende gjennem Luften, Flokke af Ryler strøg som en Iling og

susende med Strengeklang hen over Vandet, blødt fløitede Hvidsneppen, og blødere endnu den sky Regnspove; en hvæsende Terne kæntrede endnu oppe i Luften, Brokfuglen peb i Strandbrynet, en hjemvendende Musvaage skreg over deres Hoveder, og rundt omkring, over dem og om dem, lød det usynlige Fuglekors Toner, tusendstemmige og sammensungne, hemmelighedsfulde og dragende.

Omsider blev Alt stille, Capitainen reiste sig. — „Nu er Lillegrundens Blinkfyr tændt", sagde han og pegede ud over Kattegattet. „Jeg kan godt lide at se paa saadant et Fyr: der er noget saa Fast og Betryggende ved at have det foran sig ude i Mørket — havde man altid havt et fast Fyr at styre efter, saa var man vel heller aldrig kommen paa Grund! — Men De har jo hele Livet igjennem gaaet efter Compas, saa De kan sagtens! — Naa, nu maa vi hjemad!"

— Maanen er oppe, og Pytterne inde mellem Vildmosens Lyng skinne som flydende Sølv; af og til stryger en opskræmmet Fugl forbi Vognen, man seer den ikke, man hører den kun. I lang Tid har Ingen sagt Noget, saa slaaer Capitainen pludselig Kongsted paa Skulderen og spørger: „Hvad tænker De paa?"

Og Kongsted farer let sammen, bliver halv forlegen og giver det ved saadanne Leiligheder temmelig almindelige Svar: „Ikke paa Noget!"

„Nu lyver De!" siger Capitainen. „Maa jeg bede om ordentlig Besked!"

„Ja, naar De endelig vil vide, hvad jeg tænkte paa, saa kan jeg saamænd ogsaa gjerne sige Dem det, men det var kun dumt Tøi. — Jeg sad i Eventyrtanker. Jeg tænkte paa i Formiddags, da jeg laa paa Nonnebakkerne, og saa —"

„Naa, hvad saa?"

„Ja, saa lod jeg det være Prinsessen af Vildmosen, der dykker sig i den klare Sø forat blive den sorte Ham — det, De kalder Vildmoseblodet, kvit, og da hun kommer op —"

„Det er brillant!" raaber Capitainen og fortsætter: „Saa lyser Maanen over den hvideste, skjæreste Svanebarm — for det skal være nu, i Maaneskinnet, det foregaaer! — Svartehammen er gleden af hende, og ovre paa Voldnæsset, hvor den gamle Borg naturligvis har reist sig af Gruset, der staaer den deilige Prins og breder Armene ud imod sin hvide Svanebrud! — Det er for Resten kjedeligt nok, men det kan vi ikke bruge Grev Christian til!"

Nu ere de naaede gjennem Vildmosen, de passere Ane Steffens' Hytte, og da i det Samme et Stjerneskud farer over den lyse Himmel, siger Kongsted: „Huskede De nu at ønske Noget, Capitain?"

„Ja, jeg gjorde. — Jeg ønskede, at det var Ane Steffens' anden Søn, der sad i Brændevin ovre i Kjøbenhavn!"

„Hvorfor det?"

„Jo — for det er Kammerraad Bro! — Saa var han da forvaret!“

Capitainen siger ikke mere, og Kongsted spørger ikke mere — han føler tydeligt, at det er ligesom halv ufrivilligt, Capitainen er kommen til at røbe Noget, som han ellers dækker over.

Og saa fortsætte de Hjemkjørselen uden at vexle mange Ord — Hver af dem kredsede om sine Tanker.

— „Har De saa moret Dem godt?“ spørger Capitainen, da de igjen ere hjemme i Møllen.

„Udmærket!“

„Ja, noget Udbytte har De jo ogsaa havt — De har lært at drikke af en Spand! — Godnat, Kongsted, og Tak for idag!“

Saa kommer Høsten, den travle, den glade, Forhaabningernes og Skuffelsernes Tid. Alle have nok at tage Vare paa, Alle undtagen Doctoren, Præsten og Degnen. Doctoren kan gjerne reise sin Vei, Ingen har Tid til at blive syg, og Præsten kan gjerne reise med, for der kommer dog Ingen i Kirke. Skolen staaer tom, og Skolelæreren gaaer om imellem sine Bistader i hvid Lærredsfrakke og med lang Pibe i Munden; af og til faaer han Eftermiddagsbesøg af en ferierende Kollega, og saa tale de om deres fælles Provst i en mild, overbærende Tone. Alt, Alt glemmes for Høsten — man glemmer endogsaa at læse „Greven af St. Armand", skjøndt den netop nu er paa et saa spændende Sted, at Møllerens Helene har væddet med Sognefogdens Maren om, at den ædle Greve senest i Søndagsnummeret vil være forlovet med den fattige Portnerdatter.

En skjønne Dag seer man oppe fra Vihøi, at de er begyndt at høste ovre paa den anden Side af Fjorden, og Proprietair Kielsen, der er en forsigtig Mand, lader Søndag Eftermiddag meie en Skjæppe Land: saa begynder han jo ikke paa en Mandag.

Nu falder Sæden for Fode, og saa mangestemmigt som Lærkesang i Vaar synger det over

Agrene af Leer, som hvæsses. Inde paa Bønderlodderne gaa Meierne frem — Husbonden selv forrest — og føre lange, seige Tag, mens Kvinderne med hvide Overtræksærmer binde op efter dem; paa Herregaardsmarken svirre Maskinens fægtende Møllevinger om i Luften, mens de efterlade et gyldent Kjølvand, Forvalteren rider rundt — han er allevegne — og i Skyggen under Tjørnegjærdet, inde paa Forpløiningen, sidde i Frokosttiden Karlene og Høstpigerne, tømme Kurvene, drikke Øl af Bimpelen og drive grovkornet Skjemt.

Til Middag vanker der jevnlig fersk Suppe — Appetiten er stor — og saa kommer Middagshvilen i Lo og paa Stænge, Alt er stille. Men pludselig kan der blive Alarm i Leiren; Skaderne tage paa Vei oppe i Poplen, Ænderne rappe, og Hanerne gale: det er Mikkel, som fra sin lune Sommergrav inde i Rugen har aflagt en Visit paa Gaarden — han kjender jo Middagstiden saa godt som Folkene.

Og Aftenerne, hvor ere de fredelige! Husmanden gaaer hjem med Le paa sin Ryg, Karlene ryge en stumpet Pibe udenfor Porten, og oppe fra Kjæmpehøien lyder en enlig Harmonikas Toner vemodigt dulmende ud over Landskabet.

Saa kommer sidste Akt: der kjøres ind. Læs efter Læs svinger ind i Gaarden — imellem er der jo et, som vælter — Laderne fyldes, og Stakkene reises. Omsider er der oppe fra Nonnebakkerne kun stubbede Agre at se, men Høstens Spor kan man dog endnu følge, for Poplerne langs Veiene og

Tjørnene paa Gjærdet have stjaalet Straa efter Straa af de tunge Læs.

Fattigfolk sanke de Ax, som Hesteriven har levnet, og et Tærskeværk med Lokomobil for trækkes af tre Par Heste hen ad en sandet Bivei — nu er Markens Saga endt for iaar.

— Det er en tidlig Høstmorgen paa Hjortholm. Tante Rosa har gjort sin første Runde; Forvalteren har faaet en Overhaling, som der er Forslag i, fordi den ene Stak er saa daarligt sat, at den har maattet stives af med Læssetræer; to svenske Karle, der ere ved at yppe Klammeri udenfor Foderloen, taler hun Dunder til, saa det kan høres helt ned i Kjøkkenet, og en Pige, der ikke har skuret sin Malkespand og oven i Kjøbet er studs og svarer igjen, faaer en Lussing, saa hun seer Solen danse og gjerne kan tro, det er Pintsemorgen.

Saa tager den gamle Frøken sit Strikketøi, og med en Solhat saa stor som en lille Paraply paa Hovedet gaaer hun over Graven ud i Haven. Hun seer op under Kronen paa den store Eg — didop har hun i Aarenes Løb sendt mange af sine Tanker, lyse og tunge — flest tunge. Et rødmusset Æble falder fra sin Gren ned i det duggede Græs; hun vender uvilkaarligt Hovedet, kommer til at kaste et Blik ned ad den midterste Allee med Terrassserne og Sandstensvaserne og seer for Enden af den et lillle Glimt af Søen, hvor Solen slaaer Smut over Vandfladens Krusninger. Saa gaaer hun ned til

Søen — stadigt strikkende — bøier af til Venstre og bliver ved at gaa, over en Stente ind i „Lunden".

Stien er tilgroet, her kommer næsten aldrig Nogen. Omsider standser hun inde mellem en Flok hvidskjæggede, syge Graner, standser foran en faldefærdig, rund Pavillon med tilspigret Dør og ituslaaede Vinduer. Malingen er skallet af, Tapeterne indenfor hænge i Laser; et Par Stole, et Bord og en Canapee med Spor af Forgyldning og raadnet Silkebetræk ligge snublede over hinanden, indeklemt, muggen Luft slaaer En imøde, og store, røde Myrer vandre i Geledder op af Gulvets frønnede Brædder — det er „den gamle Pavillon."

Det er længe, længe siden, Tante Rosa har været her, og saa optagen af sine Tanker er hun, at hun ikke hører Fodtrin nærme sig, før Fanny staaer for hende i blegrød Morgenkjole med lindegrønne Baand. Hun har lige været i Bad, og det mørkebrune Haar hænger fugtigt ned over Skuldrene; i Haanden har hun en lille Buket af Græsstraa og Bregneblade, en Klump af Burrer har filtret sine Hager i Sømmen af Kjolen — der aander en Duft af Morgenfriskhed, af kølige Vande og Skovskygge over hele hendes Skikkelse.

Tante Rosa farer uvilkaarligt sammen og vil gaa opad mod Gaarden, men Fanny stiller sig i Veien for hende, slaaer den ene Arm om hendes Liv og kysser hende een, to, tre Gange. — „Hvor jeg har ledt efter Dig, Tante Rosa!" siger hun. „Og her ventede jeg nu allermindst at træffe Dig.

— Du kan jo ikke lide den gamle Pavillon, vel? Jeg holder i Grunden saa meget af den — det er mig altid, som den havde Noget at fortælle, men jeg veed ikke rigtigt, hvad det er!"

„Kom nu Barn, lad os gaa op — Onkel Heinrich er vist kommen!"

„Aa, lad ham vente — jeg maa tale med Dig! Jomfru Nielsen siger, at hun har seet den graa Dame oppe paa Pulterkammergangen, og at det betyder Dødsfald i Familien — troer Du vel, det er mig? Jeg vil ikke dø! — Jeg troer for Resten ikke paa den graa Dame, slet ikke — det lader jeg Onkel Heinrich om! — men jeg er bange for hende alligevel, Tante Rosa, er det ikke underligt! — Onkel Heinrich siger, at hun engang er bleven indemuret, hvorfor er hun bleven det?"

„Er hun bleven det, saa har det vel været, fordi hun ikke opførte sig, som hun burde", svarer Tante Rosa og gjør Forsøg paa at reise sig, men Fanny holder hende tilbage og siger:

„Veed Du, hvad jeg sommetider troer, Tante Rosa? Jeg troer, at I har muret Moder inde — spærret hende inde i Pavillonen der og spigret Døren til!"

Tante Rosa bliver ligbleg og reiser sig op, men det varer nogle Sekunder, inden hun svarer: „Hvor kan Du tale saadan, Barn! Din Moder døde i Nizza og ligger begravet der — det veed Du jo!"

„Ja, det veed jeg — der døde ogsaa Grevens Broder, hørte jeg forleden, og han havde nok truffet

Moder. Jeg troer naturligvis heller ikke, hvad jeg sagde — jeg tænker mig det kun — men hvorfor maa den Pavillon da aldrig lukkes op?"

„Din Fader lod Døren spigre til, Fanny — der har vel været Minder, som han har villet lukke for!"

„Minder? Om min Moder, min stakkels, deilige Moder — de Minder lukker de mig Allesammen ude fra — og spørge tør jeg heller ikke!"

„Nu maa jeg gaa!" erklærer Tante Rosa og gaaer, Fanny følger efter. — „Hvad har Du taget Dig til saa tidligt paa Morgenstunden?" spørger den Gamle, da et Par Øieblikke ere gaaede, i en helt rolig Tone, og Fanny fortæller:

„Først var jeg nede i Hundehuset og underholdt Fox, for hun kjeder sig saa gyseligt med Hvalpene. Aa, vi snakkede saa fornuftigt, saa fornuftigt sammen, og jeg betroede hende saa mange Ting. — Blot en Hund kunde tale! — Nei, det er sandt, det var nok ikke saa rart, for begyndte saadant et gammelt Familiedyr, der er inde i Alting, pludselig en skjønne Dag at snakke med, saa maatte man da snarest muligt slaa den ihjel, forat den ikke skulde rende rundt i Egnen og sladre af Skole. — Saa var jeg i Bad — Vandet var saa deiligt, og jeg svømmede langt, langt ud — der var Ingen ovre paa Nonnebakkerne —"

„Nei, hvem skulde der være!"

„Og siden laa jeg i Hængekøien mellem de to store Linde og drømte, at jeg blev viftet af sorte

— nei, af hvide — Slavinder, og ventede paa, at det Vidunderlige skulde ske."

„Hvad er saa egentlig det Vidunderlige?" spørger Tante Rosa med et Smil.

„Ja, hvad er det Vidunderlige? — Det er saadant Noget som Jordskjælv, Revolution, Stormflod eller en vældig Ildebrand."

„Herregud, er det nutildags det Vidunderlige! Havde en ung Pige i min Tid ligget i en Hængekøie — hvad man nu for Resten ikke gjorde — saa havde hun drømt om et Sommerbal paa Skovsgaard eller om en ung Ridder, der sprang af Hesten ved Borgleddet og kom op for at hilse paa sin Dame."

„Aa, Tante Rosa, sig det kun rent ud: Du tænker naturligvis kun paa Grev Christian! — Nei, ham rider man med, men man drømmer ikke om ham!"

— „Det er en kjøn lille Buket, Du der har samlet", siger saa Tante Rosa for igjen at lede Samtalen ind paa neutralt Omraade. „Du har et eget Greb paa at faae Markblomster og Straa til at falde i Haanden."

„Synes Du virkelig! — Aa, ja, maaske, men hvad hjælper det: jeg er og bliver dog en unyttig Ting! Hvormed skulde jeg kunne tjene mit Brød! — Ja, maaske ved at være Model for Malere og Billedhuggere — faaer man ikke Penge for det?"

„Model!" raaber Tante Rosa og holder helt op

at strikke. „Veed Du, i hvad Kostume man staaer Model?“

„Ja, jeg veed, men er jeg ikke smuk nok til det? Og i Kunstens Interesse bør man kunne overvinde en Følelse, der kun er en Fordom — det kunde da j e g!“

„Du! — Du, der var ulykkelig over din bare Hals og dine bare Arme, da Du var til Julebal paa Skovsgaard!“

„Ja, jeg kan ikke lide, at Candidat Mathiesen seer paa mig – og havde Bro været der, uh! — men ellers, hvad skulde det kunne gjøre mig?“

„Har Du da ingen Blufærdighed!“

„Jo, det har jeg maaske nok — men man b u r d e alligevel kunne staa Model — for Kunstens Skyld — det gjorde Pauline Bonaparte for Canova nede i Rom.“

„D e r har de det nok ogsaa mere hedt end her!“ bemærker Tante Rosa, men uden at ænse denne klimatologiske Indvending, vedbliver Fanny:

„Jeg vilde for Resten ogsaa egne mig brillant til Sygepleierske — troer Du ikke? Jeg maa være oplivende for en Patient at have om sig? — Eller til Fødselshjælperske!“

„Til Jordemoder!“ raaber Tante Rosa. „En Høibro Jordemoder — aa, ja, hvorfor ikke! Saa blev Du jo et godt Parti! Er Du ellers gal!“

„Nei, jeg er ikke. Det er Dig, Tante Rosa, der er bornert, Du er gammeldags og korrekt og —“

„Er j e g korrekt! — Aa, Gud hjælpe mig!“

„Ja, Du er! Og du er stædig-konservativ og legitim o. s. v., men jeg har igaar læst en uhyre interessant Afhandling i „Faublas“ om, at hele Historien viser os, at det i ni af ti Tilfælde er det illegitime Princip, Bruddet paa Ordenen, der repræsenterer Genialiteten og fører Verden fremad. Bastarderne er vindende, og Bastarderne vil frem og —“

„Ja, Bastarderne vil frem!“ gjentager Tante Rosa bittert. „Det har Du Ret i! Men Bastarderne er frække og dyriske i deres Lidenskaber, Hadet og Misundelsen lyser ud af dem og præger alle deres Handlinger!“

„Maaske! — Jeg kjender desværre ingen — jeg veed Ingenting, og jeg kan Ingenting — jeg kan ikke engang strikke Hæl i en Strømpe, Tante Rosa — nei, jeg kan virkelig ikke! Hvorfor har Du ikke lært mig det? Troer Du ikke, min Moder havde lært mig det, om hun havde levet?“

„Nei, jeg troer ikke.“

„Hvorfor ikke?“

„Fordi hun vist ikke kunde det selv?“

— Pause!

Nu vare de naaede op til Gaarden og skulde spise Frokost, men det Utrolige skete; Klokken var Elleve, Taarnuhret havde slaaet, men Onkel Heinrich var ikke kommen. — „Saa gaaer Uhret for stærkt!“ sagde Tante Rosa med Sikkerhed. „Vi maa have stillet det tilbage!“ men da hun saae paa sit Lommeuhr, stemte det med Taarnuhret, og hun blev helt

betænkelig. Der gik fem Minuter, der gik ti Minuter, saa kom Onkel Heinrich endelig — slukøret, skulende som en Skoledreng, der ikke har passet Tiden.

„Hvad er det for en Uorden!“ skjændte Tante Rosa. „Næsten et Kvarteer over Tiden, og Du, som roser Dig af din Præcision — Du maa skamme Dig, maa Du!“

„Jeg har skudt Gjenvei“, stammede Onkel Heinrich.

„Frygt Gud, og hold Landeveien — en Høibro skyder ikke Gjenvei — hvad skal de Kunster til!“

„Jo, Rosa, jeg skal sige Dig, Ingenieur Kongsted har foræret mig et lille Compas — nu skal Du se! Det er en høist interessant Opfindelse: naar man bare følger den lille blaa Viser der og skal mod Nord, saa kan man gaa gjennem Skov og Eng, stadig ligeud, og aldrig tage feil, og det er meget kortere. Men jeg skulde jo mod Vest — det tænkte jeg først paa bagefter, og saa maatte jeg vende om.“

„Du skal ikke tage imod Presenter af en Kongsted!“ brummede Tante Rosa. „Gaa Du paa Landeveien, som Du er vant til, men indlad Dig ikke paa at styre efter Compas!“

„Det er nu alligevel en meget interessant Opfindelse“, vovede Onkel Heinrich at bemærke, „meget interessant.“

Og saa kom man da endelig til Frokostbordet.

— „Hvem har Du mødt idag, Onkel Heinrich?“ spurgte Fanny.

„Røde Post ved Igumveien — han kom sex Minuter for sent!“

„Og Du et Kvarteer!“ indskjød Tante Rosa.

„Saae Du ingen Andre, Onkel Heinrich?“

„Nei — jo, jeg saae hende, Ane Steffens, gaa gjennem Tvis Skov.“

„Herover ad?“ spurgte Tante Rosa uroligt.

„Det veed jeg ikke.“

„Blot hun vilde komme engang!“ udbrød Fanny. „Jeg har lovet ikke at besøge hende nede i hendes Hytte ved Vildmosen, men kommer hun her, saa —“

„Du vover ikke paa at indlade Dig med den Kvind!“ raabte Tante Rosa.

„Hvorfor ikke?“

„Fordi hun i alle Henseender er et daarligt Fruentimmer“, svarede Tante Rosa noget roligere. „Drikfældig og ondskabsfuld er hun, og sin egen Mand har hun slaaet ihjel.“

„Ja, men er det virkelig sandt?“ spurgte Fanny drillende. „Saa er hun jo uhyre tiltrækkende!“

Tante Rosa trommede med venstre Haand paa Bordet, tog sig en Pris og begyndte at fløite — det var altid Tegn paa, at en Storm var i Vente, men denne Gang drev Stormen over, thi Tante Rosa kom med eet i Tanker om, at yderligere Forbud og yderligere Omtale formodentlig kun vilde vække Fannys Trods og pirre hendes Nysgjerrighed, og hun tvang sig derfor til at ende Samtalen ved at sige: „Jeg ønsker — af forskjellige Grunde —

ikke, at Du nogensinde træffer det Fruentimmer. — Nu kan Du jo for Resten gjøre, hvad Du vil!"

Og saa var Fanny afvæbnet.

—„Jeg skulde gjerne have en lille Æske Svovlstikker, Rosa", bad Onkel Heinrich, inden han gik op paa sit Værelse.

„Igjen Svovlstikker! Du fik jo igaar!"

„Ja, gode Rosa, jeg veed det nok, men om Sommeren gaaer der altid flere med, for saa har man jo ikke den rare Kakkelovn at tænde Fidibuser i."

Onkel Heinrich fik en Æske og gik op paa sit Værelse forat skrive Breve — det gjorde han hveranden Uge. Frits og en fem, sex fjerne Slægtninge lyksaliggjordes regelmæssigt med Brev fra den gamle Kammerjunker, men megen Interesse havde Brevene just ikke: de vare ganske lakoniske og indeholdt i Reglen netop alt det, som Ingen brød sig om at vide. — „Jeg haver rigtigt faaet dit kjære Brev af 22. f. Md. og takker meget derfor. Veiret er temmelig godt, og jeg haaber, det Samme er Tilfældet hos Eder. Smeden fra Værslev var her igaar og gjorde Laasen til det store Linnedskab istand. Den gode Rosa er Gudskelov frisk, Fanny og jeg iligemaade" — saadan omtrent kunde en af hans Epistler lyde, og alle de Skrivelser, der afsendtes samme Dag, havde ufravigeligt samme Indhold.

Da Brevskrivningen var til Ende, saae han paa

sit selvlavede Schema — det gjorde han altid, skjøndt han kunde det udenad — og da der for denne Ugedag fra 2—3 stod angivet „Inspicering paa Gaarden", stoppede han et ganske nyt Porcelainshoved, der skulde ryges til, halv fuldt, tog Kaskjetten paa Hovedet og gik ned ad Stalden til — hans „Inspicering" indskrænkede sig nemlig i Reglen til, at han satte sig paa en Huggeblok og smaasnakkede med Anders Staldkarl.

— „Godmorgen, Anders, Godmorgen!" begyndte han. „Bliv kun ved dit Arbeide, jeg sidder lidt ned saalænge. — Det har været en anstrengende Formiddag."

„Saa?"

„Ja, jeg har skrevet fire Breve."

„Det er lige 32 Øre i Postpenge."

„Er det saa meget?"

„Ja, fire Gange otte, det er da 32!"

„Naa, ja, det er det jo ogsaa. — Det var billigere, da vi havde Skillingerne, kan jeg huske."

„Aa, ja, saagu — men de nye Penge er da ogsaa godt for Noget."

„Saa?"

„Ja, Kammerjunkeren kan nok huske, at i gamle Dage, saa var det Meste, Nogen gav en Staldkarl i Drikkepenge, en Mark, men nu er der Mange — naar det da ellers er Herskabsfolk — der giver halvhundrede Øre."

„Naa, ja — det er vel mere?"

„Ja, det har Kammerjunkeren nok Ret i: det er en halv Gang mere!“

Onkel Heinrich grunder nogle Øieblikke over dette Regnestykke i Taushed, men da det ikke lykkes ham at faae det til at stemme, opgiver han det og gaaer over til noget Andet. — „Det er deiligt Veir“, siger han.

„Ja, det var Synd at klage.“

„Men det er for Resten saa behageligt, naar Efteraaret kommer, og man begynder at lægge i Kakkelovnen — saa kan man tænde Fidibuserne i den og spare paa Svovlstikkerne.“ — Pause, længere Pause. — „Anders, har Du hørt, at Jomfru Nielsen siger, hun har seet den graa Dame?“

„Nei, jeg har sgu ikke, men Jomfru Nielsen siger nu saa Meget — det er ikke Evangelier Altsammen, der er Epistler imellem!“

„Hvad er det, der er imellem?“

„Løgn, Hr. Kammerjunker!“ erklærer Anders, idet han resolut lemper sin theologiske Billedtale efter Onkel Heinrichs Opfattelsesevne.

„Naa, ja, maaske — men det er for Resten ganske sikkert med den graa Dame.“

„Naa, er det det!“

„Ja, ganske sikkert! Der skal een af Slægten dø, naar hun viser sig. — Men jeg kan nu ikke tro, det er mig, Anders, for jeg er jo, Gud ske Tak og Lov, rask og frisk.“

„Ja, Kammerjunkeren har en god Helsen.“

„Men man har jo ogsaa sommetider hørt, at En er gaaet pludselig bort.“

„Aa, ja, saagu har man saa.“

„Rosa — Frøkenen — siger, at vor Slægt døer ud. Frits gifter sig vist ikke.“

„Nei, han sætter sgu da vist ingen Børn i Verden!“

„Men jeg kunde jo forplante Slægten, Anders!“

„Det skulde Kammerjunkeren dog betænke sig to Gange paa — Frøkenen er ikke at spøge med i det Kapitel.“

„Jeg kan gifte mig, naar jeg vil, Anders, det kan Ingen forbyde mig.“

„Naa, det er saadan med Giftermaal! — Hvem skulde det ellers være, Kammerjunkeren vilde gifte sig med?“

Onkel Heinrich fandt selv senere, at han bar sig uhyre diplomatisk ad ved ikke at svare direkte paa dette Spørgsmaal men indskrænke sig til at spørge Anders, om han kjendte Proprietair Kielsen. — Jo, det gjorde Anders da.

„Hvad synes Du om hans Datter?“

„Aa, jo, saagu — hun er jo kjøn baade i Kjød og i Klæder, men Faderen — det er jo ikke Andet end et Bondebæst!“

„Naa — det er for stærkt et Udtryk!“

„Ja, det er nok muligt, men Kammerjunkeren skulde huske paa, hvad Slags Folk Kammerjunkeren er kommen af, og hvad Slags Folk den anden Madæsel er falden efter!“

„Aa, han er ellers en rigtig behagelig Mand, Anders. Jeg var lidt derinde imorges — men det skal Du ikke tale om til Frøkenen."

„Nei, man er da ikke af dem, der render med Sludder til Fruentimmerne — ja, om Forladelse —"

„Alt forladt! — Han bad mig om at ryge det Pibehovede til — det er for Resten kjønt! — men det skal Du heller ikke tale om!"

„Nei, Gud bevare min Mund! — Men Kammerjunkeren skulde da holde sig for god til at ryge Pibehoveder til for Bønderne, det har Frøkenen sgu Ret i!"

„Naa, han er da Proprietair."

„Ja, en Lus kan jo gjerne kalde sig en Insekt — men 'en bli'er da ligegodt en Lus!"

„Hm! — Det er meget varmt!"

„Ja, det er Henteveir — vi faaer kanske Torden."

„Troer Du virkelig! — Saa vil jeg skynde mig at gaa op og lægge mit Nøgleknippe fra mig — Lynet trækker efter Jern, siger Skolelæreren. — Farvel, Anders!"

— Fanny sad imens oppe i Taarnkammeret og læste ivrigt men afbrudt i et nyt Nummer af „Faublas", der lige var kommet.

Allerforrest i Bladet stod Portrait og Biografi af en ganske ung og vistnok berømt Forfatter, hvis Navn hun ikke erindrede at have hørt nogensinde før, og saa kom et Causerie i Form af et Pariserbrev, der med Sagkundskab og pikant

Vid skildrede Cocottelivet i *Quartier Latin*; det skyldtes „*Jean Moulin*'s" lige saa smidige som formodentlig ansete Pen, og man fik en tydelig Fornemmelse af, at Forfatteren aldrig nød anden Drik end Champagne — naturligvis *Pommery & Greno* — og ikke gjerne spiste andre Steder end hos Champot og Ledoyen, saa det var jo intet Under, at Fanny var lidt ængstelig ved Tanken om, at Hjortholm kunde faae saa forvænt en Herre, som han maatte være, til liggende Gjæst.

Saa kom der et sandsynligvis symbolistisk Digt betitlet „Den himmelblaa Tulipan" og underskrevet „*Marçel*". Det fulgtes af en fix Novellette, som handlede om, hvordan en Gaasepige blev forført af Faaredrengen, og den havde „*Don Rosario*" til Forfatter.

En ledende Artikel reducerede, grundigt og overbevisende, paa halvanden Spalte Begreberne Religion og Moral *in absurdum*, medens den følgende, noget kortere Opsats syntes at prise den fuldkomne Askese og Klosterlivet som Menneskehedens eneste Tilflugt.

En kunstfilosofisk Afhandling brød helt Staven over det Nøgne og hævdede, at kun det Halvtilslørede, det Pirrende, var i Besiddelse af virkelig *raison d'être*, men denne Theori syntes rigtignok at have en bestemt Modstander i Forfatteren af en følgende Artikel, der under sin indgaaende Omtale af en Variété-Première netop bebreidede Primadonna-Danserinden, at hun — som det med en

elegant Vending hed — „havde Gardiner for sine smukkeste Udsigtspunkter.“

Et Par Anmeldelser, i hvilke „Don Rosario“ roste en Digtsamling af „Marçel“, og „Marçel“ roste en Roman af „Don Rosario“, sluttede den egentlige Text, men saa kom endnu under Overskriften „Erotica“ de mange smaa Avertissementer, i hvilke unge Mænd og Kvinder viste deres levende Interesse for Brevskrivningens Kunst ved at tilbyde Ligesindede Indledelsen af en frisindet Korrespondance.

Det var et selv for „Faublas“ ualmindelig vægtigt og afvexlende Indhold, og det tog Tid at læse. Varmt var det, og trykkende var Luften — Fanny greb pludselig sig selv i at være lige ved at falde hen midt i Beviset for, at Moralen forlængst havde overlevet sig selv. Hun lagde Bladet fra sig, reiste sig og gik ud i Haven, gik uden selv at vide hvorhen, og kom saa ad en grøn Sti til den gamle Pavillon.

Først satte hun sig paa Mosbænken men reiste sig igjen — de store, røde Myrer vare alt for paatrængende. Saa flyttede hun sig over paa den anden Side, lagde Hænderne i Skjødet, bøiede Ryggen men reiste Hovedet og saae frem uden at se. En Solsort støiede inde mellem Granerne, som var det et helt Regiment, og inde fra den høie Bøg ved Søen lød Skovduens firtonige Obokurren, blødt og vuggende, kjælent og dyssende. — Aa, havde hun blot levet, da Pavillonen var ny! Det var lettere at leve dengang, Livet havde færre Spørgsmaalstegn

og færre Tankestreger. — Herinde var Theen bleven serveret i den milde Sommeraften, baaren frem af pudrede Tjenere paa Sølvbakke og skjænket i smaa, sachsiske Kopper, grønt-violet dekorerede — eller maaske i et Sèvres Stel, *Bleu royal* som det paa Skovsgaard — og Kavalerer i blommet Vest og galloneret Kjole havde krummet sig, saa Kaarden stak bagud, og kysset Damerne paa Haanden, Damer med udringet Kjoleliv — vandblaa Silke eller mosgrøn Silke — og med høivristede Fødder i de smaa Sko — hendes Vrist var ogsaa høi, Foden lille, og om Nogen saae — men hvad var det! Der lød jo Stemmer nede fra Søen, og de kom nærmere!

Hun dreiede Hovedet og lyttede. Den ene Stemme kjendte hun: det var Bro's. Med fremtrædende jydsk Tonefald men seminaristisk korrekt lød det: „Hvad vil hun her! Gaa sin Vei!" Skridtene kom nærmere, nu stod han og den Ubekjendte paa den anden Side af Pavillonen.

„Hvem siger han hun til!" svarede en grov Kvindestemme paa rent Jydsk. „Har Du glemt din Moder, Sønneke, saa er det da paa høie Tid, Du faaer hende at se! — Hvad jeg vil? Jeg vil se Dig, din Skifting, og ønske Dig Guds Velsignelse paa din Fødselsdag — Du bliver jo to og en halv Snese idag, ikke? — Jeg saae, Du luskede Dig herover ad, saa fulgte jeg efter. Jeg vil ogsaa nok se det gamle Lysthus endnu engang — det er ellers ikke saa fint, som da jeg saae det første

Gang; da var der Bænkehynder og Stole og Hængelys i Loftet og Fanden og hans Oldemoder — men den sidste Herremand, han lod det nok spigre til, dengang han traf —"

„Gaa din Vei, siger jeg!" raabte Bro truende. „Jeg har ikke Noget at tale med Dig om her, og holder Du Dig ikke i Skindet, kan der vel nok hittes det, Du kan komme anden Gang i Tugthuset for!"

„Aa, nei, bitte Søn, jeg hytter mig nok. Der er Ingen, der skal kunne sige mig over, at jeg lod den røde Kok gale over Mikkel Svendsens Gaard. Og Du skulde ellers mindst snakke om, at din gamle Moder har spist Kongens Brød i Viborghus!"

„Det var Løn som forskyldt — Du slog din Mand ihjel!"

„Ja, men min Mand var jo ikke din Fader, saa hvad rager det Dig! Og Steffen, det gamle Skind, han har det godt — nu behøver han ikke mere at rende om som Glarmfakker med sin Kiste paa Ryggen i Regn og i Kuld; det var til hans eget Bedste, jeg lagde den Smule Sten lidt haardt for Panden af ham — og det var da ogsaa ham, der slog først. Han var ond at miste og værre at have. Men hvad gjorde Du, bitte Thomas: Du sørgede for, at din Moder blev sat bag Jernstængerne i Snelkassen, hvor hun hverken kunde se Hede eller Mose."

„Det er Løgn!"

„Ja, man skulde tro det! Men Du var glad, var Du, ved at blive af med mig, for Du skjøttede

ikke om at have mig gaaende løs. Du havde nok tænkt, jeg skulde have siddet i det store Hus i Viborg al min Livstid, hvad, bitte Thomas? Men det slog feil, for jeg førte mig op derinde, saa jeg kan være bekjendt at komme der igjen, og saa blev jeg benaadet paa Kongens Geburtsdag, og Præsten sagde, at jeg var bleven et Guds Barn. — Ja, du er jo ogsaa hellig, din Kjeltring! Naa, lad nu det Gamle være glemt, og giv mig en Specie i gamle Penge til Brændevin; saa hælder jeg først en halv Pægl i Graven til Steffen, og saa gaaer jeg igjen ad Vildmosen til og drikker din Skaal iaften. Og jeg skal bede for Dig, dit Utosk, til Vor Herre Jesus udi Himmerig, Amen, og jeg skal lægge syv Tordenstene i et Tremarksskjel, saa faaer Du Held til det, Du har for."

„Jeg har Ingenting for."

„Ikke det! — Da hørte jeg ellers forgangen Dag, at Du var ved at lægge Dig efter et knøvt ungt Pigebarn, og Du faaer hende vel nok, for Magten har Du jo, og den onde Villie har Du jo ogsaa. Vi er nok saadan paa en Maade i Familie med hende, hvad? — Fly mig saa Specien?"

Der hørtes Lyden af en Portemonnaie, som blev lukket op, og en Raslen af Pengestykker. Saa sagde Kvindfolket: „Gud bevare din Indgang og din Udgang, min Søn! Nu gaaer din gamle Moder til Vildmosen, saa kan Du gaa ad Hjortholm til!"

„Reis ad Helvede til!" svarede den kjærlige Søn, og saa gik hun.

Fanny, der hurtig var bleven paa det Rene med, at Den, Bro talte med, maatte være Ane Steffens, havde fulgt Samtalen med levende Interesse, men da Bro nu var bleven alene, reiste hun sig og vilde, for ikke at blive seet, gaa rundt om Pavillonen i modsat Retning af den, hun troede, han vilde gaa. Hun tog imidlertid feil og løb lige paa ham.

Der stod han, den Frygtede, Den, som hun fra sine tidligste Aar havde mærket, at de Alle — Tante Rosa, Onkel Heinrich og Capitainen — skyede som Pesten og dog vare bange for, men hvis egentlige Magt hun aldrig rigtig havde forstaaet og aldrig rigtig kunde faae Besked om. Der stod han, i agtbar, lang Frakke, med den tykke Guldkjæde over Silkevesten, med hvidt Halstørklæde og graa, blød Filthat over sit blaasorte Haar. De mørke Øine, der altid vare langt forud for ham selv, gnistrede formelig af Ondskab, det dirrede om den sammenknebne, læbeløse Mund, og med den høire Haand klemte han om Stokken, som vilde han slaa en usynlig Modstander ned. Men i det Øieblik, han saae Fanny, forandredes hans Ansigt fuldstændigt, det var, som han tog en Maske af — eller en Maske paa: Blikket blev mildt, og der kom Smil om Munden, han hilste høfligt — overdrevent høfligt — og spurgte usikkert famlende: „Kommer Frøkenen oppe fra?“

„Ja, jeg kommer lige fra Gaarden“, svarede Fanny uden at betænke sig.

„Naa, ja, det kunde jeg jo for Resten tænke mig“, vedblev Bro beroliget. „Saa har Frøkenen vel ikke hørt, at jeg maatte jage en Uvedkommende ud her fra Lunden? — Naa, ikke? — Jo, det var kun en Kjeltring, der formodentlig vilde ind og stjæle Frugt. Ak, ja, der er megen Ondskab til i denne Verden, og der er Meget — Meget — der ikke er, som det burde være. — Nei, De maa ikke gaa, Frøken — jeg har alt for længe gjerne villet tale med Dem, men De veed jo — Misforstaaelse og Miskjendelse — naa, det kan man bære, naar man har en god Samvittighed, og jeg bebreider ikke Nogen Noget, men paa Hjortholm kan jeg jo ikke mere komme, og derfor maa jeg tage Leiligheden iagt, naar den byder sig. — Ak, ja, det staaer jo ikke rigtig godt til paa Hjortholm — ikke rigtig godt. Det er vanskelige Tider, og de pekuniaire Forhold — ja, det veed De maaske ikke, men det veed jeg — og Deres gode Broders Studeringer og Reiser har jo ogsaa kostet svære Penge. Det er sørgeligt for mig som gammel — og jeg tør sige: trofast — Ven af Familien at tænke paa, at — naa, ja, det er nu ikke værd at tale om. Mig har Vorherre været god — meget god. Han har velsignet mit jordiske Mammon, saaat jeg kan kalde mig en — lad os sige: velstaaende Mand. Jeg nyder en vis — ja, jeg kan gjerne kalde det en ikke ganske ringe Agtelse paa Egnen, jeg er en hyppig, og jeg tør tilføie: velseet Gjæst i Pastor Jensens kristelige Hus, jeg er Kirkeværge, og jeg er — naa, lad nu det

være godt. — Nei, De maa sandelig blive og høre mig! Jeg savner Noget — lad mig sige det rent ud: jeg savner en Hustru, en Hustru for Gud og Mennesker. Vil De række mig deres Haand, saa er Alting godt, baade for mig og for Deres Familie, og saa skal der endnu komme lykkelige Dage for det gamle Hjortholm — Fanny, Frøken Fanny, hører De!"

Han greb efter hendes Haand, men hun rev den til sig; Blodet foer hende op i Kinderne, og dirrende af Harme raabte hun: „Rør mig ikke! Ud af Haven — hvad vover De at byde mig! De glemmer, hvem jeg er!"

Men Bro lod sig nu ikke mere holde tilbage. Han skjød pludselig Ham som en Snog, borte var Ydmygheden, Helligheden og alt det Tillærte; Brynden lyste ham ud af Øinene, og hans Stemme rystede, da han sagde: „Jeg har seet Dem voxe op — De var deilig allerede som Barn! — og som halvvoxen, naar jeg tvang Dem ned paa mit Skjød og prøvede paa at kysse Dem — jeg kan mærke det endnu! Og siden — oppe fra Nonnebakkerne har jeg seet Dem — De gjør mig gal, hører De, Fanny! Og jeg vil eie Dem — Dem og Hjortholm — men først Dem, helt og holdent!"

Og han greb om hendes ene Haandled, og allerede havde han sin hede Mund bøiet over hendes Arm, da Fanny løftede sin frie Haand og slog ham et Slag ind i Ansigtet, saa han tumlede tilbage og tabte sin Stok.

Saa styrtede hun fortumlet nedad Stien mod Søen, snublede over en Trærod og stod i det Samme Ansigt til Ansigt med Ane Steffens. Atter vilde hun flygte som for en ny Fare, men den Gamle holdt lempeligt paa hende og sagde i en indsmigrende Tone: „Hun skal ikke være ræd af sig, bitte Jomfru! Saadan en fattig gammel Kone som jeg gjør ingen Fortræd — det var jo mig, der trak hende op af Blødet, og det skjøndt det var en Hjortholmer, som først puffed mig ud i Sumpen. — Naa, hun løber fra h a m, Thomas Bro, kan jeg tænke — aa, ja, det vilde jeg ogsaa gjøre, om jeg ellers kunde! Løb kun fra det gamle Lysthus med, det har hverken været til det Gode for mig eller siden for Andre!“

„For hvem?“ spurgte Fanny hurtigt.

„Aa, for En, der er død og henne.“

„Min Moder?“

„Aa, sikke Snak! Hvad har den bitte Frøkens Moder med Lysthuset at skaffe! — Men lad mig se rigtig paa hende — aa, ja, hun har sin Bedstefaders Træk — han var ogsaa kjøn engang, men det er længe siden — nu griner han som en død Ræv i Krogslev Kirke! — Og sikken hvid Hud, hun har! Den var skjøn at prikke en blaa Slange i, saadan en som den, Steffen prikked i min brune Arm — man bliver blot ved at stikke med en vild Æbletorn eller med en Naal, til der kommer Blod, og saa gnider man Krudt i. — Ja, hun skal ikke være bange for mig, jeg skal nok slippe hende,

men vil hun engang se ind til mig, saa boer jeg paa Hjortholms Grund, nede ved Vildmosen, hun veed — Farvel, bitte Frøken!"

Som et jaget Dyr, skjælvende over hele sit Legeme, foer Fanny op til Gaarden men sagde Intet — hun kunde ikke tale.

Der laa Brev fra hendes Broder, at han kom hjem i næste Uge.

— Om Aftenen, Klokken var mellem Syv og Otte, kom Grevens paa Visit: den gamle Greve, de to Comtesser og Candidat Mathiesen.

Greven gik Tur i Haven med Tante Rosa. Han beundrede Udsigterne og lod, som om han ikke saae Forfaldet — Tante Rosa var henrykt — men da han siden i høie Toner udtalte sig om Kongsted og fortalte, at Denne flere Gange havde været paa Skovsgaard, saae hun ud, som om hun havde spist Edderkopper og var taus i flere Minuter.

Comtesse Nancy og Comtesse Henriette vare oppe paa Fannys Værelse og forholdt sig, som sædvanligt, beundrende til Alt; Fuglevingerne paa Væggen, den store Buket af Straa og Rør, Gangbrædtet fra Vinduet ud til Lindekronen — Alt var lige interessant, skjøndt de jo havde seet det før, og de havde Begge en bestemt Fornemmelse af, at deres egne elegante Kabinetter stode langt tilbage for Fannys Jomfrubur.

Imens gik Candidat Mathiesen om og lod, som

om han converserede Onkel Heinrich, men i Virkeligheden kigede han i alle Kroge, trak Skuffer ud og lukkede Kister op, spurgte sig for og fik Besked, rynkede paa Næsen ad det Hele og morede sig rigtig godt.

Da man havde drukket The, lod Tante Rosa bringe et Par gamle, støvede Flasker Rhinskvin; det var Rester af svunden Herlighed, som selv Candidat Mathiesen respekterede, og han nedlod sig endogsaa til at bede Tante Rosa om Opskriften paa Lageagurker, som han ganske vist havde faaet tidligere, men som Jomfru Hansen naturligvis havde sat til.

Henad Ti toge Gjæsterne bort, og ved Afskeden sagde Greven med et Blik, der var ligeligt delt mellem Tante Rosa og Fanny: „Min Søn Christian tillader sig at komme herover en Dag, naar Høsten er helt forbi."

Paa Fanny gjorde hans Ord ikke noget videre Indtryk, men Tante Rosa blev sine sædvanlige to Tommer høiere og følte sig lige saa sikker som Den, der har faaet et vigtigt Dokument thinglæst.

— „Nu kan jeg akkurat være i Seng i rette Tid", sagde Onkel Heinrich og trak sit Uhr op. Og saa gik hver til Sit.

Men da Fanny havde slukket Lyset og lige skulde til at sove ind, var det, som hun saae Bros Ansigt begjærligt bøiet over hende og hans smalle Læber svulme og søge hendes. Hun reiste sig op

i Angst, hendes Hjerte bankede voldsomt, og uvilkaarligt kom hun til at mindes Tante Rosas Ord om Bastarderne, hvem Had og Misundelse lyse ud af Øinene, og som ere frække og dyriske i deres Lidenskaber.

„Nu er der kun to Dage, til Frits kommer!“ — „Imorgen har vi den kjære Broder!“ — „Tænk, i Eftermiddag er han hjemme!“ Saadan har Omkvædet lydt paa Fannys Tale, og tidligt oppe har hun været paa selve den store Dag forat hente Blomster allesteds fra, og hele Favnen fuld bringer hun hjem baade før og efter Frokost. Gamle Vaser og Pokaler, der have staaet i Skabe og paa Hylder saa længe, at de have glemt, hvordan det er at blive flyttet, komme pludselig til Ære og Værdighed og fyldes med pragtfulde Buketter — Asters, Tidsler og Solsikker, Rønnebærgrene og gulnede Rør. Tilsidst er der Blomster overalt, i Stuerne og paa Gangene — flest selvfølgelig oppe i den kjære Broders Værelse, hvor alle de smukkeste Møbler, de nyeste Tepper og de bedste Kobberstik ere anbragte. Fanny farer op og ned, varm og febrilsk, som ventede hun en Elsker; møder hun Tante Rosa, tager hun hende om Livet, snurrer hende rundt og kysser hende og henkaster i Forbigaaende et: „Aa, Du gamle Tante Rosa, jeg er saa umaadelig glad!“

Gangene i Haven nærmest Gaarden ere skuffede og revne, Anders Staldkarl har striglet de Brune, som vare de aldrig striglede før, Jomfru Nielsen

har pibet tre Kvarteer paa sin nye Pyntekappe, og Onkel Heinrich har barberet sig, skjøndt det egentlig ikke er Barbeerdag. Det er godt at mærke, at hele Gaarden venter den unge Herre hjem — og Andre venter det nok forresten ogsaa: i de sidste Dage har Posten bragt en hel Mængde Breve til ham — underlig forretningsmæssige se de ud.

Klokken Tre kjører Vognen til Stationen. Timerne snegle sig afsted, Fanny kan næsten ikke holde Ventetiden ud. Naar den kjære Broder er oppe paa Toppen af Igum Bakke, kan han se Hjortholm, og i samme Øieblik skal Flaget heises — det har hun bestemt for længe siden — og det gamle Flag ligger rede ude paa den store Haveplaine, og Fanny selv staaer oppe i den søndre Loftsluge og speider med bankende Hjerte ud imod Igum. Endelig, endelig øiner hun en Vogn — jo, det er de Brune! — og hun styrter ned ad Trappen, ud i Haven og heiser selv Flaget. Men Snoren er gammel og skjørnet; kun halvt op ad Stangen naaer Flaget, saa springer Snoren — Flaget falder.

Et godt Kvarteer senere rasler Vognen i Ladegaardens Port, nu kommer den frem. — Hvad er det! Den er jo tom! — Nei, Frits sidder i det ene Hjørne af Bagsædet, men han fylder kun lidt i den store Vogn, derfor seer det ud, som om den var tom. Niels Kusk knalder med Pisken og svinger flot hen foran Indgangen — endelig er han hjemme, den kjære, kjære Broder! Og Fanny styrter hen og river Vogndøren op, og hun slaaer Armene om

Skuldrene paa Frits og knuger og kysser ham, saa han næsten bliver borte i det.

Herregud, hvor er han lille! — Er han bleven mindre i de sidste to Aar? Kinderne ere hule, Øinene mørkrandede, og det tynde, vixede Overskjæg forsvinder under den krumme Næse, der er alt for stor til Ansigtet. Noget, der skal ligne et Smil, glider hen over hans slappe Træk, da han siger Goddag, men træt og anstrengt er hans Gang, kold hans magre, klamme Haand — dobbelt bleg ved den blaa Turkis, som han bærer i en Ring, der er bleven for vid.

„Min egen, kjære Frits, Du er da ikke syg?“ udbryder Fanny.

„Nei, min søde Pige, kun lidt træt efter Reisen“, svarer han, men Stemmen er hæs og sprukken, og han rømmer sig med korte, tørre Grynt som en gammel Mand, der hoster.

Han giver Tante Rosa Haanden men undgaaer hendes Blik, og saa kommer Turen til Onkel Heinrich, der kysser Neveuen paa begge Kinder og er saa rørt ved Gjensynet, at Taarerne trille ham ned ad Kinderne.

Frits kommer op paa sit Værelse, men ti Minuter efter banker det paa hos ham, og Fanny spørger, om hun maa komme ind. — „Vær saa god, min søde Pige, men hvad vil Du?“ svarer Frits.

„Hvad jeg vil! — Aa, Du veed ikke, hvor jeg

har længtes efter Dig, min egen kjære Frits! — Nu skal Du først se paa dit Værelse — er det ikke fint, synes Du? Det er mig, der har indrettet det Hele. Og saa skal Du gaa en Tur med mig i Haven, ned til Søen, og se over til Nonnebakkerne og tænke paa Vildmosen som i gamle Dage — har Du ikke ogsaa længtes voldsomt efter Hjortholm og os Allesammen?"

„Jo, naturligvis har jeg længtes, men —"

„Ja, Du kan sagtens: Du lever midt i den store, bevægede Verden, Du er med i Tidens Rørelser, og Du har alle dine begavede Venner!"

„Venner? — Jeg har sgu ingen Venner!"

„Naa, ja, man skal maaske ikke rutte med Ordet „Venner", men Du har da hele din interessante Omgang, Tidens Mænd, alle de geniale Unge, der bærer Fremtiden i sig."

„Naa, Du mener de Literater og Kunstnere, jeg har skrevet om — aa, ja, Bohêmen er da i alt Fald morsommere end Aristokratiet, men at have den Bande, Du mener, til Venner, det skal jeg dog meget have mig frabedt, man er *bon camarade* med dem, og til Nød Dus — men ud over det — nei!"

Fanny gaaer med Frits ud i Haven; Tante Rosa seer efter ham, ryster paa Hovedet og kommer uvilkaarligt til halvhøit at sige: „Herregud, jeg faaer dem Alle hjem som Vrag: Heinrich, Capitainen og nu Frits! — Men Capitainen har rettet sig — det gjør Drengen ikke!"

„Se, hvor den gamle Eg er deilig!“ siger Fanny. „Vil Du tænke Dig, den har man budt Penge for — mange Penge, troer jeg — men Tante Rosa viste rigtignok Tilbudet Vinterveien!“

„Hvorfor det?“

„Men Frits dog! Kunde Du tænke Dig Haven uden den gamle Eg — det er jo lige saa umuligt som at tænke sig Hjortholm uden Vildmosen!“

„Aa, ja — men Penge er en rar Ting, min søde Pige. — Du skulde vel ikke for Tiden have —“

„Penge?“

„Ja!“

„Nei, hvor skulde jeg faae dem fra — jeg har jo aldrig Penge!“ Og Fanny leer, leer, saa det runger i Egens Krone.

„Du har ikke dit Diamantkors om Halsen i Anledning af min Hjemkomst“, siger Frits lidt efter nede ved Søen. „Det er da vel ikke —“

„Stilken er brækket“, svarer Fanny.

„Naa, ikke Andet! — Giv Du mig det, saa skal jeg nok sende et Bud til Byen og faae det gjort istand.“

„Aa, Du er saa god, saa god, saa hensynsfuld en Broder, min kjære, kjære Frits!“ udbryder Fanny rørt og kysser ham igjen.

„Naa, naa, tag dog ikke paa Vei for saa lidt!“ svarer Frits forlegent og vrippent. „Det er jo en Bagatel.“ Og saa gaa de et Par Skridt i Taushed.

„Fortæl mig Noget!“ siger Fanny. „Lidt af alt det Meget, Du har oplevet — fortæl om Paris!“

„Tja — hvad er der egentlig at fortælle om Paris! Seer Du, *Moulin rouge*, det er ikke Noget for Dig, og —“

„Jo, det er!“

„Nei, jeg beder! Og hvad er der saa ellers? — Ja, man har naturligvis en storartet Udsigt fra Eiffeltaarnet.“

„Har man det?“ spørger Fanny noget nedstemt.

„Ja, man har sgu — det er Satans høit, min søde Pige!“

Atter gaa de lidt i Taushed, saa lægger Fanny sin Arm under Broderens, læner sig op til ham, seer ham troskyldigt ind i Øinene og spørger saa freidigt, som et Barn spørger: „Sig mig, Frits, har Du en Elskerinde?“

Men Frits river Armen til sig, seer saa forbauset, som det er ham muligt, hen paa hende og svarer i en fornærmet, faderlig Tone: „Saadan Noget, det er Noget, man har i Bøger — og saadan Noget taler en ung Dame i alle Tilfælde ikke om. Maa jeg bede Dig huske paa, at Du først og fremmest er en Dame, min søde Pige. Jeg ønsker ikke, at min Søster skal være Reformkvinde!“

„Men Gud, Frits, jeg troede, at —“

„Ja, det kan nok være, men saa maa Du tro om igjen!“

Frits gaaer opad mod Gaarden, og Fanny følger efter som en Hund, der har faaet Skjænd.

Man sætter sig til Aftensbordet, Stemningen er trykket. — „Hvad er det egentlig for en gyselig Ret, jeg spiser?“ spørger Frits.

„Det er Sildebudding“, svarer Tante Rosa. „Det var jo din Livret!“

„Herregud, har jeg nogensinde havt saa daarlig en Smag! — Kan jeg faae en Cognac til at skylle den Sildebudding ned med?“

„Cognac har vi ikke!“

„Det var Fandens kjedeligt, for det er jeg vant til — det bekommer mig altid saa godt.“

Lidt efter reiser man sig. Mørket er faldet paa, Lampen tændt, og Familien samles i Dagligstuen. Samtalen gaaer trægt, Frits gaber jevnlig.

Efter en lang, lang Pause siger pludselig Onkel Heinrich, hvem Ingen hidtil har lagt Mærke til: „Hvad har Du saa egentlig tænkt at ville slaa Dig paa nu, lille Frits?“

Og med et træt Smil tager Frits Cigaretten af Munden og svarer: „Tja—a, Onkel Heinrich, om ikke Andet, saa kan man jo altid starte en Circus med kjønne Beridersker og selv ride Skoleridt som Gentleman-Rytter.“

„Du!“ udbryder Tante Rosa.

„Ja, jeg vil sige Dig een Ting, Tante Rosa: Rytter, det er jeg sgu!“

„Men Gentleman, Frits!“

Ovenpaa det bryder man op.

Septembersolen havde for mange Timer siden løftet sig over Nonnebakkerne og skinnet over Hjortholms Tag, da Fanny for tredie, fjerde Gang lagde Øret til Døren paa Broderens Værelse og lyttede — jo, han sov stadig. Men nu skulde det have en Ende, hun bankede paa. Intet Svar. Saa aabnede hun Døren og gik ind. Frits sov med aaben Mund og slapt nedhængende Arme; Ansigtet var endnu mere blegt og stivnet end den foregaaende Dag — han saae formelig uhyggelig livløs ud. — „Frits! Frits!“ kaldte hun. Og langsomt vendte Broderen tilbage til Bevidsthedens Verden, dreiede Hovedet om imod hende og sagde med Besvær Godmorgen. Saa drak han Kaffen, mens Fanny sad ved Siden af Sengen, og efterhaanden vaagnede han.

— „Hvad er det?“ spurgte han og greb et Blad, der laa paa Bakken.

„Det er det sidste Nummer af „Faublas“. Posten har bragt det imorges.“

„Hvordan Fanden kommer det her?“

„Jeg holder det jo!“

„Du!“ raabte Frits og reiste sig halvt op i Sengen. „Er Du gal, min søde Pige!“

„Men Herregud, Frits, det er jo dine egne Venner, som —“

„Venner — maa jeg bede mig fritaget! — „Faublas“ er jo noget Svineri! Jeg kan læse det — mig gjør det sgu Ingenting — men min Søster, nei! Troer Du maaske, de, der skriver i det, lader deres Søstre læse det — nei! Det er sgu accurat ligesom med Trommer og Trompeter og den Slags Legetøi — det forærer man kun andre Folks Børn!“

„Men Frits — jeg troede, det var din Overbevisning, at —“

„Overbevisning? Jeg har sgu hverken Tid eller Raad til at holde en Overbevisning — det er Hartkornet ikke til! Men Du er en Dame, og Du har et Navn, det maa Du aldrig glemme. Og Damer maa ikke være moderne i Andet end i deres Dragt; de skal være saadan kvindelige og uskyldige og holde paa Gud, Konge og Fædreland — jo, de skal! De skal sgu ogsaa holde paa Religionen — til en vis Grad, naturligvis — og imellem kjøre til Kirke med Psalmebogen i Skjødet. Du skulde se de fornemme Pariserinder — og de er da ellers *mondaine* nok, veed jeg! — de gaaer Allesammen til Messe i Madeleine om Formiddagen, og om Aftenen er de ligegodt i — naa, lad os nu ikke tale mere om det! — Hvordan har I det egentlig Allesammen? Lever gamle Kristine endnu — hende, jeg havde til Barnepige? Naa, det gjør hun — det er saamænd et af de eneste Mennesker, der bryder sig om mig — ja, Du naturligvis, min søde Pige,

det veed jeg nok! — Og Onkel Capitain, er han lige barnagtig endnu, det gamle Liv? Han skyder forresten brillant, det maa man lade ham. — Naa, Greven var her forleden — men Grev Ghristian var ikke med? Idiot! Møggreve! Han er sgu en net Repræsentant for Aristokratiet! — Men hvad er det for en Ingenieur, der er kommen til Egnen? — Naa, Kongsted! Jeg har vist truffet ham en Gang eller to — man kommer jo sammen med Folk af alle Slags. Det er en storsnudet Knægt ligesom hele Familien — storsnudet ene og alene af det, at han har gidet være over at lære Noget! — Har I seet noget til Bro? — Naa, ikke! Han har ikke spurgt efter mig? — Ja, I har nu Allesammen saa meget imod ham, men han er sgu egentlig ganske flink, naar man bare forstaaer at tage ham — og det gjør jeg! Du skal se, Du vil synes godt om ham, naar Du blot ikke er for frastødende imod ham — men det er Du naturligvis, for det sætter Tante Rosa i Dig! — Naa, man skal vel i Klæderne, skjøndt Gud maa vide, hvad man egentlig staaer op for! — Gaa saa, min søde Pige!"

I Løbet af en Timestid fik Frits gjort Toilette, og i den derefter følgende halve Time laa han i sit aabne Vindue og adspredte sig med at spytte til Maals efter Kalkunernes Ædekar, uden at det dog lykkedes ham at ramme det mere end een Gang.

Saa kom Onkel Heinrich hjem fra sin Morgentur

og gik op til Neveuen. — „Naa, er Du der!“ sagde Frits. „Hvad skal vi To saa tage os til?“

„Jeg har fri fra nu af til Frokost“, svarede Onkel Heinrich. „Det er et godt Kvarteer.“

„Naa, det var jo rart — jeg har netop ogsaa fri! Skal vi spille lidt, hvad? Men Du kan formodentlig hverken Bassette eller Mis? Og Du har formodentlig heller ingen Møntsorter? — Naa, Du maa slet ikke spille om Penge for Tante Rosa — ja, saa maa vi jo indrette os, som vi kan. Skal vi spille nærmest til Væg — det Spil maa Du kunne lære! Har Du ikke et Par gamle Skuepenge — — jeg synes, jeg kan huske, at jeg har seet saadan et Par Tingester hos Dig — de er gode at kaste med!“

„Jo, jeg har en stor, stor Sølvskilling med en Rytter paa, og saa har jeg Guldmedaillen, Du veed.“

„Død og Pine, Onkel Heinrich, har Du en Guldmedaille! Ja, kom Du blot med den!“

Onkel Heinrich hentede for en Sikkerheds Skyld baade Guldmedaillen og Ryttermønten, og saa skulde de begynde at kaste.

„Nu spiller vi om Svovlstikker“, sagde Frits. „Hver Svovlstik lader vi gjælde ti Kroner, og saa spiller vi stadigt kvit eller dobbelt — det er det gentileste — Du begynder, Onkel Heinrich!“

„Nei, jeg tør ikke!“ erklærede den Gamle. „Jeg maa ikke for Rosa!“

„Men Herregud, Onkel Heinrich, vi lader jo kun, som vi spiller om Noget!“

„Naa, ja — saa gjør det vel Ingenting. Men Rosa har ellers strengt forbudt mig at spille om Nogetsomhelst og at skrive Andet under end mine egne Breve.“

„Har hun det? Det er uhyre fornuftigt — det skulde hun sgu ogsaa have forbudt mig! — Vær saa god, det er Dig!“

Saa ivrige bleve de tilsidst begge To, at de overhørte det, da Taarnuhret slog Elleve, og Tante Rosa maatte op at hente dem.

— „Frits har virkelig udviklet sig til sin Fordel“, sagde Onkel Heinrich *à part* til Søsteren, mens de gik efter Neveuen.

„Synes Du!“ svarede hun.

„Ja, han er saa opmærksom, og han har lært mig et interessant Spil — høist interessant! Det er temmelig let at forstaa, men Regnskabet er noget indviklet — det er jo for Resten Regnskaber altid. — Frits, Du glemte at give mig Guldmedaillen, min Dreng!“

„Fik Du den ikke, Onkel Heinrich? — Nei, om Forladelse, jeg har den nok, vær saa god!“

Og saa spiste de Frokost.

— „Hvad skal vi have til Middag?“ spurgte Frits.

„Kalvesteg og Rødgrød.“

„Uha! — Skal det være symbolsk?“

„Rødgrøden?“

„Nei, Kalvestegen — Du veed nok ham, den forlorne Søn —“

„Aa, fy, Frits!“ udbrød Fanny.

„Naa, naa, Du forstaaer da vel Spøg, min søde Pige!“ Og saa kyssede Frits med Spidsen af sine Læber Fanny paa Panden, og Fanny saae ham taknemmelig ind i Øiet — saa langt hun kunde se.

Efter Middag vilde Frits ride en Tur. Fanny vilde gjerne have været med, men han fik hende fra det: han vilde ordentlig omkring, sagde han, og se alle de gamle, kjendte Steder, saa det blev en anstrengende Tur — alt for anstrengende for hende — og saa blev hun hjemme, nøiedes med at staa i Døren, da han satte sig til Hest, og saae langeligt efter ham, da han red.

Oppe i Ladegaarden stode Onkel Heinrich og Anders Staldkarl — de saae ogsaa efter ham.

— „Min Neveu seer brillant ud til Hest, hvad, Anders!“ sagde Onkel Heinrich.

„Ja, den unge Herre har altid havt et godt fast Sæde“, indrømmede Anders. „Men han fylder ikke meget i et Par Buxer!“

„Nei, han er jo ikke saadan svær — og høi er han jo heller ikke.“

„Ja, har han Gardermaalet, saa gaaer han sgu da ikke med det!“

„Han er ogsaa et Hovede mindre end sin Søster.“

„Ja — og det er nok oven i Kjøbet et godt Hovede!“

Frits gav den Sorte af Sporerne og red i kort Galop ned ad Bodholtveien og ind i Laasby Krat. Fem Minuter efter kom han igjen tilbage og dreiede vesterpaa ad en Bivei — men det var der Ingen, der saae.

Henad Mørkningstiden kom han tilbage — underlig nervøs. To, tre Gange tog han ligesom Tilløb til at ville sige Tante Rosa Noget, men det blev ved Tilløbet.

— „Hvor var Du henne, min Dreng?“ spurgte Onkel Heinrich.

„Hos Kristine Barnepige.“

„Og hvor ellers?“

„Aa, rundt omkring.“

„Mødte Du Ingen?“

„Nei! — Jo, naturligvis mødte jeg Nogen, men Ingen af Interesse.“

Saa døede Samtalen igjen hen, men pludselig var det, som om Frits tog en kraftig Beslutning, han reiste sig og sagde: „Tante Rosa! Jeg vilde gjerne tale lidt med Dig.“

„Alene?“

„Ja!“

„Godnat, Heinrich! Godnat, Fanny!“ sagde Tante Rosa kort og bestemt, og saa stærk var

Disciplinen endnu paa Hjortholm, at begge de Tiltalte strax reiste sig, sagde Godnat og gik.

— „Naa", sagde Tante Rosa, da hun og Frits vare blevne alene, „begynd saa!"

„Tja, seer Du, Tante Rosa, det er sgu egentlig ikke saa let saadan at faae begyndt. Du kan jo nok begribe, at jeg har tænkt meget baade paa det Ene og det Andet, for som det er, staaer det Hele jo ikke godt."

„Nei — forbandet skidt!"

„Du er nu altid saa drastisk i dine Udtryk! Men jeg indrømmer, at Noget maa der gjøres."

„Hvad vil Du da gjøre?"

„Jeg? — Ingenting, for jeg kan Ingenting gjøre! Men man tænker da heller ikke altid først paa sig selv."

„Ikke!"

„Nei, heldigvis! — Jeg har tænkt meget paa Fannys Fremtid."

„Saa! Hvad skal hun da gjøre?"

„Hun skal gjøre et godt Parti."

„Ja — forhaabentlig!"

„Det glæder mig, at vi er enige!"

„Ja, saa længe det varer!"

„Seer Du, Tante Rosa, Tiderne er jo ikke altid de samme. Jeg veed meget godt, at Du har vanskeligt ved at tænke Dig Giftermaal med En, der ikke er født, men Tiderne og Anskuelserne

o. s. v. — nei, lad være med at afbryde mig, Tante Rosa! Jeg vil indrømme Dig, at jeg — der er Mand og den Sidste af Slægten — jeg kunde ikke gifte mig uden med et Navn, men, seer Du, med Fanny er det noget Andet. Naar hun gifter sig, hedder hun jo dog ikke Høibro længer, vel? Naa, og om hun saa kommer til at hedde Dit eller Dat, det har jo dog ikke saa meget at sige. Hvad det kommer an paa, det er dog først og fremmest, at hun faaer en Mand, der kan være mig og Hjortholm og os Allesammen til Støtte — og som hun selv kan være tjent med, naturligvis. Ikke sandt? Naa, og saadan en Mand har jeg — oven i Kjøbet En, der ligefrem elsker hende — voldsomt, forsikrer jeg Dig! — og altid har elsket hende."

„Og det er?"

„Ja, nu maa Du love mig ikke at fare op som en Raket, Tante Rosa. Jeg veed nok, at Du ikke kan udstaa ham, men det kan jo være din Feil, for han er sgu rigtig flink. Jeg har nu altid godt kunnet lide ham, og han har viist mig en hel Del Tjenester — ganske uegennyttigt! — Nei, lad være med at se saadan paa mig, Tante Rosa, saa kan jeg slet ikke sige Dig, hvem det er!"

„Det behøver Du heller ikke", svarede Tante Rosa, tonløst, „det er Bro!"

„Naa, Du har gjættet det", sagde Frits, øiensynligt lettet. „Ja, han har skrevet til mig om det tidligere — flere Gange, sgu! — og nu i Efter-

middag, da jeg var nede hos ham, saa bad han mig meget indtrængende om at tale med Dig."

„Har han understaaet sig, at —"

„Ja, han slog selv paa det til Fanny forleden."

„Har han da talt med hende?"

„Ja, han traf hende tilfældigt nede i Lunden ved den gamle Pavillon, men Fanny svarede ham nok hverken Ja eller Nei, saa vidt jeg kunde forstaa. — Tag det nu med Ro, Tante Rosa, Du veed, vi skylder ham Meget — paa forskjellig Maade — og jeg er sgu bange for, at hvis han ikke --"

„Veed Du, hvem Bro er?" spurgte Tante Rosa og reiste sig.

„Hvem han er? Nei — ja, hans Moder er jo —"

„Saa er jeg nødt til at sige Dig det, hvor haardt det end falder mig. — Han er min Faders Søn."

„Din Broder!"

„Ja — om Du saa vil! Hans Moder er Ane Steffens. Nu er hun gammel og graa — jeg har for Resten ikke seet hende i mange Aar — men engang har hun været ung og hvad Mandfolkene kalder kjøn — de er jo nøisomme! — Bro er din og Fannys Halvonkel."

„Det var som Fanden! sagde Frits. „Har der virkelig været saa meget Humør i min Bedstefader paa hans gamle Dage!"

„Dy Dig, Dreng!" raabte Tante Rosa fnysende og gav Frits en Lussing, saa han var ved at tumle om. „Vover Du at gjøre Grin med min Faders

Skam, som jeg saa vidt muligt har dækket over til nu!"

„Naa, naa, godt Ord igjen!" sagde Frits spagfærdigt. „Men fordi Du — og vi — saadan paa en Maade — fjernt ude — er i en Slags Familie med Bro, derfor kan Fanny da gjerne — det Ægteskab er jo hverken forbudt efter Mose Lov eller Johannes' Aabenbaring!"

„Aa, Du taler som, jeg veed ikke hvad! Er Du da blind! Har Du ikke seet, hvordan jeg Aar efter Aar har lidt under det Menneske uden at kunne ryste ham af mig! Min salig Fader vilde sørge for Barnet — det var vel rigtigt af ham — Bro kom paa Skriverstuen, han tog dansk-juridisk Examen, og tilsidst blev han Godsforvalter. Men aldrig har han tilgivet stakkels Heinrich og mig, at vi var legitime og han ikke; det er Slegfredbarnets Had og Misundelse, der har ledet ethvert af hans Skridt, systematisk har han ruineret os for selv at komme ovenpaa, og Du har gjort Resten — nei, afbryd mig ikke! Og nu har han — Altsammen efter sin Plan — faaet Dig i sine Garn — nægt det ikke: Du skylder ham Penge! — Hjortholm vil han have, og Fanny vil han have — det er Slutstenen paa Værket! — Men det skal ikke ske! Og vover Du saa meget som med et eneste Ord at søge at paavirke Fanny forat redde Dig selv, saa Gud naade Dig, Dreng, jeg dreier Halsen om paa Dig!"

„Naa, ja, ja, jeg foreslog det sgu i den bedste Mening", vrissede Frits. „Jeg vidste jo heller ikke

— naa, men vi maa altsaa tænke paa et andet Parti for Fanny. — Godnat, Tante Rosa!"

Og Frits luskede af som en Hønsetyv, men da han var ude af Døren, sank Tante Rosa sammen, Armene faldt over Bordet, og Hovedet paa Armene — hun hulkede som et Barn.

Inde i Skoven, en halv Milsvei fra Hjortholm, laa Capitainens Hus. Det saae ud som en ganske almindelig Skovløberbolig — hvad det ogsaa oprindelig havde været. Lille og tarveligt men venligt var det; Taget var Straa, og Murene vare kalkede, men det Meste af dem dækkedes af store, hældende Stokroser i alle Farver, og de grønne Skovskygger faldt køligt hen over de hvide Flader.

Capitainen var kommen hjem efter en længere Expedition nordpaa den foregaaende Aften. Nu sad han ved et Bord udenfor Huset ifærd med at lade Patroner — Forberedelser til den kommende Efteraarscampagne. Han udmalede sig aabenbart for hver Patron, han ladede, hvordan den skulde bruges, thi han saae hele Tiden saa fornøiet ud, som om Hunden allerede stod for Hønsene; imellem fløitede eller nynnede han, og saa smækkede Diana ved hans Fødder med Halen, og den tamme Ravn, der sad paa Stakitet, klar til at fare i Hovedet paa den første fremmede Hund, der maatte passere forbi, baskede med Vingerne og hoppede nærmere til sin Herre.

Der hørtes Hestetrav inde i Skoven. Diana reiste Hovedet og knurrede, Capitainen slap Krudt-

maalet — og saa kom Kongsted ridende paa Møller Sørensens Kjørehoppe.

„Naa, endelig!“ raabte Capitainen glædesstraalende og bredte begge Armene ud. „Endelig fandt De dog mig og min Wigwam — velkommen! — Nei, lad mig sørge for Hesten! — Stille Diana!“

„Jeg har længe ligget paa Reisen“, sagde Kongsted, „men saa kom det Ene og saa det Andet i Veien.“

„Ja, De er nok bleven vidtløftig — jeg hører, De har været paa egen Haand i Vildmosen, siden vi sidst saaes!“

„Hvoraf veed De det?“

„Man har da sit Efterretningsvæsen i Orden — men hvad bestiller De for Resten derude? Har De ogsaa været paa Nonnebakkerne og seet ud over Hjortholm Sø?“

Kongsted blev helt rød i Hovedet. „Nei, hvad skulde jeg der! Men Vildmosen interesserer mig — jeg har da ogsaa været ude paa Øxneholm!“

„Det var som Pokker!“

„Ja, jeg har fulgt Deres Raad, Capitain, og er begyndt at faae Smag for at gaa ud fra Hovedlandeveien.“

„Bravo, det kan jeg lide! De er ogsaa seet i Lysbro Enge uden Manschetter paa, og De lader til at være bleven Dus med Deres Vandstøvler — det er store Fremskridt!“

„Ja, men Gud veed, hvor længe jeg bliver ved

at gjøre Fremskridt — nu er jeg jo snart færdig herovre."

„Færdig?"

„Ja, med mit Arbeide her — og jeg har et Tilbud om en fast Stilling ovre i Kjøbenhavn, som det vistnok vilde være Uret ikke at tage imod."

„Herregud, skal man nu af med Dem, just som De begyndte at tage ved Lære! — Hvad Nyt for Resten?"

„Jeg veed saamænd ikke — jo, jeg hørte, at den unge Høibro er kommen hjem i Forgaars."

„Naa, er Frits kommen, ja, jeg veed, han ventedes! — Ja, Tiden gaaer: til første Oktober bliver han myndig!"

„Bliver han egentlig nogensinde myndig, troer De?"

„Aa, nei, saagu! — Men Fanny bliver myndig samtidigt!"

„Ja, det har hun da paa en Maade været længe!"

„Saamænd! — Men sørgeligt, meget sørgeligt er det, at Frits efter alle Solemærker at dømme ikke kommer til at sidde ret længe paa Hjortholm — Gaarden bliver solgt over Hovedet paa ham — De skulde kjøbe den, Kongsted!"

„Nei, kjære Capitain, kjøbe Hjortholm kunde jeg ikke — af mange Grunde! Man kjøber ikke, hvad man troer at have Ret til at eie — eller til at have eiet!"

„Men hvor kan De dog blive ved at vugge

Dem i de dumme Forestillinger, Ingenieur, De er jo ellers en fornuftig Mand!"

„Jo, Capitain, har man en Familietradition — og det kan man, som jeg sagde til Frøken Rosa, ogsaa have i borgerlige Familier — saa holder man paa den. — Nei, jeg kunde ikke kjøbe Hjortholm!"

„Saa gift Dem den til! — Nei, det er sandt, der er Frits —"

„Jeg troer heller ikke, Frøken Høibro siger Ja!"

„Det gjør hun sgu vist ikke! Hun skal jo have Grev Christian — det har Tante Rosa og jeg for længe siden afgjort!"

„Naa, saa er hun jo forsørget!"

„Jeg synes, de siger det saa underligt! — Naa, ikke! — Ja, men gift maa vi have Dem — hvad siger De om Møllerens Helene eller Doctorens Ida?"

„Ja, naar de blev slaaet sammen og divideret med To — som De sagde om Kammerjunkerens og hans Søsters Forstand — saa kunde der maaske nok komme et Par velproportionerede Pigebørn ud af det!"

„Saamænd, men De er nu saa kræsen! — En af Comtesserne paa Skovsgaard da, De kommer der nok saa jevnlig, hører jeg? — Heller ikke? — Ja, lad os saa gaa indenfor og se min Kahyt! — Men kig først op paa Straataget med den vilde Vin — er det ikke kjønt? Jeg hader Tagpap og Spaan — det er dødt — men Straa er Liv — ja, kom saa!"

Skovhuset var lige saa tarveligt inden Døre

som udvendigt. Bjælkeloft, simple Birketræsmøbler, en Sabel, Bøsser og Opsatser, et Par Slagbilleder fra første Krig — ellers ingensomhelst Pynt.

„Ja, der er ikke Noget at se herinde", sagde Capitainen, „men se ud! — Tænk, hvad det vil sige, hele Aaret om at have den deilige Skov lige udenfor sine Vinduer! Fra Løvspring til Høst een grøn, grøn Høisal med Lys og Skygge, med Fuglesang og Bølgebrus i Løvet — Skovduen kurrer, og Gjøgen kukker — det kan slet ikke være deiligere! — Og De skulde se herud ad Vinduerne en sen Oktobermorgen, naar Taageteppet langsomt synker ned over den ræverøde Skov, naar Kramsfuglen gaaer i Done, og Musvaagen seiler sønderpaa — ja, naar er her kjønnest? Jeg troer næsten om Vinteren — en smuk Vinterdag med nyfalden Sne, naar der er kirkestille inde mellem de sølvgraa Bøgestammer, naar Spættens Banken lyder, som om der blev fældet Ved langt, langt borte, og naar Raavildtet troskyldigt kommer lige hen til Haven! — Men nu skal De se Bibliotheket!"

Og Capitainen lukkede Døren op til et lille Værelse, hvor der stod et Bord og et Par Stole, men Bøger saae man ingen af.

— „Hvorfor kalder De egentlig det Værelse Bibliotheket?" spurgte Kongsted.

„Læs, Mand!" svarede Capitainen og lo fornøiet. „Læs paa Væggen — ud fra den taler Blomsten af dansk Poesi!"

Nu først opdagede Kongsted, at Væggene i

Steden for med Tapetpapir vare beklædte med lutter Vers: Udklip af Digtsamlinger, Visebøger og Blade, gamle og nye.

„Jeg har jo næsten aldrig Tid til at læse store Bøger", vedblev Capitainen, „men Poesi maa man have omkring sig, og hver Gang jeg i Aarenes Løb har fundet en kasseret Bog — de gode Bøger slides forbausende hurtig op! — eller et forkrøllet Blad, som Ingen gav Agt paa, men som maaske alligevel var mere værd end tykke Bind, saa klippede jeg ud og klistrede op, og naarsomhelst mit Øie falder paa Væggen, møder det Et eller Andet, som jeg har Glæde af. — Ja, De maa nu ikke vente nogen kronologisk Orden eller noget System i min Anthologi, Alt staaer imellem hinanden: Peder Syvs Kjæmpeviser ved Siden af Blichers Trækfugle, og Drachmann mellem Christian Winther og Richard!"

— „Hvor det ligner Dem, Capitain, at De kun bryder Dem om Lyrik!" sagde Kongsted.

„Hvorfor det?"

„Jo, for De er selv Lyriker!"

„Det skal vist være en Skose!"

„Nei, tvertimod! — Af hvem er forresten det Vers?"

„Hvilket?"

„Det:

Al, al den Sorrig, der er i Verden til,
Den slettes ud af Hjertet,
Naar Kjærlighed kun vil!"

„Det er jo af Christian Winther! — Men det er ikke Noget for Dem! De troer jo ikke paa Kjærlighed!“

„Gjør jeg ikke?“

„Nei, De har da selv sagt til mig, at en forelsket Mand var latterlig!“

„Det har jeg ikke sagt!“

„Jo, gu, har De saa! De sagde det nede i Pinds Mølle den Aften, vi havde været ude at fiske Foreller!“

„Hør, Capitain, det er næsten uhyggeligt saadan at faae hvert Ord, man har ladet falde, protocolleret i Deres Hukommelse og senere fremlagt som Vidnesbyrd! — Har jeg for Resten sagt saadan Noget, som De paastaaer, saa —“

„Saa er De maaske nu, efterat have lært lille Helene at kjende, kommen paa andre Tanker?“

„Aa, bliv mig fra Livet med Deres Helene! Men har jeg sagt Noget i den Retning, har det selvfølgelig ikke været ment, som De vil udlægge det. Derimod indrømmer jeg villigt, at jeg er en lille Smule skeptisk, naar Digterne taler om Kjærlighedens Almagt — der er dog ogsaa andre Magter til! — og særlig Christian Winther —“

„Naa, han finder maaske ikke Naade for Deres Øine — stakkels Christian Winther!“

„Han er for mig ikke blandt de Allerstørste!“

„Ikke det! — Fy, De maa skamme Dem, maa De! Er der Nogen, der har forstaaet at synge om ung Kjærlighed og dansk Sommer, saa er det sgu

da ham! Kan De ikke ligefrem mærke Kløveren og modne Hindbær dufte i hans Sange! Og saa er det jo oven i Kjøbet, som om Kjæmpevisen — selve den rigtige Kjæmpevise — var staaet op af Graven for med vaiende Fjer og klirrende Sporer at springe lige ind i Christian Winthers Rhytmer!"

„Ja, Kjæmpevisen er da heller ikke noget saa Uopnaaeligt, at —"

„Naa, ikke det!"

„Den er god for sin Tid, men den er en Poesi uden Kunst og —"

„Ja, det er sgu da et Fortrin!"

„I mine Øine ikke — jeg vil mærke Kunst i Kunsten."

„Og jeg blæser af Kunsten! Maa jeg bede om Livet — men det har nu aldrig havt Tag i Dem! — Maa jeg for Resten spørge, hvem De regner blandt de „Allerførste", som De kalder det — nævn mig blot En!"

„Paludan-Müller."

„Paludan-Müller!"

„Ja — hos ham finder jeg i en kunstnerisk afklaret Form alle de største, dybeste Problemer behandlede, det er en Digtning om Ideer, et Tankevæld, der —"

„Hold op, Kjære, jeg kan ikke følge med! De store Ideer er ikke Noget for mig — jeg har mest Syn for det Smaa, for Enkelthederne — men dem springer De over — og saa er de dog maaske mindst lige saa vigtige som det Store. Staaer De en Dag

ude til Marks og seer begeistret ud over Landskabet og føler Stemningen komme op i Dem og nyder Skjønheden og Poesien o. s. v. troer De saa ubetinget, det er Storheden, der først har taget Dem, de vide Syner, de store Linier? Nei, det kan saamænd gjerne være, at det er en Gulspurv paa en Ledstolpe, der har vakt hele Stemningen, og at alt det Andet egentlig kun er Staffage! — Jeg er et Verdens Barn, der ikke duer til at have med Ideerne at gjøre, og derfor holder jeg mig til Jorden og Christian Winther!"

„Ja, Hver kan jo ogsaa være god for sig — men det er for Resten karakteristisk nok, at Paludan-Müller ikke satte synderlig Pris paa Christian Winther."

„Saa? — Hvoraf veed De for Resten det?"

„Det skriver Georg Brandes i —"

„Brandes! Læser De Brandes?"

„Ja, hvorfor skulde jeg ikke det? Troer De maaske, jeg er af den Slags Mennesker, der forkjætrer en Forfatter uden at have læst ham!"

„Hør, min gode Kongsted, De er mig en underlig Fyr!" udbrød Capitainen helt betænkelig. „Man veed sgu aldrig, hvor man har Dem!"

„Ikke det!" svarede Kongsted og lo.

I det Samme hørtes der Hestetrav ude paa Veien — det viste sig at være Fanny og Frits, der kom paa Besøg til Skovhuset, og Capitainen foer ud. — „Velkommen, min rare Pige, det skal Du

have et Kys for! Maa jeg løfte Dig af Hesten — saadan! — Og Velkommen, Frits! — Herregud, hvor Du seer klein ud, min Dreng! Du trænger til Landluft — ja, Du faaer nok Kulør i Kinderne, naar nu først Jagttiden begynder, og vi kan synge:

Septemberluft, Septemberluft
Med Spindelvæv og Æbleduft,
Som begge kommer flyvende!
Med lange Støvler Skytten gaaer,
Og snart paa Stubben Hunden staaer
— Idag er det den tyvende!

— Det er for Resten sandt: det er jo den sextende efter den nye Jagtlov — den, der freder Heiren! — Men kom nu indenfor, jeg har en Gjæst! — Maa jeg præsentere: Hr. Frits Høibro — Ingenieur Kongsted — ja, Fanny og De kjender jo hinanden!"

Man var aabenbart ikke særlig begeistret for hinanden: Fanny hilste forbeholdent, og Kongsted og Frits gav hinanden et meget køligt Haandtryk.

Samtalen truede med at gaa istaa strax i Begyndelsen, men saa begyndte Capitainen: „Der er kommen en omreisende Circus, eller hvad man skal kalde det, til Egnen — en af Dagene begynder nok Forestillingerne ved Bodholt Kro — veed De det, Kongsted?„

„Ja, jeg hørte det allerede i Søndags — Birkedommeren fortalte mig det paa Veien fra Kirke."

„Var De da i —" begyndte Fanny men kom ikke længere.

„Jo, jeg var, Frøken! Jeg maa til min Skam bekjende, at jeg ogsaa paa det Punkt er borneret og antikveret: jeg gaaer virkelig i Kirke!“

„Maaske hos Pastor Jensen i Kokbjerg! — Saa træffer De Bro!“

„Nei, Frøken, Pastor Jensen tiltaler mig ikke. Han hører til den Retning, der mangler al religiøs Blufærdighed og ikke anviser Vorherre anden Gjerning end ligesom en Jury at skulle sige „Skyldig“ eller „Ikke-Skyldig“ — og det endda helst efter de Helliges Kommando! — uden mindste Forstaaelse af, at Gud netop er den ophøiede Dommer og dybe Hjertekjender, der kan tage Hensyn til de tusinde undskyldende eller forklarende Momenter, som vi Mennesker ikke kjender. Den Slags Folk trænger egentlig slet ikke til Vorherre: de afgjør jo Alt — baade Helliggjørelse og Fordømmelse — ganske paa egen Haand!“

Fanny blev en Smule forlegen og vedblev: „Ja, undskyld, jeg mente kun, at De som Ingenieur — som en Mand, der paa forskjellig Maade har studeret Naturvidenskab — ikke kunde blive ved med — ja, jeg kan ikke udtrykke mig, som jeg vilde, men jeg troede, at naar man trængte til Bunds i et saa rationelt Studium, saa maatte man faae Øinene op for —“

„For Vorherres Almagt og Naturens Storhed — det er rigtigt, min Pige!“ afbrød Capitainen hende, men uden at ænse denne Afbrydelse vedblev Fanny:

„Jeg mener, at naar man f. Ex. har læst Darwin, saa —“

„Har De læst Noget af Darwin, Frøken?“

„Nei — men om ham!“

„Ja, det er jo rigtignok ikke ganske det Samme!“

„Darwin — det er ham med Abekattene!“ indskjød Frits.

„Jeg kunde næsten tænke mig, at Frøkenen ikke havde læst Noget af ham“, vedblev Kongsted. „Jeg skal sige Dem, Darwin er sandelig ganske uskyldig i, at hans Skrifter tages til Indtægt af Materialismen — man skal overhovedet ikke søge theologisk Belæring hos ham, lige saa lidt som man skal studere Naturvidenskab i det gamle Testamente. Jeg, for mit Vedkommende, finder, at Læsningen af Darwin snarere leder til Gud end fra Gud, og een Ting kan De i alt Fald lære af Darwin: at Fremskridt kun naaes ad Udviklingens og ikke ad Revolutionens Vei — Naturen gjør aldrig Oprør.“

„Ikke det!“ sagde Fanny. „Kalder De det da ikke Oprør, naar Vesuv en skjønne Dag aabner et nyt Krater og ødelægger tre Byer! Vulkanerne, de repræsenterer Anarkismen i Naturen!“

„Nei, saamænd, om de gjør! De er Jordklodens Sikkerhedsventiler, som gjør Gavn, naar Spændingen bliver for stærk — man kan virkelig ikke forlange et bedre Exempel paa Ordenen, paa det Lovbundne i Tilværelsen, end netop Vulkanerne!“

„Ja, det kan sgu ikke hjælpe at slaa sig helt

fra Religionen", bemærkede Frits, velvilligt anerkjendende. „Kan Du huske, hvad jeg sagde, Fanny!"

Fanny indlod sig imidlertid ikke med Broderen men sagde ivrigt, henvendt til Kongsted: „Men vil De da ikke idetmindste indrømme, at ogsaa Religionen, som alt Andet, kan trænge til nye Former, og er ikke maaske Theosofien og Spiritismen den Form, hvorunder —"

„Jo — den Form, hvorunder maaske Mange, som ikke er saa lykkelige at eie positiv Tro, finder et Surrogat for det, de mangler. Men Raabet paa noget Nyt forekommer mig efterhaanden at blive fuldkommen parodisk: man sidder og speider ud i Taagen efter en ny Aabenbaring, en ny Kunst og en ny Digtning — ja, om det saa er et nyt Sprog, saa laver man det, og Volapyk faaer strax begeistrede Apostle!"

„Ja, saadan taler nu De", sagde Fanny, „men kan der tænkes noget mere Borneret end at holde paa det Gamle, blot fordi det er gammelt?"

„Nei — næst efter at falde i Begeistring over alt Nyt, blot fordi det er nyt!"

— „Jeg kan godt forstaa Katholicismen", erklærede Fanny afgjørende, idet hun gjorde et Spring i Tanken.

„Jeg ogsaa", indrømmede Kongsted. „Svagere Sjæle, der ikke selv kan eller vil tænke, og de, der har drevet om uden nogetsomhelst Styr, de trænger altid til at have en menneskelig Autoritet

over sig, saa at de ved ethvert Spørgsmaal, der møder dem, kan sige: det gaaer langt over min Forstand og lige ind i Præstens eller Pavens! For Resten er vistnok vore Dages katholiserende Tendens — baade den direkte ude i Livet og den indirekte i Literaturen — en ganske naturlig Reaktion mod den nærmest forudgaaende Periodes krasse Naturalisme; en Reaktion gaaer jo i Reglen til Yderligheder."

Capitainen trippede nervøst op og ned, fordi Samtalen mellem hans Gjæster havde antaget Form af en alvorlig Disput, og han prøvede paa at bringe et neutralt Emne paa Bane ved i den øieblikkelige Pause at sige: „Har Du seet, hvor mange Nødder der bliver i Laasby Krat iaar, Fanny? De hænger i Klaser saa store som Vindruer!" Men det hjalp ikke, thi Fanny ænsede slet ikke hans Spørgsmaal og sagde i en halv haanlig Tone til Kongsted:

„Ja, det er naturligvis nemmest at være konservativ paa alle Punkter og sige som De: ingen Fremskridt, ingen Revolution!"

„Nei, ingen Revolution, det har De Ret i, Frøken! Det er kun i Krig, man paa een Gang vinder hele Provinser ved eet Slag; i Fredens Dage naaer man kun Skridt for Skridt fremad — og det er det, man skal. Troer De, Hedeselskabet havde opnaaet Noget ved paa een Gang at have villet skabe hele Heden om til Skov?"

„Jeg kan hverken udstaa Hedeselskabet eller Kulturen!" erklærede Fanny. „Maa jeg bede om

at beholde mine sorte Lyngbakker og Vildmosen, som de er!"

„Ja, men det er et Spørgsmaal, om De har Lov til at raisonnere saadan", indvendte Kongsted.

„Lov til!" udbrød Fanny og blev helt rød i Hovedet. „Er det Dem eller os, der eier Hjortholm!"

„Det er ikke mig", svarede Kongsted roligt, „men jeg mente kun, at det jo paa alle Punkter gjælder om at vinde ny Jord, at skaffe Arbeide og Erhvervskilder, saa at „Faa har for meget og Færre for lidt", og kunde derfor f. Ex. Nonnebakkerne og Vildmosen komme til Nytte, saa —"

„Nei, hør nu, gode Ingenieur", afbrød Capitainen, „nu maa jeg sgu holde med Fanny. Vil De ødelægge Vildmosen — kunde De nænne det! — Øxneholm skulde maaske ogsaa kultiveres?"

„Ja — hvis det lod sig gjøre."

„Øxneholm!" raabte Capitainen. „Vil De da spolere hele Strandjagten, De Umenneske!"

„Og alle Trækfuglene, der om Efteraaret hviler ud derovre", sagde Fanny, „skulde de gjøres hjemløse blot for at skaffe Plads til —"

„Til Mennesker!" supplerede Kongsted.

„Naa, De er Socialist!" sagde Fanny.

„Nei, det vilde jeg vanskeligt kunne blive", svarede Kongsted smilende. „Jeg skal sige Dem, Frøken, jeg betragter den individuelle Frihed som et af Menneskehedens høieste Goder, og den er

det jo Socialismens Princip at knuse. — Nei, jeg er, som Frøkenen veed, bornert konservativ!"

„Saa maa det da glæde Dem at se Capitainens konservative Poesi!"

„Det gjør det ogsaa — jeg har mere Sympathi for den ældre end for den yngre Skole. Selvfølgelig indrømmer jeg, at Romantik og Realisme, Klassicisme og Symbolisme kan være lige berettigede Genrer indenfor Poesien — ingen Skole er enepriviligeret — men om een Ting skulde dog alle Retninger kunne enes: at Poesi saa vel som Kunst kun har sin Betydning, naar Kunstneren eller Digteren i det, han producerer, virker frigjørende, naaer til — direkte eller indirekte — at give os som en Anelse om, hvordan Livet vilde have været, om det var befriet for alt det tilsyneladende Tilfældige, det Planløse, som er en simpel Følge af, at vi er under Syndens, under Endelighedens Lov."

„Det er sgu høit!" bemærkede Frits til Capitainen.

„Aa, det er ikke andet end Spidsfindighed!" sagde Fanny, der havde reist sig. „Og een Ting er da sikkert: de gamle Digtere — de, som taler her fra Væggen — de lyver, og de narrer En. Ja, det kan lyde meget kjønt, men se nu f. Ex. d e r — troer De, d e t holder Stik?"

„Hvilket?"

„Det Vers der — det er formodentlig en gammel Kjæmpevise:

Det haver været af Arildstid,
Det bliver, mens Livet kan vinde:
At Elskoven tvinger saa mangen En,
Baade Møer og høviske Kvinder.

Troer De virkelig paa, at Kjærligheden er saa almægtig, at den kan tvinge En i Knæ — nei!"

„Ja, i det Kapitel har Du en Meningsfælle i Kongsted", sagde Capitainen. „Han protesterede nylig mod et Vers af Christian Winther, der sagde omtrent det Samme som Kjæmpevisen!"

„Gjorde jeg! — Nei, nu har De igjen misforstaaet mig, Capitain. Jeg er virkelig ogsaa her uenig med Frøken Høibro og holder paa, at den gamle Digter har Ret."

„Har De selv erfaret det?" spurgte Fanny spodsk.

„Nei!"

„Saa veed De det jo ikke!"

„Nei — men jeg troer det, Frøken!"

Frits havde nu ogsaa reist sig, gabede og skyndte paa Opbrud. Han og Fanny sagde Farvel, men da hun allerede var ved at lade sig løfte i Sadlen af Capitainen, betænkte hun sig, gik tilbage til Kongsted, gav ham Haanden og sagde:

„De skal ikke være vred paa mig, Hr. Kongsted, hører De! Jeg har opponeret imod Dem paa alle Punkter — og det vil jeg vist blive ved med — men jeg har egentlig været rigtig glad for at tale med Dem — jeg taler jo aldrig med Nogen — og naar De blot ikke rører ved Hjortholm og Vild-

mosen, saa maa De sige, hvad De vil. Men De irriterer mig ved at være saa rolig og sikker paa, at De altid har Retten paa Deres Side, og derfor har jeg maaske — men det skal De ikke bryde Dem om, hører De! De maa ikke være vred!"

„Kjære Frøken, tvertimod!" svarede Kongsted i en helt anden Tone end den, han hidtil havde talt i. „Hvor skulde jeg kunne tillade mig at blive vred paa Dem! — De har anskaffet Dem en moderne Livsanskuelse, som De har faaet leveret fix og færdig — ganske som man kan kjøbe færdigsyede Kjoler. Saa har De trukket i Livsanskuelsen, men det gaaer med den, som det nok ofte gaaer med færdigsyede Kjoler: den passer Dem ikke rigtigt!"

„Nu er De uartig!" sagde Fanny og blev rød i Hovedet, og saa red hun med Frits.

— Kongsted og Capitainen stode udenfor Huset og saae efter dem. — „Han tager sig ikke ud ved Siden af Søsteren", sagde Kongsted.

„Aa, nei — men vent, til De seer hende ved Siden af Grev Christian, det bliver et Par til Hest!"

„Skal Frøken Høibro da virkelig have ham?"

„Ja, det skal hun rigtignok!"

— Lidt efter red Kongsted ad Pinds Mølle til.

— Klokken er Otte — den er mere: den er Halvni, det er høit op ad Formiddagen, men alligevel sidder Onkel Heinrich hjemme paa Hjortholm uden saa meget som at tænke paa sin Morgentur.

Der er hændet Noget.

For to Timer siden er han bleg og forstyrret kommen ned fra sit Værelse uden at have drukket Sukkervandet, og som et ængstet Barn har han strax søgt Tante Rosa, skriftet for hende, taget hendes Haand i sin og søgt Trøst og Forklaring. Og endnu sidder han ved hendes Side — Fanny er lige kommen til — og for tyvende Gang gjentager han sin Beretning om Nattens Hændelser.

„Det var hende!“ siger han. „Det var den graa Dame! Jeg hørte hende komme ned ad Taarntrappen — det vil sige, jeg hørte hende ikke, men jeg kunde mærke paa mig selv, at hun kom. Og hun lukkede Døren til mit Værelse op, og hun kom ind — aa, hun var saa graa, saa graa — Ansigt og Hænder var ogsaa graa — og skjøndt det var hel mørkt, kunde jeg tydeligt se hende.“

„Du har drømt, lille Heinrich!“ siger Tante Rosa. „Jeg drømmer ogsaa tidt!“

„Nei, Rosa, jeg siger Dig jo, jeg var vaagen, for jeg greb efter hende og tog efter hende, og

saa faldt hun sammen, blev til Ingenting, blev til Støv og Smuld, til graat Ingenting, ligesom naar man knuser en Møl."

„Du har drømt!" gjentager Tante Rosa. „Havde Du været vaagen, havde Du saamænd aldrig havt Mod til at gribe efter hende!"

„Det er sandt, det kan der være Noget i!" svarer den gamle Kammerjunker og nikker betænksomt med Hovedet. „Nei, jeg havde ikke havt Mod til at gribe efter hende — det er ganske rigtigt, Rosa! — Men alligevel, selv om det har været i Søvne, jeg har seet hende, det maa jo dog betyde Noget, for jeg har aldrig seet hende før. — Hvem af os er det nu, det gjælder? En af os maa det jo være!"

„Snak! Tænk nu ikke mere paa dine Syner — Du gjør jo Fanny helt forskrækket!"

Men Fanny, der med stedse stigende Opmærksomhed har lyttet til Onkel Heinrichs Ord, skynder sig at sige:

„Forskrækket — hvordan skulde man kunne blive forskrækket over det! Mig vilde det være en Trøst, være uendelig beroligende, om virkelig et Bud fra den usynlige Verden naaede mig, saa jeg fik Vished for, at den var til. Og jeg kan heller ikke forstaa, at det Bud altid skulde varsle Død. Jeg kunde da meget bedre tænke mig, at En af de Døde — af Ens Nærmeste — kom til En, naar der var Nød paa Færde, kom forat hjælpe, forat raade eller advare — aa, hvor man maatte føle sig

tryg, naar man vidste, der var et Væsen, som værnede om En!"

Onkel Heinrich forstaaer egentlig slet ikke Fanny, men han føler sig alligevel trøstet, nikker anerkjendende og siger:

„Det kan der være Noget i! Hvem skulde Varslet ogsaa sigte til — vi er jo, Gudskelov, alle Tre raske, og Frits —"

„Hvor er Frits?" raaber Fanny pludselig i Angst.

„Han er redet tidlig ud idag", svarer Tante Rosa, „han feiler saamænd ikke Noget!"

„Aa, jeg blev saa angst — den kjære, kjære Broder!"

Onkel Heinrich er foreløbig beroliget, men saa meget er han dog bragt ud af sine vante Folder, at han ikke gaaer Tur men i Stedet for lister ned og snakker med Anders Staldkarl, skjøndt der jo er længe til „Inspektionstimen."

Efter et Par indledende Bemærkninger gaaer han lige løs paa Sagen og fortæller om sit natlige Syn. — „Har Du aldrig seet saadan Noget?" ender han med at spørge.

„Nei, Hr. Kammerjunker", svarer Anders. „Naar man arbeider retskaffens Dagen igjennem og er træt, naar man lægger sig, saa drømmer man sgu ikke om Fruentimmer, hverken graa eller sorte!"

„Hm — nei — det kan nok være, men alligevel — hvis det nu sigter til Nogen af os, troer Du

saa vel, det kan være til mig eller til min Søster eller til Fanny?"

„Nei, skal Nogen til det, saa bliver det vel den unge Herre. Hende, den graa Kone, hende regederer jeg ikke paa, for jeg har aldrig seet hende, men Forvalterens Hund tudede hele den første Nat, den unge Herre laa paa Gaarden — det hover mig grimt, for det slaaer aldrig feil, at det giver Lig i Huset."

„Ikke?"

„Nei — det kan gjerne være, den unge Herre slet ikke skulde have været lagt til — var han falden efter en So, var han sgu ikke bleven Levegris!"

„Ikke?"

„Nei, han var sgu ikke. — Han har ogsaa skjæmmet sig svært, og han er i skidt Humør."

„Er han det?"

„Ja, det er sikkert nok. Det er sgu vist galt fat med ham. Jeg kom imorges tidligt gaaende gjennem Haven, og saa hørte jeg Nogen snakke sammen bag ved Lindehækken. Den Ene af dem, det var den unge Herre, men den Andens Stemme kunde jeg ikke strax kjende. Saa kigede jeg ind gjennem et Hul mellem Grenene — man vil jo da nok vide, hvem det er, man hører prate — og saa saae jeg, at det var ham, Bro, den forrige Godsforvalter. Han trued, og den unge Herre gav gode Ord — det var begribeligvis Penge, der var dem imellem."

„Troer Du?“

„Ja, det skal nok passe, for naar Kammerjunkeren selv vil betænke, at —“

„Nei, Anders, ikke nu — jeg reflecterer kun mellem To og Tre!“

„Naa, ja — men den unge Herre, han sagde, at han vilde sende Penge endnu idag — hvor han vilde faae dem fra, det talte han ikke om — og saa sagde han, at han vilde have begge Papirerne, men saa grinte Bro saa fælt og sagde, at det ene af dem, det kunde han bide sig i Øinene, eller hvor det nu var, efter at faae, for det var alt for meget værd.“

„Saa?“

„Ja, saadan et Papir med Ens Navn under — eller ogsaa med en Andens Navn — det er et skidt Papir at have ude mellem Folk.“

„Min Søster har ogsaa forbudt mig nogensinde at skrive under paa Noget.“

„Det kan være rimeligt nok. — Naa, naar man taler om Fanden — eller Solen, vilde jeg sige — der har vi den unge Herre!“

Anders skynder sig hen at tage imod Frits' Hest, Onkel Heinrich bliver siddende paa Huggeblokken. Men Ventetiden bliver ham lang, for Frits har en hel Del at snakke med Anders om, og da Denne endelig kommer tilbage til Onkel Heinrich, siger han hemmelighedsfuldt: „Penge har den unge Herre sgu da faaet, hvor han saa ellers har faaet dem fra, for jeg skal ride med et tykt Brev ned til

Kammerraaden og have et Papir med tilbage. Nu kommer det blot an paa, om det Papir, jeg faaer, er det rigtige!"

Saa gaaer Anders ind i Stalden, og Onkel Heinrich op paa Gaarden.

— Frits har været hos Grev Christian paa Louiseholm og er synligt oplivet. Efter Frokost faaer han Fanny ned i Haven, lægger Armen om hendes Liv og taler fortroligt med hende — Fanny er inderlig taknemmelig.

„Seer Du, min søde Pige", begynder han, „jeg har Noget at fortælle Dig, som vist vil fornøie Dig. Du har jo saa tidt ønsket at se nogle af de Fyre, jeg har omgaaedes i Kjøbenhavn — saadan „Digtere" og „Kunstnere" og den Slags Krapyl. Nu har jeg i et letsindigt Øieblik bestilt en hel Vognladning af dem herover til Hjortholm — i næste Uge kommer der en fire, fem Stykker af dem."

„Nei, hvor det bliver interessant! Og Du troer virkelig, de vil komme og tage til Takke hos os?"

„Det vil de sgu hellere end gjerne! De har aldrig seet en Herregaard før og sjeldent været i ordentligt Selskab — det sætter den Slags Folk Pris paa, for det er sgu de værste Snobber!"

„Kommer Jean Moulin?"

„Marius Petersen — ja! Han er jo „Faublas'" Redacteur *en chef*!"

„Er han ikke i Paris for Tiden?"

„Han! — Han har sgu aldrig været udenfor

Danmark undtagen en Søndag, da han tog med Dampfærgen til Helsingborg! Men derfor kan han da gjerne skrive Korrespondancer fra Paris!"

„Kommer han, der skriver de smaa Noveller og kalder sig „Don Rosario"?"

„Ja, det er han sgu nok nødt til — for det er ogsaa Marius Petersen!"

„Men „Marçel"?"

„Naa, Symbolisten, det Skind — han, der skriver Vers om Lig og Blomster o. s. v. — jo, han kommer ogsaa nok. Han hedder forresten Fernando Villerup."

„Hvem Flere venter Du?"

„Nicolai Jensen — Dramatikeren."

„Naa, ja, jeg kjender Navnet: hans Portrait har staaet i Bladet."

„Ja, det er rigtigt — han har sgu taget saa store Forskud paa sin vordende Berømmelse, at Kapitalen da maa være brugt for længe siden — om han ellers har havt nogen! Saa kommer Maleren Nielsen-Munkegaard — det er saadan en Slags Geni-Bølle — og saa formodentlig Peter Hals, det Skrog!"

„Hans Navn har jeg aldrig før hørt!"

„Nei, det troer jeg nok, for han forretter kun det grovere Arbeide — vasker Gulv og skurer Trapper, d. v. s. han læser Korrektur, løber Ærinder og skriver — anonymt, naturligvis — alt det, de Andre ikke gider røre ved. — Ja, det er et net Kompagni, kan Du tro, men man kan jo kjøre

dem paa Porten, naar man er kjed af dem -- de er vant til at blive smidt ud!"

„Aa, fy, Frits, det maa Du ikke sige!"

„Naa, lad nu det være godt. — Der var jo ogsaa noget Andet, noget Vigtigere, jeg vilde tale med Dig om. Seer Du, min søde Pige, Du kan jo nok begribe, at jeg gaaer og tænker paa din Fremtid — det veed Gud, jeg gjør! -- det er jo heller ikke Andet end min Pligt som god Broder. Og det kan jo ikke hjælpe, at Du gaaer hen og bliver en gammel Jomfru, saadan som Tante Rosa, vel? Nei, det duer ikke! Kvindens Bestemmelse er sgu at blive Hustru og Moder — det er baade Religionens og Naturens Forskrift. Men Du kan jo nok begribe, at jeg ikke vil kaste Dig bort til den Første den Bedste, min søde Pige, for hvad de saa end siger og skriver: Blod er og bliver sgu Blod, og et Navn — hvadbehager? Naa, nu er det jo saa heldigt, at vi ikke behøver at lede langt -- vel? Ja, Du veed formodentlig, hvem jeg mener — ikke? Ja, lad mig saa sige det — jeg mener naturligvis Grev Christian. Han rider storartet — det er i eet og Alt en Mand for Dig!"

„Men Frits dog! Er det dit Alvor! Hvordan omtalte Du ham ikke forleden!"

„Det kan jeg sgu ikke huske, men man siger jo saadan saa Meget, der ikke er at tage lige efter Bogstaven. Og han elsker Dig vist voldsomt!"

„Saa?"

„Ja, det er da tydeligt nok!“

„Men jeg elsker ikke ham!“

„Naa, elske og elske — det er Talemaader! Du faaer en skikkelig Mand, som Du kan vikle om en Finger, og er Du først gift, saa har Du jo i alle Maader din Frihed. Du gaaer ind til Rigdom — voldsom Rigdom — hvad siger Du om engang at sidde som Grevinde paa Skovsgaard! Og saa er der een Ting, min søde Pige: det er sgu, rent ud sagt, næsten nødvendigt, at Du tager ham! De sælger en skjønne Dag Kassen over Hovedet paa os, saa prioriteret er den, og jeg har naturligvis ogsaa — som jeg har maattet leve — *noblesse oblige*, veed Du — gjort en hel Del Gjæld, det kan Du jo nok begribe — Paris er ogsaa Satans dyr! Men tager Du nu Grev Christian, saa er Alting godt. — Hører Du, Fanny, selv om Du maaske ikke lige i Øieblikket synes, at Du saadan egentlig har det, Du kalder Kjærlighed, saa alligevel — for min Skyld — hvad? Det gjælder min Velfærd — Familiens Ære, sgu, ja, jeg kan gjerne sige Redning!“

„Frits, min egen, kjære Frits — jeg kan ikke, bed mig ikke mere, det er Synd!“

„Lov mig da foreløbig blot, at Du ikke ligefrem vil støde ham fra Dig, hører Du! — Nu i Eftermiddag, naar vi tager til Bodholt forat se Beriderne —“

„Jeg tager ikke med!“

„Jo, det maa Du — det er jo en Aftale! Han

er der — vær saa lidt venlig — ja, jeg mener blot ikke uvenlig, hører Du! Lover Du mig det? — Tak, min søde Pige, saa stoler jeg paa Dig!"

Og Frits kysser sin Søster paa Panden, men hun græder, da han er borte.

Paa Pladsen udenfor Bodholt Kro havde „det berømte Selskab Guerrini“ opslaaet sin „store amerikanske Cirkus“, og trykte Plakater rundt omkring paa Egnens Sprøitehuse og anseeligere Ladeporte havde meldt Ankomsten og fortalt om alle de Herligheder, der vare at se hver Eftermiddag Klokken Fem.

Selve den amerikanske Cirkus var af gammelt, lappet Seildug; Siddepladserne vare Bænke af uhøvlede Brædder, men de to første Rækker vare betrukne med rødt Shirting og kaldtes „Parket.“

Bag Cirkus holdt Selskabets æblegrønne Familievogn, op fra hvis Skorstensrør Dagen igjennem Røgen hvirvlede sig, og ud fra hvis Kjøkken der altid stod en Atmosfære af Kaal og Løg; sorthaarede Børn i alle Aldere bevægede sig ideligt ud og ind — de kunde formodentlig ikke paa een Gang rummes i Vognen — og inde under Forhjulene laa en gammel tandløs Hund og holdt Vagt.

I god Tid begyndte Folk langveisfra at komme, kjørende, ridende og gaaende.

Der kom Møller Sørensens Vogn. Mølleren, glad og svedt, var selv Kusk; Kongsted og Frøken Helene sad paa Bagsædet.

Der kom Candidat Mathiesen — han mødte i

Haab om at se yppige Kvindeformer i stramt Trikot og polerede allerede nu Guldbrillerne forat være rigtig klarøiet.

Trap, Trap — fri Trav, let Trav — det er Grev Christian paa sin Fuchshingst. Deiligt Dyr, stolt Dyr — nu hilser han paa Familien fra Hjortholm, paa Fanny, Onkel Heinrich og Frits. Fanny og han ere lige forlegne, lige rødmende, men af forskjellige Grunde.

Proprietair Kielsen kommer kjørende, men Maren er ikke med — det er en stor Skuffelse for Onkel Heinrich; sin haabefulde Søn har han derimod med, og da de passere Indgangen, hvor „Madame Guerrini" med en lang Kaabe over de korte Skjørter incasserer Pengene, lader Proprietairen sin Stamherre gaa dygtigt i Knæ, forat han kan se ud til at være under ti Aar og komme ind for halv Pris.

Søllested, som idag, endnu mere end ellers, ligner en tør Sveske, borer sig ind ved Siden af Kielsen og begynder strax paa en landøkonomisk Passiar, men den faaer en brat Ende, da selve Birkedommeren viser sin ikke ubekjendte Guldtressede inde paa de røde Bænke og derved bringer alle Huer og Hatte i Bevægelse.

Der er Doctorfruen med Datter. Datteren sidder paa mindst to Pladser men betaler selvfølgelig alligevel kun for een, og det skjøndt Moderen har skaffet hende „allerbedste" Plads, d. v. s. ved Siden af Kongsted. Han taler for Resten ikke meget med hende men mere med Fanny, der sidder mellem

ham og Grev Christian. Frits seer det og misbilliger det men misbilliger i Taushed; det Samme gjør Møllerens Helene — og saa begynder Forestillingen.

Først kommer den modne Skjønhed, der har staaet ved Indgangen, frem i Manegen og hopper rundt paa Ryggen af en stivbenet gammel Hest som „Blomsterfeen Flora". Tilsidst kaster hun Buketter rundt til Publikum i Parkettet, og da Onkel Heinrich faaer en Georgine med Grønt om, er han ikke langt fra at glemme Jomfru Kielsen — ude af Øie, ude af Sind.

Directeuren rider Skoleridt, og Møller Sørensen mindes sine Hestgarderdage og klapper — stadig lige svedt og glad — som om han var betalt for det.

„Blomsterfeen Flora" viser sig nu som Forvandlingskunstnerinde ved pludselig at optræde som Tyrkinde paa slap Line, og medens Directeuren præsenterer sig i Staldmesteruniform, giver hans ældste Søn det almindelig yndede Nummer „Matrosen i Skibbrud."

En ganske kjøn Hest, der først er fremført som Apporteerhesten „Emir", bliver senere til „Ilddyret Salamander", og saa kommer en hvidsminket Klovn, der vækker Jubel paa Staapladserne, men da han tillader sig at gjøre Grimacer hen ad den Kant, hvor den Guldtressede blinker, sender Birkedommeren ham et fortørnet Blik. Øvrigheden er ikke blidt stemt, for dels er der igjen en af hans Sognefogder, der er bleven Dannebrogsmand, dels har Viborg

Overret lige forandret en af hans Domme, og selv om man ikke har Respekt for Viborg Overret, maa man jo dog bøie sig for den.

Til allersidst skal „Emir“ — alias „Salamander“ — der synes at optræde under endnu flere Pseudonymer end selve Chefredacteuren for „Faublas“, vise det „aldrig her paa Egnen sete Kunststykke“ at springe over hele Selskabets firbenede Personale, hvilket vil sige det Samme som at springe over tre af sine Medskabninger. Springet lykkes, den kommer over — men den bliver liggende uden at kunne røre sig. En tilstedeværende Dyrlæge erklærer, at venstre Forben er brækket: der er ikke Andet for end at dræbe Dyret.

Hele Selskabet — der er tre Herrer og to Damer — staaer rundt om den Tilskadekomne i de Dragter, de senest ere optraadte i. Taarerne trille ned over Klovnens sminkede Kinder, Børn komme løbende til og kaste sig hulkende over den firbenede Ven, som gjør en Kraftanstrengelse forat komme paa Benene igjen men falder tungt tilbage paa Jorden. „Madame“ ligger paa Knæ foran den og holder dens Hovede op — Dyret seer bedrøvet paa hende: „Med mig er det forbi!“

— „Aa, gjør mig en Tjeneste“, siger Grev Christian sagte til Kongsted. „Jeg kan ikke saadan tale Tysk eller Fransk, men sig De fra mig af til Manden der, at han maa have min Fuchshingst. Den staaer inde i Stalden, og han maa ogsaa gjerne be-

holde Saddel og Candar og det Hele. Den kan lære, hvad det skal være, for klog er den — men nu gaaer jeg udenfor, jeg gider ikke tyskes med Folkene!"

Og fulgt af Fannys taknemmelige Blik — hun har hørt, hvad Grev Christian sagde — gaaer han langsomt og forlegen; han er allerede ved Udgangen, da vender han om og siger endnu sagtere end før til Kongsted: „Bed dem blot være rigtig gode mod Dyret!" — saa skynder han sig ud.

— Publikum spredes, Vogn efter Vogn kjører bort. Kongsted har udført sin Kommission og kommer ud fra Teltet fulgt af den mere end overvældede Beriderfamilies Taksigelser, som han forgjæves søger at værge sig imod. Han kommer accurat tidsnok til at høre Grev Christian, der staaer ved Siden af Hjortholmervognen, sige til Fanny i en ærbødig, næsten ydmyg Tone: „Saa tillader jeg mig at aflægge Dem en Visit imorgen Formiddag!", og han hører Fanny svare med usædvanlig Varme: „Tak — De er velkommen!"

Saa kjøre Hjortholmerne, men Capitainen slaaer Kongsted paa Skulderen og siger: „Hørte De det! — Imorgen bliver Fanny forlovet!"

„Ja, det lader til det!" svarer Kongsted.

— Og saa kjørte han til Pinds Mølle, Capitainen red sønderpaa, men Grev Christian maatte gaa hjem.

— „Rosa“, sagde Onkel Heinrich om Aftenen, da man var ved at gaa til Ro, „jeg er saa bange for at ligge alene!“

„Vaas, Heinrich!“

„Jo, jeg er virkelig! — Den graa Dame —“

„Aa, Du har jo ikke tænkt paa hende siden imorges!“

„Nei, men nu da det er mørkt — jeg vil saa nødigt drømme om hende igjen!“

„Du kan faae Anders til at løse Sultan — han maa gjerne ligge hos Dig for en Nats Skyld — er Du saa tilfreds?“

„Ja, mange Tak, saa gaaer jeg ned til Anders. — Godnat!“

„Godnat, min søde Pige“, sagde Frits til Fanny. „Du veed ikke, hvor jeg er taknemmelig, fordi Du —“

„Ja, lad nu det være godt! Jeg ønsker saa lidt som muligt talt om den Sag, Du mener!“

„Men det var da vel din Mening, Fanny, dengang Du sagde til Grev Christian, at han var velkommen imorgen, at Du vilde —“

„Ja, vist saa, Frits — vist var det min Mening, men lad mig nu være i Fred; jeg er træt og ikke rigtig vel. — Godnat, Tante Rosa, Godnat!“

— Et Kvarteer senere var Alt stille, dødsstille paa Hjortholm, og Alle sov — Alle undtagen Fanny.

Tankerne stormede ind paa hende, det var ikke hende, der styrede dem, det var dem, der tog hende fangen og drog hende ud paa det bølgende Hav, løftede og sænkede hende, kastede hende hid og did.

— Havde hun da virkelig taget sin Beslutning, stod den ikke til at ændre? Jo, endnu kunde hun jo vende om. — Men vilde hun? Nei, hun vilde ikke. Frits havde jo bedt hende saa bønligt — han havde været ligefrem angst — og naar det virkelig dreiede sig om den kjære Broders Redning, saa — men havde hun ogsaa Lov til at ofre sig? Var det ikke en Løgn at tage imod Grev Christians varme, selvforglemmende Kjærlighed uden at have Noget at kunne give ham til Gjengjæld? — Hvad vilde denne sikre, strenge Kongsted sige — han troede jo paa Kjærlighedens Almagt! — Lad ham sige, hvad han vil! — Var hun maaske den Første, der havde giftet sig uden Tilbøielighed! Havde hendes egen Moder maaske følt Kjærlighed til hendes Fader! — Aa, en Moder, en Moder! Hvorfor havde Fanny ikke nu, netop nu, en Moder, der kunde raade hende, en Moder, som med den Autoritet, kun en Moder har, kunde sige til hende: „Det skal Du gjøre, og det skal Du ikke gjøre! Aa, hvor man trygt, usigelig trygt maatte kunne lægge hele sin Fremtid, sit Livs Skjæbne i en Moders Haand —

men hun havde jo ingen Moder — kun en Broder! — Den kjære, stakkels Frits! Han havde været saa bedrøvet og saa angst, da han talte med hende. — Jo, det maatte vel saa være. Imorgen — aa, hvor der var længe til imorgen! — saa kom Grev Christian — han var saa god og brav, og hun havde jo selv sagt, at han var velkommen!

Og saa faldt hun i Søvn, men sine vildsomme Tanker tog hun med, og Drømmen spandt sit Spind om hende.

Hun stod i Krogslev Kirke, foran Alteret, ovenover Familiebegravelsen, og Grev Christian stod ved hendes Side. Den gamle Præst, der saae helt anderledes ud, end han pleiede — meget høiere og meget ærværdigere — spurgte med mægtig Røst Brudgommen: „Elsker Du denne Kvinde?", og Grev Christian svarede: „Ja, af hele min Sjæl!" Og Præsten saae paa hende — hun slog Blikket ned — og spurgte hende saa: „Elsker Du denne Mand?" Og hun vilde svare Nei men kunde ikke tale, ikke en Lyd kunde hun faae over sine Læber; og Frits svarede for hende, Orgelet brusede, og hun og Grev Christian gik som rette Ægtefolk ned ad Kirkens Gulv. Men med eet var det, som om alle Ruder søndredes, en iskold Luftning strøg gjennem Kirken, et Træk af sky, hjemløse Fugle jog som den vilde Jagt gjennem Rummet — hun mærkede deres Vingeslag paa sin hede Kind — Orgelet lød som Torden, som Domsbasuner, og en myndig Røst — myndigere end Præstens — overdøvede Orgelet

og raabte: „Hvad vil hun her i Guds Hus — hun, Hedningebarnet fra den sorte Vildmose! Synk, synk i den vigende Bund, bliv Dyndkongens Brud — i Sumpen hører hun hjemme!“ Og med et Skrig sank hun sammen paa det haarde, kolde Kirkegulv, og alle Lys sluktes.

Og saa er hun igjen sig selv og ligger hjemme i sin egen Seng paa Hjortholm. Og hun hører Klokken slaa Tolv, og alle Døre, ogsaa hendes, springe op, og hun hører Trin paa Trappegangene: nu kommer den graa Dame. Langsomt kommer hun og lydløst, klædt i mølgraa, blød Silke, der ikke rasler. Og hendes Ansigt er ungt og skjønt men bedrøvet — inderlig bedrøvet — og Fanny kjender hendes Træk, skjøndt hun aldrig har seet dem. Og Fanny staaer op og følger den graa Dame; hvad hun vil, det veed Fanny ikke, men hun forstaaer strax, at hun skal gaa med, og finder det kun naturligt. Ud i Hjortholms Have gaa de, ind imellem de hvidskjæggede Graner, ad den grønne Sti til den gamle Pavillon, der nu er ny. Og da de gaa den forbi, vender den graa Dame Hovedet til Siden og skjuler sit Ansigt. Saa gaa de tilbage, op til Hjortholm — op ad Taarntrappen, helt op, op paa Loftet. En Dør gaaer lydløst op af sig selv, de komme ind i et Rum, hvor Fanny aldrig har været, et Pulterkammer. Ormstukne Møbler falde over hinanden, lasede Gardiner hænge paa en rusten Krog, Støvet ligger tommetykt. Og ind i en Krog fører den graa Dame, peger paa et

Skilderi, der staaer, med Vrangen udad, bagved en Bunke mugne Papirer, og hun gjør Mine til at ville tale. Fanny veed, at hun vil kjende Røsten, skjøndt hun aldrig har hørt den før, men i det Samme lister en Solstraale, Daggryets første, sig ind ad en Sprække, og den graa Dame falder sammen, bliver til Intet, bliver borte inde mellem det støvede Spindelvæv.

Fanny vaagner med et Skrig — det virkelige Dagskjær lyser ind til hende — men saa levende staaer Drømmen endnu for hende, at hun kun giver sig Tid til at kaste et Shawl over sin Natdragt, og paa bare Fødder styrter hun nu vaagen den Vei op, som hun nys vandrede i Drømme, op ad Taarntrappen, op paa Loftet. Der er Døren, der er Pulterkammeret, som hun aldrig mindes at have seet, men hun farer kjendt hen mod Krogen, kaster Bundter af Papirer til Side, griber Rammen og vender Maleriet om — det er den graa Dames Billede. Træk for Træk kjender hun dem igjen, men den graa Dame er her klædt i en lys, blaa Kjole med Rose i Brystet og Smil om Munden.

Og Fanny farer ned ad Trappen med Billedet i Favnen. Den Første, hun møder, er Tante Rosa. — „Hvem er det?“ raaber Fanny i Afstand og holder Portraitet frem. „Hvem er den graa Dame?“

„Det er din Moders Billede“, svarer Tante Rosa, der er bleven hvid som en kalket Væg.

„Min Moder! Og hende har I gjemt deroppe — gjemt, indtil hun selv inat — aa, hvad har min

stakkels Moder gjort Jer! Hvad var hendes Brøde, sig mig det, jeg vil vide det!"

„Din Moder elskede ikke den Mand, hun giftede sig med — og hun var ikke gift med Den, hun siden kom til at elske."

„Aa, Moder, Moder, nu forstaaer jeg Dig!" udbryder Fanny og kaster sig hulkende om Halsen paa Tante Rosa. „Saa har Du dog ikke helt forladt din Datter i Nødens Stund men har frelst hende fra — aa, min stakkels, stakkels Moder!"

— Det varer længe, længe, inden Tante Rosa faaer saa megen sammenhængende Forklaring, at hun overhovedet kan fatte Fannys Tankegang, men da hun omsider er naaet saa vidt, ryster hun paa Hovedet og spørger resigneret: „Og hvad saa? Nu kommer Grev Christian om et Par Timer!"

„Aa, jeg vil ikke se ham, jeg kan ikke se ham!" raaber Fanny og trykker Haanden mod Øinene, men i næste Øieblik seer hun igen op og siger roligt: „Jo, lad ham kun komme, det skylder jeg ham. Jeg vil tale aabent med ham og bede ham tilgive mig — aa, Gud hjælpe mig, Stakkel!"

Tante Rosa drager et dybt Suk, men Fanny gaaer op paa sit Værelse med Moderens Billede.

Et Par Timer senere gik Kongsted i Udkanten af Tvis Skov. Paa Chausseen udenfor hørtes en travende Hest, en Rytter kom til Syne mellem Træerne — det var Grev Christian, der red ad Hjortholm til. Han saae ud som en Mand, der rider sin Lykke imøde, Livets Solskin laa for ham. Og som om han ikke hurtig nok kunde naa al den Lykke, der ventede paa ham, gav han pludselig Hesten Schenklerne og lod den strække ud i fri Galop — et Øieblik efter var han forsvunden.

Kongsted fortsatte sin Vei op ad Capitainen til, traf ham hjemme og sad en Stund i hans Stue, lidt mindre talende end ellers.

— „Nu kommer Jagttiden!“ sagde Capitainen. „Vil De lære at skyde Høns?“

„Tak for Tilbudet“, svarede Kongsted, „men jeg reiser vist til den Tid.“

„Hvad skal det sige?“

„Jo, det, jeg nu har tilbage at gjøre — Overslag og Kort — det kan jeg lige saa godt gjøre færdigt ovre i Kjøbenhavn, og De veed, at jeg har Tilbud om en fast Stilling, saa —“

— „Hvad er det?“ afbrød Capitainen ham og

lyttede efter Hovslaget af en Hest, der nærmede sig. „Jeg faaer nok flere Fremmede!“

Men Capitainen fik ikke flere Fremmede den Dag, thi Rytteren var Grev Christian, som i Skridt og med bøiet Hoved kom ridende fra Hjortholm uden at se til Skovhuset.

„Han seer ud som en slagen Mand!“ sagde Capitainen. „Herregud, der bliver nok alligevel intet Jaord paa Gaarden for det Første!“

„Nei, det lader ikke til det“, svarede Kongsted og saae langt efter Rytteren.

En Stund sad de tause, saa spurgte Capitainen, optagende den afbrudte Samtale: „Naar reiser De?“

„Jeg?“

„Ja — til Kjøbenhavn?“

„Aa, jeg veed ikke — der er jo Ingenting afgjort endnu. Maaske bliver jeg her Efteraaret over — og maaske ud paa Vinteren — det er jo dog bedst at være paa Egnen, hvis der skulde være Noget, som —“

„Ja, det er ubetinget det Rigtigste!“ sagde Capitainen, og lidt efter gik Kongsted hjem.

— „Tøsesludder og Hysteri!“ sagde Frits til Tante Rosa, da hun søgte at forklare ham, hvad der var foregaaet med Fanny, og hvorfor hun havde givet Grev Christian Afslag. „Hvad er det Hele? Vrøvl! Hun har været saa uheldig at finde Moders Portrait — hvorfor Fanden er det ikke ogsaa bleven brændt! Det er sgu ikke et Skilderi, der passer i en ung Piges Værelse! — og nu ligger det Hele — jeg troer for Resten, jeg vil prøve paa at tale Fornuft med hende engang endnu!“

„Du understaaer Dig ikke at tale med Fanny om det!“ sagde Tante Rosa i en saadan Tone, at Frits ikke mukkede men strax gik over til noget helt Andet og i en ligegyldig Tone sagde: „De Fyre, jeg har talt om, Du veed de Literater og den Maler, de kommer i Eftermiddag — gid Fanden havde dem for Resten! — og skal hentes ved Stationen, jeg har sagt Niels Besked.“

„Naa, det har Du! — Det er net Selskab, man skal være nødt til at have her paa Hjortholm! — Hvor længe bliver de her?“

„Veed sgu ikke — i alt Fald ikke længere end til den sextende.“

„Saa gaaer Jagten ind.“

„Ja — og jeg ud!“

„Hvad skal det sige?“

„Aa, Ingenting.“

Frits gik i det Hele rundt i en underlig sløv, desperat Sindstilstand. Han gjorde Indtryk af et Menneske, der venter Syndfloden men indseer, at det er for sent at bygge sig en Ark, og derfor lader Fem være lige.

Fanny derimod havde faaet en Ro, en Tryghedsfølelse over sig, som hun aldrig havde kjendt: hun syntes selv, at hun var kommen i Pagt med den usynlige Verden, som hun stundom havde fornægtet med Læberne, men som hun i sit Hjerte altid havde higet imod. Moderens Billede havde hun hængt over sin Seng, og hundrede Gange om Dagen kunde hun staa foran det fortabt i Beskuelsen, i en Slags Extase, der gjerne kunde have bragt hende paa Knæ som for en frelsende Madonna. Alt Andet var hende foreløbig ligegyldigt, hun viste en paafaldende Mangel paa Interesse for Frits' literaire Venner, og Broderen havde ikke behøvet at sige til hende: „Du maa sgu ikke gjøre Dig for intim med det Krapyl — hold dem tre Skridt fra Livet, hører Du!“

Omsider kom de Ventede, Charàbanc'en holdt for Døren, og alle Fem traadte ind i Forstuen.

„Herregud“, sagde Tante Rosa til Frits, „er det Repræsentanterne for den Ungdom, der skal bære Landet og forplante Slægten — velbekomme!“

Og det maatte man lade Tante Rosa: Legemsskjønhed var ikke det, de Fem udmærkede sig ved.

Først var der selve Candidat Marius Petersen, Chefredacteur af „Faublas“. Lille, duknakket og skaldet, mager og hulkindet, med diminutivt sort Overskjæg over tykke, blodløse Læber. Haandled som Pibestilke, tynde Ben i snevre Buxer, Diplomatfrakke, spraglet Slips og Laksko — ganske *demimonde* i hele sin Fremtræden.

Saa kom „Symbolisten“, Fernando Villerup. Endnu mindre, endnu mere vissen, med skraat affaldende Skuldre, absinthgrøn i Ansigtet, blaasorte Ringe under Øinene, langt, tyndt Haar. Een Gang om Ugen skrev han et Digt — uden Rim, uden Rhytmer og uden Mening — og da der jo altid gives Godtfolk, der ligesom Ajax den Anden føle sig tiltalte af det, de slet ikke kunne forstaa, havde han virkelig vundet sig en lille — ganske lille — Kreds af Beundrere. Han bestilte for Resten Ingenting og led derfor jevnlig ligefrem Nød, var feminin-nervøs og fandt sin eneste Trøst i, at han nok vilde blive anerkjendt efter Døden som en anden Baudelaire eller Paul Verlaine.

Dramatikeren, Nicolai Jensen, var ganske kortklippet og havde spidst Fipskjæg. For et Par Aar siden havde han skrevet et Stykke, som blev kasseret ved alle Theatre, og siden da tilbragte han sin Tid med — efter de forskjellige Skuespilleres Raad — at lave Stykket om: saa blev der sat en Akt til, og saa trukket to fra, Titlen og Personnavnene

bleve forandrede, snart kaldtes det „Skuespil“, snart „Komedie“, og hvergang Stykket paa en eller anden Maade var bleven fixet op, vandrede det i sin nye Skikkelse igjen rundt til alle Theatre, i hvis Bureauer det efterhaanden erhvervede sig Kjælenavnet „Gjengangeren“. Enhver Theaterdirecteur dreiede skyndsomst om ad den nærmeste Sidegade, naar Nicolai Jensen viste sig i det Fjerne, Skuespillere flygtede fra deres Café, naar han aabnede Døren, og enhver af hans Bekjendte fik pludselig travlt, naar han begyndte at famle ved sin Inderlomme forat læse Stykket høit i den nyeste Bearbeidelse. For Nicolai Jensen existerede der overhovedet ikke Andet i Verden end hans Komedie, og han var selv Impresario for den og sin Berømmelse.

Saa var der Maleren Nielsen-Munkegaard. Paa ham kunde man dog se, at han var et Mandfolk. Han var stor og kraftig og gik med Fuldskjæg. Han var Bondesøn og søgte omhyggeligt at gjøre sin Dialekt og det Bondske i Fremtræden saa tydeligt som muligt; han var meget malproper og cynisk og betegnede sig allerede i det Ydre som en fribaaren Natur ved aldrig at gaa med Slips. Oprindelig havde han været Naturalist og saa Impressionist, men i den seneste Tid havde han slaaet sig paa at copiere prærafaeliske Helgenbilleder og experimentere med Temperafarver.

Endelig var der Peter Hals — „Enepigen“, som han kaldtes — en skikkelig udseende Yngling

med et forvaaget Udtryk; han havde siddet paa Bukken og kunde kun med Møie afholdes fra at bære hele Selskabets for Resten temmelig lette Bagage indenfor.

Kort efter Ankomsten gik man til Bords, og efter Aftensmaden satte hele Selskabet sig i Havesalen, hvor Dørene i den stille, milde Høstaften stode aabne.

Dramatikeren kom til at sidde ved Siden af Onkel Heinrich, og Denne, der i alt Fald forstod Eet: at være en taknemmelig Tilhører, lyttede med saa megen Interesse til Fortællingen om Skuespillets Fataliteter, at Digteren endelig i Onkel Heinrich troede at have fundet en forstaaende Sjæl og lovede at læse Værket høit for ham næste Formiddag.

Fanny, der havde hørt noget af Samtalen, spurgte Dramatikeren, om han da ikke kunde faae sit Skuespil opført paa det frie Theater, men han svarede i en haanlig, bitter Tone: „Frit Theater! Der er intet frit Theater her i Landet! Det, som kalder sig frit, har ogsaa forkastet mit Værk — jeg er Plebeierne for dristig, for fornem!“

„Der er jo overhovedet ikke Frihed her i Landet“, sagde Candidat Petersen. „Den Smule, vi har havt, er borte — Alt, hvad der duer, forsvinder efterhaanden!“

„Ja“, sagde Onkel Heinrich og nikkede tilsyneladende intelligent. „Keiserindepærerne bliver sjeldnere og sjeldnere Aar for Aar — tilsidst er der slet ingen!“

Denne Bemærkning vakte almindelig Opmærksomhed og opfattedes som en saa dybsindig Symbolisme, at Candidat Petersen øieblikkelig noterede Bemærkningen i sin Lommebog, og Fernando Villerup rykkede over paa den anden Side af Onkel Heinrich og trykkede sig tæt op ad ham som en Selskabsfugl, der er ved at gaa til Ro.

„Ak, ja", sukkede den lille Symbolist og rullede med Øinene. „Man skulde naturligvis lefle med den aandelige Pøbels Smag og skrive en populair Bog!"

„Har De læst „Greven af St. Armand?"" spurgte Onkel Heinrich.

„Nei!"

„Ja, jeg heller ikke, men Skolelæreren siger, at det er saadan en interessant Bog — Greven skal være saa ædel!"

„Jeg hader det Ædle, som jeg hader det Populaire", stønnede Symbolisten. „Skrive en populair Bog, som Alverden læser, det kan Enhver — om han gider — men skrive for de sjeldne Faa, det er Idealet!"

„Men det kommer man sgu ikke langt med", brummede Nielsen-Munkegaard.

„Nei, det har Du Ret i! Til hvem giver man Legater og Reisestipendier? Til dem, der allerede har præsteret Noget og derved viist, at de ikke behøver at sendes ud forat faae nye Indtryk! Men vi — vi, der endnu ikke har præsteret Noget og derfor maa antages at sidde inde med de store Muligheder,

vi, der ikke kan faae os selv til at gaa i Døgnets Trædemølle forat søge faste, prosaiske Indtægter — os lukker man ude!"

„Aa, lad nu være med at sidde under Taarepilen og vande din egen Aske!" sagde Frits, der kom ind med et Par Flasker i Favnen. „Her er Skum!"

„Hvor har Du faaet Champagne fra?" spurgte Tante Rosa.

„Jeg fandt et lille Restparti i Kjælderen", svarede Frits med Forsøg paa et Smil. „Det er sgu ikke værd at gjemme Noget — man veed, hvad man har!"

Der blev skjænket rundt, og Candidat Petersen hilste med sit Glas paa Fanny og sagde: „Det smigrer mig, at Frøkenen er en af vore Abonnenter!"

„Ja, jeg har holdt Deres Blad i det sidste Halvaar," svarede Fanny forbeholdent.

„Vi tør i det Hele rose os af at have Kvinden — den unge Kvinde — paa vor Side", vedblev Candidat Petersen. „Unge Piger mellem femten og atten Aar er vore bedste Støtter; de abonnerer ganske vist som Regel ikke paa „Faublas" — det tør de ikke — men de kjøber det, de læser det, og de bliver fordomsfri. Religion, Moral og Fædrelandskjærlighed, det er Onder, som —"

„Ja, fy for Fanden!" bemærkede Peter Hals, der hidtil ikke havde sagt Andet end Velbekomme.

„Aa, Katholicismen er sgu ikke saa helt gal, saadan kunstnerisk seet", sagde Nielsen-Munkegaard, som i de sidste fem Minuter uafbrudt havde slugt

Fanny med Øinene paa en temmelig generende Maade.

„Ja, jeg vilde nok opleve nogle af den hellige Antonii Fristelser", indskjød Candidat Petersen.

„Og Buddhismen!" klynkede Symbolisten. „Det store Alt, det store Intet — sublimt! Buddhismen er som Blomsterduft, berusende, farvemættet Blomsterduft, den er som een, uendelig Orchidee — Decadencens hellige Blomst! Aa, for en Duft har ikke en exotisk Orchidee — man kan lugte den gjennem Ruden i Dina Schuldts Vinduer! Den lugter lyslila med en let Tilsætning af frivol Melankoli!"

„Lugter den lila?" spurgte Tante Rosa og lod Strikketøiet synke. „Det var som Fanden! — Hvad Kulør lugter Møddingen da af?"

Fernando Villerup kom ikke til at besvare Spørgsmaalet, for Dramatikeren, der hele Tiden havde holdt Onkel Heinrich varm, talte nu saa høit, at han tiltvang sig den almindelige Opmærksomhed. — „Hvad kunde det ogsaa hjælpe, at jeg fik mit Stykke frem!" sagde han. „Hvem skulde spille det?"

„Nei, Fru Heiberg er jo død", bemærkede Onkel Heinrich.

— „Aa, Fru Heiberg! Hun er bleven skrækkeligt overvurderet! Der er Ingen — absolut Ingen — herhjemme, der har Begreb om at spille naturligt. Mit Stykke skal spilles med Hænderne i Buxelommerne — blaseret, uden Energi, som Tiden er — og Replikerne skal ikke skraales ud, de skal komme tvært, med Anstrengelse, halvhøit, saa man

hører, det er den Talende en Anstrengelse overhovedet at aabne Munden."

„Vi var paa Komedie iaftes", sagde Onkel Heinrich, der blev livligere og livligere, da han mærkede, at der blev taget Notits af ham. „Vi var i Cirkus i Bodholt."

„Det er sgu ogsaa meget morsommere end almindelige Komedier", sagde Nielsen-Munkegaard. „Der er da Former og Dragter!"

„Ja, Nutidens Kvindedragter — maaske alene med Undtagelse af de moderne Cyclekostumer — er kjedelige", bemærkede Candidat Petersen. „Vil man nutildags se Kvinden i en flatterende Ramme, maa man opsøge hende i Cirkus og paa Variétéer. — Jeg sværmer for Empiredragterne!"

„Naa, det gjør De!" svarede Tante Rosa. „Ja, De kunde nok lide at se Pigerne gaa omkring med helt bare Arme og kort Kjoleliv, men tak De Gud for, De ikke skal vise Dem selv frem i Knæbuxer — det blev vist en net Gang Ben!"

— „Hun er vist en Original, din Tante", hviskede Candidat Petersen til Frits.

„Aa, ja — kan Du ikke bruge hende?"

„Nei — jeg skriver dog ikke historiske Romaner, og udenfor dem er hun sgu umulig! — Men din Onkel, han er ikke tabt bag af en Vogn!"

„Han! — Han er jo Idiot!"

„Saa? — Han er sgu den klogeste af jer Allesammen! — Vil Damerne allerede bryde op?"

Det var Tante Rosa og Fanny, der sagde Godnat, og Onkel Heinrich fik et Vink om at følge med.

Da Fanny gav Haanden til Nielsen-Munkegaard, saae han saa brændende paa hende, at hun uvilkaarligt mindedes Bros Blik, og hurtigt trak hun Haanden til sig og skyndte sig ind.

— „Det er meget interessante Mennesker!“ sagde Onkel Heinrich.

„Synes Du?“ svarede Tante Rosa. „Veed Du hvad jeg synes: de skulde kjøres ud paa Marken og pløies ned som Møg — saa kom de dog deres Fædreland til nogen Nytte — Godnat!“

Næste Morgen stod Anders Staldkarl og Stine Stuepige og fik sig en Passiar henne ved Posten.

— „Nu har vi da faaet Fremmede paa Gaarden!“ sagde hun.

„Ja, vi har saa“, svarede han.

„De fik nok Klarinetten ordentlig smurt iaftes! — Hvad tykkes Du ellers om dem, Anders?“

„Skidt! Det er ikke Folk at omgaaes for et Herskab. Niels Kusk trykkede sig da ogsaa ved at kjøre gjennem Laasby med det Læs — han kom hjem ad Igumveien. — Hvad tykkes Du om dem?“

„Aa, det er ikke videre — det bliver vist skralt med Drikkepengene fra den Kant. Der var ellers En af dem, der bød sig til at kysse mig iaftes.“

„Saa?“

„Ja, jeg drev ham da en paa Skallen.“

„Naa — hvem af dem var det?“

„Det var ham med Næsebrillerne og de tynde Ben.“

„Naa, ham. — Veed Du, hvad jeg troer, Stine?“

„Nei!“

„Jeg troer sgu ikke, det er hans egne Ben — det er et Par, han har laant, men de passer ham

ikke. — Naa, der er Frøkenen, ja saa er det nok bedst, man kommer i Lag med at bestille Noget!"

Tante Rosa kom med Onkel Heinrich. Han var for Udgaaende og trippede om som en æggesyg Høne. — „Det er over Tiden", sagde han, „jeg skulde have gaaet for over fem Minuter siden!"

„Saa gaa, lille Heinrich!"

„Ja, men han, den Herre med det spidse Skjæg, har sagt, at han vil læse Noget høit for mig paa Morgenstunden — kan jeg saa gaa?"

„Ja, det kan Du godt! — Hans Morgenstund begynder ikke for det Første!"

„Naa, ikke? — Ja, saa gaaer jeg, Farvel!"

Og Onkel Heinrich gik ad Vihøi til, Tante Rosa gik ud i Haven. Ude paa Græsplainen laa tømte Flasker, Gruset udenfor Vinduerne var oversaaet med Cigaretstumper.

Nede fra Søen hørtes Skridt, der nærmede sig, og en kjendt Stemme nynnede:

«Nødden brunes,
Poplen dunes,
Æblekinden rødmer let;
Frugten vinker,
Duggen blinker
Gjennem Spindelvævets Net»

— det var naturligvis Capitainen. — „Godmorgen, Tante Rosa!" raabte han.

„Godmorgen, Capitain! — Hvad vil De?"

„Hvad jeg vil! Kan De ikke begribe det? Jeg har hørt, at der er kommen Ungdom til Huse, og hvor der er Ungdom, der maa jeg være med!"

„Her er ingen Ungdom!"

„Hvad for Noget! Er ikke Frits' Venner —"

„Jo, de er — men det er sgu ikke Ungdom — det er Alderdom!"

„Naa, saadan — ja, De dømmer nu saa strengt, men Folk er jo forskjellige — jeg skal nok faae dem paa Gled! — hvor er de henne?"

„De sover! I gamle Dage kunde Folk sidde ved Bægrene til langt ud over Midnat, men nu skal de snue op ad Formiddagen, fordi de har soldet om Aftenen. — Uha, de seer vist fæle ud i Ansigterne, naar de engang kommer op!"

„Og Frits?"

„Ja, han er, mærkeligt nok, paa Støvlerne — det er vist rent galt fat med ham. — Gud veed for Resten, hvor han er henne!"

Frits havde været meget tidligt oppe den Dag. Der var kommen et Brev til ham med ridende Bud, Anders havde bragt det op til ham, og Anders fortalte siden Stine, at den unge Herre var bleven endnu blegere end ellers, da han havde læst det.

Saa var Frits langsomt gaaet ud fra Gaarden, ned ad Hovmarksveien og ind til Kristine Kusk, hans gamle Barnepige.

Hun var henrykt over at se ham, men Frits satte sig træt og forpint paa en Stol og svarede

kun med Enstavelsesord paa den gamle Piges mange Spørgsmaal. Omsider tog han sig sammen og sagde:

„Hør, Du, Kristine — jeg skal reise!“

„Skal Hr. Frits nu reise igjen!“ udbrød Kristine. „Ih, Jøsses! Hr. Frits er jo lige kommen!“

„Ja, hvad skal man sige til det — jeg maa reise langt, langt bort, og derfor vilde jeg sige Farvel til Dig forinden. Du er dog egentlig den Eneste, der bryder sig om mig.“

„Ih, Gudbevares, saadan maa Hr. Frits ikke tale!“

„Jo, sandt er det! — Det var meget bedre Dage, Kristine, da vi To legede med Sand i Grusgraven — jeg har saamænd aldrig moret mig saa godt siden — ikke engang i Paris! Og Du lavede Herregaarde til mig af Stenene, Kristine, og jeg ridsede et Hus i Sandet, hvor Du skulde bo og have det fint, naar Du blev gammel, og jeg blev stor.“

„Aa, Herregud“, sagde Kristine, „kan Hr. Frits virkelig huske det!“

„Se, nu kan jeg ikke skaffe Dig det fine Hus, lille Kristine“, vedblev Frits, „men her har Du tyve Kroner. Dem skal Du kjøbe Dig en fin sort Kjole for — jo, sort skal den være, hel sort, det klæder Dig allerbedst. Og saa maa Du ikke tale til Nogen om, at jeg skal paa den lange Reise, hører Du! Det kan jo godt være, at Du ikke seer mig mere, Kristine — nei, lad være med at græde! — det er

jo ikke alle Reiser, man kommer hjem fra — men jeg kunde nok lide, at Du en Gang imellem — i alt Fald ved Pintse — bandt en Krans, det gjør Du saa kjønt, og naar saa Tante Rosa pynter Monumentet for de Faldne, saa faaer jeg ogsaa lidt Blomster — ikke sandt? — skjøndt jeg ikke har fortjent dem. — Nei, Du maa sgu ikke græde, Kristine — det er ingen Nytte til! — jeg er da heller ikke død endnu!"

„Nei, det er sandt", svarede Kristine og tørrede Øinene med Forklædet. „Det er jo da endelig ogsaa Vorherre, der raader for Liv og Død!"

„Ja, det er det jo vel — i Reglen", indrømmede Frits, men han saae ned. — „Naa, Farvel, Kristine! Saa taler Du ikke om den Reise, før jeg er borte, det lover Du mig — for Ingen maa vide det! — Jo, Du maa gjerne give mig et Kys — een Gang til! — Farvel, Kristine! Og husk, det skal være rigtig fint sort Tøi! — Farvel!"

Og saa gik Frits til Hjortholm.

Hans Gjæster vare da komne op. Først havde Peter Hals viist sig — han saa lige saa forvaaget ud som den foregaaende Aften — og efterat han gjentagne Gange havde gaaet Bud fra det ene Gjæsteværelse til det andet og bragt Orden i forbyttede Støvler, naaede de Andre omsider ud i Beslutningernes friske Morgenluft.

Fernando Villerup blev nervøs af at høre paa Tærskeværket nede i Gaarden og gik saa ned paa

Blegepladsen, hvor han i lang Tid forsvandt mellem Tøiet, der hang til Tørring. Nielsen-Munkegaard saae paa Familieportraiterne, blandt hvilke et næsten fuldstændig udvisket Pastelbillede, der antoges at forestille enten en Grevinde Hohenfürst eller en Baron Hirsch, vakte hans udelte Beundring; han sagde for Resten Ingenting, men da Fanny mødte ham paa Trappen, veg hun uvilkaarligt tilbage for ham.

Candidat Petersen gik rundt og noterede inde og ude; Bohave og Malerier, Kostald, Svinehus og Meieripiger, Alt blev skrevet op i hans brune Lommebog med en Alvor og Grundighed, der gjorde Forvalteren helt betænkelig, eftersom han i Chefredacteuren troede at se en forklædt Rettens Haandhæver, der var paa Udpantningsforretning. Den Ængstelse kunde Forvalteren jo for Resten have sparet sig, thi Candidat Petersen samlede kun Sceneri til en Novelle om „Landlig Erotik", som han agtede at skrive ned med det Første. Paa Kjøkkentrappen mødte han Stine Stuepige, og idet han ved hende mindedes Gaarsaftenens Begivenhed, vendte han hurtigt om og noterede en Passus om landlig Uskyldigheds raa Kraft og uforstaaende Brutalitet.

Nicolai Jensen havde hugget Onkel Heinrich, saasnart Denne var kommen hjem fra Spasereturen, og læste nu nede i Lindelysthuset høit af „Gjengangeren" i dens allernyeste Skikkelse. Den gamle Kammerjunker sad og anstrengte sig voldsomt for at følge med, og saa gik det rigtig godt.

I det Hele nød Onkel Heinrich kvalificeret Agtelse blandt alle Frits' Venner. — „Aa, for en fin Natur, han er!" sagde Fernando Villerup. „Han er en ikke tilstrækkelig paaskjønnet Mimosesjæl!" — „Hans Ansigt kunde sgu gjøre sig i Tempera!" erklærede Nielsen-Munkegaard, og det var store Ord i hans Mund. — „Ja, han har da mere Begreb om, hvad et Skuespil er, end de Fleste!" sagde Nicolai Jensen — og Onkel Heinrich selv gik rundt og nød sin egen Popularitet.

Man gjorde Bekjendtskab med Capitainen, og Capitainen var i straalende Humør, rigtig oppe. Han havde taget en Brombærgren henne paa et Gjærde og var ude af sig selv af Begeistring. — „Er den dog ikke deilig!" udbrød han. „Se, hvor Solen brydes i de hvælvede Smaafrugter, som var det i slebne Stenkulsfacetter! Og se de halvmodne, dunkelrøde Bær: det er jo som de pragtfuldeste Granatsmykker!"

Candidat Petersen lyttede, fik Lommebogen frem og noterede.

„Ja, Efteraaret er en velsignet Tid: Jagtens Tid, Frugtens Tid og Farvernes Tid. Jeg kan sidde i timevis og se paa den vilde Vin derhjemme paa Taget og den rørede Gavl; den har alle Nuancer mellem karmoisin, grønt, gult og brunt, Huset er pyntet som til Fest, hvor den dækker Muren — man kan formelig høre Fiolen synge og Glassene klirre, blot man seer paa den!"

Atter fik den lige saa flittige som alsidige

Candidat Petersen Lommebogen frem, men Nielsen-Munkegaard, der var kommen til, erklærede paa sin mutte Maade, at det med de mange Farver, det var et Synsbedrag eller i hvert Fald et plebeiisk Syn paa Tilværelsen: Naturen og Tilværelsen i det Hele var sgu graa, og skulde Naturen males, saa skulde han, Fanden gale sig, bede om, at den blev malet graalig.

„Graa!“ raabte Capitainen. „Er De gal, Mand! Gaa ud paa Landet en Sommerdag, og se Dem om! Der ligger den hvide Kirke med det røde Tag foran den sorte Mose midt i den grønne Eng, Lyngbakkerne er violette, og den gule Rugmark gaaer lige ned til den blaa Fjord — kalder De ikke det Farver!“

„Jo, om Dagen og i Solskin“, indrømmede Kunstneren. „Men en taaget Graaveirsdag eller sent om Aftenen — en skyfuld Aften — saa er det sgu Graat i Graat, og saa maler jeg det — hvis jeg overhovedet gider male noget saa Banalt!“

Dermed drev Nielsen-Munkegaard af, men Candidat Petersen betroede efter endt Nedskrivning Frits, at denne romantisk-begeistrede Antikvitet, Capitainen, sgu egentlig ikke var saa gal men ligefrem maatte kunne benyttes — naturligvis betydeligt afdæmpet for ikke at blive alt for unaturlig — som en Slags comisk Høire-Bohême. — „Og saa er der en Ting, jeg vilde bede Dig om“, sagde Candidat Petersen. „Skovsgaard ligger jo ikke langt herfra — kjør mig derop og præsenteer mig — jeg vil

nok tage Maal af saadan en rigtig Greve og siden gjøre ham i en Novelle."

„Er Du gal!" svarede Frits med et haanligt Smil. „Troer Du, jeg vil være Dig eller nogen af de Andre bekjendt paa Skovsgaard — nei, Du kan tro nei! Det er sgu allerede store Ting, at jeg lader Jer gaa frit om her paa Hjortholm! — Men I skal nok blive moret alligevel — jeg faaer en god Idee!"

Med forceret Lystighed sagde Frits, at han nok kunde have Lyst til at være paa Sold — rigtigt Sold — en Gang endnu, men det skulde staa nede hos Capitainen: der var man mere ugenert, og Drikkevarerne kunde jo blive bragte derned i Forveien.

Forslaget blev modtaget med megen Tilfredshed baade af Capitainen og de Andre, og Peter Hals tilbød strax at bære Flaskerne ned til Skovhuset, et Tilbud, som dog ikke blev modtaget. Til Tante Rosas Forbitrelse plyndrede Frits Kjælderen for de sidste Rester af gamle Dages Herligheder, og henad Aften brød man saa op fra Hjortholm. Onkel Heinrich vilde gjerne have været med og ladet sig fetere, men han fik Tilhold om at blive hjemme.

— „Farvel, min søde Pige", sagde Frits usædvanlig alvorligt til Fanny og tog hendes Haand. „Ja, jeg vilde sgu kun dit Bedste, det forstaaer Du vel nok. Naa, det skulde nu ikke være, og Du skal heller

ikke gjøre Dig Bebreidelser for min Skyld — Farvel, lille Fanny!"

Nede hos Capitainen soldede man altsaa. Først havde man gaaet rundt og grint af „Bibliotheket" — Fernando Villerup ledte forgjæves efter et af sine egne Digte — men snart havde man slaaet sig ned om Bordet og var begyndt at drikke. Man drak hidsigt, og Drikken gjorde sin Virkning. Man blev høitalende og aabenmundet, og medens under almindelige Forhold „Faublas"-Vennerne stode Last og Brast med hinanden, mundtligt og skriftligt — navnlig skriftligt — kunde Naturen stundom, som nu, gaa over Optugtelsen, saa de stiklede paa hinanden. Stemmerne bleve tilslørede, ud paa Natten talte En og Anden endogsaa lidt usikkert; Capitainen gabede — Drikkelaget var aabenbart ikke blevet, hvad han havde tænkt sig.

— „Skaal, De, gamle Fædrelandsforsvarer!" sagde Candidat Petersen til ham. „De er sgu en velhavende Mand!"

„Naa, egentlig velhavende —"

„Jo, De er! De har jo et helt Fædreland at forsvare, og selv om det ikke er stort, saa er det dog altid Noget!"

„Ja, det har De da ogsaa", indvendte Capitainen troskyldigt.

„Nei, det har jeg sgu ikke! Jeg er saa heldig at være bleven kasseret paa Session —"

„Svækling!“ knurrede Nielsen-Munkegaard, men Candidat Petersen vedblev: „Og derfor er mit Valgsprog

Naar Tysken kommer her,
Beklager jeg Enhver —

nemlig Enhver, som er nødt til at blive — for jeg tager sgu Reisaus!“

„Mand dog!“ raabte Capitainen og sprang halvt op, men saa huskede han, at han jo paa en Maade var Vært, satte sig ned og sagde blot:

„Men fordi De er Oppositionsmand, radikal, Venstre, hvad De vil kalde det, saa er De da lige national for det — det er dog Gudskelov, Noget, alle Parter er enige om at holde paa!“

„Han er sgu god!“ hikkede Nicolai Jensen, der nu omsider havde opgivet alt Haab om at komme til at læse Stykket høit.

„Ja, han er meget god!“ ekkoede Peter Hals, der stadigt gik rundt og skjænkede i Glassene men for Resten halvsov indvendigt.

„Venstre!“ sagde Candidat Petersen haanligt til Capitainen. „Jeg foragter Venstre, som jeg foragter Høire — jeg foragter overhovedet Enhver, der har et Program og vil Noget, Enhver, som arbeider efter en Plan og holder paa nogetsomhelst Positivt. Det er det Store ved „Faublas“, at den intet Program har, Ingenting vil. Den rummer alle Modsætninger lige fra Villerups symbolistiske Vaas — jo, jeg sagde Vaas, min gamle Hysteriker! — til

mine egne pikante Feuilletoner, og i næste Maaned bringer vi Begyndelsen af en stor, spændende Roman, der hedder „Skriftestolen eller Religion og Erotik“ — den skal nok tage Kegler!“

„Hold Mund med dit Sludder!“ sagde Frits. „Nu vil jeg tale!“

„Bravo!“ raabte Peter Hals.

Og Frits reiste sig. Han var lige bleg, skjøndt han hele Aftenen havde drukket forat drikke, men det Hvide i Øinene var rødt, og hans Stemme var endnu mere hæs end ellers. „Jeg vil drikke et Afskedsbæger“, sagde han. „Fanden i Vold med det Hele, og med Jer først og fremmest!“

„Naada!“

„Ja, I maa sgu da ikke tro, jeg sætter nogensomhelst Pris paa Jer! Du, Petersen, Salonbølle — nei! Og Du, Lærredsmører Nielsen, af Dig selv kaldet Munkegaard — Gudbevares, hvor Du er mig ligegyldig!“

„Jeg troer sgu, han bliver grov!“

„Nei, det er ikke Grovheder“, vedblev Frits, „det er Behageligheder! — Jeg har døiet Jensens „Gjenganger“ i tre Skikkelser — mere kan man sgu ikke forlange af et Menneske! — og hvad Dig angaaer, Du elendige Symbolist, der ligner fastende Spyt paa en skrællet Pind, saa vil jeg ikke nærmere omtale Dig.“

„Det er sgu vist Grovheder alligevel!“ bemærkede Peter Hals. „Hvad vil han egentlig?“

„Ja, hvad jeg vil, det maa Tiden vise, men

hvis I ikke skulde træffe mig imorgen Formiddag til Sodavand og marinerede Sild, saa —"

„Saa sover Du — ja, vel!"

„Ja — saa sover jeg! Men I skal ikke gjøre Jer Uleilighed med at følge mig, for I maa endelig ikke tro, at jeg, der er Adelsmand, bryder mig for fire Skilling om —"

„Du er sgu en net Adelsmand!"

„Ja, det er jeg! Jeg har blaat Blod!"

„Lad os se!"

„I skal nok faae det at se, giv bare Tid! — Skaal, I Slaver!"

Capitainen havde reist sig og var gaaet ind i den anden Stue; nu kom han igjen tilbage.

„Høibro er storsnudet!" raabte Nielsen-Munkegaard.

„Ja, han er sgu!" attesterede Peter Hals.

„Sludder!" svarede Candidat Petersen. „Han er blot mere fuld end vi Andre — det er den nøgne Sandhed!"

„Ja, det Nøgne leve! Hurra!"

„Nei", indvendte Candidat Petersen, „ikke det Nøgne — det er banalt — men det Halvtilslørede, det Pikante, det, der vækker Anelser om noget Mere!"

„O, ja!" lallede Fernando Villerup. „Jeg var imorges ude paa Blegepladsen. Der hang en deilig, kvindelig Badedragt til Tørring midt imellem andet hvidt Damelinned. Og der kom en Luftning, som spilede Alt ud, ret som var det yppige Former, der

fyldte de kvindelige Beklædningsgjenstande, og min Fantasi skabte af den prosaiske Blegeplads et helt østerlandsk Harem, hvor Badedragten var Sultaninden, som tronede mellem sine deilige Odalisker!"

„De er et Svin!" bemærkede Capitainen.

„Nei, han er kun en Pjalt!" rettede Nielsen-Munkegaard. „Han nøies med Klæderne — jeg bryder mig Fanden om Svømmedragten, naar din Søster ikke stikker i den, Høibro! Hun er forbandet kjøn, men knibsk som bare Satan! — Aa, lad være med at se saa høibenet ud, lille Høibro, mig imponerer Du ikke! Du har sgu altid været enig med os, naar det dreiede sig om fri Kjærlighed og andre Folks Piger, men naar det er din egen Søster, Gudbevares, saa er hun naturligvis alt for god til en Proletar som mig! Men det bryder jeg mig Fanden om, for et Fruentimmer er et Fruentimmer, og nu —"

Videre kom han ikke. Blodet var for første Gang i lange, lange Tider skudt op i Frits, han var ikke til at kjende, og med forbausende Kraft slog han Nielsen-Munkegaard ind i Ansigtet, saa Kjæmpen vaklede og var lige ved at gaa bagover.

„Godt skuldret, Frits!" raabte Capitainen. „Saa behøver jeg foreløbig ikke at tage Affaire! — Nei, holdt, De der! Ingen Slagsmaal i mine Stuer! Den Lussing, De fik, havde De ærligt fortjent, men vil De have Opreisning, som den ene Mand kan give den anden det, saa er min unge Ven Frits sikkert parat!"

Frits nikkede.

„Lad gaa!“ brummede Nielsen-Munkegaard. „Fordi man ikke selv har blaat Blod, kan man vel nok skyde Læk paa en Anden!“

— De nødvendige Forhandlinger vare snart endte. Ved Daggry, om nogle faa Timer, skulde Parterne mødes inde i Hestehaven. Capitainen tilbød strax Frits sin Tjeneste som Secundant, men det vilde Frits paa ingen Maade tage imod. Han og Nielsen-Munkegaard trak Lod om, hvordan de fire Andre skulde fordeles, og saa fik Frits Fernando Villerup og Peter Hals, medens Candidat Petersen og Nicolai Jensen bleve Nielsen-Munkegaards Secundanter.

Frits gik strax efter med sine To, Nielsen-Munkegaard og de Andre bleve i Capitainens Hus.

Uden at vexle mange Ord kom Frits med sine Ledsagere hjem til Hjortholm. Frits gik ind i Tante Rosas Værelse og sagde roligt: „Tante Rosa, Du maa ikke være vred, men nu til Morgen skal jeg slaaes med ham, Maleren. Han fornærmede Fanny, naa, og saa — ja, saa skylder jeg ham Satisfaction. Jeg vil kun sige Dig Farvel og takke Dig for alt Godt, og skulde jeg faae Forfald, saa er det vist ikke det Værste; men lad saa de Fyre i al Stilhed og al Skikkelighed komme fra Gaarden — de kan jo ikke gjøre ved det!“

„Gud velsigne Dig, min Dreng!“ sagde Tante Rosa bevæget men fattet. „Er end Duel forbudt baade af Vorherre og Mennesker, saa troer jeg dog,

den er mindst forkastelig, naar det er en Broder, der værger sin Søsters Ære! — Skal I skydes?"

„Ja!"

„Din salig Faders Pistolkasse staaer i Hjørneskabet i Kontoret — nu skal Du faae Nøglen!"

„Tak, jeg har taget Kassen."

„Hvad for Noget! — Naar har Du taget den?"

„Igaar", svarede Fris og saae ned.

Der blev en Pause. Saa gav Tante Rosa Frits Haanden og sagde i en helt anden Tone: „Frits, Frits! Bed dit Fadervor to Gange, før Du gaaer ud til Morgen — Du kan saavist have Grund til det! — Godnat, min Dreng! Og Vorherre være med Dig — paa den ene eller den anden Maade!"

Saa kyssede Frits Tanta Rosas Haand, lukkede Døren og gik ovenpaa.

To Grupper, hver paa Tre, gik ved Daggry gjennem Hjortholms Have med et Par Minuters Mellemrum — bagest gik Frits.

Fredeligt og stille glimtede Søen frem for Enden af Lindealleen, Solen begyndte at skinne ind mellem Stammerne. I de dugvaade Plainer laa fuldt af nedfalden Frugt, Duften slog En imøde. En stor, blodrød Vintercarvil var trillet ind i den grusede Gang; Frits bøiede sig ned og tog den op men betænkte sig igjen og lod den falde. Saa gik han hurtigt til men styrede forsigtigt udenom en af de store Vinsnegle for ikke at knuse den, saae op i den gamle Egs Krone og forsvandt saa et Øieblik efter inde i den taagede Høiskov.

Oppe i et af de øverste, aabne Vinduer stod Tante Rosa og saae ud, lyttede ud — sønderpaa. Hun foldede sine Hænder og vilde bede, men det blev ikke til nogen Bøn, thi hvad skulde hun bede om? Om Liv eller Død? Hun vidste det ikke.

Der faldt et Skud. Hun lyttede med bankende Hjerte efter det næste — men det kom ikke. Saa sank hun paa Knæ foran Vinduet og bad en Bøn, viskede med Bagen af Haanden et Par store Taarer

af og reiste sig saa forat forberede Fanny og Onkel Heinrich paa, hvad der maatte være skeet.

En halv Time senere kom de bærende med Frits. Han laa paa en Dør, de havde løftet af Hængslerne i det nærmeste Skovløberhus, og saae ud, som han sov — egentlig ikke blegere end før. Kuglen havde truffet ham i Tindingen, og han var død paa Stedet.

Fanny knælede ved Liget opløst af Sorg, Onkel Heinrich stod med Gamasche paa sit ene Been og pudsede uafbrudt sin Næse, og Capitainen, der var kommen til, klappede afvexlende den Ene og den Anden paa Skulderen.

Niels Kusk kjørte Gjæsterne til Stationen — — de saae selv ud som Lig — og snart rygtedes Dødsbudskabet i Gaardens nærmeste Omgivelser; Folkene talte med dæmpet Røst, der hørtes ingen klaprende Træsko, ingen Banken, ingen Raaben.

Om Aftenen sade de tre Hjortholmere længe, længe tause. Omsider brød Onkel Heinrich den trykkende Stilhed og sagde: „Det er et stort Ansvar for Gud og Mennesker: nu er jeg Hoved for Familien!“

„Ja, det er Du jo, stakkels gamle Heinrich!“ svarede Tante Rosa, og saa kom der igjen en Pause.

— „Veed Du, hvad jeg troer, Tante Rosa“, sagde Fanny noget efter. „Jeg troer, den kjære Broder er gaaet til vor Moder!“

„Ja, Vorherre er en naadig Gud," svarede Tante Rosa. „Det er det, vi Mennesker maa haabe paa!"

Siden, da Fanny og Onkel Heinrich vare gaaede til Ro, hentede Tante Rosa den gamle Familiebibel, slog op foran i den og skrev under Frits' Navn med store, kantede Bogstaver Aarstallet og:

„Død i Hjortholms Hestehave den 8de September Kl. 6 Morgen. Gud være hans Sjæl naadig!"

Ottende Dagen efter blev Frits Høibro bisat i Krogslev Kirke — hele Egnen gav Møde.

I den øverste Stol sad Familien — Tante Rosa med Vallø-Ordenen paa sin sorte Kjole — og ved Siden af hende Capitainen i Uniform.

Bagved dem sad Grev Porse — hans Bryst skinnede som et Firmament — men Grev Christian havde skilt sig fra Faderen og stod helt nede ad Vaabenhuset til.

Birkedommeren havde trekantet Hat, Kaarde ved Siden og Plads paa Brystet til et Ridderkors. Doctor Prip kom naturligvis ogsaa men saa sent, at han maatte nøies med en Plads mellem Proprietair Kielsen og Møller Sørensen, hvis polerede Krigsmedaille skinnede omkap med Grevens Dekorationer. Søllested mødte med høi Hat — det var jo egentlig mindre landbomæssigt, men han havde den nu engang fra gammel Tid — og Kristine Barnepige sad i sin nye sorte Kjole og græd uafbrudt.

De eneste Kjendinge, der savnedes, vare Bro og Kongsted; Bro var nok upasselig, og Kongsted var i Kjøbenhavn, i Forretninger.

En Psalme, en Bøn, og en Psalme til — det var „Deilig er Jorden" — saa fulgte Jordpaakastelsen. Det store Følge spredtes, men ude i Vaabenhuset

stod Onkel Heinrich og takkede af — Ingen kunde tage feil af, at det nu var ham, der var Slægtens første — og sidste — Mand.

— Om Aftenen aabnedes Familiebegravelsen, Kisten blev sat ned i Hvælvingen — og saa var det Blad af Hjortholms Saga endt.

— Jagttiden er begyndt. Skoven gulnes svagt, men Solen kan endnu bage, som var det Midsommer, og Himlen kan være saa blaa som Middelhavet. Kvæget er slaaet løs, og Gjæssene gaa paa Stubben. Ved Daggry og mod Aften trække Vildænderne — man seer dem som fine, bølgende Røglinier mod den klare, kølige Luft — Rovfugle kredse høit oppe over Skov og Mark, og ved Søbredden, mellem Rørene, flokkes Svalerne og flyve op som een uendelig, kvidrende Myggesværm.

Paa alle Landstationer er der fuldtop af Jægere og Hunde — Jægere, der kjøre paa første Klasse, og Jægere, der kjøre paa tredie Klasse — og i Kraft af det Frimureri, der med et usynligt Baand sammenknytter alle Nimrods ægte Sønner, gjør man strax Bekjendtskab i Kupeen, taler om sine Hunde, om sin Bøsse og om Revieret, og naar man skilles ad, er det med et Haandtryk, som var man gamle Bekjendte.

— Hønsejagten gaaer ind, fra den tidlige Morgen er man paa Støvlerne. Paa det grevelige Gods er hver Flok i Forveien iagttaget og talt op, Skovrideren fører selv Hundene og skyder naturligvis ikke, før Greven har skudt. men skyder Greven

forbi, og der ligger en Høne, er det alligevel ikke Skovrideren, der har revet den ned.

Gaardmanden, som kun har een Flok paa hele sin Jord, er ude, før Fanden faaer Sko paa, at ikke en bjergsom Nabo skal beskyde hans Høns, og den Dag, Harejagten gaaer ind, vandrer Træskojægeren taalmodigt Fure op og Fure ned paa Husmandslodderne i Haab om at træffe en godtroende Morten, der ikke kjender Almanaken.

Selv Stationsforvalteren er paa Jagt, men det er Jagt med Afbrydelser, Jagt imellem Togtiderne, og det kan godt hænde, at han maa lade sin Hund blive staaende for Hønsene, mens han selv expederer Iltoget.

Gjennem Roestykker og Kartofler, over gulgraa Stubmarker, mellem Lyng og Gyvel gaaer Jagten, Hundene staa, og Skuddene knalde. Flokken bliver splittet: nogle gaa over Grænsen, nogle kaste sig i Krattet, og saa ere de næsten ikke til at faae op.

Anden, mere tilfældig Jagt falder der ogsaa af: inde paa Brakmarken er der Brokfugle — første Skud i Sædet, andet i Opfløiet! — en enlig Graaand letter fra Mergelgraven, og langt borte stalker en Flok store Regnspover om paa deres lange Ben — jo, pyt! De ere borte, før man naaer dem paa hundrede Alen nær!

Taskerne blive tunge — Hønsene ere ualmindelig stærke iaar — og Luften tærer: saa kommer Frokosten. Nei, hvor Rundtenommer smager paa en

Grøftekant! Og Snapsen! — Pokker være Afholdsmand i Jagttiden!

— Capitainen agtede at begynde dette Aars Campagne ovre ad Bodholt til. Han havde først saa smaat tænkt paa slet ikke at ville røre Bøssen i en Maanedstid — eller et Par Uger — forat vise sin Deltagelse i Sorgen paa Hjortholm, men saa var han kommen til at tænke paa, at det jo egentlig ikke kunde glæde Nogen, at han lod være med at skyde Høns, og saa tog han afsted.

Aftenen før Jagten skulde gaa ind, kom han til Pinds Mølle; Hjulet skummede, og Kværnene gik, Duerne røg op paa Taget, da han red over Broen, og i Døren stod Mølleren smilende over hele sit runde, varme Ansigt.

„Velkommen til Mølle, Capitain!“ sagde han. „Naa, det var da godt, De engang kunde hitte os! Vor Fa'er har spurgt saa meget efter Dem; han sad forleden og blev ved at sige „Ka—ka!“, og det varede sgu vist en stiv Klokketime, inden jeg blev klog paa, at det var Dem, han snakkede om! — Hvordan staaer det paa Hjortholm? Det er skralt, kan jeg tænke! — Aa, Jens, tag Capitainens Hest! — Og se saa indenfor, Ingenieuren er kommen tilbage!“

Kongsted viste sig i det Samme og hilste paa sin gamle Ven, saa vexledes der igjen et Par Repliker om Begravelsen og Hjortholmerne, men saa gik man endelig ind, og lidt efter sade Alle bænkede

om Aftensbordet, hvor Passiaren gik jevnt, alt imens Mad og Drikke vederfores Retfærdighed. — „Se paa Helene!“ udbrød Mølleren pludselig og lo. „Det er Fanden til Pigebarn! Hun maa kunne gjøre sig haard ligesom den gamle Krybskytte paa Sobakken, for der bider hverken Jern eller anden Forgift paa hende — hun er lige bleg om Næsen!“

„Men Fa'er dog! Maa jeg være fri!“ lød det. Nu var Frøken Helene fornærmet, og det gjorde det naturligvis ikke bedre, at Capitainen gratulerede hende, og at hun paa sit Spørgsmaal: „Hvortil?“ fik det Svar: „Til Greven af St. Armands Forlovelse — jeg hører, den fandt Sted i Tirsdagsnummeret!“

„Har De seet rigtig paa vor Fa'er?“ vedblev Mølleren uanfægtet af Datterens Fornærmelse og pegede hen paa Gamlingen. „Han har sgu ikke skjæmmet sig, siden De saae ham sidst, vel? Nei, han tærer ogsaa sit Foder hel stolt — ikke sandt, Fa'er? Han satte et stort Fad Tykmelk tillivs i Middags — det var skjønt at se!“

„Gaa—gaa—!“ mimrede den Gamle.

„Naa, var det igaar — ja, det kan ogsaa være. Jeg har ellers en Kalv, De maa se, Capitain — Ingenieuren har seet den — den stikker ligegodt vor Fa'er i at søbe Melk i sig! Jeg kan staa en halv Time ad Gangen og have min Fornøielse af at se den drikke — ja, velbekomme Spisen, om ellers Ingen skal have en Bid til! — Skal det ikke være en lille Flæskesnaps endnu? — Naa, ikke — ja, saa kommer man vel til at reise sig!“

Residentsen forlagdes nu til Øverstestuen, og Mølleren fik med en Del Besvær en tændt Pibe anbragt i Munden paa sin Svigerfa'er, der placeredes i Lænestolen. — „Ja, det kniber for ham at holde paa Pibespidsen", forklarede han, „for Tandstumperne er jo lidt kleine, og et kunstigt Gebis, det vil vor Fa'er ikke have, for han synes, det er for mange Penge at koste paa sig selv paa een Gang, men Veir, det har han sgu i sig — se, hvor han kan dampe som et Tærskeværk! — Men vi skulde vel have den Thevandsknægt, Mo'er, at det ikke skal trække for længe ud, inden vi kan komme i Seng!"

Mølleren smaasnakkede og lo, Capitainen og Kongsted hørte til, Gamlingen i Lænestolen udstødte imellem nogle Grynt, som strax udtydedes, og Helene glemte lige med eet, at hun stadig var fornærmet, og gav sig til at lege med en rødbroget Kattekilling — det var hendes sædvanlige Bestilling, naar hun ikke spillede Croquet og ikke ledte efter nedfalden Frugt.

Pludselig fik Mølleren et Latteranfald, og det varede en god Stund, inden han kunde forklare sig. — „Aa, det er den Historie med Roserne, Capitain", sagde han omsider, „den har De ikke hørt!"

„Gud, Fa'er, Hr. Kongsted har jo hørt den!" snærrede Frøken Helene.

„Han har sgu godt af at høre den en Gang til! — Kan De ikke huske, Capitain, at jeg i Foraaret fortalte Dem, at der en Dag var kommen et Par Klører hertil med en Trækkevogn fuld af høistammede

Roser. De Fyre, de sagde, de kjørte rundt og solgte Roser for den store Gartner Didriksen i Viborg; jeg kjendte sgu ingen Gartner af det Navn, men de solgte grumme billigt, og saa kjøbte jeg et Dusin Stykker. Men veed De saa, hvad det var for Roser? Det var, min Sæl, ganske almindelige vilde Hybenroser! Men nu kommer sgu det Bedste af det Hele: forleden Dag faaer jeg at vide, at de her to Banditer havde gravet Skuddene op ved mit eget Gjærde og solgt mig mine egne Roser — er det nu ikke storartet at kunne være saa durkdreven! Jeg har grint af den Historie, saa jeg er bleven daarlig af det!"

Og Mølleren fik pligtskyldigst et nyt Latteranfald, der udmattede ham saa meget, at han bestemt erklærede det for at være meget over Sengetid; saa vilde han hænge Piben fra sig paa Væggen men maatte, da han naturligvis endnu ikke havde kunnet overkomme at faae Sømmet slaaet ind, som sædvanligt sætte den i en Krog — og saa skiltes Selskabet ad.

— „Og De har været i Kjøbenhavn!" sagde Capitainen til Kongsted, da de vare komne ovenpaa.

„Ja, i Forretninger."

„Ovre at tale om den sikre Stilling, De har Tilbud om?"

„Nei — den har jeg definitivt afslaaet at tage imod."

„Er det sandt!"

„Ja — jeg er tvertimod ifærd med at slaa mig paa det Usikre!“

„Bravo! De kan ligge med Vandstøvler paa om Natten —“

„Nei, det kan jeg ikke!“

„Jo, de kan! Og De slaaer Dem paa det Usikre — der kan endnu blive Noget af Dem!“

„Men fortæl mig lidt om Hjortholmerne, Capitain. De har vel —“

„Ja, vist har jeg! De maa ikke tro, jeg er udeltagende, Kongsted — Tante Rosa er det Menneske i Verden, jeg ærer høiest — men jeg egner mig nu ikke til at trøste — ja, ikke engang til at græde med de Grædende — jeg er et Verdens Barn! Naa, jeg raisonnerer nu ogsaa som saa: hvad Glæde kan Tante Rosa i Grunden have af, at jeg lader være med at beskyde Møller Sørensens Høns? — Ingen! — Og saa skyder jeg!“

„De Stakler paa Hjortholm!“ sagde Kongsted. „Hvordan har nu Frøken —“

„Hvordan Tante Rosa har taget det? — Som en Mand!“

„Jeg mente ellers nærmest Frøken Fanny?“

„Naa, Fanny — jo, hun er naturligvis inderlig bedrøvet, men der er for Resten kommen mere — ja, hvad skal jeg kalde det, mere Ro over hende. — Herregud, nu er hun da for Alvor bleven, hvad jeg saa tidt har kaldt hende for Spøg: Prinsessen af Vildmosen! — Men Vildmosen er jo desværre intet Kongerige!“

„Nei — men maaske et lille Fyrstendømme!“

„Ja, af de ganske smaa! — Godnat, Kongsted! — Aa, hvor jeg alligevel glæder mig til imorgen! — Og iovermorgen skal jeg til Laasby og Igum — der maa være Plan i Alt, som Heinrich siger! — Godnat!

Næste Morgen, da Capitainens Hund stod for den første Flok Høns oppe i Møllerens Kartofler, gik Kongsted østerpaa. Han kom op at kjøre et Stykke i Søllesteds Enspænder, men ved Bodholtveien stod han af og gik ad Vildmosen til — den Egn havde han efterhaanden faaet ligefrem Kjærlighed til.

Han var langt ude i Mosen, flakkede rundt der flere Timer, og da han omsider kom „iland" igjen, lagde han sig bag en Porsbusk tæt ved Ane Steffens' Hytte og saae længe ud over den rødbrune Ørken, hinsides hvilken Øxneholm skimtedes som en smal Stribe. Han var just ved at bryde op forat begive sig paa Hjemveien, da han vesterfra hørte Skridt mellem Lyngen. Han dreiede Hovedet i Retning af Lyden og opdagede Bro, men da han ikke ønskede at træffe sammen med ham, blev han liggende.

Bro stod stille og saae sig forsigtig om til alle Sider, men da han ikke øinede Nogen, gik han hurtigt hen til Hytten og bankede paa Vinduet.

Døren aabnedes, og Ane Steffens' Ansigt kom til Syne. Munden fortrak sig til et haanligt Smil, da hun saae, hvem det var, og hun viste sine Tænder, der vare helt sorte af Blaabær.

„Er det Dig, Sønneke!" sagde hun. „Hvad vil Du — Du er saa pyntet!"

„Lad være med at skraale saadan op!“ svarede Bro. „Jeg er ikke døv! — Hvad jeg vil? Jeg vil se til Dig — Du er jo desværre min Moder!“

„Ja, Gud lønne Vorherre for det! — Jeg tykkes ellers, Du har glemt det!“

„Aa, nei! — Nu skal Du faae Penge til at gjøre Dig en glad Aften eller to for!“

„Hvad skal en fattig gammel Kone glæde sig ved? — Det Eneste skulde være en Kjeltringpandekage, men den er dyr: der gaaer fireogtyve Andeæg og en Flaske otte Graders til!“

„Du skal faae saa mange Pandekager, Du vil!“

„Naa, blæser Vinden fra den Kant! — Hvad er det saa, jeg skal?“

„Du skal Ingenting!“

„Det er Løgn i din Hals, bitte Thomas! Du giver sgu ikke et raaddent Æble hen uden at faae en Pære i Stedet!“

„Naa, ja — Du skal flytte — Andet er det ikke.“

„Naa, ikke Andet! — Ja, men det vil jeg ikke! Jeg boer paa Hjortholms Grund, og den har Du ingen Magt over!“

„Ikke det! Jo, det kunde dog nok være! — Du skal flytte, hører Du, Du skal! — Jeg vil have Dig bort fra Egnen!“

„Hvor skal jeg gamle Stakkel flytte hen!“

„Hvorhen Du selv vil!“

„Over til Kjøbenhavn at se til din Halvbroder, der sidder i Brændevin — det var skjønt!“

„Her vil jeg ikke have Dig — Du veed, jeg kan tvinge Dig!“

„Aa, ja — ja, saagu, paa en Maade. — Hvorfor skal jeg ellers væk?“

„Fordi jeg ikke vil have Dig gaaende løs her paa Egnen, naar jeg nu bliver Herre paa Hjortholm og gifter mig med Pigebarnet deroppe.“

„Vil Du kaste Kjæp med hende! Har Du ikke lagt skikkelige Tøser nok øde — Du er jo gal!“

„Ja, saagu — paa det Punkt – jeg veed det nok!“

„Det bæres mig for, hun slog Dig i dit kjønne Ansigt, bitte Thomas, henne ved det gamle Lysthus — gjorde hun ikke? Det lød da ligesaadan!“

„Den, der slaaer sidst, slaaer bedst!“ mumlede Bro rasende. „Og jeg slaaer haardt!“

„Aa, ja — men hvad har Du ellers at slaa med?“

Bro betænkte sig et Øieblik, men hans Blod var kommen i den Grad i Kog, at han ligefrem trængte til at udtale sig og følte en Slags Tilfredsstillelse ved at kunne vise Ane Steffens, hvilke Vaaben han var i Besiddelse af. I Steden for at afvise hendes Spørgsmaal med et „Hvad kommer det Dig ved!“ — som han først havde havt paa Munden — svarede han derfor: „Jeg slaaer hende med et Papir, Du! Han, der nu raadner i Krogslev Kirke, han har givet mig et, som er krabat — det skal nok binde hans Søster!“

„Naa, det er saadan en Formular, der er skreven ud af Cyprianus med tre liggende Kors under.“

„Nei“, lo Bro, „der er ingen Kors under! Der staaer et Navn bagpaa — det er meget bedre! Og det lyder paa Tusend Kroner!“

„Hillemænd, det er flere Penge, end jeg kan tælle til! — Men naar Aanden er af ham, saa kan han jo vel ikke svare til sit Navn?“

„Nei, det kan han ikke! — Men det er heller ikke hans Navn, der staaer bagpaa — det er min Halvbroders — og han lever endnu!“

„Nu lyver Du jo, din Skifting! — Den gamle Junker Heinrich, han skriver ikke under paa Noget!“

„Det er rigtigt — Du er ikke saa dum endda! Det er netop det Fine ved det, at hans Navn staaer bagpaa Papiret, men at han alligevel Ingenting har skrevet. For naar jeg iovermorgen kommer op paa Hjortholm og spørger, om det er hans Underskrift, saa svarer han Nei — og saa har vi Skandalen! Saa ligger han derhenne i Krogslev Kirke som en gemen Forbryder i sin Egetræs Kiste, og Familien er kaput, hvis jeg lader Sagen komme ud. — Jeg kan knuse dem, kan jeg!“

„Aa, ja, saagu — men er det ogsaa værd?“

„Du skylder sgu da ikke Hjortholmerne Noget — undtagen mig — saa Du vil vel nok have dem i Betryk!“

„Ja, aa, ja — og nei! Den bitte Frøken vil jeg ikke have gjort Fortræd; hun har saadan en

hvid Hud og et Par milde Øine, og jeg har een Gang trukket hende op af Mosen."

„Hun skal sgu heller ikke lide noget Ondt — tvertimod! Seer Du, hun har jo altid været rundtosset med den Broder, og storsnudet af sin fornemme Familie er hun naturligvis ogsaa. Naar jeg nu lover at holde Mund med Falskneriet, saa bliver hun nok myg, og saa bliver hun *min* Kone!"

„Det var en skjøn Lykke!"

„Aa, den er ikke at kimse ad! — Jeg *vil* eie hende, jeg er gal efter hende — og det har jeg været, lige fra hun var en halvvoxen Tøs! Alt mit Arbeide, alle mine Tanker i mange Aar, de har kun gaaet ud paa Eet: hende og Hjortholm, og Hjortholm og hende — og nu kan jeg omsider se Ende paa det, derfor er det ogsaa, Du skal flytte — om en Maanedstid eller to — jeg vilde blot vare Dig ad i Tide."

„Ja, Du er en from Sjæl, dit Utosk! — Der er dem, der sidder indenfor Viborghus, og der er dem, der gaaer frit om udenfor, men det er ikke altid saa rele at sige, hvem der skulde være hvem! — Fly mig saa Pengene, min Dreng!"

„Der har Du tre Kroner, din gamle Satan!"

„Gud velsigne din Indgang og din Udgang!" sagde Ane Steffens og neiede uvilkaarligt for Pengene. „Vorherre udi Himmerig bevare og —"

„Ja, lad det være godt! — Men bi lidt: Du understaaer Dig ikke at vare den gamle Idiot ad — eller hans Søster! — hører Du! Du veed, jeg har

Magten! Band paa det! Skjøndt Du respecterer vel Fanden ingen Ed — men hvis Du —"

„Jeg lover og sværger ved den store Klokke i Mullerup — det er den, der har ringet over mig, da jeg blev døbt og blev et Guds Barn — at jeg ikke skal oplade min Mund til Nogen af dem — Amen! — Er Du saa tilfreds?"

Bro gik sin Vei uden at sige Farvel, og Ane Steffens saae efter ham med et spodsk Smil saa længe, til han var forsvunden mellem Nonnebakkerne. Saa spyttede hun paa Pengene, som hun endnu holdt i Haanden, knyttede dem ind i Hjørnet af et Tørklæde og gik ind i sin Hytte.

— Henimod Aften naaede Kongsted hjem til Møllen. Ude i Gaarden stod Capitainen, der lige var kommen, og holdt Vildtparade med femten Høns og otte Brokfugle — han var sjæleglad.

„Nu er Sørensens tre Flokke beskudte, saa der kun er en sex, syv Stykker i hver", sagde han, „nu kan jeg med god Samvittighed tage til Lillelund imorgen! — Det har været en velsignet Dag, og gamle Diana gjorde sine Sager brillant! Jeg kan ikke huske, vi har havt saa godt Veir den første Jagtdag i mange Aar — der var ligefrem deiligt ovre ad Igum til!" Og saa nynnede han:

«Hvad er sorter' end Slaaen i Høst
Og røder' end Hyben paa Gjærde —
Hvidest af Alt er dog Pigens Bryst
Og dyrest en Kvindes Ære!»

„Det Sidste er sandt, Capitain!“ sagde Kongsted alvorligt. „Derfor kommer De heller ikke til Lillelund imorgen!“

„Hvad gjør jeg ikke!“ udbrød Capitainen og satte forbauset Bøssen fra sig.

„Nei, De gjør ikke — aa, følg med mig ovenpaa!“

Usædvanligt betagen fortalte Kongsted nu Capitainen om den Samtale, han havde hørt nede ved Ane Steffens' Hytte, og da han var færdig, sukkede Capitainen og sagde: „Herregud! Skal Tante Rosa nu have den Sorg og Forsmædelse til alt det Øvrige, at stakkels Frits har skrevet falske Vexler!“

„Nei, hun skal ikke“, svarede Kongsted, „det maa vi forhindre!“

„Ja, det er godt nok — men hvordan! Og hvor skal Pengene komme fra?“

„Pengene er det Mindste af det — man kan jo altid paa et Par Dage reise tusend Kroner.“

„Kan man det! — Ja, jeg kan sgu da ikke!“

„Nei, men det skal jeg nok!“

„Dem faaer De jo aldrig igjen, Kongsted, og —“

„Lad os ikke opholde os ved Pengespørgsmaalet — der staaer jo mere end tusend Kroner paa Spil: det gjælder om en Families Ære!“

„Jeg troede ellers ikke, at den Families Ære —“

„Enhver Families Ære er mig hellig!“ afbrød Kongsted noget nervøst Capitainen. „Men hør nu, Capitain, De maa imorgen ride til Hjortholm. De tager den gamle Kammerjunker afsides, og De gjør

ham paa en eller anden Maade begribeligt, at han kun har Eet at gjøre: at vedkjende sig det Navn, som staaer bagpaa den Vexel, Bro vil præsentere."

„Det gjør han ikke — aldrig i Evighed!"

„Ja, men han maa dog kunne indse, at —"

„Nei! Seer De, i sin Tid har baade den Ene og den Anden misbrugt ham og faaet ham til at skrive, saa paa et Cautionsbevis, og saa paa en Vexel. Det maatte der jo sættes en Stopper for, og saa lod Tante Rosa ham dyrt og helligt love, at han aldrig skulde sætte sit Navn paa noget Andet end sine egne Breve, og hvad man lover Tante Rosa, det holder man! — Nei, vi maa gaa til Tante Rosa og lade hende give Heinrich Besked!"

„Ja, men kjære Capitain, saa bliver hun jo ikke skaanet for Sorgen og Ydmygelsen!"

„Nei, det er sandt nok!"

„Og hun vilde jo aldrig i Livet tage imod Penge af en Fremmed!"

„Det vilde hun heller ikke! — Ja, saa er der jo desværre ingen Udvei!"

„Jo, der skal og maa findes en baade for Frøken Rosas og for Frøken Fannys Skyld! At tænke sig den Mulighed, at hun — Frøken Fanny — skulde blive nødt til — aa, det er jo oprørende! — Kjære Capitain, De har nu at sørge for, at Kammerjunkeren vedkjender sig Underskriften, og saa siger De, at han kan faae Beløbet — lad mig se: paa Torsdag — men Alt selvfølgeligt uden at mit Navn nævnes!"

„Ja“, svarede Capitainen grundende, „det lader sig dog maaske arrangere!“

„Hvordan?“

„Det siger jeg Dem ikke!“

„Hvorfor ikke?“

„Nei — for De vilde tro, jeg var gal! Lykkes det, saa skal De nok faae Alting at vide!“

„Ja, ja, da, saa faaer jeg vente med Taalmodighed!“

„Og jeg kommer altsaa til at beskyde de Hjortholms Høns før de Lillelunds — det er rigtignok udenfor Slagplanen, men hvad gjør man ikke for sine Venner! — De er for Resten en Stadsmand, Kongsted!“

Næste Morgen red Capitainen til Hjortholm. Han klappede Tante Rosa paa Skulderen, trykkede Onkel Heinrich i Haanden og kyssede Fanny paa Panden, saae paa dem alle Tre med bedrøvede, deltagende Øine, rystede paa sit ærlige Hoved og sukkede — men saa vare ogsaa hans Trøstemidler udtømte, og saa gik han paa Jagt.

Efter Frokost sade Fanny og Onkel Heinrich alene sammen. — „Den graa Dame har da ikke viist sig siden", sagde Onkel Heinrich.

„Nei — hendes Mission er opfyldt", svarede Fanny.

„Naa, Du mener, fordi din Broder er død!"

„Det var ikke stakkels Frits' Død, hun skulde varsle!"

„Hvad var det da?"

„Hun skulde fri et Menneske fra at blive lige saa ulykkelig, som hun selv havde været — og det har hun gjort!"

„Naa, ja — aa, ja, saadan paa en Maade", svarede Onkel Heinrich, der selvfølgelig ikke forstod et Ord af, hvad hun sagde, og saa gik han.

Fanny tog „Berlingske Tidende" — hun havde sagt „Faublas" af — og begyndte at læse i den, først ligegyldigt og springende, men pludselig med

Interesse, og saa fordybet var hun i Læsningen, at hun ikke mærkede Tante Rosa, før Denne stod bøiet over hende og spurgte, hvad det var, der optog hende.

„Det er noget høist Mærkeligt, Tante Rosa!“ svarede hun ivrigt. „Tænk Dig, nu helbreder man Stammen paa den Maade, at Vedkommende i Uger ikke maa tale — han skal helt glemme det, glemme Alt, hvad han har havt at kjæmpe imod — og saa begynde forfra som et Barn. Aa, Tante Rosa, hvor maatte det være velsignet at kunne begynde forfra med ny Tro og nyt Haab og lære Alting om igjen! Sommetider synes jeg, man maatte kunne det, for der er saa underlig tomt i mig! — Aa, hvor der skulde blive godt at være paa Hjortholm saa!“

Tante Rosa sukkede. — „Ja, hvor længe er vi paa Hjortholm!“

„Eier jeg maaske ikke Gaarden nu?“ spurgte Fanny og kneiste.

„Jo, mit Barn — endnu!“

„Og hvem skulde tage den fra mig? Kongstederne —“

„Aa, Kongstederne! Nei, de er ikke farlige, men efter Terminen kan det gjerne være, Du ikke har Andet end Vildmosen tilbage af hele Herligheden!“

„Det er ogsaa det Allerbedste af det Hele, Tante Rosa! Alt, alt Andet kunde jeg tænke mig at miste, kun ikke den! — Jeg vil op paa Nonne-

bakkerne og se ud over den — jeg trænger ogsaa til at blive blæst rigtig igjennem — mit Hovede er saa tungt — saa tungt og saa tomt — Farvel, Tante Rosa!"

— Og Fanny gik ud i Haven for ad Søstien at komme til Nonnebakkerne, men som hun fra den store Lindeallee dreiede ind imellem to af de gamle Buxbomhække, hørte hun Noget rasle inde i en Udskjæring i den ene Hæk. Uden at gjøre sig Rede for, hvad det var, der raslede, veg hun tilside, men i det Samme reiste en Skikkelse sig op og stod lige foran hende — det var Ane Steffens.

„Hun skal ikke blive ræd, bitte Frøken", sagde Tatersken. „Jeg kommer ikke for det Onde — aa, nei, jeg er en stakkels gammel Kone, der har ligget her siden imorges forat passe hende op — jeg tænkte vel, hun maatte komme ud i Lunden!"

„Hvad vil De mig da?" spurgte Fanny, der var meget bange men tvang sig til at synes rolig.

„Jeg vil blot give hende et godt Raad, og følger hun det ikke, saa bliver det skidt baade for hende og for de Andre. Men først maa hun love mig, at hun ikke vil fortro sig til den gamle Frøken, for jeg har maattet bande ved den store Klokke i Mullerup Kirke paa, at hun Ingenting skulde faae at vide — lover hun mig det?"

Jo, det lovede Fanny.

„Hør saa godt efter. Der vil komme en Mand sønderfra en af Dagene — hvem tør jeg ikke sige

— her til Gaarden, — og han vil spørge den gamle Junker, om han har skrevet sit Navn paa et Brev. Det har nu den gamle Junker for den Sags Skyld slet ikke gjort, men han maa alligevel tage sig Skylden paa — han skal svare Ja — forstaaer hun det? Ellers er baade hun og hendes Faster og Junkeren ulykkelige."

„Men hvad er der da skeet?" spurgte Fanny, der blev i den Grad slaaet af Ane Steffens' overbevisende Maade at tale paa, at hun intet Øieblik tvivlede paa, at hvad hun sagde, var rigtigt.

„Det tør jeg ikke sige — og jeg kan heller ikke saadan rede det ud for mig selv — men sandt er det! Gjør nu, som jeg siger, og faae Junkeren til at lade være at gaa fra sit Navn — saa er Alting godt! Farvel — og Gud bevare hendes kjønne Ansigt fra alt det, som ondt er — hun ligner sin Moder!"

„I har jo kjendt min Moder?"

„Aa Gud, ja — jeg har seet hende mange Gange og ogsaa talt med hende. Hun var god imod de Fattige, hun var ung, og hun var kjøn — det voldte vel hendes Fortræd!"

„Hvorfor det?" foer det ud af Fanny, men i samme Nu fortrød hun sit Spørgsmaal og var bange for Svaret.

„Ja, hvorfor? — Let bundet er let løst! Fordi hun holdt for meget af En, hun ikke var gift med — det var al hendes Feil, men det straffer sig altid! Jeg har gjort det Samme i min Ungdom,

men da jeg blev rigtig gift med ham, Steffen, der var af mit eget Folk, saa prikked han den her blaa Slange, hun veed, ind i min Arm — den skal sige saa meget som S — og saa var jeg bunden til ham, saa hverken Degn eller Præst kunde løse mig, for det var jo Steffens' Navn, jeg bar paa. — Naa, Steffens gik det jo ellers galt med: han kunde ikke taale mere end en halv Pot, og saa slog han haardt, gjorde han; jeg maatte jo hjælpe ham over det Sidste, som hun nok har hørt, da han var saa meget simpel, og jeg kom selv i Uleilighed for det. Aa, Gud, ja — han var ellers en god Mand om Morgenen, naar han endnu ikke var svirende!"

Fanny rystede ved at høre hende omtale den Døde, men Ane Steffens mærkede det ikke og vedblev:

„Naa, nu lister jeg af. Gjør nu, som jeg har sagt, bitte Frøken, det er til hendes eget Bedste!"

Ane Steffens gik — et Øieblik efter var hun forsvunden nede mellem Rørene ved Søen — men i Fannys Øine var der nu et lignende Skjær af Romantik over Tatersken som over selve den graa Dame, og hun kunde ikke tænke sig at være hendes Raad overhørig.

Saa snart hun saae Onkel Heinrich, tog hun ham derfor afsides, fordrede Taushedsløfte og bad ham saa om overfor den Ubekjendte, der vilde komme, endelig ikke at fragaa, at det var ham, der havde skrevet under paa Et eller Andet.

Men Onkel Heinrich blev ligefrem forfærdet, og

Onkel Heinrich var urokkelig: ikke for Alt i Verden hverken vilde eller turde han indrømme, at han skulde have — nei! Og han havde jo slet ikke gjort det! Det var jo strengeligt forbudt ham! Og hvad vilde Tante Rosa sige! — Nei, det kunde der ikke være Tale om!

Onkel Heinrich blev saa altereret over hele Sagen, at han gik tidligt til Sengs, og Capitainen fik ikke engang talt med ham, da han om Aftenen kom hjem fra Jagt.

Næste Morgen var Onkel Heinrich imidlertid som forvandlet. Betagen, men værdigt og overlegent kom han ned til Kaffen, nikkede opmuntrende og forstaaende til Fanny, og da hun slet ikke lod til at forstaa ham, trak han hende hen i en Krog, blinkede hemmelighedsfuldt til hende og hviskede: „Det er en anden Sag, min Pige! Jeg anede jo ikke, at Du var hendes Bud — men nu forstaaer jeg det Hele!“

— „Hvad gaaer der af Heinrich?“ sagde Tante Rosa siden. „Han vil ikke gaa fra Gaarden, for han siger, der kommer Fremmede, men hvem veed han ikke — han er helt underlig!“

Og der kom Fremmede! Efter Middag mødte Bro op. Med hyklet Deltagelse og efter en længere Indledning vilde han i al Ærbødighed og kun for en Ordens Skyld spørge — Gudbevares, han troede saamænd ikke et Øieblik paa det selv — om Kammer-

junker Heinrich skulde have skrevet sit Navn paa en Vexel til Beløb Tusend Kroner, og om —

„Ja," svarede Onkel Heinrich med Høihed, „mit Navn er mit Navn: Underskriften er min!"

„Hvad for Noget!" raabte baade Tante Rosa og Bro, den Ene rasende, den Anden forfærdet.

„Navnet er mit!" sagde Onkel Heinrich.

„Det er Løgn!" skreg Bro. „Underskriften er falsk!"

„Ja, naturligvis, det maa den være!" raabte Tante Rosa. „Heinrich har aldrig kunnet —"

„Navnet er mit!" gjentog Onkel Heinrich endnu mere værdigt. — Er der saa mere?"

„Om der er mere!" brølte Bro, som nu fuldstændigt kastede Masken og saae ud som et Rovdyr. „Ja, vil De staa ved Underskriften, saa betal! Imorgen skal Vexlen blive præsenteret!"

„Og imorgen skal Pengene ligge parat!" svarede Onkel Heinrich.

„Stodder! Hvor kan De —"

„Du er gal, Heinrich!" raabte Tante Rosa.

Bro tog sin Hat, han ligefrem rystede af Forbitrelse. — „Vi tales ved paa anden Maade", sagde han, „nu kjender jeg ikke til Barmhjertighed!" Og saa foer han ud.

— Tante Rosa var sunken fuldstændigt sammen — hun kunde ikke mere. — „Stakkels, gamle Heinrich!" sukkede hun. „Skjørhovedet har han altid været, og nu er han da bleven bindegal!"

Men Fanny, der følte sig draget ind i det Mystiskes Kreds, trøstede Tanten og sagde: „Ja, jeg forstaaer ikke Mere af det, end Du — men jeg troer alligevel paa, at Onkel Heinrich klarer Vanskelighederne!“

Og det gjorde han — stolt! Saa snart han næste Morgen var klædt paa, kom han ned med et gammelt, sammenfoldet Pergament i Haanden, og det overleverede han høitideligt til Fanny. — „Du er jo Hendes Fortrolige“, sagde han, „Du bør derfor ogsaa aabne Papirerne — jeg befatter mig ikke med Pengesager og deslige!“

Inde i Pergamentet laa tusend Kroner, og da op ad Dagen Vexlen præsenteredes, blev den strax indfriet. Men af Onkel Heinrich var det ikke muligt at faae nogensomhelst Oplysning, og tilsidst rystede Tante Rosa paa Hovedet og sagde til ham:

„Enten er Du gal, lille Heinrich, eller ogsaa er Du klogere end vi Andre!“

„Nei, lille Rosa“, svarede han, „jeg er ikke klogere end Du — men nu er det jo mig, der er Familiens Overhoved — det maa Du ikke glemme!“

Og dermed var Tante Rosa jo omtrent lige saa klog som før.

— Andendagen efter mødtes Capitainen og Kongsted efter forudgaaende Aftale ved Vihøi.

„Naa, gik det?“ spurgte Kongsted.

„Brillant!“ svarede Capitainen.

„Og hvordan bar De Dem saa ad?“

„Ganske simpelt: den første Aften lagde jeg, da Heinrich sov — han sover jo som en Sten! — en Seddel paa hans Natbord, hvor der stod: „Vedkjend Dig dit Navn, naar en Mand kommer og spørger, om Underskriften er din! Ubrødelig Taushed! Pengene kommer imorgen! Brænd dette!“ Og næste Dag, da jeg havde faaet Beløbet sendt fra Dem, pakkede jeg Pengene ind i et gammelt Stykke Pergament, jeg var falden over paa Pulterkammeret — der var væltet et Par Stabler Documenter — for jeg syntes, det saae mere høitideligt ud paa den Maade — og saa lagde jeg det ved hans Seng — ja, det var det Hele!“

„Men hvorfor i al Verden lystrede Kammerjunkeren den anonyme Skrivelse?“ spurgte Kongsted.

„Jo,“ svarede Capitainen med et polisk Smil, „for den var ikke anonym: jeg skrev „Den graa Dame“ underneden — og hende lystrer han!“

„Capitain, Capitain!“ udbrød Kongsted. „De er stor! Den Slags Folk som De og Tante Rosa og Kammerjunkeren, dem har jeg aldrig kjendt før!“

„Nei, det vil jeg sgu nok tro! Dem maa man ogsaa helt op til Kanten af Vildmosen forat finde! Kom vi til Kjøbenhavn og gik frit om paa Østergade, kan det saamænd ogsaa gjerne være, man ikke vilde tro paa os, men sige, at vi var Figurer fra en gammeldags Komedie, der var ude at lufte Kostumerne! — Men Romantiken kan nu alligevel være godt for Noget — Farvel, Kongsted!“

— Det er October. I den brogede Skov falder allerede et enkelt Blad som en flagrende Sommerfugl, den modne Nød springer af Hasen, og Kramsfuglene holde Gilde paa de modne Tjørnebær. Blomsterne visne og tørre ind, Frøet spredes og flyver hen over Markerne sammen med Spindelvævets endeløse Traade — Plantelivet døer. Men først kommer der en ny Flora, som en Tid lever paa den gamles Lig — det er Svampene. Rundt omkring, paa trøskede Stubbe og under hældende Gjærder, i Mursprækker og paa frønnet Tømmer, overalt skyde de frem, disse Efteraarets lyssky Børn, snart som en Klynge runde Hoveder, der trykke hinanden forat kigge frem, snart som en flot Hat paa en tynd Stok eller som en nedslaaet kinesisk Parasol. Underlig fugtigt, muggent lugte de — som den indelukkede Luft i den gamle Pavillon — nei, saa lugter der anderledes godt, naar man inden Døre kommer i Nærheden af Æblekammeret: det er som Buketten af den fineste, berusende Most.

I Hjortholms Borggrav synker Andemaden og blotter den flaskegrønne Vandflade, hvor Lindenes citrongule Blade seile hen over de alderstegne Karper; dødt er der inde mellem de brune Rør,

borte er den blissede Vandhøne, borte de kvidrende Svaler — kun en enlig, graahvid Terne har søgt herop fra Fjorden og balancerer i Luften, hæst skrigende og vippende paa sine spidse Vinger.

En Morgen er der falden Rim, og Ruderne dugge; Aftenerne ere lange og kølige, man begynder at finde det koldt inde i Stuerne men kan endnu ikke bekvemme sig til at lægge i. Bonden bestiller igjen den Avis, han sagde op til Maidag — nu er der atter god Tid til at følge Greven af St. Armand paa hans vildsomme Veie. Og Selskabeligheden florerer: rundt omkring høres Fiolen klinge inde fra den pyntede Lo, hvor Høstgildet holdes, Punschen gjør hed, og søger man saa — selvanden — ud i den mørke, kolde Nat, høres der andre Toner høit over Ens Hoved: det er Trækfuglenes „vilde Jagt", som fløitende og skrigende gaaer igjennem Luften, ned mod Syd, mod de lysende, solvarme Strande.

— Capitainen var paa sin Efteraarscampagne naaet til Skovsgaard — d e r blev han altid en Ugestid. Grev Porse satte megen Pris paa ham, Comtesserne fandt ham umaadelig original og elskværdig, og Candidat Mathiesen taalte ham. Fra Morgenstunden af var han paa Jagt, men i god Tid før Middag kom han altid hjem og gjorde stort Toilette, og saa nød han Diner'en, var begeistret og talende — men s y n g e paa Skovsgaard gjorde han dog ikke.

— Klokken var To. Greven sad i sit Arbeidsværelse, og Candidat Mathiesen læste høit for ham af Aviserne, men hvad der ikke interesserede ham selv, det sprang han over, og det vidste Greven meget godt, hvorfor han ogsaa om Aftenen paa Sengen selv gik alle Bladene igjennem en Gang til, lige fra „Berlingske“ til *Mémorial diplomatique.*

Da Oplæsningen var endt, satte Candidat Mathiesen sig til at skrive Indbydelser til de store Jagter — han besørgede overhovedet den officielle Correspondance — men det gik ikke af uden adskillige Protester fra Secretairens Side, og undertiden satte han, undertiden Greven sin Villie igjennem.

— Mon der ikke skulde komme en Fjerdemand idag!“ sagde Greven og speidede ud ad Vinduet — han betegnede altid en tilfældig Gjæst paa denne Maade. „Capitainen er et prægtigt Menneske, men det er Skade, at den Mand ikke spiller Whist! — De skulde for Resten ikke have inviteret i Tref igaar, Mathiesen: De kunde jo vide, at Esset maatte sidde hos Nancy, og havde De spillet en hvilkensomhelst anden Farve, havde vi gjort Slem!“

„Nei, vi havde ikke“, snærrede Candidat Mathiesen uden at se op fra sit Skriveri.

„Jo, vi havde — det kunde slet ikke undgaaes!“

„Ikke det?“

„Nei!“

„Naa!“

Efter en kort Pause sagde Greven resigneret: „Nei, der kommer naturligvis ingen Fjerdemand! Vil De lade Flaget heise, saa kan vi faae Christian herover — han spiller dog noget bedre end Henriette!“

Der var een Gang for alle truffen den Aftale, at naar Flaget heisedes paa Porttaarnet efter Tolv og inden Tre, saa betød det, at man ventede Grev Christian til Middag, og da der ikke var mere end en halv Mil mellem Skovsgaard og Louiseholm, var det let nok at iagttage den optiske Telegrafs Meddelelse. Flaget gik til Veirs, og fem Minuter efter var der Flag oppe paa Louiseholm: Grev Christian var altsaa hjemme og kom.

— „Hvor er mine Døtre?“ spurgte Greven lidt efter.

„De fik jo Lov til at kjøre paa Condolencevisit til Hjortholm“ svarede Candidat Mathiesen.

„Naa, ja, det er sandt, det fik de jo ogsaa — for Resten ikke med min gode Villie!“

„Heller ikke med min! — Hvad skal vi med de Hjortholmere!“

„Naa, saadan var det slet ikke ment“, indvendte Greven, „men i Tirsdags fik Pigebørnene Hest og Vogn til Lillelund, og nu idag til Hjortholm — det bliver jo tilsidst en evig Farten om paa Landeveien for de stakkels Heste. — Har De husket at skrive om tolv Kurve Champagne, Mathiesen?“

„Ja, naturligvis! — Men jeg har skrevet efter Heidsieck denne Gang.“

„Vi pleier jo altid at faae Mumm!“

„Ja, men jeg smagte Heidsieck paa Mullerup forleden, og den faldt mig bedre paa Tungen, egentlig rigtig godt — den er ikke saa sød. Det var da ogsaa det Eneste, der duede paa Mullerup, for Diner'en var elendig!“

„Naa—aa, elendig —“

„Jo, jeg beder! Det har den altid været, lige siden Jomfru Grønbæk kom bort. Jeg troer nok uden Ubeskedenhed at turde sige, at jeg veed, hvordan —“

„Vist veed De saa, Mathiesen, det nægter jeg ikke. — Har Nancy og Henriette faaet Noget at læse?“

„Ja, jeg har lagt to engelske Dameromaner frem til dem.“

„Naa, det er godt! — Ja, saa trækker jeg mig tilbage.“

— Mens Greven tog sig en Middagslur, gik Candidat Mathiesen sin sædvanlige Appetittur, og paa den mødte han Capitainen, der kom fra Jagt.

„Det begynder at blive Efteraar“, sagde Candidat Mathiesen.

„Det gjør saa“, svarede Capitainen, „jeg hørte Regnspoverne trække iaftes.“

„Naa, Regnspoverne, ja, det er en ganske behagelig Afvexling. — Er De ikke snart kjed af Hønsetiden?“

„Nei, hvordan i al Verden skulde man kunne blive det!“

„Da veed Vorherre, jeg er kjed af den! Naar man saadan i et Par Uger har faaet Høns og Høns og ikke anden Fugl, saa suger det En jo ligefrem for Hjertekulen at se den Steg komme opmarscherende!“

„Naa, paa den Maade — ja, det tænkte jeg ikke paa.“

„Jeg skal ogsaa sige Dem“, vedblev Candidat Mathiesen docerende, „der er det ved Høns, at de ikke tillader nogen Variation: de kan ikke godt farceres, de smager flout i Salmi, og de smager flout i Postei — der er i det Hele taget ikke Noget at stille op med den Fugl!“

„Ja, Bekasiner er jo bedre“, indrømmede Capitainen.

„Umm!“ smaskede Candidat Mathiesen og var lige ved at smile. — „Apropos, Bekasiner: De maa endelig lære Jomfru Hansen at stege dem *en croûte*; det, veed jeg, har De lært Madam Sørensen, og kan hun lære det, saa kan vel Jomfru Hansen ogsaa. — For Resten seer vi saa godt som aldrig mere Bekasiner paa Skovsgaard — jeg vil slet ikke tale om Snepper! Sneppen døer ud!“

„Skytten har da ellers tidligere været ivrig nok efter Langnæbbene“, indvendte Capitainen. „Han vilde jo i sin Tid have den ældste Datter døbt „Bekasine““!

„Saa? Ja, det maa have været i hans meget

unge Dage! Nu leverer han aldrig Noget: enten skyder han bos, eller ogsaa klikker Geværet for ham!"

„Ja, jeg veed nok, man siger, at hans Bøsse klikker hver tredie Gang til Straf, fordi han har skudt en Hare i Sædet inde paa fremmed Jagt."

„Den Fabel kjender jeg ikke. Nei, den gode Skytte er i Reglen fuld, naar han gaaer ud, og derfor faaer han Ingenting. Han skulde gaa ud om Morgenen, mens han endnu var ædru, saa gav det maaske Noget!"

„Nei — det kan heller ikke hjælpe: naar han er ædru, ryster han paa Haanden! Han maa have sig en lille Gier forat kunne ramme!"

„Det lader til at være svært at finde det Punkt af Drukkenskaben, der giver Træffere!" bemærkede Candidat Mathiesen bittert. — „Men hør, gode Capitain, nu begynder jo de store Jagter her paa Skovsgaard snart — det er dog nogen Afvexling i Menuen, især i Begyndelsen — gjør mig saa den Tjeneste at se at skyde et Par Daakalve! Det er det bedste løbende Vildt, vi har. Umm! En fed Daakalv, der har ligget og studeret sin Tid ud i Fløde, vel stegt og med Leoville fra 64 til — hvadbehager! — Glem endelig ikke at skyde et Par Daakalve!"

Denne Jagtpassiar blev afbrudt, da de kom ind i Forstuen, thi der stod Greven og bad, synligt oplivet, Candidat Mathiesen om at hente to Flasker

Rüdesheimer og en Flaske gammel Madeira op fra Kjælderen.

„Er der kommen en Fjerdemand?“ spurgte Candidat Mathiesen interesseret.

„Nei, ikke just det“, svarede Greven, „men Ingenieur Kongsted er kommen.“

„Ikke Andet! — Er det da for hans Skyld, der skal tages af den gamle Madeira?“

„Ja, det er!“

„Naa!“ Og da Greven var gaaet, vendte Mathiesen sig til Capitainen og sagde formelig indigneret: „Gud maa vide, hvorfor der skal gjøres saa megen Stads af denne temmelig nichtswürdige Person! Han er ikke af Familie — ganske almindelige Bureaukrater, der ovenikjøbet i sin Tid har været nationalliberale — og hvad er han selv? Grøftegraver! Grøftegraver i Kjole og hvidt Slips, men Grøftegraver alligevel! Og hvad skal han her paa Skovsgaard? Han kommer tidligt og sildigt, og Greven lukker sig inde med ham, og de taler i timevis sammen, men det er ikke muligt at høre, hvad der tales om, skjøndt jeg har — nei, der er noget Fordægtigt ved ham! Grev Christian har jeg havt fat paa, men han veed Ingenting, og Nancy og Henriette, de to smaa Ignoranter, de veed naturligvis heller Ingenting! — Veed De heller ikke Noget, Capitain?“

„Nei, hvor skulde jeg vide Noget fra! Er det Forretninger eller Politik eller saadan i det Hele

taget noget Alvorligt eller Vigtigt, saa er der saamænd Ingen, der taler til mig om det!"

„Aa, nei, det kan jeg for Resten tænke mig!" svarede Mathiesen haanligt. Nu var han begyndt at blive sulten, og saa var han altid dobbelt ubehagelig. — „Ja, jeg bliver vel alligevel nødt til at hente Madeiraen!" sukkede han, og saa gik han i Kjælderen.

Ti Minuter før Fem kom Grev Christian ridende; han fik accurat Tid til at klæde sig om — saa lød Gongongen, og man gik til Bords.

Fortrinlig Middag, fortrinlige Vine. Den store Sølvopsats bugnede af Frugt, Lysene blinkede i det slebne Krystal, to Tjenere i Livree serverede — „Deiligt!" sagde Capitainen.

Det var tydeligt nok, at Grev Porse satte særlig Pris paa Kongsted, og at Kongsted var bleven hjemmevant paa Skovsgaard: Kongsted sad ved Grevens Side, og Denne drak det første Glas med ham, Kongsted kunde klappe den lille forkjælede Gravhund, uden at den gjøede af ham, og Kongsted havde forlængst lært at skjelne Comtesse Nancy fra Comtesse Henriette, selv om de vare høihalsede.

Efter Bordet, da Kaffen var serveret, og det Halve af Cigaren røget, reiste Greven sig og gik med et: „De undskylder, gode Capitain!" ind i sit inderste Arbeidsværelse fulgt af Kongsted.

— „Vil De se!" sagde Candidat Mathiesen til Capitainen. „Nu lukker de sig igjen inde, og vi er

udenfor det Hele! — Stille! Jeg synes, Kongsted nævnede 40,000 Kroner! — De skal se, han er en gemen Plattenslager, og Greven er desværre godtroende — alt for godtroende — det har jeg ogsaa sagt ham!"

Da Conferencen i Grevens Arbeidsværelse ikke interesserede Capitainen i samme Grad, som den interesserede Candidat Mathiesen, gik han ind i den store Havesal og slog sig ned i det ene, hyggelige Hjørne sammen med Grev Christian og Comtesserne. Søstrene spurgte, og Capitainen fortalte, Løst og Fast, om Egnens Folk og Egnens Begivenheder, og de to smaa Comtesser morede sig lige saa godt som Prinsessen i Eventyret, der ved at stikke Fingeren i Gryden kunde faae at vide, hvem der fik Steg, og hvem der fik Grød til Middag.

Endelig, langt om længe, kom Greven og Kongsted tilbage til Havesalen, men neppe vare de traadte ind, før Grev Christian, der i lang Tid havde forberedt sig paa at skulle sige Noget, ligesom tog Tilløb og endelig forlegen fik sagt: „Jeg vilde gjerne tale et Par Ord med Papa, hvis det ikke generer. Og Dem, Capitain, og Dem, Ingenieur, vilde jeg gjerne bede om at følge med."

„Jeg er maaske overflødig?" spurgte Candidat Mathiesen, og da Ingen modsagde ham, gik han et Par Gange op og ned ad Gulvet paa Hælene og dreiede hurtigt Tommelfingrene mod hinanden.

„Hvad vil han sin Papa?" spurgte han og standsede med et Ryk, men Comtesserne vidste ved

Gud ikke det Mindste, og Candidat Mathiesen gik arrig op paa sit Værelse.

— „Denne Bro, Du veed, Papa, var hos mig igaar", begyndte Grev Christian, da de fire Herrer vare komne til Sæde for lukkede Døre.

„Hvad har Du med ham at bestille?" spurgte Greven og rynkede Panden.

„Ingenting — jeg har aldrig talt med ham før. Men han kom og spurgte mig efter mange Dikkedarer, om Frits Høibro" — Grev Christian saae ned, da han nævnede Navnet — „ikke havde laant Penge af mig, og saa maatte jeg jo sige Ja."

„Har han da det?"

„Ja, en Ugestid før han døde. En Bagatel — 500 Kroner."

„Naa, og saa?"

„Ja, saa sagde Bro, at han ønskede saa vidt muligt inden December Termin at samle alle Fordringerne paa Hjortholmerne paa een Haand, og — jeg veed ikke hvorfor, men han lod til at tro, at jeg skulde være fjendtlig stemt imod dem, og derfor tilbød han mig at ville kjøbe mit Gjældsbevis."

„Og Du svarede?"

„Jeg svarede naturligvis, at jeg aldrig havde havt noget Gjældsbevis, og saa smed jeg ham ud."

„Knækkede han da ikke Halsen paa den høie Stentrappe?" spurgte Capitainen deltagende.

„Nei, det gjorde han ikke —“

„Det var Skade!“

— „men jeg troer nok, han slog sig“, supplerede Grev Christian, „for jeg saae ham da halte hen til Vognen.“

„Naa, det var endda godt!“

„Du har baaret Dig ganske rigtigt ad, Christian“, sagde Grev Porse, og Sønnen voxede ligefrem under den faderlige Anerkjendelse. „Naturligvis havde det maaske været bedre at kalde paa din Tjener og lade ham sætte Personen udenfor —“

„Aa, Grev Christian har vist gjort det meget godt!“ indskjød Capitainen.

„*Enfin* — det spiller heller ikke nogen Rolle. — Det Væsentlige er, at vi gjennem min Søns Meddelelse nu har Vished for — hvad jeg for Resten længe har frygtet — at denne Bro, dels af Hævn dels af Forfængelighed, arbeider paa at blive Herre til Hjortholm. Der maa altsaa handles hurtigt, inden December Termin. — Troer De, gode Ingenieur Kongsted, at De kan faae det Fornødne ordnet til den Tid?“

„Det haaber jeg, Hr. Greve“, svarede Kongsted. „Jeg tager i alt Fald en af Dagene til Kjøbenhavn igjen og vil da gjøre mit Bedste.“

„Godt. Paa mig kan De, som De veed, regne i den Udstrækning, vi har aftalt; dels har jeg gammelt Venskab for Frøken Rosa — vi har kjendt hinanden fra vi var Børn — dels har min Slægt

ogsaa en Del at sone overfor Høibroerne. — Det er altsaa afgjort, at De tager til Hjortholm i næste Uge."

— „Hvad vilde vi saa inde hos Papa?" spurgte Candidat Mathiesen senere Grev Christian.

„Aa, det var ikke saadan noget Videre", svarede Grev Christian undvigende.

„Naa, saaledes! Vi er nok ogsaa bleven hemmelighedsfuld — efter fattig Evne!" sagde Candidat Mathiesen og gav sin Forbitrelse yderligere Luft ved i den nærmeste Krog at mumle: „Staldkarlenatur! Priviligeret Ignorant! Han vil ogsaa lege med — det er mageløst!"

— „Skal jeg hilse paa Hjortholm?" spurgte Capitainen Kongsted, da Denne var ifærd med at tage bort. „Jeg kommer der senest om en halv Snes Dage."

„Tak, men saa kommer jeg der vist selv forinden — naar jeg har været i Kjøbenhavn."

„Skal De virkelig til Kjøbenhavn — over at tage imod den faste Stilling, De har talt om?"

„Nei, den har jeg jo definitivt opgivet — jeg foretrækker det Usikre! Jeg har prøvet paa at rive mig løs herovrefra, men foreløbigt kan jeg ikke."

„Bravo, Ingenieur! Hvad sagde jeg i sin Tid om Jylland! De er nok allerede fast knyttet til

Egnen, til Skovene og Engene, Bakkerne og Søerne —"

„Ja, og til Vildmosen, ikke at forglemme! Jeg synker dybere og dybere i den — og jeg har ingen Ane Steffens til at trække mig op! — Godnat, Capitain!"

Onkel Heinrich havde holdt Neglefredag, havde samlet nedfaldne Nødder i Laasby Krat og paa sin Morgentur besøgt baade Smeden og Skolelæreren, hos hvem han havde smagt paa „den italienske Dronnings“ Produktion. Nu stod han efter Frokost udenfor Stalden hos Anders og kastede alt imellem stjaalne Blikke ind ad den aabne Dør til Rullestuen, hvorfra der jevnligt lød Hvin og Fnisen, naar en af Karlene satte Stuepigen op paa Rullen og lod hende kjøre frem og tilbage med den.

Onkel Heinrich var bleven mere værdig, mindre indladende. Siden hin berømmelige Dag, da han reddede en Situation, han ikke selv forstod, følte han sig i stadig Pagt med høiere Autoriteter, og dette gav ham en Selvfølelse, han ikke tidligere havde kjendt. Tante Rosa rystede paa Hovedet og sagde stundom til ham: „Jeg troer, Du har Høihedsvanvid, lille Heinrich!“ men den gamle Cavaleer selv fandt det i Grunden ganske naturligt, baade at den graa Dame havde henvendt sig til ham som Familiens Chef, og at det i det Hele blev ham, der i Familien klarede alle Vanskeligheder. — „Spørg mig ikke, Rosa“, svarede han regelmæssigt, naar Søsteren trængte ind paa ham forat faae at vide, hvor han

havde faaet de tusende Kroner fra. „Spørg mig ikke, for der er paalagt mig ubrødelig Taushed.“

Og saa havnede Tante Rosa i den Tro, at Pengene maatte være komne fra Grev Porse — ja, det maatte da hellere være fra ham — naar galt skulde være — end fra nogen Anden!

— „Det er rart, man igjen er begyndt at lægge i Kakkelovnen“, sagde Onkel Heinrich. „Man kan saa nemt tænde sin Pibe ved en Fidibus.“

„Aa, ja, saagu“, indrømmede Anders.

„Nu er det jo mig, der er Mand paa Gaarden, Anders.“

„Nei, det bliver sgu da den gamle Frøken ved at være!“

„Naa, saadan — ja, paa den Maade — aa, ja, men jeg mener, det er dog vel egentlig mig, der eier den.“

„Nei, det er sgu da den unge Frøken!“

„Naa, er det det! — Ja, men det er da mig, der er Familiens Overhoved!“

„Ja, det er ikke umuligt — men det skal man ikke blive fed af!“

„Nei, ikke saadan fed af — men alligevel: Anders, jeg kan ikke leve ganske, som jeg før har gjort!“

„Ikke?“

„Nei. Jeg har meget nøie overveiet det, men jeg kan ikke. Skolelæreren bad mig idag ryge et Hovede til for ham — der var ovenikjøbet Blomster

paa — men jeg undskyldte mig, det passer sig ikke!"

„Ja, det sagde jeg jo allerede, dengang Kammerjunkeren røg til for den Bondetamp, Kielsen!"

„Det er noget ganske Andet, Anders — Du maa erindre, at jeg har mine egne Tanker angaaende hans Datter."

„Dem skulde Kammerjunkeren sgu give op!"

„Nei, Anders, nu er det dobbelt nødvendigt!"

„Aa, Fanden heller! Kielsen har sgu ikke saa mange Kontanter, at han kan hjælpe Hjortholm over Terminen, og de, han har, de sidder saa fast som Væggelus!"

„Saa? — Ja, men det er nu heller ikke af Hensyn til Penge, jeg mener, det er nødvendigt."

„Hvorfor er det da nødvendigt?"

„Af Hensyn til Slægtens legitime Forplantning, Anders. Nu er jo Frits død, og saa er det min Pligt at sørge for, at Slægten ikke døer ud. *Noblesse oblige*, hedder det paa Fransk — og jeg er baade Adelsmand og Pligtmenneske!"

„Kammerjunkeren skulde lige godt før tænke paa at reise Penge end paa at sætte Børn i Verden."

„Naa, Penge, de kommer af sig selv."

„Det var som Fanden!"

„Jo, naar man skal bruge dem, saa faaer man dem!" sagde Onkel Heinrich og nikkede høitideligt. „Desuden, veed Du, er det et gammelt Sagn, at der ligger en stor Skat gjemt i Vildmosen — saa

stor, at Hjortholm kan bygges to Gange op for den."

„Ja, de siger saa."

„Det er ganske vist. Der ligger Guld gjemt i Mosen, men det gjælder kun om at faae det op. — Veed Du, hvad Smeden siger?"

„Nei — men han siger saa Meget."

„Han siger, at naar man blot fik en Magnet, der kunde trække Guld i Steden for Jern, saa gik det Hele."

„Naa, det var jo skjønt! — Men hvor faaer man saadan en Himstrigims fra?"

„Ja, Skolelæreren siger, at den Slags Magneter ikke er i Handelen."

„Det var da en Skam! — Veed Kammerjunkeren, hvad jeg synes?"

„Nei, jeg veed ikke, Anders."

„Jeg synes, Kammerjunkeren før skulde lægge sig efter Comtesserne paa Skovsgaard. Det er da standsmæssigt, de er vel oplært og har baade at bide og brænde."

„Skulde jeg lægge mig efter Comtesserne, Anders?"

„Ja, efter een af dem, begribeligvis — saa behøvede Kammerjunkeren sgu hverken at spise Fedt eller Kartoffelsmør paa sin Melmad!"

„Hm, ja — nei det troer jeg dog ikke, jeg vil. De snakker mig saa meget, Anders."

„Aa, hvad, saa kan man jo lade være at høre efter!"

„Ja, det kan man jo — men Maren Kielsen derimod, hun siger ikke Meget, og det er saa behageligt. — Nu vil jeg for Resten bruge min Reflektionstime idag til at overveie, hvad vi har talt om — Farvel, Anders!“

„Farvel, Hr. Kammerjunker!“

Saa gik Onkel Heinrich ind, og Anders striglede videre, men da Stuepigen lidt efter kom forbi Stalden, sagde han: „Noget Sludder er det jo nok som oftest, han, Kammerjunker Heinerich, siger, men han spekulerer lige godt paa en hel Del, som en anden En ikke tænker paa — han er sgu ikke saa taabelig, som de gjør ham til! Og saa gaaer det saa grumme nemt med at strigle, mens han snakker i een Kjørileis. Bæsterne kjender ham sgu ogsaa godt: om det saa er den røde Hoppe, der er falden efter Regulus, og som er saa kilden af sig, saa staaer hun rolig, saa længe Knebberen gaaer paa Kammerjunkeren — og det gjør den da for det meste, Gudskelov! — Farvel med Dig, Stine!“

Fanny sad inde og læste; hun havde i den sidste Tid kastet sig over den „gamle“ Literatur — den var jo ny for hende.

Tante Rosa kom til, og Fanny saae op fra Bogen. — „Er Verden virkelig saa lys og skjøn, som den er i de gamle Bøger?“ spurgte hun.

„Nei, ikke fuldt saa god“, svarede Tante Rosa. „Men den er meget bedre, end den er i de nye Bøger!“ og saa blev der en Pause.

Lidt efter sagde Fanny: „Jeg veed ikke, hvordan jeg har det, Tante Rosa. Til Tider er jeg saa bedrøvet, saa bedrøvet, og jeg kan slet ikke styre mine egne Tanker — de tager Magten fra mig, og jeg veed ikke, hvor de fører mig hen. Men saa er det alligevel, som om der bag ved al Sorgen laa Noget, jeg er glad for — men jeg veed ikke selv, hvad det er — og jeg veed heller ikke, om det er Noget, der er skeet, eller Noget, der skal ske. — Tante Rosa, veed Du, hvad jeg sommetider synes? Jeg synes, jeg er et eller andet Væsen fra gamle, utænkelige Tider, der pludselig er vaagnet op; Landet er imens bleven kristnet rundt omkring — men mig har man glemt — og saa gaaer det med mig som med Nøkken, der sad i Elven og græd, fordi han ikke kunde blive salig.“

„Nøkken?„ gjentog Tante Rosa. „Kjender ingen af det Navn.“

„Det er jo et Eventyr, Tante Rosa“!

„Naa, saadan at forstaa — men Du er jo da ikke fra Eventyret!“

„Jo, jeg er, Tante Rosa — jeg er fra Vildmosen! Det Gode og det Onde strides i mig, men jeg vil saa gjerne være god. Klokkerne fra alle de mange Kirker rundt omkring lyder ud over Mosen, hvor jeg har sovet, og de kalder paa mig, og jeg vil saa gjerne følge Kaldet, men jeg kan ikke — jeg er bunden til Mosen, til den hedenske Grund.“

„Saadan maa Du ikke tale, Fanny! Vi Men-

nesker er nok altid bundne til Jorden, men vi har da Himlen over os!"

„Ak, ja, det har vi, Tante Rosa, men der er saa høit til Himlen, og Du veed slet ikke, hvor jeg føler mig knyttet her til Hjortholm og Alt, hvad Hjortholms er, til Gaarden og Skovene, Søen og Nonnebakkerne — for ikke at tale om Vildmosen! Vi hører sammen, den og jeg, som Dryaden og hendes Træ — jeg døde ogsaa, skulde jeg skilles fra Hjortholm!"

Tante Rosa sukkede. — „Aa, Herregud, lille Fanny", sagde hun bedrøvet, „brister ikke mit gamle Hjerte, naar vi maa skilles fra Hjortholm, saa holder vel dit unge ogsaa!"

„Men er der da virkelig Mulighed for —"

„Ja, desværre, lille Fanny — der er mere end Mulighed, for jeg øiner ingen Redning. Til December Termin, saa —"

„Aa, de fæle Terminer, de gjør Dig altid saa trist! Men kunde der da ikke endnu —"

„Nei, nu er det for sent!"

„Hvilket?"

„Ja, lille Fanny, var Grev Christian ikke den Dag reden herfra —"

„Men Tante Rosa dog!" udbrød Fanny heftigt. „Vilde Du have, jeg skulde gifte mig med en Mand, jeg ikke elsker! Kan jeg elske, saa maa det være En, der er stærkere, end jeg selv er, En, der tvinger mig i Knæ — og det gjør den stakkels Grev Christian ikke. Det var jo ogsaa den Nat, min

Moder — eller troer Du, det var tilfældigt! Tilfældigt, at jeg fandt hendes Billede inde bag alle de gamle Papirer — nei! — Sæt, at jeg havde sagt Ja til Grev Christian — naar jeg saa senere traf ham, den Anden, den Stærke, og kom til at elske ham — hvad saa? Saa havde I ogsaa lukket Mindet om mig inde i den gamle Pavillon og spigret Døren til!"

Det gav et Ryk i Tante Rosa ved de sidste Ord, men hun svarede roligt: „Er man gift og bunden til en Mand, hvis Navn man bærer, saa træffer man overhovedet ikke den Anden!"

„Nei — ikke naar man bærer hans Navn i blaa Slangelinie paa sin Arm!" sagde Fanny med et svagt Smil.

„Hvad skal det sige?"

„Aa, Ingenting — det er kun Noget, jeg har hørt. — Gaa blot videre, Tante Rosa!"

„Videre? Ja, der er egentlig ikke noget Videre, lille Fanny, for til December Termin skal der skaffes Penge — mange, mange Penge — og Bro har —"

„Ja, men Du skal se, det jævner sig nok, Tante Rosa — jeg kan ikke miste Hjortholm, jeg kan slet ikke tænke mig det!"

„Aa, Herregud, Barn, Du taler ligesom Onkel Heinrich, det gamle Skind! — Veed Du virkelig ikke, hvordan det gik til i de Dage — det var jo Dig, han flyede Pengene!"

„Jeg veed ikke mere end Du", svarede Fanny,

der jo ikke turde røbe sin Samtale med Ane Steffens. „Men det piner ogsaa mig ikke at vide, hvem der har —“

„Var der Convolut om Pengene?“

„Nei, ingen Convolut — kun et gammelt Stykke stivt Papir.“

„Men det kunde dog maaske give nogen Oplysning — har Du det?“

„Ja, jeg gjemte det, for der var et stort, rødt Voxsegl under. Men der var for Resten ikke noget Mærkeligt ved Papiret — jeg har kigget i det, det er kun noget Juridisk.“

„Aa, hent det alligevel, det kunde more mig at se det!“

Da Tante Rosa havde faaet Hornbrillerne paa sin store Næse og omhyggeligt studeret det foldede Pergament igjennem, som Fanny bragte hende, saae hun op og sagde helt andægtigt: „Herregud, at det dog skulde findes!“

„Hvad er det da, Tante Rosa?“

„Det er saamænd det Testament, hvorved Preben Parsbjerg overdrager Iver Høibro Hjortholm!“

„Er det muligt!“ udbrød Fanny og kastede sig over Dokumentet. „Staaer der virkelig Sort paa Hvidt for, at det er os — mig — der med Rette eier Hjortholm! — Ja, det er ikke for det: jeg har aldrig tvivlet paa det, men alligevel — dengang Ingenieur Kongsted var her første Gang og talte om sin Ret — og da Du saa sagde, at Testamentet

var borte, saa blev jeg igrunden saa bange. — Jeg har heller ikke kunnet lide Kongsted siden — men det er egentlig den eneste Grund!"

„Du, lille Nar! Hvor tidt skal jeg sige Dig, at Høibroernes Ret ikke længer støtter sig paa en Lap Papir men paa Hævd og lovlig Arv! — Nei, det er desværre ikke fra Kongstedernes Side, Faren truer!"

„Alligevel kunde jeg nok lide at vise denne Kongsted Testamentet!" sagde Fanny med tindrende Øine. „Jeg vilde nok engang være den Overlegne overfor ham, om han igjen skulde komme her!"

„Hvad skulde han komme her for!" sagde Tante Rosa.

„Aa, nei — hvad skulde han komme her for!" gjentog Fanny og saae i Tanker ud ad Vinduet, op ad Indkjørselen til.

Og der kom Kongsted ridende sammen med Capitainen.

Der er jo visse Træk, der lige saa lidt i Virkeligheden som paa Skuepladsen forfeile deres Virkning, og til dem hører det, at den Person, man netop taler om, uformodet viser sig, og saa stærkt var Fanny paa Forhaand betagen baade af de Ord, hun havde udtalt, og af de Tanker, hun ikke havde udtalt, at Kongsteds Tilsynekomst virkede paa hende næsten som en Aabenbaring; hun blev tilmode som et Barn, der gaaer alene gjennem en mørk Skov og siger til sig selv: „Der er Ingen bagved mig, Alt er kun Indbildning!" — men i det Samme

vender sig om og seer den fornægtede Skikkelse staa bagved sig.

Et Øieblik efter kom Kongsted og Capitainen ind i Stuen, fulgte af Onkel Heinrich, hvem de havde mødt paa Trappen.

Tante Rosa sad ved Bordet, men Fanny havde reist sig, og Gruppen af de to sortklædte Kvinder inde i det store Rum, den gamle og den unge, der begge stirrede de Kommende spændt imøde, mindede om et Maleri, hvor man seer, at Kunstneren har villet fremstille Indledningen til en stærkt bevæget Scene, men ikke er klar over, hvordan den vil udvikle sig.

Man hilste paa hinanden, og Fanny sagde med et Smil men med let dirrende Stemme: „Det er vel ikke Kongstederne, der kommer forat tage Hjortholm fra Høibroerne?“

„Nei, Frøken, tvertimod!“ svarede Kongsted ligeledes med Vægt. „Med Guds Hjælp kommer jeg forat give Dem Hjortholm tilbage!“

„Hvad man med den fuldeste Ret har, behøver man ikke at faae!“ svarede Fanny.

„Tag Plads!“ sagde Tante Rosa, og Herrerne satte sig.

„Ja, jeg har tilladt mig at komme ukaldet“, begyndte Kongsted, „men jeg kommer i Anledning af Noget, som jeg haaber vil kunne faae den største Betydning for Familien Høibro — navnlig for Dem, Frøken Fanny, — og da jeg mødte Capitain Riis, der for Resten ikke veed det Mindste om mit

Ærinde, bad jeg ham som gammel Ven af Familien om at følge med. Jeg har nemlig et Forslag at gjøre. Den, der egentlig har givet mig den første Impuls til min Plan, det er Kammerjunker Heinrich; han har gjentagne Gange talt om, at Vildmosen efter Sagnet gjemmer en stor Skat."

Onkel Heinrich nikkede og tog Anerkjendelsen som noget Selvfølgeligt.

„Det troer jeg ogsaa, den gjør", vedblev Kongsted, „og Den, der har bidraget til at give mig Troen i Hænde, det er Capitainen, som har ført mig til Mosen og over til Øxneholm. Allerede ved mit første Besøg derovre saae jeg, at Vildmosen maatte kunne udnyttes; der er ikke Noget i Veien for ved Udgrøftning at kunne sænke Grundvandets Overflade betydeligt, saa skal der spredes Grus og Sand over Tørvemassen, derpaa skal der harves og strøes med Kainit, og efter de Erfaringer, man nu har vundet paa Mosekulturens Omraade, vil der i Løbet af et Par Aar kunne være værdifuld Eng og siden Ager, hvor der nu kun er værdiløs Sump. Hertil kommer saa, at Grunden mellem Mosen og Øxneholm for den allerstørste Dels Vedkommende ikke er Sand men Lerbund — Capitainen var ved at kjøre i Bløde første Gang, jeg var der, og jeg har senere anstillet omhyggelige Undersøgelser og ladet foretage Boringer rundt omkring. Inddæmmes dette Areal, vil der, Alt i Alt, kunne indvindes omtrent 12,000 Tønder Land, og medens altsaa

Vildmosen og Øxneholm nu ligger hen som et fuldstændig værdiløst Aktiv —"

„Værdiløst!" afbrød Fanny ham. „Det er anden Gang, De bruger det Ord. Troer De ikke, Vildmosen har noget Værd for mig! Er Pengeværdi da det Eneste, som —"

„Og Øxneholm!" raabte Capitainen. „Øxneholm, hvor Spoven fløiter, og Brushanen kjæmper — er den værdiløs! Den skulde kultiveres, og Poesien slaaes ihjel — nænner De det, Ingenieur!"

Kongsted smilede. „Alt har vel sin Poesi", svarede han, „baade den gamle og den nye Tid. Men i vore Dage gjælder det fremfor Alt om at gjøre fredelige Erobringer. Tænk paa, hvor mange hundrede Hænder der i lange Tider vil faae nok at gjøre med Arbeidet derude, og tænk paa, hvor mange Hjem der engang, naar vi forlængst er borte, vil blive Plads til paa det nye Territorium! Tænk paa, at vort Fædreland derved bliver øget med adskillige Fodsbred Jord — er det ikke en stolt Tanke! Og er det ikke en smuk Virkeliggjørelse af det gamle Sagn om Skatten i Vildmosen, der redder Hjortholm? Er der ikke ogsaa noget Løftende i Bevidstheden om, at Intet, Intet gaaer tabt her i Verden: de Solstraaler, som for Aartusender siden kaldte det Mos frem, som nu danner Vildmosen, de slumrer endnu, bundne i anden Form, under det brune Dække — de er Guldet, som det kun gjælder om at drage frem paany og at nytte."

Fanny lyttede, mere og mere betagen, til

Kongsteds Tale — den havde, syntes hun, en hel Del af Vildmoseeventyrets Klang i sig, og hun var allerede halvt afvæbnet.

„De taler sgu godt for Dem, Ingenieur!“ sagde Capitainen. „Det er næsten, som jeg hørte mig selv!“

„Ja, Smeden siger ogsaa, at en Magnet“ — begyndte Onkel Heinrich, men Tante Rosa afskjar hans videre Betragtninger ved ganske tørt at sige:

„Det kan være meget godt Altsammen, men det vil koste svære Penge — hvor skal de komme fra!“

„Den Side af Sagen har jeg selvfølgelig strax tænkt paa“, svarede Kongsted. „Jeg har gjentagne Gange været i Kjøbenhavn, jeg har forelagt kyndige Folk — baade Teknikere og Pengemænd — mine Planer og mine Beregninger, og den nødvendige Kapital vil i Løbet af ganske kort Tid kunne sikres. Hvad der i saa Henseende har hjulpet meget, er den Interesse for Sagen og det Tilsagn om betydelig pecuniair Støtte, som jeg fra første Færd af har opnaaet hos Grev Porse, og det er egentlig efter Samraad med ham, at jeg kommer allerede nu. I og for sig vilde det maaske have været naturligst først at lade Sagen komme frem til Foraaret, naar alle Enkeltheder var fuldstændigt planlagte, men som Forholdene er — ja, jeg beder om Undskyldning, hvis jeg synes indiskret, men det kan jo ikke være nogen Hemmelighed: der maa reises betydelige Kapitaler inden December Termin, hvis det skal

lykkes at bevare Hjortholm for Familien, og derfor —"

„Ja, men hvordan skal de Penge da skaffes?" spurgte Fanny.

„Ganske simpelt derved, Frøken, at Hjortholm mod en rundelig Afstaaelsessum overdrager Vildmosen og Øxneholm til det Aktieselskab, som —"

„Skulde jeg afstaa Vildmosen!" raabte Fanny og reiste sig blussende. „Aldrig, aldrig! Er jeg Prinsessen af Vildmosen, eller er jeg det ikke! Troer De, man frivilligt afstaaer sit Kongerige — nei! Lad dem tage det fra mig med Magt, men opgive det — fy!"

„Kjære Frøken", svarede Kongsted, „betænk dog blot, hvad det her dreier sig om: De skal kun opgive en i Virkeligheden værdiløs Besiddelse og derved redde Deres fædrene Eiendom!"

„Hjortholm er ikke Hjortholm uden Vildmosen!"

„Men De beholder jo Intet, naar De vil beholde Alt! De maa resignere!"

„Jeg gjør det ikke!"

„De skal! Vær dog fornuftig!" udbrød Kongsted, der talte sig mere og mere varm. „Kan De tænke Dem, at den gamle Gaard kommer i fremmede Hænder — ja, lad mig sige det rent ud: i denne modbydelige Bro's Hænder! Jeg kan ikke tænke mig det, og jeg har maaske, naar Alt kommer til Alt, lige saa megen Interesse for og Kjærlighed til

Hjortholm som De! Ja, undskyld mig, hvis det skurrer i Deres Øren, men jeg maa sige det, forat De skal forstaa mig: min Slægt har engang skullet eie Hjortholm — nu er det Høibroernes — men at den i sin Tid med Urette er kommen til dem, det er min Overbevisning. Det Testamente, man paaberaaber sig, har aldrig existeret, og derfor —"

„Aldrig existeret!" raabte Fanny. „Saa læs, læs her!" Og triumferende rakte hun ham det gamle Pergament.

Kongsted læste det langsomt igjennem og blev bleg. — „De har fuldkommen Ret, Frøken", sagde han roligt. „Deres Slægts Besiddelse har altsaa bestandig været lovlig, og jeg har ikke Skygge af moralsk Ret til at tale med om Hjortholm — det indrømmer jeg. Men nu spørger jeg Dem alligevel engang endnu — ja, jeg beder Dem om for Deres egen Skyld —"

„Aldrig!" svarede Fanny og kneiste med Nakken.

„Ja, saa er mit Hverv her endt", sagde Kongsted, „og jeg gaaer desværre med uforrettet Sag. — Farvel, mine Damer! Farvel, Hr. Kammerjunker!" Og saa tog han sin Hat og gik.

— „Det var da ogsaa Fandens, at jeg skulde finde det gamle Pergament!" sagde Capitainen til Kongsted, da han fulgte ham ud.

„De?"

„Ja, det var jo det, jeg puttede Pengene i, De veed; jeg fandt det oppe paa Pulterkammeret, men jeg saae sgu ikke efter, hvad der stod i det.“

„Det var to af mine Illusioner, der brast!“ sagde Kongsted og saae ned.

„Aa, det klarer sig maaske nok Altsammen alligevel, skal De se“, trøstede Capitainen. — „Fanny saae for Resten storartet ud, da Vildmoseblodet kom op i hende, og hun rettede sig og sagde: „Aldrig!“ Det var som en Borgfrøken fra Middelalderen — fra det gamle Hjortholm ude paa Næsset — der staaer paa de sidste Rester af det nedskudte Taarn og besvarer Beleirernes Opfordring til Overgivelse.“

„Ja — men Taarnet bliver skudt ned under hende, og Grunden vakler. — Farvel, Capitain!“

Om Aftenen sade Tante Rosa og Fanny alene i Dagligstuen. Tante Rosa strikkede, Fanny prøvede paa at læse, men det blev ikke til Noget — Tankerne toge Magten fra Bogen.

„Du siger Ingenting, Tante Rosa“, begyndte Fanny febrilsk. „Skjænd paa mig — sig, jeg er gaaet fra Forstanden, at jeg ikke er normal — maaske har Du Ret — men sig blot Noget, jeg kan ikke holde den Taushed ud!“

„Hvad skal jeg sige — jeg har jo ikke Noget at sige!“ svarede Tante Rosa.

„Havde Du ikke handlet som jeg?“

„Nei! — Jeg er ikke stemt for at lade os sætte paa Aktier — det veed Vorherre! — men hellere dog det end helt at miste vor gamle Eiendom!“

„Alt eller Intet, Tante Rosa! Har jeg Lov at splitte det ad, der hører sammen og har hørt sammen?“

„Du holder det kun sammen til Bro — han tager det Hele!“

„Min Eiendom! — Men er der da ikke Lov og Ret i Landet!“

„Jo — det er Ulykken, havde jeg nær sagt! For hans Ret er bedre end din: han har Pengenes Ret, og han lader Dig selv sætte ud ved Rettens Folk.“

„Jeg gjør Modstand!“

„Ja, det skal stort hjælpe!“

„Men det er dog saa uretfærdigt, saa uretfærdigt, Tante Rosa! Himlens Lyn maa jo ramme ham, om —“

„Aa, Vorherre pleier ikke at rutte med sine Lyn i December Maaned!“

„Men Testamentet her, Tante Rosa — kan det da være tilfældigt, at det pludselig er kommet for en Dag!“

„Ja, Capitainen har naturligvis taget, hvad der laa først for, saa det er saamænd ganske tilfældigt.“

„Capitainen?“

„Ja, at han har været Mellemmand ved Heinrichs Vexelhistorie — som jeg nok strax formodede —

det *har* han maattet tilstaa; han vil kun ikke sige, for hvem han har handlet, og hvordan —"

„Men hvorfra har *han* da faaet Testamentet?"

„Oppe fra Pulterkammeret. Det laa mellem en væltet Stabel Documenter."

„Men dem har *jeg* væltet, Tante Rosa, den Morgen, da jeg fandt — da min Moder selv viste mig — aa, nei, nei, det er ikke tilfældigt, det *kan* ikke være betydningsløst! Og naar nu Testamentet lægges frem og —"

„Barn, dog! Det Document har jo Intetsomhelst at sige."

„Saae Du da ikke, hvor Kongsted blev bleg, Tante Rosa, da jeg viste ham det! Dengang var *jeg* den Stærkeste — aa, hvor det gjorde godt at være det!"

— „Men Fanny, dog! Hvad er det, Du gjør!"

Fanny glattede under sin Tale ivrigere og ivrigere paa det gamle Documents Folder, og pludselig var hun kommen til at rive det store Voxsegl løs. Under det viste sig en ganske smal, flere Gange sammenlagt Pergamentstrimmel.

„Hvad er *det*, Tante Rosa?"

„Ja, hvor veed jeg det! Du kan jo se ad!"

Forsigtigt foldede Fanny Strimlen ud. Med fin men tydeligt prentet Skrift stod der at læse paa den:

Anno Domini 1684 dend 11te *Februarii* haffer jeg, Christen Anderssøn Nielsen, uværdig Skriffuer

udi Bodholt Birk, for gunst og Gaffue udfærdiget dette falske *Testament* i Salig Hr. Preben Parsbiergs Naffn, hvilken bekiendelse jeg som for den Almægtiges Aasiun her i dette *absconsel* aflægger til Liise for min beængstede Siel. Gud være mig Syndere naadig!"

Det er Morgen, tidlig Morgen. Capitainen sidder ved sit Vindue og seer ud over sin „ræverøde“ Skov; da høres der Lyden af en galopperende Hest — nu farer den forbi: det er Fanny, der rider vesterpaa, ad Pinds Mølle til.

Et Par Timer efter kommer hun tilbage til Hjortholm. — „Ak, nei, Tante Rosa“, siger hun, saa snart hun er staaet af Hesten, „det gik, som Du sagde: Kongsted vilde ikke tage imod det!“

„Nei, det manglede sgu ogsaa kun!“ svarede Tante Rosa.

„Men Hjortholm er jo hans — det er jo slet ikke mit, det har aldrig været det!“

„Vaas! Fordi der i 1684 er begaaet en Uret, kan der da vel nok være vundet lovlig Hævd i to Hundrede Aar!“

„Det sagde ogsaa han — men hvor kan man vinde Hævd paa Uret, det er jo forfærdeligt! — Aa, naar han saa endda havde seet haanligt paa mig eller blot triumferende, som jeg saae paa ham igaar — men det gjorde han ikke, tvertimod: da jeg viste ham Seddelen og forklarede ham, at jeg havde fundet den under Seglet, og at Hjortholm nu var hans, saa sagde han blot: „Stakkels, lille Frøken, det maa være faldet Dem tungt at ride

gjennem Tvis Skov med den Oplysning!" — Aa, var han blot optraadt som Herre, hovmodigt og selvbevidst, det vilde have trøstet mig! Men han var bevæget, han var Hensynsfuldheden og Ærbødigheden selv — aa, hvor det ydmygede mig, at han dog blev den Stærkeste — Alt, Alt brister for mig — Alt, hvad jeg har troet paa, glipper!"

„Men hvad talte I da om?" spørger Tante Rosa. „Du har jo været borte i to Timer!"

„Aa, om Vildmosen og Øxneholm — jeg har givet ham Fuldmagt!"

„Du gaaer altsaa ind paa —"

„Ja, naturligvis — han maa jo raade. Vil han ikke have Hjortholm, som er hans, saa maa han dog idetmindste træffe Bestemmelserne."

„Naa, Gud være lovet, Barn, at Du er kommen til Fornuft — saa bliver vi vel altsaa i vort gamle Hjem?"

„Vort Hjem! Det er ikke vort! Vildmosen er tabt, og paa det, der er tilbage, lever vi af hans Naade!"

„Du er syg, Fanny! Der er ikke Menneskeforstand i, hvad Du siger!"

„Ja, jeg er syg — jeg fryser, her er saa koldt!"

„Saa gaa i Seng, og drik en stor Kop Hyldethe!"

— Men Hyldetheen hjælper ikke: Fanny bliver rigtig syg.

Raakoldt var det, mørkt og vaadt. Novemberstormen gik sin Gang gjennem Landet, plukkede Skovens sidste Løv og knækkede de visne Grene, rev Huller i Bondens Straatag, raslede med den brune Rørskov i Hjortholms Grave og fik Veirmøllen til at løbe løbsk. Og Regn, Regn, Regn! Vandet drev ned ad Ruderne som lange, gjennemsigtige Igler, Gaarden var een Sø, og Veien et grødet Ælte; Kragen sad med vaade Vinger i den vaade Pil — paa Læsiden af Kjæmpehøien krøbe Faarene sammen.

Trist var der overalt — tristest paa Hjortholm, thi der laa Fanny farlig syg. Sindsbevægelserne havde vel været for mange og for stærke, hun var bukket under for dem. „Nervefeber", sagde Tante Rosa, og Doctor Prip kom dagligt, var omhyggelig og opmuntrende men foreskrev blot Ro, ubetinget Ro, og satte saa for Resten sin Lid til Patientens Ungdom.

Fanny laa stille hen, Uge efter Uge, uden Bevidsthed. Hun talte næsten ikke, og talte hun, kredsede hendes Tanker mest om den allersidste Tids Begivenheder, om Vildmosen og Kongstedernes Ret. — „Vi er hans Livegne, Tante Rosa", kunde hun da sige, „vi boer paa hans Grund, det maa vi ikke glemme! — Se paa min Arm: der bærer

jeg hans Mærke indbrændt i blaa Linier og det Baand kan aldrig brydes, siger Ane Steffens. — Ja, han var dog den Stærkeste!“ Og havde hun talt blot saa Meget, faldt hun anstrengt hen i en Døs, der kunde vare et Par Døgn, og Tante Rosa, der næsten ikke veg fra Sygeleiet, saae bedrøvet paa det blege Ansigt med de lukkede Øine.

Men alt imens Liv og Død kjæmpede den fortvivlede Kamp om Fanny, udfægtede Andre paa hendes Vegne en anden Kamp. Kongsted var i Kjøbenhavn, og Kongsted var paa Skovsgaard, Kongsted var allevegne, og inden den første Sne var falden, inden December Termin kom, var Vildmosen og Øxneholm overdraget til det nydannede Selskab, Hjortholms Gjæld blev ordnet, og Bro derved gjort uskadelig. — „Nu er Gifttænderne brækket ud af Gabet paa ham!“ sagde Capitainen. Alle ærgjerrige Illusioner, alle et Livs hævnfyldte, hadske Planer, Haabet om Tilfredsstillelsen af en vanvittig Lidenskab — Alt var nu for bestandig brudt. Og Bro selv følte, at Slaget var tabt, og at der aldrig vilde blive Leilighed til at vinde et nyt. Han begyndte at afvikle sine Forretninger der paa Egnen, frasagde sig sine Hædershverv som Kirkeværge og som Medlem af Sogneraadet og besluttede sig til at bryde op forat bosætte sig i Hovedstaden.

— „En blev sgu da siddende paa sit Eget!“ grinte Ane Steffens. „Det bliver ham og ikke mig, der maa rømme af Land! Nu kan han komme

over og se til sin Halvbroder i Kjøbenhavn: den ene af mine Sønner sidder i Velstand, og den anden sidder i Brændevin — det er dog skjønt, naar Ens Børn arter sig vel!"

— „Nu er vi sat paa Aktier", sagde Onkel Heinrich med Selvfølelse til Anders. „Og nu kommer der Guld af Vildmosen — nok til at bygge hele Hjortholm to Gange op for!"

„Ja, saagu, det kan jo byde sig", svarede Anders, „men det behøves da ellers ikke, for nu staaer Hjortholm nok!"

„Ja, det gjør den ogsaa — men det er dog behageligt for mig som Familiens Overhoved at vide, at den kan bygges op."

Og det indrømmede Anders.

— Fanny blev bedre. — „Nu har Doctor Prip godt Haab", svaredes der dem, som kom forat spørge til hende, og det var Mange. Kongsted hørte næsten hver Dag over til Hjortholm og fik Besked af Tante Rosa selv, men i Skumringen kom gjerne Grev Christian ridende og fik Dagens Bulletin af Forvalteren — stundom nøiedes han ogsaa med at høre ind til Capitainen, naar han var hjemme, men det var jo kun sjeldent.

Tiden lider, og før man veed af det, er det Jul — hvid Jul.

Himlen bliver overtrukken, og Luften er tung og tæt som Tørverøg, trykkende og stille som før Torden. Sneen begynder at falde i enkelte, store Fjerfnug, men de blive flere og flere, finere og finere; det blæser op, og snart drive de hvide Bølger for Stormen over Mark og Vei, det ryger og fyger, Lavninger fyldes, og Høiderne dækkes.

Toget kjæmper sig med Besvær igjennem, hvert Øieblik truer det med at sidde fast; snepudrede og med Kraven oppe om Ørene bevæge Conducteurerne sig henad det glatte Trinbrædt, og de Reisende skynde sig at trække Vinduet op, naar Billetten er couperet.

Paa Landstationen er der fuldt af Slæder med dampende Heste for, med Fodposer og Reisetøi indeni: Julegjæsterne skulle jo hentes, baade de i Zobelpels og i de Husmandskavaier, men Veien er vildsom, naar Skumringen falder paa, og Blæsten er skarp; man vender sig halvt om paa Sædet forat faae Læ og føler et eiendommeligt Behag ved pludselig at se Lys blinke frem af Mørket forude: nu er man snart hjemme.

Næste Morgen er Alt stille, og Alt er saa

skinnende hvidt, at Katten, der lister sig frem langs Huset, og som altid har været anseet for hvid, nu bliver næsten helt graa. Alt er dækket, Skjellene udviskes; fra Kristine Barnepiges Hus under Sobakken maa Manden kaste sig ud, og Rævegravens Rør ere føgne til.

Frosten strænges — nei, hvor det fryser! Fjorden er tillagt langt, langt ud; kun i Horizonten seer man en Strimmel sortblaat Vand, og ud mod den trækker en Flok vilde Svaner med gylden Solglans over de hvide Vinger. Paa Hjortholm Sø stanges der Aal i huggede Vaager, og Bodholt Gadekjær er bundfrosset: Børnene med uldne Tørklæder om Halsen og Bælgvanter paa de bitte Hænder have lavet Glidebaner — Isen synger under de jærnbeslagne Træsko. I Skolen ere Ruderne tilfrosne — de tø ikke op, før Ferien er forbi — og en enlig Krage, der sidder oppe paa Gymnastikapparatet, minder om en Ravn paa en Galge.

Langs Grøfterne er der Iseskrog oppe paa Kanten, men i Bunden, hvor der blot er en aaben Plet Vand, ligge Vildænderne og arbeide forat holde Hullet aabent. En Træskojæger har været ude efter dem og gaaer nu i den blaa Aften hjem ad den hvide Vei, møder en gammel Kone, der med Brændeknippet paa sin krogede Ryg kommer hjem fra Skoven, byder Godaften og udvexler et Par Repliker om Frosten — Sneen skriger under deres Fødder.

Frosten bliver ved, og det kuler op fra Syd.

Det er næsten ikke muligt at faae Ruderne optøede, og Onkel Heinrich varmer sit Nøgleknippe paa Kakkelovnen, før han tager det i Lommen; Dagen igjennem er der mørkt i Fattigfolks Stue, og Dag og Nat fyres der i Skovsgaards Drivhuse. Posten er halmbunden, og endda fryser den — en Morgen er Øllet i Kanden frosset inde i Borgestuen: „naar det fryser af Sønden, fryser Tappen i Tønden."

Men Folk ere paa Færde, og Folk ere glade: Høitiden staaer jo for Døren. En Dragon, der har faaet Permission fra de Randers Hestfolk, er ude at vise sin Uniform paa Sneen ved Krogslev Kirke, og fra Lillelund suser et helt Kanetog gjennem Tvis Skov. Der er travlt med Bagen og med Bryggen, travlt med Forberedelser og Indkjøb; udenfor „Brugsforeningen" staa Folk i Række og stampe med Fødderne, mens de vente paa at komme ind, og naae de saa endelig hen til den fedtede Disk i det trange Rum, saa spares der ikke: Risengryn og Rosiner, Klipfisk og „Extract" forlanges der, og man kjøber mere Kaffe og mindre Løvetand end ellers — det er jo kun Jul een Gang om Aaret.

— Kongsted havde i flere Uger ikke kunnet bestemme sig, om han skulde tage hjem eller blive; Forældrene vilde selvfølgelig gjerne have ham over, men selv vilde han helst blive. Saa lagde Belterne til, Istransporten var jo usikker, og han blev fri for at træffe en Bestemmelse.

Fra Grev Porse havde han faaet Indbydelse til

at komme Juleaften paa Skovsgaard men havde med Tak afslaaet den, da han havde lovet at være hos Capitainen, der ellers pleiede at tilbringe Helligaftenen paa Hjortholm.

I god Tid havde Kongsted fra Kjøbenhavn faaet en stor Kasse, og Juleaftens Formiddag gav han Presenter i Møllen — til Onkel Heinrich sendte han samtidigt en ægte Merskumspibe. Møller Sørensen fik en Gjengivelse af Otto Bache's „Hestgardens Indskibning i 48", og Møller Sørensen var sjæleglad. — „Nei, hvor det er grangiveligt!" sagde han. „D e r staaer Prins Christian, og den kjønne, unge Karl til Venstre, det skal sgu vist være mig — ja, dengang var jeg kleinere end nu!" Madam Sørensen fik en deilig sort Kjole — Kongsteds Moder havde selv besørget den — og Madamen tørrede Hænderne to Gange i Forklædet, førend hun med formelig Andagt følte paa det bløde Stof, som hun erklærede var meget for fint til hende. Helene fik nogle Bøger, og blev saa rørt, at hun for hele den Dag glemte sin Blegsot og øvrige Svagelighed og senere betroede Sognefogdens Maren, at Kongsted mere og mere kom til at ligne den ædle Grev St. Armand, hvis Billede hun bar præget i sin Sjæls Dyb.

Efter Middag gik Kongsted; Mølleren vilde absolut kjøre ham, men Veiret var saa smukt, at han foretrak at gaa. Der var formelig Jul i Luften, syntes han, Sneen var dobbelt hvid, alle Ansigter vare glade, og man kunde lugte Flæskesteg og Æbleskiver helt ud paa Veien.

Oppe paa Vihøi stod han lidt stille og saae sig om. Der kneiste Skovsgaard med det høie Taarn, og der løftede Hjortholms ene, takkede Gavl sig op over Skoven; der laa den tilfrosne Sø — Badehuset var sat paa Land — og bagved kom Nonnebakkerne og Vildmosen. Og han mindedes den første Gang, han heroppe traf Capitainen. Da havde Alt været ham fremmed, næsten ligegyldigt, og nu — nu var han levet sammen med det, det havde faaet det Kjendtes Tiltrækning og stilfærdige Poesi over sig. Dengang havde han ikke kunnet tænke sig, hvordan han skulde holde ud at leve Maaneder i denne Egn — nu kunde han ikke tænke sig at skilles fra den.

I dybe Tanker gik han gjennem Tvis Skov, og før han ret vidste af det, var han hos Capitainen, der modtog ham med aabne Arme.

Inde i Skovhuset var der pyntet med Grangrene, et lille bitte Juletræ stod midt paa Bordet, og Hegnsmandens Kone havde skilt sig rigtig godt fra Anretningen: Hjortholmskarper, kogte i Rødvin, Andesteg og Kage.

— „Naa, hvad synes De saa om at holde Jul i min Wigwam?“ spurgte Capitainen, mens de sad og spiste Æbler og Nødder.

„Udmærket! Og tusend Tak for al Deres Elskværdighed, kjære Capitain!“

„Selv Tak! — Troer De, at De for et Aar siden kunde have tænkt Dem at holde Jul i en Hus-

mandsstue i Skoven — nei! Men De var sgu ogsaa, mildest talt, noget kjedelig, da de kom hertil!"

„Det er jeg saamænd endnu — og jeg føler det allermest, naar jeg er sammen med Dem!"

„Passiar! — Er det første Gang, De er en Jul hjemmefra?"

„Nei, jeg har været en Vinter i Rom, men det er trist at være i et fremmed Land om Julen — ingen Jul er som en nordisk Jul! — Det er den eneste Tid paa Aaret, hvor der er en virkelig Samfølelse imellem os Alle, og hvor det ene Menneske tænker paa det andet."

„Ja, og paa Dyrene!" supplerede Capitainen. „Jeg har da sat Neg ud til Smaafuglene og lagt to store Knipper Hø ud til mit Standvildt — troer De ellers, jeg havde kunnet spise Julenadver!"

„Det er ogsaa kjønt at tænke særligt paa Dyrene Juleaften", sagde Kongsted. „Det er dog Evangeliet fra Stalden med Krybben og Husdyrene, der ligger bagved Folkeskikken."

„Ja, det er det. Men det er kun paa Landet, man har Husdyr — Jul existerer overhovedet kun paa Landet!" Og saa nynnede Capitainen:

«Sne med Spor af Ræv og Raa,
Maaneskin med Skygger blaa;
Bjældeklang og Skrig af Krager,
Is paa Kjær og Fjord, der knager;
Høitidsøl og Gildessul
— Saadan er den hvide Jul.»

„Man har nu da endelig ogsaa Husdyr i Byerne!“ tillod Kongsted sig at indvende.

„Nei, man har ikke!“ paastod Capitainen. „Kalder De Grossererens Heste, som han kun seer for Landaueren, Husdyr — nei! Men paa Landet lever man sammen med sine Dyr, Røgteren har seet hele Besætningen fødes, kjender og elsker hver eneste Ko, og Faaredrengen trækker sin lappede Trøie af og fryser selv forat dække et nyfødt Lam mod Kulden — det er som i Patriarkernes Dage!“

„Ja, men Julen i Byerne har dog ogsaa sine Fortrin.“

„Saa? Jeg gad nok vide, hvad det er for Fortrin.“

„F. Ex. den lithurgiske Gudstjeneste Juleaften i Frue Kirke.“

„Kongsted, vær ærlig: De har i Grunden tidligere troet, at Frue Kirke var den eneste Kirke i Kristenheden!“

„Aa, Passiar, Capitain! Men at høre de gamle Psalmer i det høitidsfulde, oplyste Rum — fremfor Alt „Deilig er Jorden“ og —“

„Ja, jeg er nu, som De veed, et Verdens Barn“, afbrød Capitainen ham, „og min Yndlingspsalme er „I denne søde Juletid tør man sig ret fornøie“, — den er ogsaa indlemmet i „Bibliotheket“, her kan De se! — og fornøie mig, det gjør jeg, og det har jeg Lov til, for der er ingen Sorger, der trykker mig: Fanny kommer sig, og Fanny og Tante Rosa beholder Hjortholm, Hurra! — Men det er Deres

Skyld! Skaal! — Nu er Fanny jo bleven et godt Parti — nu skal De se, hvor Frierne melder sig!"

„Troer De?"

„Ja, naturligvis!"

„Der kunde da ogsaa være dem, der netop holdt sig tilbage af den Grund", sagde Kongsted.

„Aa, det har sgu ingen Fare!"

— „Skal vi gaa en Vending, Capitain, og trække en Smule frisk Luft?"

„Ja, det var brillant, jeg er klar til hastig Udrykning af Cantonnementet — hvor skal vi gaa hen?"

„Aa, vi kan jo gjøre et Slag ned gjennem Skoven — det er saa kjønt at se Lysene fra Hjortholm speile sig i de frosne Grave."

„Hvorfra veed De egentlig, at det er kjønt?"

„Jo, det har jeg seet, naar jeg er gaaet fra Møllen til Dem — eller omvendt — og er kommen der forbi."

„Forbi Hjortholm paa den Vei! — Det er ikke efter Compasset!"

„Nei, men —"

„Ja, ingen Undskyldninger! — De gaaer ikke mere efter Compas, se, se! — Naa, lad os saa komme afsted!"

— Fanny havde for første Gang været oppe om Formiddagen. Tante Rosa bar hende hen til en Lænestol — hun var bleven en let Byrde — og

med store, klare Øine saae Fanny ud i Haven, ned gjennem den store Lindeallee og over et Glimt af Søen til Nonnebakkerne.

„Aa, hvor det er deiligt at se ud!“ sagde hun. „Alt er saa frisk og nyt — det er, som saae jeg det for første Gang!“

„Det er ogsaa længe siden, Du har seet Andet end Væggen“, svarede Tante Rosa.

„Ja, men det er ikke blot derfor. Det er, som om jeg — ja, jeg kan ikke udtrykke, hvad jeg mener — men det er mig, som om jeg først nu skulde begynde at leve. Alt det Forbigangne, det er som Noget, der ligger langt, langt tilbage — som en Drøm eller som et Liv, jeg var gleden bort fra. Jeg synes, at jeg først nu skal til at modtage Indtryk, faae Tanker, Tro og Haab som et Barn, der begynder Livet. Og er det ikke underligt, Tante Rosa: dengang jeg blev syg — rigtig syg, for jeg havde vist egentlig længe været det — da var jeg saa grænseløs fortvivlet over, at Vildmosen gik tabt, men nu er det mig, som om det netop var til det Gode. Ja, Du kan ikke forstaa mig, Tante Rosa, for jeg forstaaer det knap selv, men det er, som om det Mørke i mig var svundet. Jeg er som Prinsessen — Prinsessen af Vildmosen, Hedningebarnet — der har skudt Dyndhammen af sig, alle Juleklokkerne ringer til Fest, og min Sjæl er stemt — stemt til at fornemme Klang som af en Bebudelse — aa, hvor det er velsignet at være bleven rask

igjen! — Men det var for Resten ikke saa slemt at være syg, som jeg troede!"

„Nei, naar man er syg, er der kun een Ting iveien — naar man er rask, er der mange Ting iveien!" svarede Tante Rosa.

„Og alle Mennesker har været saa gode imod mig", vedblev Fanny. „Du først og fremmest, Tante Rosa. Hvor har Du ikke været kjærlig og opofrende! Sommetider naar Du sad ved min Seng, og jeg saae fra Dig hen paa min stakkels Moders Billede og fra det igjen hen paa Dig, saa syntes jeg, Du fik hendes Træk, og naar Du saa bøiede Dig hen over mig, blev Du paa een Gang til den graa Dame, og saa troede jeg, jeg skulde dø. Og jeg vilde saa nødigt dø — ikke fordi jeg var bange, men fordi jeg syntes, at jeg først nu skulde til at leve. — Og gamle Onkel Heinrich! Hver Morgen er han kommen listende ind i mit Værelse og har seet saa bedrøvet paa mig — en Dag saae jeg, at han græd — han maa dog holde af mig, skjøndt jeg ikke har fortjent det! Og de Mange, der saa venligt har spurgt til mig — har der været Nogen idag? — Har Kongsted været her?"

„Nei, ikke idag, lille Fanny. Han er hos Capitainen iaften — d e r kan han jo faae at vide, hvordan Du har det."

„Er han s a a nær ved — det vidste jeg ikke. — Aa, Tante Rosa, hvor maa vi dog være ham taknemmelige!"

„Ja—a, det er vi jo ogsaa. Jeg har været

rigtig venskabelig imod ham, hvergang jeg har seet ham, og han skal ogsaa nok engang blive bedt sammen med dem fra Skovsgaard — Mere kan man da ikke gjøre!"

„Du husker vel nok, at det er os, der er til Huse hos ham?"

„Aa, Herregud, har Du ikke svedt de Dumheder ud endnu!"

„Jeg glemmer det aldrig, og jeg mindes om det ved Alt — om det saa er ved Vaabnet over Kaminen."

„Høibroernes Vaaben! En Sparre under en vandret Bjælke — kan det minde Dig om Kongsted'erne!"

„Ja, det kan, Tante Rosa, for det danner jo et liggende K — har Du aldrig tænkt paa det?"

„Nei, det veed Gud, jeg ikke har! — Men nu maa Du ikke tale mere, det anstrenger Dig!"

— Efter Middag blev Fanny igjen bragt til Ro, men hendes Seng var nu flyttet ind i Værelset ved Siden af Havesalen, og her samlede Tante Rosa om Aftenen efter gammel Skik alle Hjortholms Folk.

En Psalme blev sunget — det lød mere velment end egentlig smukt, men da man var kommen til sidste Vers, klang hinsides den tillagte Grav renere Toner: det var et Par kraftige Mandsrøster, der ude fra Haven fulgte med Sangen inden Døre.

— „Hvis var den Stemme?“ spurgte Fanny dybt bevæget, da Psalmen var til Ende. „Var det ikke —“

„Jo, det var — det var Capitainens“, svarede Tante Rosa med fugtige Øine.

„Nei — den Andens!“

„Den Andens? — Jeg hørte kun ham!“

„Ja, jeg hørte for Resten ogsaa kun een Stemme“, sagde Fanny blussende. — „Glædelig Jul, Tante Rosa!“

— Kongsted og Capitainen gik en Tidlang tause paa Hjemveien; det var Maaneskin og stjerneklart — nu faldt der et Stjerneskud.

„Aldrig har jeg hørt en Julepsalme lyde smukkere end iaften“, sagde Kongsted.

„Ikke engang i Frue Kirke?“

„Nei!“

„Ja, vi hjalp nu ogsaa svært paa det sidste Vers ved at synge med — det var en god Idee af Dem, Kongsted!“

„Det var jo Dem, der begyndte, Capitain!“

„Nei, det var, min Tro, Dem!“

De gik igjen lidt uden at tale sammen, saa sagde Capitainen: „De havde Ret i, at det saae godt ud, naar Lysene fra Hjortholm skinner ud over Graven og ind mellem Rørene. — Og saae De Tante Rosa staa midt inde imellem alle Folkene og synge for — det var dog det Allerkjønneste!“

„Det saae jeg ikke.“

„Hvad i al Verden saae De da!“

„Jeg saae et Glimt af Frøken Fannys Ansigt inde fra den anden Stue.“

„Naa, hende saae jeg slet ikke.“

— „Det har været en deilig Juleaften!“

„Ja, velsignet!“ svarede Capitainen. „Og nu har vi hele den lange Jul for os — paa Landet varer Julen til Paaske!“

Og Julen var lang, og Glæden var stor. Bal paa Skovsgaard og Dans hos Birkedommerens, ungt Selskab med Pantelege hos Doctorens, Julebesøgelse hos Møller Sørensens og Spisebal hos Proprietair Kielsens, saadan gik det Slag i Slag, til Nytaar var skudt ind, og Skatteligningen blev fremlagt i Skolen.

— Saa bliver det endelig Tø. Farverne, der have ligget i Dvale under Sneens Dække, komme igjen til deres Ret: en Morgen er Kirketaget atter bleven rødt, og Veirmøllen har faaet sin sorte Hat, der saa længe var hvid, Skoven kaster Kniplingssløret, og op af Markfladerne dukke som Mønster i den lyse Bund Grøfter og Hegn, Tuer, Stubbe og mørkegrøn Rug. Pløiejorden bliver sort- og hvidstribet og seer i Skumringen ud som en Strand med langlige Bølger, tæt, klam Taage ruller ned som graa Flortepper, og Dryp i Dryp falder det, fra Birkens hængende Grene og fra det vandtrukne, hullede Tagskjæg. Langs Husene er der en hel Rende i det grødede Sjap, og i hvert Fodspor danner der sig en Sø; tilsidst svømmer der kun enkelte, gulgraa Isflager i Gadekjæret, og kun paa Nordsiden af Mure og Grøfter er der en sortsmudset, smeltende Vold — hvor er den Sne, der faldt ifjor!

— „Naa, nu er da Veiene farbare!“ siger Greven og seer med Fortrøstning ud efter en Fjerdemand.

„Ja, og nu kan man da igjen faae Fisk!“ svarer Candidat Mathiesen.

Proprietair Kielsen har saa længe været misfornøiet med Frosten, at han finder det bekvemmest at blive i Vanen og ogsaa være misfornøiet med Tøveiret, men Søllested veed ikke, om han skal være glad eller bedrøvet, thi vel var det et Slid at fungere som Snefoged, men Magten er sød, og nu er jo Magten forbi.

Hu, ha, hvor ere dog Veiene opblødte! Onkel Heinrichs Gamascher maa tørres ved Skorstenen hver Dag, og Pløret gaaer mangen Gang høit over Galoscherne, men han fryser ikke mere og behøver ikke længer at varme sit Nøgleknippe paa Kakkelovnen, før han tager det i Lommen.

Med Fanny gaaer det godt, hun er snart hel rask. Og rundt omkring fra Egnen strømme Visiterne ind paa Hjortholm — hyppigst kommer dog Kongsted. Borte er al hans Sikkerhed og Ro — han sænker forlegent sit Blik, og han mangler Stof til Samtale. Og Fanny lytter Dagen igjennem efter Hovslaget af en travende Hest; hun ønsker saa inderligt at høre det, men kommer han, fortryder hun igjen sit Ønske. — Hvad er der da skeet? Alt eller Intet, det er ganske, som man tager det. Han, der er bleven Mand uden nogensinde at have følt eller troet paa Kjærlighedens

Almagt, ham har den bøiet i Knæ, og den har blæst alle hans Theorier om som Korthuse, og hun — ja, hun har jo først nu begyndt Livet, forventningsfuldt rede til at modtage de store Indtryk -- og de store Indtryk ere komne over hende som en Bebudelse: Kjærlighedens Evangelium, det himmelske og det jordiske, har lydt for hende siden Julens Fest. — Men hvordan? Ja, spørg Frøet, hvorfor det spirer, spørg Blomsten, hvorfor den springer ud, og Frøet og Blomsten ville selv ikke have andet Svar, end at det er, fordi Solen lyser fra Himlen. Forskeren kan trænge dybere til Bunds -- et Stykke dybere — han kan paavise, hvordan Celle danner sig ved Celle, og hvordan Safterne stige, men ogsaa han standser tilsidst ved Kimens Gaade og maa ende med som Frøet og Blomsten at pege paa den lysende, varme Livskilde, hvis Straaler sænke sig fra oven.

Og begge To, baade Fanny og Kongsted, tro de fast og inderligt paa deres egen Kjærlighed — men Ingen af dem troer paa Muligheden af den Andens.

Nede i Møllen sidder Kongsted en trist Februaraften og stirrer og stirrer paa den Seddel, Fanny fandt under Seglet og bragte ham hin Morgen. Og han husker, hvor lykkelig, hvor stolt han dengang var bleven over at faae Troen paa sin kimæriske Ret bekræftet, husker, hvor hans Forfængelighed smigredes ved, at hun maatte komme til ham, og

hvordan han Gang efter Gang har taget Pergamentstrimlen frem og betragtet den næsten som en Helligdom. — Men havde den igrunden været ham hellig, fordi den bekræftede hans Slægts Ret, eller fordi det var hende, der havde givet ham den — han vidste det ikke mere. — Havde hun blot ikke fundet hin Bekjendelse fra gamle Dage! Saa havde hun ikke bøiet sig, hans store Planer vare blevne til Intet, Gaarden var bleven solgt, og hun havde været en fattig, hjemløs Pige. Men nu eiede hun Hjortholm — og Kongsted tager Sedlen frem endnu en Gang, seer paa den og kaster den saa ind i Ovnen. — Han brænder sine Skibe, han ofrer sin Slægtsfølelse.

Og hjemme paa Hjortholm sidder Fanny i dybe Tanker oppe paa sit Værelse. — „Hans er jeg", tænker hun, „ham tilhører baade Gaarden og jeg. Høibroernes Vaaben staaer over Port og paa Gavl, men det burde slettes ud, og hans Bomærke sættes i Stedet — Alt bør bære Dens Navn, der eier det!" Og hun stryger sit venstre Ærme op, helt op til Skulderen; først leger hun, som halvt i Tanker med en Naal, prøver forsigtigt, ængsteligt dens Spids men tager pludselig Mod til sig og prikker Gang efter Gang ind i sin Arm, der igjen er bleven fast og rund. — Skridt nærme sig paa Trappen, men hun hører dem ikke; Døren gaaer op, og Tante Rosa kommer ind.

„Men Fanny dog, hvad er det, Du tager Dig for!„ spørger hun forbauset.

„Ingenting! — Jeg prøvede kun paa at tatovere Høibroernes Vaaben“, svarer Fanny og stryger hurtigt Ærmet ned.

„Barnestreger!“

„Ja, det gjør ogsaa alt for ondt!“

Men Fanny er bleven rød — rød som det dryppende Blod paa den hvide Arm.

Det er sidst i Marts, Jevndøgn er overstaaet, og Stormen har draget sit sidste Suk — nu vaares det; Solen skinner varmt, og der er Grøde i Luften. Man seer ud over Markerne: Vintersæden har bare Pletter der, hvor Sneen har ligget for høit og for længe, og i Lavningerne staaer der endnu Søer, som den høiblaa Himmel speiler sig i, men Mulden er sort og skjørnet — det er gode Foraarstegn. Langt, langt bort seer man i den klare, lette Foraarsluft, helt over paa den anden Side Fjorden, hvor man næsten har glemt, hvordan der seer ud.

Skoven er endnu mørk og bar, men hvor der blot er nogenlunde aabent, skyder Blaasimmeren op gjennem det visnede Løv, og Haslens lange, gule Hanrakler hænge kjælent ned og vente paa, at en barmhjertig Vind skal føre deres Støv over paa de rødmende Hunblomster.

Spættede Crocus og Violer pippe frem langs Havegjærdet, og Stikkelsbærbuskene faae en svag, grønlig Tone, saa Smaafolk lege Sommer og hænge Tøi til Tørring paa dem.

Roserne i Skovsgaards Park have overvintret lunt og godt, og Greven af St. Armands Forlovelse med den fattige Portnerdatter har ogsaa overlevet Vinteren, men den trues alvorligt, efterat der er op-

traadt en rig og intrigant Markise, og baade Helene og Sognefogdens Maren ere dybt bekymrede.

Al den Foraarsjubel, vore Forfædre følte, naar den mørke, kolde Tid var endt, den kjendes endnu i Dyrelivet. Skolelærerens Bier komme helt op til Hjortholm forat søge den første Blomst, og en nysudklækket Mariehøne, der er naaet til Toppen af et Græsstraa, seer sig om og undres over, at Verden er saa stor. Stæren sidder fløitende og knebrende udenfor Gavlen og skinner med Metalglans i Solen, Skaden smutter ind og ud af Reden, Spurvene flyve med lange Halmstraa i Næbet, og de tamme Høns gaa i Marken og skrabe Huller i Sæden. Mod Aften høres Agerhønsene, der kalde sammen — da knalder der et Skud, men det er nede ved Mosen, hvor en Karl i langskaftede Træskostøvler er ude at skyde legende Gjedder.

Og er end Jubelen over Vaarens Komme ikke længer saa stor blandt Menneskenes Børn, som den var i de Tider, da Vinteren ogsaa inden Døre var omtrent ensbetydende med Mørke og Kulde, saa speiler den sig dog endnu ude paa Landet i Alt. Man lægger Mærke til hvert lille Tegn paa vaagnende Liv, de Gamle i Fattighuset sidde paa Bænken udenfor Døren og slikke Solskin, og den Dag, da Solen første Gang naaer helt ind i Ens Stue og aabenbarer Sofabetrækkets glemte Skrøbeligheder, den Dag forbauses Gammel og Ung over, hvor mærkværdig hurtigt Dagene dog længes —

Vaarens Under kommer hvert Aar lige uventet og er hvert Aar lige nyt.

— Bro reiste til Kjøbenhavn for ikke mere at komme igjen. Men forinden havde Pastor Jensen og de Hellige i det vakte Sogn holdt en Afskedsfest for ham med Bøn, koldt Bord og Psalmesang, og Bro havde skjænket Igum Kirke to af de største Alterlys, der vare forskrevne fra Hovedstaden. Den sidste Aften, han opholdt sig paa Egnen, var han seet i Nærheden af Hjortholm — han vilde vel en Gang endnu kaste et Blik ud over sine skuffede Forhaabninger.

Fanny var helt rask og var forlængst begyndt at ride kortere Ture. En Eftermiddag før Paaske lod hun Bella sadle tidligere, end hun pleiede — hun vilde paa en længere Udflugt. Der, hvor Chausseen skjærer Bodholtveien, mødte hun Capitainen; han var ogsaa ridende, havde Bøssen over Skulderen og Diana efter sig, og i Afstand hørte hun ham synge:

«Nu har Viben brunliggrønne Æg,
Bøssen samled endnu Støv paa Væg;
Men iaftes sprang det om til Blæst,
Regn og Rusk vi fik af lind Sydvest.
— Jæger, Jæger, faae nu Bøssen fat:
Det har været Sneppetræk inat!»

— „Hvor skal Du hen?“ spurgte han og holdt Hesten an.

„Aa, jeg veed ikke — hvor det kan falde“, svarede Fanny. „Og Du?“

„Jeg skal en Dagstid eller to til Skovsgaard og se at skyde nogle Snepper — Candidat Mathiesen har skrevet saa indstændigt til mig om at komme.“

„Ja, det vil jeg tro! — Seer Du snart hjem?“

„Tak, det kan godt være! — Hils hjemme — Farvel, min Pige!“

Saa skiltes de, og Fanny red over Nonnebakkerne ad Vildmosen til — der havde hun ikke været, siden hun blev syg. Helt forandret saae der allerede ud: Barakker var der reist til Arbeiderne, Røgen stod op af Skorstenen paa Marketenderibygningen, Afgrøftningen var begyndt, og ude mellem Mosen og Øxneholm kunde man øine Spor til Dæmninger. Fanny saae langt og længe ud over det gamle Eventyrets Land — skimtede ogsaa fjernt, fjernt ude en Skikkelse, der kunde være Kongsted — og var ved at ride hjem, da Ane Steffens kom ud af sin Hytte og bød Goddag.

„Naa, den bitte Frøken er ude at se sig om“, begyndte Tatersken. „Aa, ja, saamænd, En fik da Lov at blive siddende og blev ikke smidt ud, som han truede med, han, Thomas Bro! Ja, Vildmosen holder nok min Tid ud, inden den bliver til Eng eller hvad den nu bliver til, men hvordan ellers Folk af min Slags skal hytte sig i Fremtiden, det er ikke godt at vide — nei, det er ikke — for Heden planter de til, og Moserne tørrer de ud — vi døer væk med Lyngen ligesom Urhønsene. — Naa, hun

fik da den gamle Junker til at kjende sig ved Underskriften!"

„Nei", svarede Fanny, „det var ikke mig, der fik ham til det; han sagde netop bestemt Nei, da jeg bad ham om det."

„Saa? Han sagde sgu da Ja, da det kom til Stykket, veed jeg, og han, Bro, han fik da ikke heller sin Villie hverken paa den ene Maade eller paa den anden. — Men hun skulde vel ellers snart se at faae sig en Mand, skulde hun, bitte Frøken!"

„Aa, det har ingen Hast."

„Jo, gu, har det Hast! Hun er jo moden som en brun Nød — og hun er baade for kjøn og for god til at lade sig lokke!"

Fanny smilede og svarede: „Det har ingen Fare!"

„Ja, saadan siger de Allesammen, men Jylland er stort, og der er fler Lysthuse til end det gamle i Hjortholms Have! Se kun at blive gift, det snareste hun kan, med en god Mand, men vil hun være hans og ingen Andens, og vil hun binde baade sig selv og ham, saa er det ikke nok, at Præsten læser over hende, men saa skal hun bære de blaa Streger, hun veed nok, paa sin Arm."

Alt Blodet strømmede Fanny til Kinderne ved den Gamles Ord. Som et Tankens Vildskud voxede der frem i hende en Lyst til bevidst at kaste sig ind i den Mystikens Verden, som hun nylig, halvt i Leg og Lune havde nærmet sig. Det var det hedenske Vildmoseblod, som endnu en Gang kom

op i hende — og det skjøndt baade Vildmosen og hun selv jo vare godt paa Vei til at blive kristnede.

— „Ane Steffens", sagde hun og dæmpede uvilkaarligt sin Røst, skjøndt intet Menneske var i Nærheden, „jeg maa hjem nu, ellers bliver man bange for mig. Men kom til Hjortholm imorgen Aften, naar det begynder at skumre — jeg maa tale med Jer. Vent mig nede ved den store Eg, saa skal jeg føre Jer ind, uden at Nogen seer det!"

Og som om hun var bange for at komme til at fortryde, hvad hun havde sagt, og hvad hun havde bestemt, skyndte hun sig at sige Farvel og red, alt hvad Bella strække kunde, ad Hjemmet til.

— Næste Aften mødte Ane Steffens i Mørkningen paa det aftalte Sted, Fanny førte hende forsigtigt ad en Bagdør til sit Værelse, og der var heller Ingen, som saae hende komme ind.

Men da Ane Steffens en Timestid senere gik fra Hjortholm, mødte hun Capitainen, der kom ridende fra Sneppejagt paa Skovsgaard — og han saae vist efter hende.

I den kølige Foraarsnat skinner der ud fra Hjortholms nordre Taarnvindue — for Enden af den graa Dames Gang — en svag Lysning som fra en blændet Hornlygte, hvis Skjær glider gjennem en smal Sprække. Og Lysningen vinder i Styrke, det flammer bag Vinduet, saa man tydeligt kan se hver nøgen Kvist i Lindetræet udenfor — men Ingen seer det. Og Røgen slaaer pludselig ud af Taget, sprængte Ruder klirre, Flammen faaer Lu — Hjortholm brænder.

Raab lyde rundt omkring, forvirrede Raab, og mørke Skikkelser, der kaste begsorte Skygger paa den oplyste Gaardsplads, bevæge sig ilsomt, planløst mellem hinanden.

Fanny er kommen ud, Onkel Heinrich er kommen ud — hvor er Tante Rosa? — Der kommer hun langsomt og roligt ned ad Hovedtrappen; under Armen har hun Familiebibelen — saa faaer det gaa med det Andet, som det kan.

Tungede Luer slikke sig lumsk frem langs Tagskjægget, buldrende som Storm brage Flammerne i Midterfløien, og Røgmasser hvirvle i Veiret som en Malstrøm af Skyer.

Viden om sees Ilden og Røgen, Folk skræmmes op af Søvne, og endelig kommer den første Sprøite,

de første Vogne med Vandtønder og Slukningsmandskab. Vand er der nok af — man har jo Gravene — men Slangerne ere utætte, og Ingen er der til at tage Commandoen. En og anden Sprøiteförer sender paa Maa og Faa en Straale, der knitrer som en Raket, ind i Ildhavet, men snart efter opgiver han den ulige Kamp og lader brænde, hvad brænde vil.

Tante Rosa tager Commandoen, og hende lystrer man dog saa nogenlunde. Hun faaer alle Sprøiter samlet i Ladegaarden og lader dem overdænge Staldbygningernes Straatage med Vand; det overflødige Mandskab giver hun Ordre til paa givet Vink at redde Heste og Kreaturer, men det bliver ikke nødvendigt, Vinden bærer fra, og kun Hovedbygningen lægges i Aske. Blaa og grønne Flammer lue mod Himlen, da Ilden bryder gjennem Spirets Kobbertag — nu vakler hele Taarnet, det falder og danner en ny Dæmning over den østre Borggrav.

Hen paa Morgenstunden, da det dages, er Hjortholm kun en rygende Grushob med nøgne, sværtede Mure, mellem hvilke der ligger ulmende Kjæmpebaal, som af og til blusse op; glødende, halvfortærede Bjælker rage op mellem de ildskjørnede Sten — alle de nærmeste Træer ere forkullede paa Stammen, svedne i Toppen, og om den brændte Rede i Lindetoppen flyve de skræppende Skader.

Da Alting er forbi, kommer Møller Sørensen selv med Møllesprøiten — men Kongsted har været paa Brandstedet længe forinden.

Tante Rosa er fattet og energisk, Fanny er stærkt betagen og staaer taus henne hos Onkel Heinrich, der som Marius paa Carthagos Ruiner sidder sammensunken paa Huggeblokken og fryser, saa han ryster. — „Idag kommer jeg ikke paa Morgentur", siger han, „mine Gamascher er brændt, og Føret er meget daarligt — Alting kommer ud af sin vante Gjænge ved saadan en Ildebrand!"

— Op ad Dagen kommer Birkedommeren — nu skal der afgives foreløbig Brandforklaring. Men der oplyses Intet. Ilden er jo efter Alles samstemmende Vidnesbyrd opstaaet i den øverste Taarngang, hvor Ingen har været i lange Tider, og Birkedommeren vil allerede slutte Undersøgelsen og spørger kun for en Forms Skyld, om Nogen endnu har Noget at anbringe, da Onkel Heinrich til Alles Forbauselse rømmer sig og siger:

„Jeg vil blot tillade mig at bemærke, at jeg flere Gange har seet Lys paa den graa Dames Gang."

„Saa? Hvornaar det, gode Kammerjunker?"

„Aa, det kan vel være en halv Snes Dage siden, jeg saae det første Gang."

„Naa, saa længe troer jeg dog ikke, Ilden kan have brændt!" siger Birkedommeren med et Smil.

„Nei, det mener jeg heller ikke", indvender Onkel Heinrich, „men naar den graa Dame har villet varsle, saa —"

„Naa, saaledes — ja, det er meget godt!" af-

bryder Birkedommeren ham overlegent afvisende. „Vi kan nok dømme paa Indicier — Gudskelov! — men paa Varsler, det gaaer, Pinedød, ikke!“

Den Guldtressede forsvinder kort efter i Retning af Bodholt, og der er kun en Eneste, for hvem Onkel Heinrichs Udtalelse har havt Interesse — men det er ikke Birkedommeren.

En Ugestid efter Branden kom Kongsted en Eftermiddag kjørende til Birkedommeren. — „Velkommen, velkommen!“ raabte den brave Øvrighed ham imøde. „Ja, naar jeg siger velkommen, er det rigtignok i det Haab, at De kommer som Menneske og ikke som Klager!“

„Saa maa jeg desværre skuffe Birkedommerens Forhaabninger.“

„Au! Spektakler med Arbeiderne nede i Mosen — ja, jeg tænkte det nok, jeg har forudseet det! Det er da godt, man ikke længer har Gendarmerne, for saa kom der da en ugudelig Bunke Sager ud af den Arbeiderkoloni! — Men tag bare Folkene med Ro — Ro og Bestemthed, navnlig Ro, gode Ingenieur! — det er sgu meget bedre end strax at blande Øvrigheden ind i det!“

„Jeg skal følge Deres gode Raad, Hr. Birkedommer, naar der bliver Brug for det“, svarede Kongsted, „men foreløbig kommer jeg udmærket ud af det med mine Arbeidere.“

„Naa, det gjør De! — Men hvad i al Verden kommer De da for?“

„Ja, hvis jeg maa uleilige Dem en halv Timestid, skal jeg inde i Deres Kontor —“

„Men Gudbevares, De gjør mig jo ganske nysgjerrig! — Tør jeg bede Dem — det er denne Vei!“

— Da Kongsted en Time senere gik ud fra Birkedommerens Allerhelligste, fulgte Øvrigheden ham selv til Vognen og sagde ved Afskeden:

„Ja, gode Ingenieur, stol De kun paa mig! Hvad der kan gjøres, det skal blive gjort — aldeles uden Hensyn til de Bryderier og den Vidtløftighed, der for mig vil blive en Følge af Sagen — Gudbevares, det maa man jo finde sig i, naar man er bleven begravet i en Landjurisdiktion! Jeg deler nu ikke ganske Deres Tro — skjøndt jeg naturligvis maa indrømme, at det Hele seer mærkeligt, høist mærkeligt ud. Nei, saa troer jeg snarere, vi er paa Sporet gjennem den Meddelelse, som vor fælles Ven, Capitainen, imorges — altsaa, forunderligt nok, ogsaa idag — har gjort mig, en Meddelelse, som jeg imidlertid endnu ikke anseer mig for berettiget til at communicere Dem. — Men det er altsaa en Aftale: imorgen Klokken Ti mødes vi paa Hjortholm — paa Ruinerne af Hjortholm! — Farvel, Hr. Ingenieur, og god Lykke med Deres yderligere Oplysninger! Hils den brave Sørensen! — Farvel!“

Næste Dag lidt før Ti stillede altsaa Kongsted paa Hjortholm, hvor han traf Capitainen, der mod al Sædvane var hemmelighedsfuld og tilknappet. De gik sammen ind i Forvalterboligen, hvor Familien havde taget foreløbigt Ophold, og et Øieblik efter kom Birkedommeren kjørende ledsaget af sin Fuldmægtig og af Ane Steffens, der under Bevogtning af Jurisdiktionens Politibetjent sad paa Bagsædet af Fjedervognen og saae hel stolt ud over at være saa fint kjørende.

Brandforhøret begyndte med en Erklæring fra Birkedommeren om, at han paa Foranledning af D'Hr. Capitain Riis og Ingenieur Kongsted saae sig foranlediget til at anstille yderligere Undersøgelser, og saa refererede han som følger:

„Ingenieur Kongsted har igaar i mit private Kontor forklaret, at han strax efter Branden blev opmærksom paa den Udtalelse af Kammerjunker Heinrich Høibro, at bemeldte Kammerjunker i den sidste halve Snes Dage flere Gange vil have iagttaget en svag Lysning oppe fra et af Taarnvinduerne."

„Ja, for Enden af den graa Dames Gang", supplerede Onkel Heinrich.

„Da den graa Dame ikke er impliceret i Sagen",

afbrød Birkedommeren ham med et værdigt Blik, „og da hun i alle Tilfælde nu maa antages at være brændt, er det vistnok bedst at lade hende blive udenfor Undersøgelsen. — Hvad der efter Ingenieur Kongsteds egne Udtalelser bevirkede, at han lagde særligt Mærke til Kammerjunkerens een Gang citerede Anbringende, var, at Ingenieuren selv en Aften, da han passerede forbi Hjortholm, mente at have iagttaget en lignende svag Lysning paa det nævnte Sted. Hr. Kongsted gaaer med Rette ud fra, at en Ild — den være nu paasat eller opstaaet ved Vaade — ikke kan ulme i en halv Snes Dage, men han har om den oftere nævnte Lysning sin egen Opfattelse, som jeg — skjøndt jeg ikke ganske deler den — dog maa indrømme er særdeles skarpsindig. — Ingenieur Kongsted, vil De være af den Godhed selv at udvikle Deres Iagttagelser og Deres Slutninger!“

„Som Hr. Birkedommeren ønsker“, svarede Kongsted. „Jeg er kommen til min Antagelse ved et Blad Papir, som jeg — lad mig kalde det ved et Tilfælde — har faaet i Hænde, og som jeg heldigvis ikke har brændt. For nogen Tid siden gik jeg gjennem Tvis Skov; det blæste, og Vinden drev længe et sammenrullet Stykke Papir foran mig. I Begyndelsen agtede jeg ikke paa det, men da den hvide Kugle stadigt holdt sig nogle Alen foran mig paa Veien, fik jeg pludselig den Idee — ja, man kan jo falde paa saa Meget, som man i og for sig slet ikke troer paa men dog ikke kan fri-

gjøre sig for — jeg fik den Idee, at Vinden eller Papiret ligesom havde Bud til mig, og saa løb jeg til, greb det sammenrullede Blad og lukkede det op.

Jeg blev høiligt skuffet — det var ikke Andet end en Regning stilet til Kammerraad Bro. Jeg vilde allerede lade Papiret flyve igjen, da mit Blik faldt paa Indholdet af Regningen: den lød paa Alterlys afsendte fra Firmaet Asp & Co. i Kjøbenhavn. Jeg husker, at jeg strax tænkte, hvor underligt det igrunden tog sig ud, at Bro, der jo ikke er, hvad man kalder synderlig godt omtalt, skulde have sit Navn i Forbindelse med Alterlys og det Hellige overhovedet, men saa kom jeg til at tænke paa, at jeg jo havde hørt, at han i Egenskab af hidtilværende Kirkeværge havde skjænket Igum Kirke to store Alterlys, og saa var det Hele jo ganske naturligt. Imidlertid stak jeg dog — nærmest i Tanker — Regningen i Lommen, og d e r fandt jeg den, da jeg forleden ledte efter den. Det slog mig nemlig pludselig, at den Lysning, som først Kammerjunkeren og siden jeg mente at have seet, muligvis kunde forklares paa den Maade, at en Person, der vilde Hjortholm og dens Beboere ilde, paa et Sted, hvor han vidste, at der i lange Tider Ingen vilde komme, havde henstillet et Alterlys i brændbare Sager, som maatte fænge, naar det tændte Lys havde brændt langt nok ned. — Jeg saae igjen paa Regningen: den lød paa t r e Alterlys.

For en Sikkerheds Skyld skrev jeg strax til Firmaet Asp og Co. og udbad mig Oplysning om,

hvorvidt der virkelig derfra var afsendt de nævnte tre Lys, og om hvor længe et saadant Lys kunde antages at brænde. Jeg fik Svaret iforgaars, og det gik ud paa, at Kammerraad Bro rigtigt havde faaet tre af de største Alterlys, og at et saadant omtrent vilde kunne brænde 250 Timer. Bro er seet i Nærheden af Hjortholm, Dagen før han reiste, og mellem den Dag og Branden ligger der 10 Dage — det er 240 Timer."

Der var aandeløs Taushed, mens Kongsted talte, og der blev en Pause, inden Birkedommeren sagde: „Jeg indrømmer, at det er vægtige Indicier, men det er dog kun Indicier, og man skal være meget varsom med at dømme paa Indicier — Viborg Overret respekterer dem desværre ikke altid!"

„Ja, men jeg troer rigtignok siden igaar at have faaet Bevis", svarede Kongsted. „Jeg skrev over til en Ven i Kjøbenhavn, bad ham opsøge Kammerraad Bro og give ham et Brev fra mig med Anmodning om at læse det strax. I mit Brev stod der blot: „Det tredie Alterlys er brændt ud, men Regningen paa dem alle tre saa vel som Deres Kvittering til Postvæsenet for rigtig Modtagelse er i god Behold." — Imorges fik jeg Svar fra min Ven, der skriver, at Kammeraad Bro ved Læsningen af min Meddelelse blev bleg som et Lig, og at han samme Aften har forladt Byen, uden at det har kunnet oplyses, hvorhen han er reist."

„Naa, saa er han paa Veien til Amerika eller Australien", sagde Birkedommeren, synligt lettet.

„Og efter hvad De der fortæller, har De utvivlsomt Ret: det har været Bro, der paa den af Dem angivne Maade har paasat Ilden! — Men derfor er vi ikke færdige", vedblev han. „Bro har naturligvis havt en Medskyldig — og det er Dig, min gode Ane Steffens — jo, det er! Samme Aften, som Branden opkom om Natten, mødte Capitain Riis Dig, da han kom fra Jagt paa Skovsgaard; han mødte Dig lige her ved Hjortholm, og Du søgte paa en meget iøiefaldende Maade at luske forbi uden at blive seet! Det bliver kun Tugthus paa Livstid — hun slipper godt! — Hun har naturligvis været oppe at pudse Lyset, eller hvad hun ellers har gjort — men hun kjender jo Tugthuset fra den Tid, hun slog sin Mand ihjel, hvad?"

„Det var da Steffen, der slog først", bemærkede hans Enke sindigt.

„Det er ganske ligegyldigt — hun slog sidst!"

Fanny, der heftigt bevæget havde fulgt de sidste Udtalelser, reiste sig nu op og sagde:

„Den stakkels Kone er uskyldig — det indestaaer jeg for!"

„Ja, Caution er en rar Ting, Frøken Høibro", svarede Birkedommeren, „men kunde De skaffe Ane et Alibi, saa var hun bedre tjent med det! — Var hun maaske ikke her paa Hjortholm den Aften, Ane?"

„Jo!"

„Naa, det vil hun dog ikke benægte! — Og hvad kom hun her saa for?"

„Det tør jeg ikke vel sige.“

„Nei, det vil jeg sgu tro! Men vi skal nok faae Sandheden pillet ud af hende alligevel!“

Fanny kjæmpede et Øieblik med sig selv, saa sagde hun resolut: „Ane Steffens, sig kun Sandheden, naar det ikke kan være Andet!“

„De kan blive en udmærket Forhørsdommer, Frøken!“ erklærede Birkedommeren og gjorde en galant Bøining for Fanny. „Man skal altid begynde med at formane Delinkventerne til at holde sig til Sandheden — men det hjælper for Resten ikke det mindste, for de lyver, saa længe de kan! — Naa, Ane Steffens, hør nu, hvad Frøkenen siger, og hold Dig for en Gangs Skyld til Sandheden! Bekjender Du ikke, saa kommer Sylow — ja, det er ikke nogen Trusel, det er kun en faktisk Oplysning — hvad skulde Du saa paa Hjortholm den Aften?“

„Jeg skulde prikke Frøkenen i den venstre Overarm“, kom det med synlig Overvindelse fra Ane.

„Hvad for Noget! Skulde Du aarelade hende? Ja, jeg veed nok, Du kvaksalvererer, men det kan Du for Resten ogsaa godt faae en Dom for!“

„Nei, jeg skulde prikke hende Noget ind i Armen og gnide Krudt i.“

„Ja, saa! — Maa vi saa bede om en anden Løgn!“

„Det er sandt!“ erklærede Fanny med sagte Stemme.

„Ja, det er naturligvis — menneskelig seet — et smukt Træk af Dem, kjære Frøken, saadan at

prøve paa at skaane den gamle Mordbrænderske", sagde Birkedommeren, „men De maa blot ikke forlange, at en juridisk Embedsmand godvilligt skal gaa paa den Historie!"

„Det er sandt!" gjentog Fanny.

„Ja, saa kunde jeg rigtignok fristes til at bede Frøkenen forelægge *corpus delicti* i Retten, for ellers —"

„Er det absolut nødvendigt?"

„Ja — hvis jeg skal tro paa Ane Steffens' Krønike, saa —"

Fanny slog Øinene ned, hun skjælvede over hele Legemet, men med en hurtig Bevægelse skød hun sit venstre Ærme op, og paa den hvide Arm stod der i blaa Linier et tydeligt K.

„Det var som Fanden!" udbrød Birkedommeren. „Saa talte det gamle Liv dog sandt den ene Gang!"

„Sikken en Arm!" mumlede Capitainen begeistret.

„Men hvad skal det betyde, lille Fanny?" spurgte Onkel Heinrich. „Der staaer jo et K!"

„K!" gjentog Tante Rosa. „Snak! Det er jo Sparren og den vandrette Bjælke i vort Vaaben, der staaer paa Hovedet!"

Og Fanny strøg Ærmet ned uden at slaa Blikket op, Ane Steffens dimitteredes, og Birkedommeren tog bort.

Men Kongsted gik bleg som et Lig hen til Fanny, greb hendes Haand og sagde med rystende Stemme:

„Frøken Fanny — for Guds Skyld, svar mig

ærligt — ja, jeg tør ikke tro derpaa, og har ikke engang Lov til det, men alligevel: er det Høibroernes Vaaben, De bærer paa Deres Arm, eller er det —"

„Det er Hjortholms Eiers", svarede Fanny. „Deres er Gaarden, og Deres er —"

„Fanny!" raabte Kongsted. „Tør jeg virkelig tro det!"

„Kongsted — jeg elsker Dem jo!"

— „Nu er da Fanny forsørget!“ sagde Onkel Heinrich et Par Dage efter til Anders.

„Ja, hun er vel saa“, svarede Anders og bankede Striglen ud. „Og en pæn Mand er han sgu ogsaa, han, Kongsted, men han er jo rigtignok ikke af nogen Familie, og nogen Titulatur har han jo heller ikke — naa, Jægermester kan han vel nok blive.“

„Troer Du?“

„Ja, det er sgu ikke umuligt — det blev jo Manden paa Løgstrup, og han hedder da kun Olsen!“

„Naa, ja, saa kan Kongsted maaske ogsaa blive det — men Kammerjunker bliver han vist ikke, Anders, vel?“

„Nei, paa det Lav, der er da endnu Forskjel!“

„Veed Du hvad, Anders —“

„Nei, jeg veed sgu ikke.“

„Jeg er egentlig ganske glad ved det Hele!“

„Ja, saa kan en anden En jo ogsaa være det.“

„Jeg skal sige Dig, Anders, nu har jeg jo ikke mere nogen Forpligtelse med Hensyn til Slægtens legitime Forplantning — det maa h a n om!“

„Ja, det maa han vel!“

„Og derfor vil jeg vedblive at nyde min Frihed

som Familiens Overhovede og ikke mere tænke paa den lille Maren Kielsen."

„Det er sgu meget fornuftigt af Kammerjunkeren — hun er da ellers ogsaa bleven forlovet."

„Forlovet?"

„Ja, med den tykke Forvalter fra Louiselund."

„Forlovet! Maren Kielsen! — Det havde jeg alligevel ikke troet om hende, Anders!"

Og dermed gik Onkel Heinrich, grundende over Kvindehjertets Ubegribelighed, og dermed var Familien Kielsen for bestandig ude af Hjortholms Saga.

— „Jeg er saa bange for din Moder!" sagde Fanny til Kongsted, da han et Par Dage efter kom ridende til Hjortholm. „Hun er vist selv saa fuldendt i alle Retninger, og hun stiller vist saa store Fordringer til Den, der skal være din Hustru — det vilde jeg for Resten ogsaa gjøre i hendes Sted!"

„Vil Du se, hvad hun skriver til mig?" svarede Kongsted. „Ja, Du behøver kun at læse Begyndelsen, der staaer: „Min kjære Erik! Den Du har valgt, er selvfølgelig den Rette" — og det er det!"

„Men Du selv — kan Du virkelig tage til Takke med mig? Jeg veed Ingenting, og jeg kan Ingenting, og jeg er —"

„Du er Den, Du er!" afbrød Kongsted hende. „Og var Du anderledes, var Du jo ikke Den, jeg elsker!"

Fanny lagde sin Arm ind under Kongsteds, saae ham straalende ind i Øinene og spurgte saa: „Hvad troer Du, Egnen siger?“

— Ja, hvad sagde Egnen!

Capitainen sagde egentlig Ingenting, han sang kun — sang Dagen igjennem.

Grev Porse kom kjørende til Hjortholm med Tjener paa Bukken og to Døtre indeni, og mens Comtesse Nancy og Comtesse Henriette kyssede og kyssede Fanny og vare saa optagne, som om det var dem selv, der med det første skulde vandre til Brudeskamlen, trykkede Greven Tante Rosas Haand og sagde: „Jeg ønsker Dem oprigtigt til Lykke, kjære Veninde, Deres Niece faaer en fortræffelig Mand! Det var jo ganske vist ikke det, vi To havde tænkt os, men Mennesket spaaer og Gud raa'er. Jeg havde ment, at en yngre Porse maaske kunde sone, hvad min salig Broder i sin Tid — naa, lad de Døde hvile i Fred, og riv den gamle Pavillon ned, naar De bygger det nye Hjortholm!“

„Og Grev Christian?“ spurgte Tante Rosa. „Hvordan —“

„Jo, Tak, jeg skal hilse fra ham. Han er reist forat tilbringe nogle Maaneder i Udlandet — han har godt af at se sig lidt om i Verden.“

„Han er et sjeldent Menneske!“ sukkede Tante Rosa og fik Taarer i Øinene.

„Det er Ingenieur Kongsted ogsaa!“ erklærede Greven. „Han har kun een Feil: han egner sig ikke til Fjerdemand — men ikke desto mindre vilde jeg med Glæde have ham til Svigersøn.“

Og ved de Ord af Greven rettede Tante Rosa sig de sædvanlige Tommer, og fra det Øieblik af nærede hun egentlig ikke længer nogen Betænkeligheder ved Partiet.

— Hjemme paa Skovsgaard sad imens Candidat Mathiesen og saae paa Uhret og ventede paa Middagen, og blid var han ikke. — „Det er godt, det Pigebarn er gaaet af!“ sagde han endelig til sig selv. „Nu er da heldigvis al Fare fra den Kant forbi — og der har været Fare! — Pyt! Saadan En, der skamskjænder sine egne Arme, saa hun aldrig mere kan vise sig i stort Toilette — *fi donc!* — Og det er for Resten Skade, for hun har ualmindelig smukke Arme! — Men godt er det, som det er, for hun havde dog aldrig forstaaet, at Konens Vei til Mandens Hjerte gaaer gjennem Kjøkken og Spisekammer!“

— Birkedommeren og Doctoren vare enige om ikke at have Noget at indvende mod Forlovelsen, men Frøken Ida ærgrede sig, ikke fordi hun selv vilde have havt Kongsted — Gud, nei! — men kun i al Almindelighed og for en Ordens Skyld, og hun ærgrede sig saadan, at Moderen alvorligt maatte minde hende om endelig ikke at blive ved med det

af Hensyn til Korpulencen, der jo altid tog til ved fortsat Ærgrelse.

— Mølleren lo over hele sit runde Ansigt og svedte Glædens Sved, da Kongsted fortalte ham Begivenheden. — „Det skal jeg sgu have mig en høi Knægt paa iaften," sagde han, „og saa skal jeg med det Samme se at faae det Søm slaaet ind til at hænge Piben paa — saa har jeg dog en Amindelse baade om Dem og om Frøkenen!" — men Sømmet blev nok ikke slaaet ind alligevel. — Madam Sørensen tørrede endnu mere omhyggeligt end ellers Hænderne af i Forklædet, før hun rakte sin Høire til Kongsted, og derpaa sagde hun: „Ja, vor Fa'er er dog lige godt den Klogeste af os Allesammen, for da jeg var inde at fortælle ham om Forlovelsen, saa nikkede han saadan, at jeg godt kunde mærke, det var Noget, han længe havde vidst!" — men Helene, der fik Meddelelsen om Declarationen næsten samtidigt med, at Greven af St. Armand's Forbindelse med den fattige Portnerdatter hævedes, græd og sagde: „Det havde jeg ikke ventet af ham!", — men om det var Kongsted eller Greven af St. Armand, hun mente, blev aldrig oplyst.

— Søllested var meget interesseret i Forlovelsen og satte Piben fra sig, da han hørte om den. — „Det er jo en Forbindelse mellem By og Land",

sagde han, „det er det, vi skal have!“ Men allergladest var Ane Steffens. — „De blaa Linier, de skal nok binde“, sagde hun, „de er lige saa kraftige, som de var thinglæst! Og vil han lade være med at slaa først, saa slaaer hun sgu ikke!“

Og Tiden led, Løvspring kommer, og Pintsen nærmer sig. Varmen er saa fugtig, Alt er svulmende og saftigt. Bøgen kaster sine Knopskjæl, jomfrueligt som Bruden, der afslører sig, og de lyse, frynsede Kræmmerhuse foldes ud, først kun i Toppen, saa paa en enkelt Sidegren, der har Sol, og en Morgen er hele Skoven grøn, grøn! Bregnen ruller sine brunhindede Bispestave op, Hægen blomstrer, og Fuglene synge Dagen igjennem og Natten med.

Ude paa Marken er det idel Frodighed; Rugen staaer saa blaagrøn og betænker sig paa at skride, Vaarsæden begynder at komme med og krøller allerede, Køerne staa til Bugen i den tætte Kløver, og inde paa den tarveligere Grønjord vogter den tøirede Gaas sit graauldne Afkom og hvæser som en Hugorm ad Enhver, der nærmer sig.

Frugttræerne blomstre; hvor man seer hen, er Alt hvidt og blegrødt, et Hav af Muligheder, men en Morgen ligger der som en falden Rim under Kirsebærtræerne — Blomstringens Tid er saa kort.

Stæren har Unger — en snedig Kat er krøben ud paa en af Kasserne og prøver nu paa med Poten at „fiske“ ind ad Hullet; Røgteren har fundet to Agerhønsereder, da han flyttede, og nede i Klok-

høi Mose jager Vandhønen efter Graaandens Ællinger; Hesteiglen krummer sig i Kjæret mellem de vevre Salamandre, Skivesneglen slikker Solskin oppe i Overfladen, og mod Aften lyder Frøernes tusendstemmede Elskovssang fra Borggrav og Sø, fra Mose og Pyt — nu gaa vi Skjærsommer imøde!

Og Capitainen rider syngende i Gaarde, ind paa Hjortholm, hvor den blaa Himmel lyser dobbelt blaa gjennem de røgsværtede Vinduesaabninger, og han har en stor, stor Buket Foraarsblomster i Favnen. — „Er det ikke en velsignet Aarstid, Tante Rosa!“ udbryder han. „Ja, min Bøsse har Ferie og Diana med -- hun skal samle Kræfter til Efteraaret, for hun skal leve Jagttiden over — men jeg har været i Eng og Mose — der kommer Ingen, og der er dog allersmukkest! Det er som en fortryllet Blomsterhave, hvor de glinsende Guldsmede er Eventyrfuglene, der flyver om mellem det fine Mosegræs med de svaje, violette Fjerbuske. — Hvad siger De til den Buket! Engblommen er den deiligste gule Rose, Mjødurten dufter, og Kodriveren slaaer sin Skjærm ud — blæse være med alle Drivhusplanter! Der er ikke blot Skjønhed over Engblomsterne, der er Poesi! Tænk paa de Navne, de har: det er ikke Prosanavne som dem, De møder langsmed Grøftekanten, hvor Alverden kommer, og hvor De kun træffer Veibred, Hundetunge og Perikum — ja, jeg indrømmer naturligvis, at Deres Perikum smager brillant, Tante Rosa! — nei, nede i Eng og Mose, der groer Troldurt og

Vibefedt, Nellikerod og Gjøgeurt — allesammen Blomster, som Elverpigen kan stikke i Haaret, naar Natravnen skogrer og Hedekonen brygger! — Aa, se paa den Nellikerod, Tante Rosa, er den ikke deilig! Er Blomsten ikke som en ung, forklædt Pige, der har taget en kort, brun Domino over sit luftige, blegrøde Skjørt! — Ja, d e r har De Buketten, Tante Rosa — jeg har tænkt paa Dem ved hver eneste Blomst, jeg plukkede!"

„De, gamle Nar!" siger Tante Rosa, men hun siger det kjærligt beundrende. „Hvor kan De gaa og lægge Mærke til saa mange Smaating!"

„Formodentlig fordi jeg mangler Blik for det Store!" svarer Capitainen. „Jeg selv bestaaer kun af Fragmenter, og noget Helt er der da heller aldrig kommet ud af mig!"

„Passiar!"

„Nei, der er ikke! — Heinrich, han gjør dog n o g e n Nytte her i Livet, for han ryger Pibehoveder til — men det gjør j e g ikke engang: jeg er overhovedet ikke til Noget!"

„D e ikke!" raaber Tante Rosa. „Maa jeg være her! De bringer Solskin ind i mange, mørke Stuer — troer De ikke, det er Noget værd! Fy, De maa skamme Dem, som De taler!"

Capitainen lader pligtskyldigst, som han skammer sig, og tier i alt Fald lidt stille, men da Tante Rosa har sat hans Blomster i Vand, begynder han igjen: „Jeg er for Resten kommen forat kjøre med til

Festen i Vildmosen — har De Plads til mig paa Vognen?"

„For Dem har vi altid Plads, og der er da heller ikke Andre end Heinrich og mig, der kjører — Fanny rider i Forveien."

„Og naar kjører vi?"

„Klokken To."

„Godt! Jeg skal nok være præcis!"

Klokken To ruller Landaueren ud fra Hjortholm. Det er Pintselørdag, Folk pynte deres Nærmestes Grave, og Kirken bliver maiet. Tante Rosa har om Formiddagen været i Krogslev — der traf hun Kristine Barnepige i den fine Sorte — og nu paa Veien møde Hjortholmerne Ane Steffens med Krans i Haanden, en Krans af Lyng og Gyvel, Pors og Enebærgrene — af Hedens fattige Løv. — „Det gamle Skind, Steffen", siger hun forklarende, „skal da ogsaa vide, det er Pintse! Ja, han maatte jo ikke faae Lov at blive liggende i Høien paa Skyum Hede, hvor jeg havde lagt ham — han laa ellers saa kjønt der — de gravede ham ned paa Kirkegaarden. Naa, der skal jeg jo ogsaa hen engang — glædelig Fest!"

Og Landaueren kjører videre, ned til Kanten af Vildmosen.

Her er Fest: den første Hovedkanal, der skal optage Overfladevandet er gravet, og Kongsted har samlet alle Arbeiderne og budt dem paa et Glas Vin; Dannebroge vaier, om Fyrrebordene er der

plantet store Bøgegrene, og hele Egnen møder som Tilskuere.

En af Formændene holder en kort Tale, berømmer Kongsted og udbringer et Leve for ham.

Saa træder Kongsted frem. Han holder Fanny i Haanden men slipper hende i det Øieblik, han begynder sin Tale.

„Tak for al Venlighed, Folk!“ siger han. „I giver mig Æren for, hvad der foreløbig er skeet, men skal Nogen have Tak og Pris, saa er det Vorherre — uden ham arbeider Enhver forgjæves. Naa, jeg er ikke kommen her forat holde Præken, og I er ikke kommen forat gaa i Kirke — Alt til sin Tid. Vi er begyndt paa et stort Arbeide, og Ingen veed endnu, om det vil lykkes. I har Alle hørt Sagn om Skatte, der fra ældgamle Dage gjemmes under Jorden, i Høie og i Moser — en saadan Skat vil vi nu søge at løfte.“

Onkel Heinrich seer interesseret op og følger fra nu af Talen med spændt Opmærksomhed.

„Det er ikke Guldhorn fra Tidernes Gry, vi søger, dem venter vi ikke at finde i Vildmosen —“

Nu seer Onkel Heinrich lidt skuffet ud.

„— men hvad der, siden vort Land hævede sig af Bølgerne, har ligget hen som en unyttet Ørken, hvor kun en forkrøblet Porsbusk trivedes paa Tuen, og hvor kun Hjeilen peb sin Klagesang, det vil vi nu søge at gjøre til nyttigt Land. — Alle kan ganske vist aldrig faae det ens, og der vil og skal altid være Forskjel paa Borg og Hytte —“

Her nikker Tante Rosa let anerkjendende.

„— men Plads til at røre sig paa og Luft til at aande i, det har Enhver, der indordner sig i et Samfund, lovligt Krav paa at fordre, og nogen mere Plads og noget mere Luft, end mangen En hidtil har havt, det bliver der vel ogsaa efterhaanden Raad til, og her, hvor vi nu staaer, skaffes der med Guds Hjælp ad Aare nogen Plads."

„Ja, og det baade for By og Land", bemærker Søllested ganske umotiveret til sin Sidemand.

„Ved Ret til frit at kunne røre sig og til frit at kunne drage Aande forstaaer jeg ogsaa aandelig Frihed. Der skal i ethvert stort Samfund — og ogsaa i vort lille — være Plads for alle Anskuelser, og de skal have Lov til uhindret at komme frem; det gjør kun Gavn og ingen Skade, saa længe den Ene respekterer den Andens Overbevisning og troer, at ogsaa han vil det Gode, og i den Tro kan alle honnette Mennesker mødes, naar de blot vil. Derfor kræver jeg, i alt Fald saa længe vi arbeider sammen, Fred og Fordragelighed — Øvrigheden skal forhaabentlig ikke blive kaldet til Vildmosen og Øxneholm."

„Meget godt!" siger Birkedommeren høit.

„Kun een Klasse Mennesker kan og skal ikke taales: de Enkelte, der Intet vil uden at gjøre Fortræd. De, der river ned uden at bygge op, de, som haaner, hvad der er Andre helligt, og de, som vover at bruge raa Vold — lad dem blive slaaet

ned som Skadedyr, hvis de nærmer sig Jer og vil bryde Freden."

Nu pudser Birkedommeren Næsen paa en ostentativ Maade, saaat han kan gjøre Indtryk af at have overhørt den sidste, meget betænkelige Udtalelse, og for sig selv citerer han Lovens 1—1—3.

„Og nu kun Eet, om hvilket jeg veed, at vi Alle er enige, naar det kommer til Stykket: det er til vort Fædrelands Gavn og Ære, vi arbeider. Jeg veed saa sikkert, at hvis den Dag skulde komme, da Ufreden nærmer sig, og vor Konge kalder, saa staaer alle de, der nu forkjætrer hinanden, trofast Skulder ved Skulder og glemmer Alt, hvad der ellers kan være dem imellem. Men ogsaa i Fredens Dage maa man kunne enes om, at sit Fædreland skylder man Alt, og til det er man bunden ved stærkere Baand, end man maaske selv aner. — Gaa ud paa Marken en Dag i Eftersommeren. Solen gyldner den brogede Skov og de gule Stubbe, der er røde Hyben og vinblaa Slaaen paa Gjærdet, man føler sig styrket af den friske, rene Luft, man føler sig fuglefri — Intet i Verden binder En! — Jo, man er dog bunden; hvert Øieblik er det, som holdtes man af usynlige Lænker om Ansigt og Haand, man søger at frigjøre sig for dem, men forgjæves. Det er den flyvende Sommer, de Tusender af Traade, der er saa fine, at de næsten er usynlige for Øiet, men som man føler ved den mindste Berøring, ved den svageste Stramning. Og paa samme Maade gaaer det med de Tusender af Traade, der knytter

et Menneske til Fædrelandet: man seer dem ikke, de lader sig ikke gribe og undersøge, men de er der, man føler dem, og de binder stærkere end noget Andet, stærkest maaske i Sorgens og Ulykkens Dage. Hvem kan sønderrive de Baand, ved hvilke jeg føler mig knyttet til mit Fædreland? Ingen — hverken jeg selv eller nogen Anden — og saa vist man har Tro paa, at Tilværelsen styres af Visdom og Kjærlighed, saa vist er det ogsaa, at den Følelse, ethvert sundt Menneske har taget i Arv efter sine Fædre: Kjærligheden til Fædrenes Land — den kan hverken være falsk eller slet, den maa være den rette! — Et Leve for vort elskede, gamle Fædreland!"

Og Hurraraab, endeløse Hurraraab runge ud over Vildmosen; Fanny seer straalende og stolt op paa Kongsted — lidt efter spredes man til alle Sider.

— „Det var meget kjønt, det, Kongsted sagde om Skatten", bemærker Onkel Heinrich paa Hjemveien.

„Ja, jeg kunde nu bedst lide Slutningen", erklærer Capitainen. „Men godt taler han."

„Saamænd gjør han saa", indrømmer Tante Rosa, „men det kommer sgu da ikke an paa at tale her i Livet, det gjør En dog ikke til en stor Mand. — I gamle Dage talte man ikke, da handlede man. Den Jørgen Høibro f. Ex., der i Trediveaarskrigen førte et Regiment Ryttere — ja, nu er han brændt ligesom de andre — han holdt vist ingen

Taler nede i Schlesien, men han vandt en hel Provins for Kongen, gjorde han!"

„Ja, men det gjør Kongsted jo forhaabentlig ogsaa!" indvender Capitainen.

„Aa, ja, saagu, paa en Maade, det kan De have Ret i! — Det Hele er vel godt, som det er — det sagde ogsaa Greven!"

„Ja, vist er det godt, og naar nu Bryllupet har staaet — jeg skal naturligvis være Forlover — saa gaaer vi Gamle i Hi, og hvis der kommer Børn —"

„Gu' kommer der Børn!"

„— saa betragter vi dem som vore egne — vi har jo ingen selv."

„Nei — jeg var Dem for grim!"

„Og jeg var Dem ikke fornem nok!"

„Vaas, Capitain! — De er fornem!"

Imens ride Fanny og Kongsted gjennem Tvis Skov.

„Til næste Sommer", siger han, „naar det ny Hjortholm er reist —"

„Paa den gamle Tomt!" indskyder Fanny.

„Aa, der skal blive godt at være — godt for Dig og mig, og for alle de Mange, der boer paa vor Grund!"

„Ja, hvor Du er, bliver godt at være — Du stærke, stærke Mand!"

Og Kongsted bøier sig ind under Løvet og lægger sin venstre Arm om hendes Liv, og deres

Læber mødes i blussende Stævne, og Hestene gaa ganske sagte og træde let i den bløde Bund.

— „Til næste Aar!“ hvisker han. „Til næste Aar skal St. Hansblussene lyse ved vort Bryllup!“

Blodet skyder varmt op i hendes Kinder, og hendes Hjerte banker; hun læner sig op til ham, og fastere trykker han hende til sig, men hun seer ned og skjælver let — hans Ord have vakt et slumrende Minde: een Gang før lød for hendes Øren Talen om St. Hansblusset paa Nonnebakkerne, Blusset, der slukkes som Faklen i det stille Brudekammer. Dengang glede Ordene forbi hende, men nu er hun ikke længer den undinekolde Prinsesse af Vildmosen, hun er en ung, varmblodig, elskende Jomfru, hvis kyske Tanker for første Gang sky have vovet sig over Brudekamrets Tærskel — og derfor bøier hun rødmende sit Hoved, derfor tier hun uden at turde lukke ham med ind i sine Tanker.

Lempeligt drager hun sig af hans Favn, Bella faaer et Rap af Pisken, og saa suse de henad Skovveien.

Hjemme paa Hjortholm mødes de med de Andre, og ude i Haven, under de forkullede Lindetræer, sidde de om Aftenen.

— „Det nye Hjortholm bliver dog bygget op for Skatten fra Vildmosen“, siger Onkel Heinrich.

„Ja, det gjør saa“, svarer Tante Rosa. „Nu

kunde man jo lægge det, hvor det gamle Hjortholm har ligget: ude paa Næsset i Søen. — Det var det Hjortholm, som Kong Valdemar forgjæves lod berende i to Maaneder!"

„Men i vore Dage er det ikke længer Kongerne, der forstyrrer Borgene", siger Kongsted med et Smil.

„Nei, det er Dem og Deres Lige!" svarer Tante Rosa.

„Aa, han er ikke saa slem, Tante Rosa!" siger Fanny.

„Jo, han er! Han vil ikke frede om de gamle Ege, ikke skaffe dem Lys og Luft og —"

„Jo, han vil!" erklærer Kongsted. „Alle de gamle Stammer, der er tilbage, og alle de unge, som der er Livskraft i, de skal fredes — det straffer sig altid at øve Vold mod den naturlige Udvikling, og enhver Stand, enhver Race har sin Mission — det er kun de vantrevne Rodskud, jeg vil til Livs!"

Men nu synes Capitainen, at Samtalen truer med at blive for personlig, han bryder op og beder Kongsted følge sig lidt paa Vei.

— „Ja", siger Capitainen, da han er kommen i Sadlen, „der ligger jo Nonnebakkerne, og bagved ligger Vildmosen og Øxneholm. Jeg indseer jo meget godt, at hvad De vil, er det Rette, men, Herregud, hvor er det alligevel haardt at tænke sig, at Alt det derude snart bliver draget ind under Kul-

turen, nivelleret og civiliseret! Jeg føler mig accurat som den sidste Rødhud, der seer Europæerne nærme sig hans Jagtdistrikt. Jeg og mine Lige, vi døer ud. Mosen og Heden forsvinder — hvor skal nu Spoven fløite og Horsegjøgen skogre! Selv Storken forsvinder — hvem skal bringe Deres og Fannys Børnebørn? — Det Eneste skulde være, om Heiren kunde afrettes til den Bestilling — den er jo fredet efter den nye Jagtlov! — Nei, trist er det! — Naa, foreløbig vil jeg nu trøste mig med, at der bliver storartet Andetræk i Deres Kanal til Efteraaret, og haabe paa, at baade Diana og jeg maa leve Jagttiden over!"

„Ja, trøst De Dem kun med det, kjære Capitain! Og skulde det engang komme saa vidt, at De slet ikke mere kan skyde, saa siger De:

«Og bliver jeg saa gammel som Mosset paa Bro
Og svagsynt og aflægs, saa har jeg nu den Tro,
At naar jeg ikke mere kan jage her, saa gi'er
Vorherre mig et andet og bedre Revier!»»

— „Det er egentlig kjønt! Af hvem er det?"

„Det er jo af Dem selv!"

„Af mig?"

„Ja, jeg hørte Dem synge det den allerførste Gang, jeg traf Dem ved Vihøi — jeg kan ogsaa huske!"

„Herregud, er det virkelig af mig! — Ja, det er sgu i Grunden ganske kjønt alligevel! — Saa har De dog lært Noget af den gamle Capitain!"

„Jeg har lært Meget!“

„Ja, at drikke af en Spand og gaa med Vandstøvler — men hvad ellers?“

„Aa, f. Ex. at gaa uden Compas og at slaa ind paa Biveiene og der, hvor der slet ingen Vei er — og saa har De lært mig at se paa det Smaa, paa Enkelthederne og —“

„Ja, De var noget stiv i Ryggen til at begynde med, Kongsted!“

„Jeg havde vist for megen Theori — og for lidt Praxis.“

„Aa, ja, saamænd —

«Grau, theurer Freund, ist alle Theorie,
Und grün des Lebens goldner Baum»

— det staaer ogsaa hjemme i Bibliotheket. Livet er deiligt, og man var et Skarn, om man ikke var Vorherre taknemmelig for det! — Farvel, Kongsted!“

Og dermed rider Capitainen ud af Hjortholm.

J. V. RODES EFTFLG.
J. SKRÆM
BRØNNÆGGERSTRÆDE 3

1919

196 > 304

